

คู่มือครู แผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ภาษาไทย ป. ๔

เล่ม ๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

- ออกแบบการเรียนรู้โดยใช้มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัดชั้นปีเป็นเป้าหมาย
- ออกแบบการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง
- ใช้แนวคิด *Backward Design* ผสมผสานกับแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ต่าง ๆ อย่างหลากหลาย
- ออกแบบการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้ทักษะชีวิต และการใช้เทคโนโลยี
- แบ่งแผนการจัดการเรียนรู้เป็นรายชั่วโมง สะดวกในการใช้
- มีองค์ประกอบครบถ้วนตามแนวทางการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา
- นำไปพัฒนาเป็นผลงานทางวิชาการเพื่อเลื่อนวิทยฐานะได้

ผลิตและจัดจำหน่ายโดย บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

วัฒนาพานิช  สาราณราษฎร

๒๑๖-๒๒๐ ถนนบำรุงเมือง แขวงสำราญราษฎร์ เขตพระนคร กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

โทร. ๐๒ ๒๒๒ ๙๙๓๙๔ • ๐๒ ๒๒๒ ๔๓๗๑-๒ FAX ๐๒ ๒๒๔ ๖๔๕๖ • ๐๒ ๒๒๔ ๖๔๕๗

email: info@wpp.co.th

คู่มือครู แผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ภาษาไทย ป. ๔ เล่ม ๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

สงวนลิขสิทธิ์ตามกฎหมาย



ห้ามละเมิด ทำซ้ำ คัดแปลง เผยแพร่

ส่วนหนึ่งส่วนใด เว้นแต่จะได้รับอนุญาต

คณะผู้เขียน

สุระ ดามาพงษ์ กศ.บ., กศ.ม.

ทัศนีย์ ล้วนสละ ศศ.บ.

คณะบรรณาธิการ

สุมาลี มีปลอด ศศ.บ. (เกียรตินิยม)

ปัทมา จันทน์ ศศ.บ.

ISBN 978-974-18-5843-9

พิมพ์ที่ บริษัท โรงพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด นายเร็กซ์ จงพิพัฒน์สุข กรรมการผู้จัดการ

สื่อการเรียนรู้ ป. ๑-ป. ๖ ตัวชี้วัด เป็นขั้นปี ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

- หนังสือเรียน (ศร. อนุญาต) • หนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม • แบบฝึกหัด/แบบฝึกทักษะ • ฉบับสมบูรณ์แบบ
- แผนฯ (CD) • Audio CD • คู่มือการสอน • PowerPoint

หนังสือเรียน • แบบฝึกหัด • ฉบับสมบูรณ์แบบ • แผนฯ (CD) • คู่มือการสอน • PowerPoint ภาษาไทย ป. ๑-๖ เล่ม ๑-๒.....สุระ ดามาพงษ์ และคณะ

หนังสือเรียน • คู่มือการสอน หลักการใช้ภาษาไทย ป. ๑-๖.....สุระ ดามาพงษ์ และคณะ

หนังสือเรียน • แบบฝึกหัด • ฉบับสมบูรณ์แบบ • แผนฯ (CD) • คู่มือการสอน • PowerPoint คณิตศาสตร์ ป. ๑-๖ เล่ม ๑-๒.....ดร.สุวรรณ ขี้ทอง • ประทุมพร ศรีวัฒนกุล

หนังสือเรียน • แบบฝึกทักษะ • ฉบับสมบูรณ์แบบ • แผนฯ (CD) • คู่มือการสอน • PowerPoint วิทยาศาสตร์ ป. ๑-๖.....ดร.บุญชา แสนทวี และคณะ

หนังสือเรียน • แบบฝึกทักษะ • ฉบับสมบูรณ์แบบ • แผนฯ (CD) • คู่มือการสอน • PowerPoint สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ป. ๑-๖.....สุเทพ จิตรชื่น และคณะ

หนังสือเรียน • แบบฝึกทักษะ • ฉบับสมบูรณ์แบบ • แผนฯ (CD) • คู่มือการสอน • PowerPoint สุขศึกษาและพลศึกษา ป. ๑-๖.....ศศ.เชาวลิต ภูมิภาค และคณะ

หนังสือเรียน • แบบฝึกทักษะ • ฉบับสมบูรณ์แบบ • แผนฯ (CD) • คู่มือการสอน • PowerPoint ศิลปะ ป. ๑-๖.....ทวีศักดิ์ จรุงกิจ และคณะ

หนังสือเรียน • แบบฝึกทักษะ • ฉบับสมบูรณ์แบบ • แผนฯ (CD) • คู่มือการสอน • PowerPoint การงานอาชีพและเทคโนโลยี ป. ๑-๖.....อรุณี ลิ้มศิริ และคณะ

หนังสือเรียน • แบบฝึกทักษะ • ฉบับสมบูรณ์แบบ • แผนฯ (CD) • คู่มือการสอน • PowerPoint เทคโนโลยีสารสนเทศ ป. ๑-๖.....ณัฐกานต์ ภาคพรด

หนังสือเรียน • แบบฝึกทักษะ • แผนฯ (CD) • คู่มือการสอน • PowerPoint ประวัติศาสตร์ ป. ๑-๖รศ. ดร.ไพฑูริย์ มีกุศล และคณะ

หนังสือเรียน • แบบฝึกทักษะ • แผนฯ (CD) • คู่มือการสอน • PowerPoint พระพุทธศาสนา ป. ๑-๖รศ. ดร.จรัส พัทธมราชศักดิ์ และคณะ

หนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม • แผนฯ (CD) อาเซียนศึกษา ป. ๑-๖สมพร อ่อนน้อม และคณะ

หนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม • แผนฯ (CD) • PowerPoint หน้าที่พลเมือง ๑-๖ ป. ๑-๖สมพร อ่อนน้อม และคณะ

หนังสือเรียน • แบบฝึกหัด • แผนฯ (CD) • Audio CD TOPS ป. ๑-๖.....Rebecca York Hanlon และคณะ

หนังสือเรียน • แบบฝึกหัด • แผนฯ (CD) • Audio CD Gogo Loves English ป. ๑-๖.....Stanton Procter และคณะ

สื่อการเรียนรู้ ฉบับสมบูรณ์แบบ • แผนฯ (CD) ภาษาอังกฤษ ป. ๑-๖.....ดร.ประไพพรรณ เอมชู และคณะ

กิจกรรม ลูกเสือ-เนตรนารี ฉบับสมบูรณ์แบบ • แผนฯ (CD) • PowerPoint ป. ๑-๖.....ดร.อำนาจ ช่างเรียน และคณะ

กิจกรรม ยุวกาชาด ฉบับสมบูรณ์แบบ • แผนฯ (CD) • PowerPoint ป. ๑-๖.....ดร.อำนาจ ช่างเรียน และคณะ

คำนำ

คู่มือครู แผนการจัดการเรียนรู้ ภาษาไทย ป. ๔ เล่ม ๑ เล่มนี้เป็นสื่อการเรียนรู้ที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ โดยยึดหลักการออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด **Backward Design** ที่เน้นให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (**Child-Centered**) ตามหลักการยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมและกระบวนการเรียนรู้ สามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเองทั้งเป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม บทบาทของครูมีหน้าที่เอื้ออำนวยความสะดวกให้นักเรียนประสบความสำเร็จ โดยสร้างสถานการณ์การเรียนรู้ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ทำให้นักเรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ อื่น ๆ ได้ในเชิงบูรณาการด้วยวิธีการที่หลากหลาย เน้นกระบวนการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และสรุปความรู้ด้วยตนเอง ทำให้นักเรียนได้รับการพัฒนาทั้งด้านความรู้ ด้านทักษะและกระบวนการ และด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ดี นำไปสู่การอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสันติสุข

การจัดทำคู่มือครู แผนการจัดการเรียนรู้ ภาษาไทย เล่มนี้ได้จัดทำตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ซึ่งครอบคลุมทุกสาระการเรียนรู้ ภายในเล่มได้นำเสนอแผนการจัดการเรียนรู้เป็นรายชั่วโมงตามหน่วยการเรียนรู้ เพื่อให้ครูนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ได้สะดวกยิ่งขึ้น นอกจากนี้แต่ละหน่วยการเรียนรู้ยังมีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ทั้ง ๓ ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม และด้านทักษะและกระบวนการ ทำให้ทราบผลการเรียนรู้แต่ละหน่วยการเรียนรู้ของนักเรียนได้ทันที

คู่มือครู แผนการจัดการเรียนรู้ ภาษาไทย ป. ๔ เล่ม ๑ เล่มนี้นำเสนอเนื้อหาแบ่งเป็น ๓ ตอน คือ **ตอนที่ ๑ คำชี้แจงการจัดแผนการจัดการเรียนรู้** ประกอบด้วย แนวทางการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ สัญลักษณ์ลักษณะกิจกรรมการเรียนรู้ การออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด Backward Design (BwD) เทคนิคและวิธีการจัดการเรียนรู้-การวัดและประเมินผล ตารางวิเคราะห์สาระ มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัดชั้นปี กับหน่วยการเรียนรู้ และโครงสร้างการแบ่งเวลารายชั่วโมงในการจัดการเรียนรู้

ตอนที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ ได้เสนอแนะแนวทางการจัดการเรียนรู้แต่ละหน่วยการเรียนรู้ ในสื่อการเรียนรู้ สมบูรณ์แบบ และหนังสือเรียน แบ่งเป็นแผนย่อยรายชั่วโมง ซึ่งแผนการจัดการเรียนรู้แต่ละแผนมีองค์ประกอบครบถ้วนตามแนวทางการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา

ตอนที่ ๓ เอกสาร/ความรู้เสริมสำหรับครู ประกอบด้วยแบบทดสอบต่าง ๆ และความรู้เสริมสำหรับครูซึ่งบันทึกลงในซีดี (CD) เพื่ออำนวยความสะดวกให้ครูใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

คู่มือครู แผนการจัดการเรียนรู้ ภาษาไทย ป. ๔ เล่ม ๑ เล่มนี้ได้ออกแบบการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคและวิธีการสอนอย่างหลากหลาย หวังว่าจะเป็นประโยชน์ต่อการนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของนักเรียนต่อไป

คณะผู้จัดทำ

สารบัญ

ตอนที่ ๑ คำชี้แจงการจัดแผนการจัดการเรียนรู้	๑
๑. แนวทางการใช้แผนการจัดการเรียนรู้	๒
๒. สัญลักษณ์ลักษณะกิจกรรมการเรียนรู้	๕
๓. การออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด Backward design (BwD)	๗
๔. เทคนิคและวิธีการจัดการเรียนรู้-การวัดและประเมินผล.....	๑๕
๕. ตารางวิเคราะห์สาระ มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัดชั้นปีกับหน่วยการเรียนรู้	๒๒
๖. โครงสร้างการแบ่งเวลารายชั่วโมงในการจัดการเรียนรู้	๒๓
ตอนที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้	๒๔
แผนปฐมนิเทศและข้อตกลงในการเรียน.....	๒๕
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ สองพี่น้อง	๒๕
★ ฟังมโนทัศน์เป้าหมายการเรียนรู้และขอบข่ายภาระงาน	๒๕
★ ฟังการออกแบบการจัดการเรียนรู้	๓๐
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ การจับใจความสำคัญจากเรื่องที่ฟัง	๓๔
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ การอ่านเรื่อง สองพี่น้อง	๓๘
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ การอ่านคำที่มีตัวสะกด	๔๓
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ การอ่านคำที่ออกเสียง ร ล	๔๘
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ การอ่านคำที่ออกเสียง อะ	๕๒
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ การพูดแนะนำตนเองและการพูดสนทนา	
๕๖ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ การผันอักษร ๓ หมู่	๖๐
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เยี่ยมคุณยาย	๖๖
★ ฟังมโนทัศน์เป้าหมายการเรียนรู้และขอบข่ายภาระงาน.....	๖๖
★ ฟังการออกแบบการจัดการเรียนรู้	๖๗
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ การอ่านเรื่อง เยี่ยมคุณยาย	๗๐
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ การอ่านคำที่มีตัวสะกด	๗๕
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ ชนิดของคำ	๗๕
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ การคัดลายมือตัวบรรจง	๘๔
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ การเขียนแผนภาพความคิด	๘๘
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ การใช้พจนานุกรม	๙๓

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ แม่ฟ้าห้าแผ่นดิน.....๕๘

- ★ ฟังมโนทัศน์เป้าหมายการเรียนรู้และขอบข่ายภาระงาน.....๕๘
- ★ ฟังการออกแบบการจัดการเรียนรู้.....๕๙
 - แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ การอ่านเรื่อง แม่ฟ้าห้าแผ่นดิน๑๐๓
 - แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ การอ่านคำที่มีอักษรนำ๑๐๘
 - แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ คำย่อ๑๑๒
 - แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๗ ประโยค๑๑๕
 - แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ การพูดนำเสนอผลงาน๑๒๐
 - แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๙ การเลือกหนังสืออ่าน.....๑๒๔

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ นักสะสมแต้มปี๑๒๕

- ★ ฟังมโนทัศน์เป้าหมายการเรียนรู้และขอบข่ายภาระงาน.....๑๒๕
- ★ ฟังการออกแบบการจัดการเรียนรู้.....๑๓๐
 - แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๐ การอ่านเรื่อง นักสะสมแต้มปี๑๓๓
 - แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๑ การเขียนย่อหน้าและเว้นวรรคตอน๑๓๕
 - แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๒ การเขียนจดหมายถึงเพื่อน๑๔๔
 - แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๓ มารยาทในการเขียนจดหมาย.....๑๔๘

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ พระอภัยมณี ตอน สูดสาครเข้าเมืองการเวก๑๕๓

- ★ ฟังมโนทัศน์เป้าหมายการเรียนรู้และขอบข่ายภาระงาน.....๑๕๓
- ★ ฟังการออกแบบการจัดการเรียนรู้.....๑๕๔
 - แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๔ การอ่านเรื่อง พระอภัยมณี ตอน
สูดสาครเข้าเมืองการเวก๑๕๗
 - แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๕ การอ่านคำที่มีตัวการ์นต์๑๖๓
 - แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๖ การอ่านคำที่มี รร๑๖๖
 - แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๗ การอ่านทำนองเสนาะ๑๗๐
 - แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๘ การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง๑๗๔
 - แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๙ การเขียนสรุปเรื่อง๑๗๕

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ ดวงแก้ววิเศษ๑๘๔

★ ฟังมโนทัศน์เป้าหมายการเรียนรู้และขอบข่ายภาระงาน.....	๑๘๔
★ ฟังการออกแบบการจัดการเรียนรู้.....	๑๘๕
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๐ การอ่านเรื่อง ดวงแก้ววิเศษ	๑๘๘
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๑ อักษรควบ	๑๙๔
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๒ เครื่องหมายวรรคตอน	๑๙๙
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๓ การเขียนและการพูดรายงาน	๒๐๓
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๔ ภาษาพูดและภาษาเขียน	๒๐๘

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เล่นแบบไทย๒๑๓

★ ฟังมโนทัศน์เป้าหมายการเรียนรู้และขอบข่ายภาระงาน.....	๒๑๓
★ ฟังการออกแบบการจัดการเรียนรู้.....	๒๑๔
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๕ การอ่านเรื่อง เล่นแบบไทย	๒๑๓
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๖ การละเล่นของไทย	๒๒๒
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๗ ประโยคเพื่อการสื่อสาร	๒๒๓
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๘ การอภิปรายกลุ่ม	๒๓๒
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๙ มารยาทในการฟังและการพูด	๒๓๖

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ รามเกียรติ์ ตอน ทรพีฆาทรพา๒๔๒

★ ฟังมโนทัศน์เป้าหมายการเรียนรู้และขอบข่ายภาระงาน.....	๒๔๒
★ ฟังการออกแบบการจัดการเรียนรู้.....	๒๔๓
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๐ การอ่านเรื่อง รามเกียรติ์ ตอน ทรพีฆาทรพา	๒๔๖
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๑ คำบอกจำนวนและลักษณนาม	๒๕๒
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๒ การอ่านจับใจความสำคัญ	๒๕๖
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๓ การประสมคำ	๒๖๑
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๔ คำพ้อง	๒๖๕
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๕ มารยาทในการอ่าน.....	๒๖๙

ตอนที่ ๓ เอกสาร/ความรู้เสริมสำหรับครู.....๒๗๔

ตอนที่ ๓.๑ มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดชั้นปี และสาระการเรียนรู้แกนกลาง.....	๒๗๕
ตอนที่ ๓.๒ กระบวนการจัดการเรียนรู้ โครงการ และประเมินผลผลงาน	๒๗๙

ตอนที่ ๓.๓ ผังการออกแบบการจัดการเรียนรู้และรูปแบบแผนการจัดการเรียนรู้	
รายชั่วโมง	๒๘๘
ตอนที่ ๓.๔ แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนประจำหน่วยการเรียนรู้	๒๙๐
ตอนที่ ๓.๕ แบบทดสอบกลางปี.....	๓๐๖
ตอนที่ ๓.๖ ใบความรู้ ใบงาน แบบบันทึก และแบบประเมิน.....	๓๑๘

ตอนที่ ๑



คำชี้แจงการจัดแผนการจัดการเรียนรู้



กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย



๑. แนวทางการใช้แผนการจัดการเรียนรู้

คู่มือครู แผนการจัดการเรียนรู้ ภาษาไทย เล่มนี้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นแนวทางให้ครูใช้ประกอบการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ซึ่งการแบ่งหน่วยการเรียนรู้สำหรับจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้รายชั่วโมงในคู่มือครู แผนการจัดการเรียนรู้เล่มนี้แบ่งเนื้อหาออกเป็น ๘ หน่วย สามารถใช้ควบคู่กับสื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เล่ม ๑ และหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ประกอบด้วยหน่วยการเรียนรู้ ดังนี้

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ สองพี่น้อง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เยี่ยมคุณยาย

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ แม่ฟ้าห้าแผ่นดิน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ นักสะสมแสตมป์

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ พระอภัยมณี ตอน สุดสาครเข้าเมืองการเวก

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ ดวงแก้ววิเศษ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เล่นแบบไทย

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ รามเกียรติ์ ตอน ทรพิฆาทรพาท

คู่มือครู แผนการจัดการเรียนรู้เล่มนี้ได้นำเสนอรายละเอียดไว้ครบถ้วนตามแนวทางการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน นอกจากนี้ยังได้ออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียนได้พัฒนาองค์ความรู้ สมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้อย่างครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ครูควรศึกษา คู่มือครู แผนการจัดการเรียนรู้เล่มนี้ให้ละเอียดเพื่อปรับใช้ให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อม สถานการณ์ และสภาพของนักเรียน

ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้จะแบ่งแผนการจัดการเรียนรู้ออกเป็นรายชั่วโมง ซึ่งมีจำนวนมากน้อยไม่เท่ากัน ขึ้นอยู่กับความยาวของเนื้อหาสาระ และในแต่ละหน่วยการเรียนรู้มีองค์ประกอบดังนี้

๑. ผังมโนทัศน์เป้าหมายการเรียนรู้และขอบข่ายภาระงาน แสดงขอบข่ายเนื้อหาการจัดการเรียนรู้ที่ครอบคลุมความรู้ คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม ทักษะและกระบวนการ และภาระงาน/ชิ้นงาน

๒. กรอบแนวคิดการออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวความคิด **Backward Design** (Backward Design Template) เป็นกรอบแนวคิดในการจัดการเรียนรู้ของแต่ละหน่วยการเรียนรู้ แบ่งเป็น ๓ ชั้น ได้แก่

ชั้นที่ ๑ ผลลัพธ์ปลายทางที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียน

ชั้นที่ ๒ ภาระงานและการประเมินผลการเรียนรู้ซึ่งเป็นหลักฐานที่แสดงว่านักเรียนมีผลการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้อย่างแท้จริง

ชั้นที่ ๓ แผนการจัดการเรียนรู้ จะระบุว่าในหน่วยการเรียนรู้นี้แบ่งเป็นแผนการจัดการเรียนรู้กี่แผน และแต่ละแผนใช้เวลาในการจัดกิจกรรมกี่ชั่วโมง

๓. แผนการจัดการเรียนรู้รายชั่วโมง เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ตามกรอบแนวคิดการออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวความคิด Backward Design ประกอบด้วย

๓.๑ **ชื่อแผนการจัดการเรียนรู้** ประกอบด้วยลำดับที่ของแผน ชื่อแผน และเวลาเรียน เช่น แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การจับใจความสำคัญจากเรื่องที่ฟัง เวลา ๑ ชั่วโมง

๓.๒ **สาระสำคัญ** เป็นความคิดรวบยอดของเนื้อหาที่นำมาจัดการเรียนรู้ในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้

๓.๓ **ตัวชี้วัดชั้นปี** เป็นตัวชี้วัดที่ใช้ตรวจสอบนักเรียนหลังจากเรียนจบเนื้อหาที่นำเสนอในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้นั้น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตร

๓.๔ **จุดประสงค์การเรียนรู้** เป็นส่วนที่บอกจุดมุ่งหมายที่ต้องการให้เกิดขึ้นแก่นักเรียนภายหลังจากเรียนจบในแต่ละแผน ทั้งในด้านความรู้ (K) ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A) ด้านทักษะและกระบวนการ (P) ซึ่งสอดคล้องสัมพันธ์กับตัวชี้วัดชั้นปีและเนื้อหาในแผนการจัดการเรียนรู้นั้น ๆ

๓.๕ **การวัดและประเมินผลการเรียนรู้** เป็นการตรวจสอบผลการจัดการเรียนรู้ว่าหลังจากจัดการเรียนรู้ในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้แล้ว นักเรียนมีพัฒนาการ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ตามเป้าหมายที่คาดหวังไว้หรือไม่ และมีสิ่งที่จะต้องได้รับการพัฒนาปรับปรุงส่งเสริมในด้านใดบ้าง ดังนั้นในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้จึงได้ออกแบบวิธีการและเครื่องมือในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ด้านต่าง ๆ ของผู้เรียนไว้อย่างหลากหลาย เช่น การทำแบบทดสอบ การตอบคำถามสั้น ๆ การตรวจผลงาน การสังเกตพฤติกรรมทั้งที่เป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม โดยเน้นการปฏิบัติให้สอดคล้องและเหมาะสมกับตัวชี้วัดและมาตรฐานการเรียนรู้

วิธีการและเครื่องมือในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้เหล่านี้ครูสามารถนำไปใช้ประเมินนักเรียนได้ ทั้งในระหว่างการจัดการเรียนรู้และการทำกิจกรรมต่าง ๆ ตลอดจนการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน

๓.๖ **สาระการเรียนรู้** เป็นหัวข้อย่อยที่นำมาจัดการเรียนรู้ในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้แกนกลาง

๓.๗ **แนวทางบูรณาการ** เป็นการเสนอแนะแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในเรื่องที่เรียนรู้ของแต่ละแผนให้เชื่อมโยงสัมพันธ์กับสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ได้แก่ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ภาษาต่างประเทศ ศิลปะ สุขศึกษาและพลศึกษา และการทำงานอาชีพและเทคโนโลยี เพื่อให้การเรียนรู้สอดคล้องและครอบคลุมสถานการณ์จริง

๓.๘ **กระบวนการจัดการเรียนรู้** เป็นการเสนอแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เนื้อหาในแต่ละเรื่อง โดยใช้แนวคิดและทฤษฎีการเรียนรู้ต่าง ๆ ตามความเหมาะสม ทั้งนี้เพื่อให้ครูนำไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งกระบวนการจัดการเรียนรู้ประกอบด้วย ๕ ขั้นตอน ได้แก่

ขั้นที่ ๑ นำเข้าสู่บทเรียน

ขั้นที่ ๒ กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ ๓ ฝึกฝนผู้เรียน

ขั้นที่ ๔ นำไปใช้

ขั้นที่ ๕ สรุป

๓.๕ กิจกรรมเสนอแนะ เป็นกิจกรรมเสนอแนะสำหรับให้นักเรียนได้พัฒนาเพิ่มเติมในด้านต่าง ๆ นอกเหนือจากที่ได้จัดการเรียนรู้มาแล้วในชั่วโมงเรียน กิจกรรมเสนอแนะมี ๒ ลักษณะ คือ กิจกรรมสำหรับผู้ที่มีความสามารถพิเศษและต้องการศึกษาค้นคว้าในเนื้อหานั้น ๆ ให้ลึกซึ้งกว้างขวางยิ่งขึ้น และกิจกรรมสำหรับการเรียนรู้ให้ครบตามเป้าหมาย ซึ่งมีลักษณะเป็นการซ่อมเสริม

๓.๑๐ สื่อ/แหล่งการเรียนรู้ เป็นรายชื่อสื่อการเรียนรู้ทุกประเภทที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ ซึ่งมีทั้งสื่อธรรมชาติ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยี และสื่อบุคคล เช่น หนังสือ เอกสารความรู้ รูปภาพ เครื่องข่าย อินเทอร์เน็ต วิกิทัศน์ ปรากฏ์ชาวบ้าน

๓.๑๑ บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้ เป็นส่วนที่ให้ครูบันทึกผลการจัดการเรียนรู้ว่าประสบความสำเร็จหรือไม่ มีปัญหาหรืออุปสรรคอะไรเกิดขึ้นบ้าง ได้แก้ไขปัญหาและอุปสรรคนั้นอย่างไร สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผนมีอะไรบ้าง และข้อเสนอแนะสำหรับการปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป นอกจากนี้ยังอำนวยความสะดวกให้ครู โดยจัดทำแบบทดสอบต่าง ๆ และความรู้เสริมสำหรับครูบันทึกลงในแผ่นซีดี (CD) ประกอบด้วย

๑) มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดชั้นปี และสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

๒) กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

๓) โครงการงาน (Project Work)

๔) แฟ้มสะสมผลงาน (Portfolio)

๕) ผังการออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด Backward Design

๖) รูปแบบแผนการจัดการเรียนรู้รายชั่วโมงที่ออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด

Backward Design

๗) แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน

๘) แบบทดสอบกลางปี

๙) ใบงาน แบบบันทึก และแบบประเมินต่าง ๆ

ครูควรศึกษาแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อเตรียมการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้พัฒนาครบทุกสมรรถนะสำคัญที่กำหนดไว้ในหลักสูตร กล่าวคือ สมรรถนะในการสื่อสาร การคิด

การแก้ปัญหา การใช้ทักษะชีวิต และการใช้เทคโนโลยี รวมถึงคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตร และกิจกรรมเสนอแนะเพื่อการเรียนรู้เพิ่มเติมให้เต็มตามศักยภาพของนักเรียนแต่ละคน ซึ่งได้กำหนดไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้เล่มนี้แล้ว

นอกจากนี้ครูสามารถปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับสภาพความพร้อมของนักเรียนและสถานการณ์เฉพาะหน้าได้ ซึ่งจะใช้เป็นผลงานเพื่อเลื่อนวิทยฐานะได้ แผนการจัดการเรียนรู้เล่มนี้ได้อำนวยความสะดวกให้ครู โดยได้พิมพ์โครงสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ที่ออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบ Backward Design ให้ครูเพิ่มเติมเฉพาะส่วนที่ครูปรับปรุงเองไว้ด้วยแล้ว

๒. สัญลักษณ์ลักษณะกิจกรรมการเรียนรู้

คู่มือครู แผนการจัดการเรียนรู้ ภาษาไทย เล่มนี้สามารถใช้คู่กับสื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ และแบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ซึ่งทุกเล่มได้กำหนดสัญลักษณ์กำกับกิจกรรมการเรียนรู้ไว้ทุกกิจกรรม เพื่อช่วยให้ครูและนักเรียนทราบลักษณะกิจกรรมนั้น ๆ เพื่อการจัดกิจกรรมให้บรรลุเป้าหมาย

สัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ที่กิจกรรมนั้นมีจุดมุ่งหมายและจุดเน้นที่แตกต่างกันตามลักษณะของกระบวนการเรียนรู้ที่ต้องการให้นักเรียนได้เรียนรู้ ซึ่งมีความสอดคล้องกับธรรมชาติของกลุ่มสาระการเรียนรู้และจุดเน้นของหลักสูตร ดังนั้นสัญลักษณ์จึงเป็นแนวทางที่เอื้อประโยชน์ต่อนักเรียนที่จะศึกษาค้นคว้าความรู้ตามรายละเอียดของกิจกรรม สัญลักษณ์ลักษณะกิจกรรมการเรียนรู้ได้กำหนดไว้เป็น ๒ กลุ่ม ดังนี้

สัญลักษณ์หลักของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย



ทักษะทางภาษา เป็นกิจกรรมให้นักเรียนเรียนรู้เกี่ยวกับกฎเกณฑ์ทางภาษา เพื่อเป็นพื้นฐานในการพัฒนาทักษะทางภาษาต่อไป



ทักษะการฟัง/การดู เป็นกิจกรรมให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะการฟังและการดูต่าง ๆ



ทักษะการพูด เป็นกิจกรรมให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะการพูดประเภทต่าง ๆ



ทักษะการอ่าน เป็นกิจกรรมให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะการอ่านประเภทต่าง ๆ



ทักษะการเขียน เป็นกิจกรรมให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะการเขียนประเภทต่าง ๆ

สัญลักษณ์เสริมของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย



โครงการ เป็นกิจกรรมให้นักเรียนได้พัฒนาการคิด การวางแผน และการแก้ปัญหา



การพัฒนากระบวนการคิด เป็นกิจกรรมให้นักเรียนได้ใช้กระบวนการคิดเพื่อเพิ่มพูนทักษะการคิดของตนเอง



การประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน เป็นกิจกรรมให้นักเรียนนำความรู้และทักษะไปประยุกต์ใช้หรือใช้แก้ปัญหาในสถานการณ์จริงของชีวิตประจำวัน



การทำประโยชน์ให้สังคม เป็นกิจกรรมให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้จากการเรียนรู้ไปปฏิบัติเพื่อให้ตระหนักในการทำประโยชน์ให้สังคม



การปฏิบัติจริง/ฝึกทักษะ เป็นกิจกรรมให้นักเรียนได้ปฏิบัติจริงหรือฝึกปฏิบัติเพื่อให้เกิดทักษะอันจะช่วยให้การเรียนรู้เป็นไปตามเป้าหมายอย่างสมบูรณ์และติดตัวคงทน



การศึกษาค้นคว้า/สืบค้น เป็นกิจกรรมให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าหรือสืบค้นจากแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองจนเกิดเป็นนิสัย



การสำรวจ เป็นกิจกรรมให้นักเรียนสำรวจและรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาศึกษาวิเคราะห์หาสาเหตุ หาผลลัพธ์ ฝึกความเป็นผู้รอบรู้



การสังเกต เป็นกิจกรรมให้นักเรียนรู้จักสังเกตสิ่งที่ต้องการเรียนรู้จนสร้างองค์ความรู้ได้อย่างเป็นระบบและมีเหตุผล



กิจกรรมสำหรับกลุ่มพิเศษ เป็นกิจกรรมให้นักเรียนใช้พัฒนาการเรียนรู้เพิ่มเติม เพื่อการพัฒนาให้เต็มตามศักยภาพ



กิจกรรมสำหรับซ่อมเสริม เป็นกิจกรรมให้นักเรียนใช้เรียนซ่อมเสริมเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ตามตัวชี้วัดชั้นปี

๓. การออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด Backward Design (BwD)

การจัดการเรียนรู้หรือการสอนเป็นงานที่ครูทุกคนต้องใช้กลวิธีต่าง ๆ มากมายเพื่อให้นักเรียนสนใจที่จะเรียนรู้และเกิดผลตามที่ครูคาดหวัง การจัดการเรียนรู้จัดเป็นศาสตร์ที่ต้องใช้ความรู้ความสามารถตลอดจนประสบการณ์อย่างมาก ครูบางคนอาจจะละเลยเรื่องของการออกแบบการจัดการเรียนรู้หรือการออกแบบการสอน ซึ่งเป็นงานที่ครูจะต้องทำก่อนการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้

การออกแบบการจัดการเรียนรู้ทำอย่างไร ทำไมจึงต้องออกแบบการจัดการเรียนรู้

ครูทุกคนผ่านการศึกษาและได้เรียนรู้เกี่ยวกับการออกแบบการเรียนรู้มาแล้ว ในอดีตการออกแบบการจัดการเรียนรู้จะเริ่มต้นจากการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ การวางแผนการจัดการเรียนรู้ออกแบบการจัดการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ปัจจุบันการเรียนรู้ได้มีการเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพแวดล้อม เศรษฐกิจ และสังคม รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เข้ามามีบทบาทต่อการเรียนรู้ของนักเรียน ซึ่งนักเรียนสามารถเรียนรู้ได้จากสื่อและแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่มีอยู่รอบตัว ดังนั้นการออกแบบการจัดการเรียนรู้จึงเป็นกระบวนการสำคัญที่ครูจำเป็นต้องดำเนินการให้เหมาะสมกับศักยภาพของนักเรียนแต่ละบุคคล

แกรนต์ วิกกินส์ (Grant Wiggins) และเจย์ แมกไท (Jay McTighe) นักการศึกษาชาวอเมริกันได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการออกแบบการจัดการเรียนรู้ ซึ่งเรียกว่า Backward Design อันเป็นการออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่ครูจะต้องกำหนดผลลัพธ์ปลายทางที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียนก่อน โดยทั้งสองให้ชื่อว่า ความเข้าใจที่คงทน (Enduring Understanding) เมื่อกำหนดความเข้าใจที่คงทนได้แล้ว ครูจะต้องบอกให้ได้ว่าความเข้าใจที่คงทนของนักเรียนนี้เกิดจากอะไร นักเรียนจะต้องมีหรือแสดงพฤติกรรมอะไรบ้าง ครูมีหรือใช้วิธีการวัดอะไรบ้างที่จะบอกนักเรียนมีหรือแสดงพฤติกรรมเหล่านั้นแล้ว จากนั้นครูจึงนึกถึงวิธีการจัดการเรียนรู้ที่จะทำให้นักเรียนเกิดความเข้าใจที่คงทนต่อไป

แนวคิดของ Backward Design

Backward Design เป็นการออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ผลลัพธ์ปลายทางเป็นหลัก ซึ่งผลลัพธ์ปลายทางนี้จะเกิดขึ้นกับนักเรียนก็ต่อเมื่อจบหน่วยการเรียนรู้ ทั้งนี้ครูจะต้องออกแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กรอบความคิดที่เป็นเหตุเป็นผลมีความสัมพันธ์กัน จากนั้นจึงจะลงมือเขียนแผนการจัดการเรียนรู้อย่างละเอียดเพิ่มเติมให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพต่อไป

กรอบความคิดหลักของการออกแบบการจัดการเรียนรู้โดย Backward Design มีขั้นตอนหลักที่สำคัญ ๓ ขั้นตอน คือ

ขั้นที่ ๑ กำหนดผลลัพธ์ปลายทางที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียน

ขั้นที่ ๒ กำหนดภาระงานและการประเมินผลการเรียนรู้ซึ่งเป็นหลักฐานที่แสดงว่านักเรียน

มีผลการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้อย่างแท้จริง

ขั้นที่ ๓ วางแผนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ กำหนดผลลัพธ์ปลายทางที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียน

ก่อนที่จะกำหนดผลลัพธ์ปลายทางที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียนนั้น ครูควรตอบคำถามสำคัญต่อไปนี้

๑. นักเรียนควรมีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถทำอะไรได้บ้าง

๒. เนื้อหาสาระใดบ้างที่มีความสำคัญต่อการสร้างความเข้าใจของนักเรียน และความเข้าใจที่คงทน (Enduring Understanding) ที่ครูต้องการจัดการเรียนรู้ให้แก่เด็กนักเรียนมีอะไรบ้าง

เมื่อจะตอบคำถามสำคัญดังกล่าวข้างต้น ให้ครูนึกถึงเป้าหมายของการศึกษา มาตรฐานการเรียนรู้ ด้านเนื้อหาในระดับชาติที่ปรากฏอยู่ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ รวมทั้ง มาตรฐานการเรียนรู้ระดับเขตพื้นที่การศึกษาหรือท้องถิ่น

การทบทวนความคาดหวังของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน เนื่องจากมาตรฐานแต่ละระดับจะมีความสัมพันธ์กับเนื้อหาสาระต่าง ๆ ซึ่งมีความแตกต่างกันไป ด้วยเหตุนี้ขั้นที่ ๑ ของ Backward Design ครูจึงต้องจัดลำดับความสำคัญและเลือกผลลัพธ์ปลายทางของนักเรียน ซึ่งเป็นผลการเรียนรู้ที่เกิดจากความเข้าใจที่คงทนต่อไป

ความเข้าใจที่คงทนของนักเรียน

ความเข้าใจที่คงทนคืออะไร ความเข้าใจที่คงทนเป็นความรู้ที่ลึกซึ้ง ได้แก่ ความคิดรวบยอด ความสัมพันธ์ และหลักการของเนื้อหาและวิชาที่นักเรียนเรียนรู้ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งเป็นความรู้ที่อิงเนื้อหา ความรู้นี้เกิดจากการสะสมข้อมูลต่าง ๆ ของนักเรียนและเป็นองค์ความรู้ที่นักเรียนสร้างขึ้นด้วยตนเอง

การเขียนความเข้าใจที่คงทนในการออกแบบการจัดการเรียนรู้

ถ้าความเข้าใจที่คงทนหมายถึงสาระสำคัญของสิ่งที่จะเรียนรู้แล้ว ครูควรจะรู้ว่าสาระสำคัญหมายถึงอะไร คำว่า **สาระสำคัญ** มาจากคำว่า Concept ซึ่งนักการศึกษาของไทยแปลเป็นภาษาไทยว่า สาระสำคัญ ความคิดรวบยอด มโนทัศน์ มโนคติ และสังกัป แต่การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้นิยมใช้คำว่า สาระสำคัญ

สาระสำคัญ เป็นข้อความที่แสดงแก่นหรือเป้าหมายเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เพื่อให้ได้ข้อสรุปรวมและข้อแตกต่างเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยอาจครอบคลุมข้อเท็จจริง กฎ ทฤษฎี ประเด็น และการสรุปสาระสำคัญและข้อความที่มีลักษณะรวบยอดอย่างอื่น

ประเภทของสาระสำคัญ

๑. ระดับกว้าง (Broad Concept)

๒. ระดับการนำไปใช้ (Operative Concept หรือ Functional Concept)

ตัวอย่างสาระสำคัญระดับกว้าง

- การอ่านเป็นการฝึกทักษะการออกเสียง
- พยัญชนะไทยมีทั้งหมด ๔๔ ตัว

ตัวอย่างสาระสำคัญระดับการนำไปใช้

- การอ่านที่ดีผู้อ่านจะต้องออกเสียงคำให้ถูกต้อง เข้าใจคำศัพท์ จับใจความสำคัญ และบอกข้อคิดจากเรื่องที่อ่านได้

- พยัญชนะไทยมีทั้งหมด ๔๔ ตัว แบ่งออกเป็น ๓ หมู่ คือ อักษรกลาง อักษรสูง อักษรต่ำ นำไปใช้ในการผันวรรณยุกต์

แนวทางการเขียนสาระสำคัญ

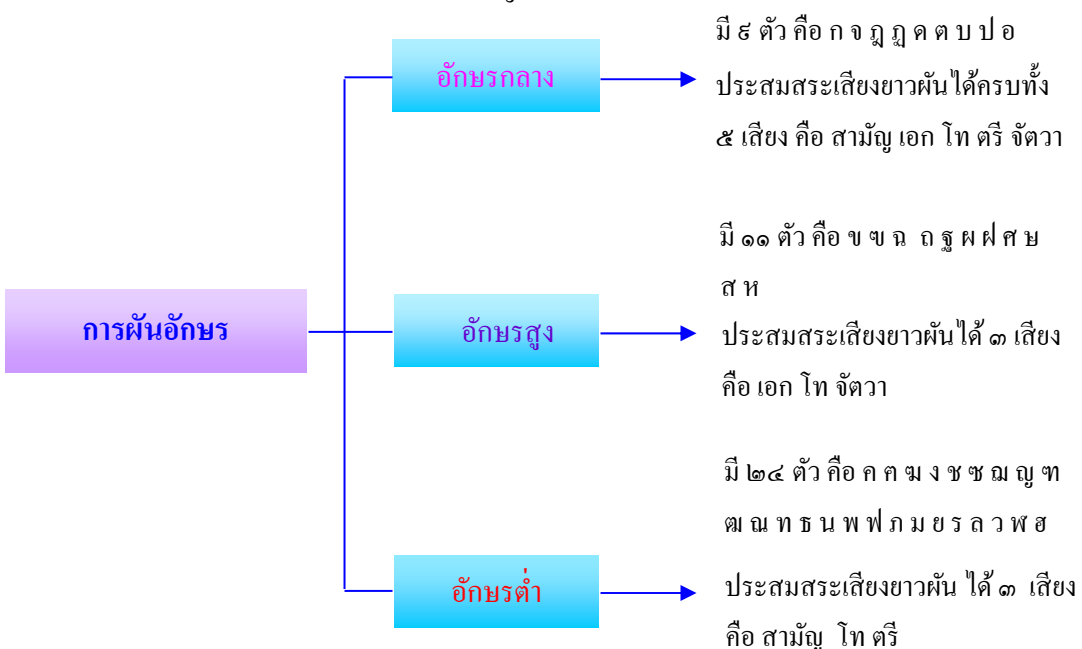
๑. ให้เขียนสาระสำคัญของทุกเรื่อง โดยแยกเป็นข้อ ๆ (จำนวนข้อของสาระสำคัญจะเท่ากับจำนวนเรื่อง)

๒. การเขียนสาระสำคัญที่ดีควรเป็นสาระสำคัญระดับการนำไปใช้

๓. สาระสำคัญต้องครอบคลุมประเด็นสำคัญครบถ้วน เพราะหากขาดส่วนใดไปแล้วจะทำให้นักเรียนรับสาระสำคัญที่ผิดไปทันที

๔. การเขียนสาระสำคัญที่จะให้ครอบคลุมประเด็นสำคัญวิธีการหนึ่งคือ การเขียนแผนผังสาระสำคัญ

ตัวอย่าง การเขียนแผนผังสาระสำคัญ



สาระสำคัญของการผันอักษร: การผันอักษรแบ่งตามหมู่อักษรหรือไตรยางศ์เป็น อักษรกลาง อักษรสูง อักษรต่ำ

๕. การเขียนสาระสำคัญเกี่ยวกับเรื่องใดควรเขียนลักษณะเด่นที่มองเห็นได้หรือนึกได้ออกมาเป็นข้อ ๆ แล้วจำแนกลักษณะเหล่านั้นเป็นลักษณะจำเพาะและลักษณะประกอบ

๖. การเขียนข้อความที่เป็นสาระสำคัญ ควรใช้ภาษาที่มีการจัดกลายอย่างดี เลี่ยงคำที่มีความหมายกำกวมหรือฟุ่มเฟือย

ตัวอย่าง การเขียนสาระสำคัญ เรื่อง ประโยค

ประโยค	ลักษณะจำเพาะ	ลักษณะประกอบ
มีประธาน	✓	-
มีกริยา	✓	-
มีกรรม	-	✓
มีส่วนขยายประธาน	-	✓
มีส่วนขยายกริยา	-	✓
มีส่วนขยายกรรม	-	✓

สาระสำคัญของประโยค: ประโยคประกอบด้วยส่วนสำคัญ ๒ ส่วน คือ ประธานและกริยากรรมและส่วนขยายต่าง ๆ จะมีหรือไม่มีก็ได้

ขั้นที่ ๒ กำหนดภาระงานและการประเมินผลการเรียนรู้ซึ่งเป็นหลักฐานที่แสดงว่านักเรียนมีผลการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้อย่างแท้จริง

เมื่อครูกำหนดผลลัพธ์ปลายทางที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียนแล้ว ก่อนที่จะดำเนินการขั้นต่อไปขอให้ครูตอบคำถามสำคัญต่อไปนี้

- นักเรียนมีพฤติกรรมหรือแสดงออกในลักษณะใดจึงทำให้ครูทราบว่า นักเรียนบรรลุผลลัพธ์ปลายทางตามที่กำหนดไว้แล้ว
- ครูมีหลักฐานหรือใช้วิธีการใดที่สามารถระบุได้ว่า นักเรียนมีพฤติกรรมหรือแสดงออกตามผลลัพธ์ปลายทางที่กำหนดไว้

การออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามหลักการของ Backward Design เน้นให้ครูรวบรวมหลักฐานการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่จำเป็นและมีหลักฐานเพียงพอที่จะกล่าวได้ว่า การจัดการเรียนรู้ทำให้

นักเรียนเกิดผลสัมฤทธิ์แล้ว ไม่ใช่เรียนแค่ให้จบตามหลักสูตรหรือเรียนตามชุดของกิจกรรมการเรียนรู้ที่ครูกำหนดไว้เท่านั้น วิธีการของ Backward Design ต้องการกระตุ้นให้ครูกิดล่วงหน้าว่าครูควรจะกำหนดและรวบรวมหลักฐานเชิงประจักษ์อะไรบ้างก่อนที่จะออกแบบหน่วยการเรียนรู้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งหลักฐานดังกล่าวควรจะเป็นหลักฐานที่สามารถใช้เป็นข้อมูลย้อนกลับที่มีประโยชน์สำหรับนักเรียนและครูได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ครูควรใช้วิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้แบบต่อเนื่องอย่างไม่เป็นทางการและเป็นทางการตลอดระยะเวลาที่ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้แก่นักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดที่ต้องการให้ครูทำการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เรียกว่า *สอนไปวัดผลไป*

จึงกล่าวได้ว่า ชั้นนี้ครูควรนึกถึงพฤติกรรมหรือการแสดงออกของนักเรียน โดยพิจารณาจากผลงานหรือชิ้นงานที่เป็นหลักฐานเชิงประจักษ์ ซึ่งแสดงให้เห็นว่านักเรียนเกิดผลลัพธ์ปลายทางตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้แล้ว และเกณฑ์ที่ใช้ประเมินควรเป็นเกณฑ์คุณภาพในรูปของมิตินคุณภาพ (Rubrics) อย่างไรก็ตาม ครูอาจจะมีหลักฐานหรือใช้วิธีการอื่น ๆ เช่น การทดสอบก่อนและหลังเรียน การสัมภาษณ์ การศึกษาค้นคว้า การฝึกปฏิบัติขณะเรียนรู้ประกอบด้วยก็ได้

หลังจากที่ครูได้กำหนดผลลัพธ์ปลายทางที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียนแล้ว ครูควรกำหนดภาระงานและวิธีการประเมินผลการเรียนรู้ ซึ่งเป็นหลักฐานที่แสดงว่านักเรียนมีผลการเรียนรู้ตามผลลัพธ์ปลายทางที่กำหนดไว้แล้ว

ภาระงาน หมายถึง งานหรือกิจกรรมที่กำหนดให้นักเรียนปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุตามจุดประสงค์การเรียนรู้/ตัวชี้วัดชั้นปี/มาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ ลักษณะสำคัญของงานจะต้องเป็นงานที่สอดคล้องกับชีวิตจริงในชีวิตประจำวัน เป็นเหตุการณ์จริงมากกว่ากิจกรรมที่จำลองขึ้นเพื่อใช้ในการทดสอบ ซึ่งเรียกว่า งานที่ปฏิบัติเป็นงานที่มีความหมายต่อผู้เรียน (Meaningful Task) นอกจากนี้งานหรือกิจกรรมจะต้องมีขอบเขตที่ชัดเจน สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้/ตัวชี้วัดชั้นปี/มาตรฐานการเรียนรู้ที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียน

ทั้งนี้เมื่อได้ภาระงานครบถ้วนตามที่ต้องการแล้ว ครูจะต้องนึกถึงวิธีการและเครื่องมือที่จะใช้วัดและประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนซึ่งมีอยู่มากมายหลายประเภท ครูจะต้องเลือกให้เหมาะสมกับภาระงานที่นักเรียนปฏิบัติ

ตัวอย่าง ภาระงาน/ชิ้นงานเรื่อง การอ่านทำนองเสนาะ รวมทั้งการกำหนดวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน ดังตาราง

ตัวอย่าง ภาระงาน/ชิ้นงาน แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๗ การอ่านทำนองเสนาะ

ตัวชี้วัดชั้นปี	สาระการเรียนรู้	ภาระงาน/ผลงาน/ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล			กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้
			วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์		
๑. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง ๒. ท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนดและบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ	การอ่านทำนองเสนาะ	การอ่านทำนองเสนาะบทร้อยกรองประเภทต่าง ๆ	๑. ชักถาม ๒. การฝึกอ่าน ๓. สังเกตการอ่านและการท่องจำบทร้อยกรอง	๑. แบบชักถาม ๒. ตรวจสอบผลงาน ๓. ประเมินการอ่านบทร้อยกรอง ๔. แบบประเมินการท่องจำบทร้อยกรอง	๑. เกณฑ์คุณภาพ ๔ ระดับ ๒. เกณฑ์คุณภาพ ๔ ระดับ ๓. เกณฑ์คุณภาพ ๔ ระดับ	๑. บอกลักษณะของการอ่านทำนองเสนาะ ๒. ศึกษาหลักการอ่านบทร้อยกรองแต่ละประเภท ๓. ฟังการอ่านบทร้อยกรองแต่ละประเภทเป็นทำนองเสนาะ ๔. ฝึกอ่านบทร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะจนคล่อง ๕. ฝึกท่องจำบทร้อยกรองที่ประทับใจ	๑. แถบบันทึกเสียงการอ่านทำนองเสนาะ ๒. แผ่นป้ายตัวอย่างบทร้อยกรองแต่ละประเภท ๓. แผ่นป้ายแผนผังบทร้อยกรองแต่ละประเภท ๔. แบบประเมินการอ่านบทร้อยกรอง ๕. แบบประเมินการท่องจำบทร้อยกรอง

ความเข้าใจที่คงทนจะเกิดขึ้นได้ นักเรียนจะต้องมีความสามารถ ๖ ประการ ได้แก่

๑. การอธิบาย ชี้แจง เป็นความสามารถที่นักเรียนแสดงออกโดยการอธิบายหรือชี้แจงในสิ่งที่เรียนรู้ได้อย่างถูกต้อง สอดคล้อง มีเหตุผล และเป็นระบบ
๒. การแปลความและตีความ เป็นความสามารถที่นักเรียนแสดงออกโดยการแปลความและตีความได้อย่างมีความหมาย ตรงประเด็น กระชับ และทะลุปรุโปร่ง
๓. การประยุกต์ ดัดแปลง และนำไปใช้ เป็นความสามารถที่นักเรียนแสดงออกโดยการนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีประสิทธิผล และคล่องแคล่ว
๔. การมีมุมมองที่หลากหลาย เป็นความสามารถที่นักเรียนแสดงออกโดยการมีมุมมองที่น่าเชื่อถือ เป็นไปได้ มีความลึกซึ้ง แจ่มชัด และแปลกใหม่
๕. การให้ความสำคัญและใส่ใจในความรู้สึกของผู้อื่น เป็นความสามารถที่นักเรียนแสดงออกโดยการมีความละเอียดรอบคอบ เปิดเผย รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ระมัดระวังที่จะไม่ให้เกิดความกระทบกระเทือนต่อผู้อื่น
๖. การรู้จักตนเอง เป็นความสามารถที่นักเรียนแสดงออกโดยการมีความตระหนักรู้ สามารถประมวลผลข้อมูลจากแหล่งที่หลากหลาย ปรับตัวได้ รู้จักใคร่ครวญ และมีความเฉลียวฉลาด

นอกจากนี้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ได้กำหนดสมรรถนะสำคัญของนักเรียนหลังจากสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรไว้ ๕ ประการ ดังนี้

๑. ความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามารถของนักเรียนในการรับและส่งสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษา ถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเอง เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรอง เพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ การเลือกที่จะรับและไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผลและความถูกต้อง ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม
๒. ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถของนักเรียนในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดเชิงคุณธรรม และการคิดอย่างเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม
๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรม และข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม แสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา และมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเอง สังคม และสิ่งแวดล้อม

๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถของนักเรียนในด้านการนำ

กระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงาน และการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

๕. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นความสามารถของนักเรียนในการเลือกใช้เทคโนโลยีด้านต่าง ๆ มีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคมในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหา อย่างสร้างสรรค์ ถูกต้อง เหมาะสม และมีคุณธรรม

นอกจากสมรรถนะสำคัญของนักเรียนหลังจากสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรที่กล่าวแล้วข้างต้น หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ได้กำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุขในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ดังนี้

๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
๒. ซื่อสัตย์สุจริต
๓. มีวินัย
๔. ใฝ่เรียนรู้
๕. อยู่อย่างพอเพียง
๖. มุ่งมั่นในการทำงาน
๗. รักความเป็นไทย
๘. มีจิตสาธารณะ

ดังนั้นการกำหนดภาระงานให้นักเรียนปฏิบัติ รวมทั้งการเลือกวิธีการและเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนรู้ นั้น ครูควรคำนึงถึงความสามารถของนักเรียน ๖ ประการ ตามแนวคิดของ Backward Design สมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนหลังจากสำเร็จการศึกษา ตามหลักสูตรที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น เพื่อให้ภาระงาน วิธีการ และเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ครอบคลุมสิ่งที่สะท้อนผลลัพธ์ปลายทางที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียนอย่างแท้จริง

นอกจากนี้ การออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดของ Backward Design ในขั้นที่ ๒ นี้ ครูจะต้องคำนึงถึงภาระงาน วิธีการ เครื่องวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่มีความเที่ยงตรง เชื่อถือได้ มีประสิทธิภาพ ตรงกับสภาพจริง มีความยืดหยุ่น และสร้างความสบายใจแก่นักเรียนเป็นสำคัญ

ขั้นที่ ๓ วางแผนการจัดการเรียนรู้

เมื่อครูมีความรู้ความเข้าใจที่ชัดเจนเกี่ยวกับการกำหนดผลลัพธ์ปลายทางที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียน รวมทั้งกำหนดภาระงานและการประเมินผลการเรียนรู้ซึ่งเป็นหลักฐานที่แสดงว่านักเรียนเกิดการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้อย่างแท้จริงแล้ว ขั้นต่อไปครูควรนึกถึงกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่จะจัดให้นักเรียน การที่ครูจะนึกถึงกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะจัดให้นักเรียนได้นั้น ครูควรตอบคำถามสำคัญ ต่อไปนี้

– ถ้าครูต้องการจะจัดการเรียนรู้ให้นักเรียนเกิดความรู้เกี่ยวกับข้อเท็จจริง ความคิดรวบยอด หลักการ และทักษะกระบวนการต่าง ๆ ที่จำเป็นสำหรับนักเรียน ซึ่งจะทำให้นักเรียนเกิดผลลัพธ์ ปลายทางตามที่กำหนดไว้ รวมทั้งเกิดเป็นความเข้าใจที่คงทนต่อไปนั้น ครูสามารถจะใช้วิธีการง่าย ๆ อะไรบ้าง

– กิจกรรมการเรียนรู้ที่จะช่วยเป็นสื่อทำให้นักเรียนเกิดความรู้และทักษะที่จำเป็นมีอะไรบ้าง

– สื่อและแหล่งการเรียนรู้ที่เหมาะสมและดีที่สุด ซึ่งจะทำให้นักเรียนบรรลุตามมาตรฐานของ หลักสูตรมีอะไรบ้าง

– กิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ควรจัดกิจกรรมใดก่อนและควรจัดกิจกรรมใด ภายหลัง

– กิจกรรมต่าง ๆ ออกแบบไว้เพื่อตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลของนักเรียนหรือไม่ เพราะเหตุใด

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียนเกิดผลลัพธ์ปลายทางตามแนวคิดของ Backward Design นั้น วิกกินส์และแมกโทได้เสนอแนะให้ครูเขียนแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดของ **WHERE TO** (ไปที่ไหน) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

W แทน กิจกรรมการเรียนรู้ที่จัดให้ นั้นจะต้องช่วยให้นักเรียนรู้ว่าหน่วยการเรียนรู้นี้จะดำเนินไป ในทิศทางใด (Where) และสิ่งที่คาดหวังคืออะไร (What) มีอะไรบ้าง ช่วยให้ครูทราบว่านักเรียนมีความรู้ พื้นฐานและความสนใจอะไรบ้าง

H แทน กิจกรรมการเรียนรู้ควรดึงดูดความสนใจนักเรียนทุกคน (Hook) ทำให้นักเรียน เกิดความสนใจในสิ่งที่จะเรียนรู้ (Hold) และใช้สิ่งที่นักเรียนสนใจเป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้

E แทน กิจกรรมการเรียนรู้ควรส่งเสริมและจัดให้ (Equip) นักเรียนได้มีประสบการณ์ (Experience) ในแนวคิดหลัก/ความคิดรวบยอด และสำรวจ รวมทั้งวินิจฉัย (Explore) ในประเด็นต่าง ๆ ที่น่าสนใจ

R แทน กิจกรรมการเรียนรู้ควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้คิดทบทวน (Rethink) ปรับ (Revise) ความเข้าใจในความรู้และงานที่ปฏิบัติ

E แทน กิจกรรมการเรียนรู้ควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ประเมิน (Evaluate) ผลงานและสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้

T แทน กิจกรรมการเรียนรู้ควรออกแบบ (Tailored) สำหรับนักเรียนเป็นรายบุคคล เพื่อให้ สอดคล้องกับความต้องการ ความสนใจ และความสามารถที่แตกต่างกันของนักเรียน

O แทน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ ให้เป็นระบบ (Organized) ตามลำดับการเรียนรู้ของ นักเรียนและกระตุ้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการสร้างองค์ความรู้ตั้งแต่เริ่มแรกและตลอดไป ทั้งนี้ เพื่อการเรียนรู้ที่มีประสิทธิผล

อย่างไรก็ตามมีข้อสังเกตว่า การวางแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีการกำหนดวิธีการจัดการเรียนรู้ การลำดับบทเรียน รวมทั้งสื่อและแหล่งการเรียนรู้ที่เฉพาะเจาะจงนั้นจะประสบผลสำเร็จได้ก็ต่อเมื่อครูได้มีการกำหนดผลลัพธ์ปลายทาง หลักฐาน และวิธีการวัดและประเมินผลที่แสดงว่านักเรียนมีผลการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้อย่างแท้จริงแล้ว การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นเพียงสื่อที่จะนำไปสู่เป้าหมายความสำเร็จที่ต้องการเท่านั้น ด้วยเหตุนี้ถ้าครูมีเป้าหมายที่ชัดเจนก็จะช่วยทำให้การวางแผนการจัดการเรียนรู้และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สามารถทำให้นักเรียนเกิดผลสัมฤทธิ์ตามที่กำหนดไว้ได้

โดยสรุปจึงกล่าวได้ว่า ชั้นนี้เป็นการค้นหาสื่อการเรียนรู้ แหล่งการเรียนรู้ และกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องเหมาะสมกับนักเรียน กิจกรรมที่กำหนดขึ้นควรเป็นกิจกรรมที่จะส่งเสริมให้นักเรียนสามารถสร้างและสรุปเป็นความคิดรวบยอดและหลักการที่สำคัญของสาระที่เรียนรู้ ก่อให้เกิดความเข้าใจที่คงทน รวมทั้งความรู้สึกและเจตคติที่ดีไปพร้อม ๆ กับทักษะความชำนาญ

Backward Design Template

ผังการออกแบบการจัดการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ที่ _____

ขั้นที่ ๑ ผลลัพธ์ปลายทางที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียน	
ตัวชี้วัดชั้นปี	
๑. _____	
๒. _____	
ความเข้าใจที่คงทนของนักเรียน นักเรียนจะเข้าใจว่า...	คำถามสำคัญที่ทำให้เกิดความเข้าใจที่คงทน
๑. _____	๑. _____
๒. _____	๒. _____
๓. _____	๓. _____
ความรู้ของนักเรียนที่นำไปสู่ความเข้าใจที่คงทน นักเรียนจะรู้ว่า...	ทักษะ/ความสามารถของนักเรียนที่นำไปสู่ ความเข้าใจที่คงทน นักเรียนจะสามารถ...
๑. _____	๑. _____
๒. _____	๒. _____
ขั้นที่ ๒ ภาระงานและการประเมินผลการเรียนรู้ซึ่งเป็นหลักฐานที่แสดงว่านักเรียนมีผลการเรียนรู้ ตามที่กำหนดไว้อย่างแท้จริง	
๑. ภาระงานที่ผู้เรียนต้องปฏิบัติ	
๑.๑ _____	
๑.๒ _____	
๒. วิธีการและเครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้	
๒.๑ วิธีการประเมินผลการเรียนรู้	๒.๒ เครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้
๑) _____	๑) _____
๒) _____	๒) _____
๓. สิ่งที่มีงประเมิน	
๓.๑ _____	
๓.๒ _____	
ขั้นที่ ๓ แผนการจัดการเรียนรู้	

รูปแบบแผนการจัดการเรียนรู้รายชั่วโมง

เมื่อครูออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามผังการออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบ Backward Design แล้ว ครูสามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เป็นรายชั่วโมงได้โดยใช้รูปแบบของแผนการจัดการเรียนรู้แบบเรียงหัวข้อ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ชื่อแผน...(ระบุชื่อและลำดับที่ของแผนการจัดการเรียนรู้)

ชื่อเรื่อง...(ระบุชื่อเรื่องที่จะทำการจัดการเรียนรู้)

กลุ่มสาระ...(ระบุกลุ่มสาระที่จัดการเรียนรู้)

ชั้น...(ระบุชั้นที่จัดการเรียนรู้)

หน่วยการเรียนรู้ที่...(ระบุชื่อและลำดับที่ของหน่วยการเรียนรู้)

เวลา...(ระบุระยะเวลาที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ต่อ ๑ แผน)

สาระสำคัญ...(เขียนความคิดรวบยอดหรือมโนทัศน์ของหัวข้อเรื่องที่จะจัดการเรียนรู้)

ตัวชี้วัดชั้นปี...(ระบุตัวชี้วัดชั้นปีที่ใช้เป็นเป้าหมายของแผนการจัดการเรียนรู้)

จุดประสงค์การเรียนรู้...(กำหนดให้สอดคล้องกับสมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะ

อันพึงประสงค์ของนักเรียนหลังจากสำเร็จการศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา

ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ซึ่งประกอบด้วย

ด้านความรู้ (Knowledge: K)

ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (Affective: A)

ด้านทักษะและกระบวนการ (Performance: P))

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้...(ระบุวิธีการและเครื่องมือวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ทั้ง ๓ ด้าน)

สาระการเรียนรู้...(ระบุสาระและเนื้อหาที่ใช้จัดการเรียนรู้ อาจเขียนเฉพาะหัวข้อเรื่องก็ได้)

แนวทางบูรณาการ...(เสนอแนะและระบุกิจกรรมของกลุ่มสาระอื่นที่บูรณาการร่วมกัน)


กระบวนการจัดการเรียนรู้...(กำหนดให้สอดคล้องกับธรรมชาติของกลุ่มสาระและการบูรณาการข้ามสาระ)

กิจกรรมเสนอแนะ...(ระบุรายละเอียดของกิจกรรมที่นักเรียนควรปฏิบัติเพิ่มเติม)

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้...(ระบุสื่อ อุปกรณ์ และแหล่งเรียนรู้ที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้)

บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้...(ระบุรายละเอียดของผลการจัดการเรียนรู้ตามแผนที่กำหนดไว้ อาจนำเสนอข้อเด่นและข้อด้อยให้เป็นข้อมูลที่สามารถใช้เป็นส่วนหนึ่งของการทำวิจัยในชั้นเรียนได้)

ในส่วนของการเขียนแผนการจัดการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ นั้น ให้ครูเขียนโดยนำขั้นตอนหลักของเทคนิควิธีการของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เช่น การเรียนแบบแก้ปัญหา การศึกษาเป็นรายบุคคล การอภิปรายกลุ่มย่อย/กลุ่มใหญ่ การฝึกปฏิบัติการ การสืบค้นข้อมูล ฯลฯ มาเขียนในขั้นการจัดการเรียนรู้ โดยให้คำนึงถึงธรรมชาติของกลุ่มสาระการเรียนรู้

การใช้แนวคิดของการออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดของ Backward Design จะช่วยให้ครูมีความมั่นใจในการจัดการเรียนรู้และใช้แผนการจัดการเรียนรู้ของ  การจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

๔. เทคนิคและวิธีการจัดการเรียนรู้–การวัดและประเมินผลกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๒๔ (๒) และ (๓) ได้ระบุแนวทางการจัดการเรียนรู้ โดยเน้นการฝึกทักษะกระบวนการคิด การฝึกทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย การฝึกปฏิบัติจริงและการประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อป้องกันและแก้ปัญหา ดังนั้น เพื่อให้การจัดการเรียนรู้สอดคล้องกับนโยบายดังกล่าวนี้ การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ใน **คู่มือครูแผนการจัดการเรียนรู้ ภาษาไทย** เล่มนี้จึงยึดแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Child-Centered) เน้นการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง และเน้นการเรียนรู้แบบบูรณาการที่ผสมผสานเชื่อมโยงสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ กับหัวข้อเรื่องหรือประเด็นที่สอดคล้องกับชีวิตจริง เพื่อให้ให้นักเรียนเกิดการพัฒนาในองค์รวมอย่างเป็นธรรมชาติ สอดคล้องกับสภาพและปัญหาที่เกิดขึ้นในวิถีชีวิตของนักเรียน

แนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ได้เปลี่ยนแปลงบทบาทของครูจากการเป็นผู้ชี้นำหรือถ่ายทอดความรู้ไปเป็นผู้ช่วยเหลือ อำนวยความสะดวก และส่งเสริมสนับสนุนนักเรียนโดยใช้วิธีการต่าง ๆ อย่างหลากหลายรูปแบบ เพื่อให้ให้นักเรียนเกิดการสร้างสรรค์ความรู้และนำความรู้ไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ คู่มือครู แผนการจัดการเรียนรู้ ภาษาไทย เล่มนี้จึงได้นำเสนอทฤษฎีและเทคนิควิธีการเรียนการสอนต่าง ๆ มาเป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ เช่น

การจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน (Brain-Based Learning–BBL) เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่อิงผลการวิจัยทางประสาทวิทยา ซึ่งได้เสนอแนะไว้ว่า ตามธรรมชาตินั้นสมองเรียนรู้ได้อย่างไร โดยได้กล่าวถึง โครงสร้างที่แท้จริงของสมองและการทำงานของสมองมนุษย์ที่มีการแปรเปลี่ยนไปตามขั้นของการพัฒนา ซึ่งสามารถนำมาใช้เป็นกรอบแนวคิดของการสร้างสรรค์การจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-Based Learning–PBL) เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นจุดเริ่มต้นและเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ โดยให้นักเรียนร่วมกันแก้ปัญหาภายใต้การแนะนำของครู ให้นักเรียนช่วยกันตั้งคำถามและช่วยกันค้นหาคำตอบ โดยอาจใช้ความรู้เดิมมาแก้ปัญหา หรือศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมสำหรับการแก้ปัญหา นำข้อมูลที่ได้จากการค้นคว้ามาสรุปเป็นข้อมูลในการแก้ปัญหา แล้วช่วยกันประเมินการแก้ปัญหาเพื่อใช้ในการแก้ปัญหาครั้งต่อไปสำหรับขั้นตอนการจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้แบบพหุปัญญา (Multiple Intelligences) เป็นการพัฒนางานของนักเรียน

ทั้งสมองด้านซ้ายและสมองด้านขวาบนพื้นฐานความสามารถและสติปัญญาที่แตกต่างกันของแต่ละบุคคล มุ่งหมายจะให้ผู้เรียนสามารถแก้ปัญหาหรือสร้างสรรค์สิ่งต่าง ๆ ภายใต้อิทธิพลของความหลากหลายของวัฒนธรรมหรือสภาพแวดล้อม

การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning) เป็นการ จัดสถานการณ์และบรรยากาศให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ร่วมกัน ฝึกให้นักเรียนที่มีลักษณะแตกต่างกันทั้งสติปัญญาและความถนัด ร่วมกันทำงานเป็นกลุ่ม และร่วมกันศึกษาค้นคว้า

การจัดการเรียนรู้แบบใช้หมวกความคิด ๖ ใบ (Six Thinking Hats) เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนฝึกตั้งคำถามและตอบคำถามที่ใช้ความคิดในลักษณะต่าง ๆ โดยสามารถอธิบายเหตุผลประกอบหรือวิเคราะห์วิจารณ์ได้

การจัดการเรียนรู้แบบสืบสวนสอบสวน (Inquiry Process) เป็นการฝึกให้นักเรียนค้นหาความรู้ด้วยตนเอง เพื่ออธิบายสิ่งต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ มีหลักเกณฑ์ โดยนักเรียนจะต้องใช้ความสามารถของตนเอง คิดค้น สืบเสาะ แก้ปัญหา หรือคิดประดิษฐ์สิ่งใหม่ด้วยตนเอง

การจัดการเรียนรู้แบบกระบวนการแก้ปัญหา (Problem Solving) เป็นการฝึกให้นักเรียนเรียนรู้จากการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น โดยการทำ ความเข้าใจปัญหา วางแผนแก้ปัญหา ดำเนินการแก้ปัญหา และตรวจสอบหรือมองย้อนกลับ

การจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน (Project Work) เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้รูปแบบหนึ่งที่ส่งเสริมให้นักเรียนเรียนรู้ด้วยตนเองจากการลงมือปฏิบัติ โดยใช้กระบวนการแสวงหาความรู้หรือค้นคว้าหาคำตอบในสิ่งที่นักเรียนอยากรู้หรือสงสัย ด้วยวิธีการต่าง ๆ อย่างหลากหลาย

การจัดการเรียนรู้ที่เน้นการปฏิบัติ (Active Learning) เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนได้ทดลองทำด้วยตนเอง เพื่อจะได้เรียนรู้ขั้นตอนของงานและรู้จักวิธีแก้ปัญหาในการทำงาน

การจัดการเรียนรู้แบบสร้างผังความคิด (Concept Mapping) เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการจัดกลุ่มความคิดรวบยอด เพื่อให้เห็นความสัมพันธ์กันระหว่างความคิดหลักและความคิดรองลงไป โดยนำเสนอเป็นภาพหรือเป็นแผนผัง

การจัดการเรียนรู้จากประสบการณ์ (Experience Learning) เป็นการ จัดกิจกรรมหรือจัดประสบการณ์ให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้จากการปฏิบัติ แล้วกระตุ้นให้นักเรียนพัฒนาทักษะใหม่ ๆ เจตคติใหม่ ๆ หรือวิธีการคิดใหม่ ๆ

การจัดการเรียนรู้โดยการแสดงบทบาทสมมุติ (Role Playing) เป็นการ จัดกิจกรรมที่ให้นักเรียนได้แสดงบทบาทในสถานการณ์ที่สมมุติขึ้น โดยอาจกำหนดให้แสดงบทบาทสมมุติที่เป็นพฤติกรรมของบุคคลอื่น หรือแสดงพฤติกรรมในบทบาทของตนเองในสถานการณ์ต่าง ๆ

การจัดการเรียนรู้จากเกมจำลองสถานการณ์ (Simulation Gaming) เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่คล้ายกับการแสดงบทบาทสมมุติ แต่เป็นการให้เล่นเกมจำลองสถานการณ์ โดยครูนำสถานการณ์จริงมาจำลองไว้ในห้องเรียน โดยการกำหนดกฎ กติกา และเงื่อนไขสำหรับเกมนั้น ๆ แล้วให้นักเรียนไป

เล่นเกมหรือกิจกรรมในสถานการณ์จำลองนั้น

การจัดการเรียนรู้ต้องจัดควบคู่กับการวัดและการประเมินผลตามภาระ/ชิ้นงานที่สอดคล้องกับตัวชี้วัดชั้นปี แผนการจัดการเรียนรู้นี้ได้เสนอการวัดและประเมินผลครบทั้ง ๓ ด้าน คือ ด้านความรู้ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม และด้านทักษะและกระบวนการ และเน้นวิธีการวัดที่หลากหลายตามสถานการณ์จริง การดูร่องรอยต่าง ๆ ควบคู่ไปกับการดูกระบวนการทำงาน และผลผลิตของงาน โดยออกแบบการประเมินก่อนเรียน ระหว่างเรียน หลังเรียน และแบบทดสอบประจำหน่วยการเรียนรู้ พร้อมแบบฟอร์มและเกณฑ์การประเมิน เพื่ออำนวยความสะดวกให้ครูไว้พร้อม ทั้งนี้ครูอาจเพิ่มเติม โดยการออกแบบการวัดและประเมินด้วยมิติคุณภาพ (Rubrics)

๕. ตารางวิเคราะห์สาระ มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัดชั้นปีกับหน่วยการเรียนรู้

มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัดชั้นปี หน่วยการเรียนรู้	สาระที่ ๑ การอ่าน							สาระที่ ๒ การเขียน							สาระที่ ๓ การฟัง การดู และการพูด						สาระที่ ๔ หลักการใช้ภาษา							สาระที่ ๕ วรรณคดีและ วรรณกรรม							
	มฐ. ท ๑.๑							มฐ. ท ๒.๑							มฐ. ท ๓.๑						มฐ. ท ๔.๑							มฐ. ท ๕.๑							
	๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	๘	๙	๑๐	๑๑	๑๒	๑๓	๑๔	๑๕	๑๖	๑๗	๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	๑	๒	๓	๔
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ สองพี่น้อง	✓		✓		✓	✓									✓				✓	✓		✓	✓		✓				✓			✓			
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เยี่ยมคุณยาย	✓	✓				✓			✓		✓				✓				✓			✓	✓	✓								✓			
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ แม่ฟ้าห้าแผ่นดิน	✓	✓	✓	✓			✓	✓		✓				✓	✓				✓		✓						✓	✓							✓
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ นักสะสมแสตมป์	✓	✓	✓							✓				✓			✓										✓				✓				
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ พระอภัยมณี ตอน สุดสาครเข้าเมืองการเวก	✓	✓			✓	✓					✓	✓						✓												✓					✓
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ ดวงแก้ววิเศษ	✓		✓	✓		✓						✓		✓		✓					✓	✓								✓	✓				
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เล่นแบบไทย	✓	✓	✓				✓				✓							✓	✓		✓	✓					✓	✓					✓		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ रामเกียรติ์ ตอน ทรพีฆ่าทรพา	✓				✓	✓		✓	✓												✓		✓	✓					✓		✓			✓	

๖. โครงสร้างการแบ่งเวลารายชั่วโมงในการจัดการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้	เรื่อง	เวลา/จำนวนชั่วโมง
แผนปฐมนิเทศ	ปฐมนิเทศและข้อตกลงในการเรียน	๑
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑	สองพี่น้อง	๑๐
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒	เยี่ยมคุณยาย	๑๐
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓	แม่ฟ้าห้าแผ่นดิน	๑๐
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔	นักสะสมแสตมป์	๘
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕	พระอภัยมณี ตอน สุดสาครเข้าเมืองกระเวก	๑๐
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖	ดวงแก้ววิเศษ	๑๐
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗	เล่นแบบไทย	๑๐
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘	รามเกียรติ์ ตอน ทรพินาทรพา	๑๐
ทดสอบกลางปี		๑
รวม		๘๐

ตอนที่ ๒

แผนการจัดการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย



แผนปฐมนิเทศ

ปฐมนิเทศและข้อตกลงในการเรียนรายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ป. ๔

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เวลา ๑ ชั่วโมง

ปฐมนิเทศและข้อตกลงในการเรียน

๑. สาระสำคัญ

การปฐมนิเทศเป็นการสร้างความเข้าใจอันดีต่อกันระหว่างครูกับนักเรียน เป็นการตกลงกันในเบื้องต้นก่อนที่จะเริ่มการเรียนการสอน ทำให้ครูได้รู้จักนักเรียนดียิ่งขึ้น ได้รู้ถึงความต้องการ ความรู้สึกละเจตคติที่มีต่อวิชาที่เรียน ในขณะที่เดียวกันนักเรียนก็จะได้รู้และเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางในการจัดการเรียนรู้และการวัดผลและประเมินผล ซึ่งกิจกรรมต่าง ๆ ดังกล่าวจะนำไปสู่การเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ ครูสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม ช่วยให้นักเรียนคลายความวิตกกังวล สามารถเรียนได้อย่างมีความสุข ซึ่งจะมีผลให้นักเรียนประสบความสำเร็จบรรลุเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้

๒. ตัวชี้วัดชั้นปี

-

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. อธิบายเกี่ยวกับข้อตกลงและแนวทางในการเรียนวิชาภาษาไทยได้ถูกต้อง (K)
๒. มีทักษะและนำความรู้ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน (P)
๓. มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาไทย (A)

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะและกระบวนการ (P)
๑. สังเกตการตอบคำถาม และการแสดงความคิดเห็น ๒. ตรวจสอบการทำกิจกรรม	๑. สังเกตการทำงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายด้วยความกระตือรือร้นและความขยันหมั่นเพียร ๒. ประเมินพฤติกรรมตามแบบประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมภาษาไทย	๑. สังเกตพฤติกรรมขณะปฏิบัติกิจกรรม ๒. ประเมินพฤติกรรมตามแบบประเมินด้านทักษะ/กระบวนการ

๕. สาระการเรียนรู้

๑. เทคนิคและวิธีการจัดการเรียนรู้รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย
๒. แนวทางการวัดและประเมินผลการเรียนรู้รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย
๓. ตารางวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดชั้นปีกับสาระการเรียนรู้ในหน่วยการเรียนรู้
๔. คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ป. ๔
๕. โครงสร้างรายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ป. ๔
๖. โครงสร้างเวลาเรียนรายชั่วโมง รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ป. ๔

๖. แนวทางบูรณาการ

- | | | |
|----------------|--------|---|
| สังคมศึกษา | —————> | การปฏิบัติตนตามบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม |
| ภาษาต่างประเทศ | —————> | ฟัง อ่าน เขียน คำศัพท์ที่เกี่ยวกับภาษาไทย |

๗. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ ๒

๑. ครูแนะนำตนเองและให้นักเรียนแนะนำตนเองทีละกลุ่มตัวอักษรหรือตามหมายเลขประจำตัวหรือตามแถวที่นั่งตามความเหมาะสม
๒. ครูถามคำถาม ให้นักเรียนร่วมแสดงความคิดเห็นตามประเด็นคำถามต่อไปนี้
 - ๑) นักเรียนคิดว่าทำไมเราจึงต้องเรียนวิชาภาษาไทย
 - ๒) วิชาภาษาไทยมีความสำคัญหรือจำเป็นต่อเราหรือไม่ อย่างไร
๓. ครูสรุปความรู้แล้วแนะนำกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ขั้นที่ ๒ กิจกรรมการเรียนรู้

๑. ครูระบุสิ่งที่ต้องเรียนในรายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ป. ๔ และอธิบายเพื่อทำความเข้าใจกับนักเรียนในเรื่องต่อไปนี้
 - ๑) คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ป. ๔
 - ๒) โครงสร้างรายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ป. ๔
 - ๓) โครงสร้างเวลาเรียนรายชั่วโมง รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ป. ๔
๒. ครูบอกเทคนิคและวิธีการจัดการเรียนรู้ว่ามีเทคนิคและวิธีการจัดการเรียนรู้อะไรบ้าง เช่น
 - ครูบรรยายให้ฟัง
 - การนำเรื่องราว บทความ ข่าว เหตุการณ์ ฯลฯ ให้อ่าน แล้วร่วมแสดงความคิดเห็นและหาข้อสรุป
 - การปฏิบัติงานหรือทำใบงาน
 - การศึกษาค้นคว้านอกสถานที่
 - การแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง

๓. ครูสนทนาและซักถามนักเรียนเพื่อทำความเข้าใจถึงแนวทางการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ รวมทั้งเกณฑ์ตัดสินผลการเรียนรู้ในประเด็นต่าง ๆ เช่น
 - ๑) รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ป. ๔ มีเวลาเรียนเท่าไร
 - ๒) รายวิชานี้จะสอบและเก็บคะแนนอย่างไร และเท่าไร
 - ๓) รายวิชานี้จะตัดสินผลการเรียนอย่างไร
๔. ครูแนะนำสื่อการเรียนรู้ที่จะใช้ประกอบการเรียนรู้รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ป. ๔ โดยใช้ข้อมูลจาก บรรณานุกรมในหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ป. ๔ ของบริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด นอกจากนี้ ครูควรแนะนำแหล่งสืบค้นความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ที่ได้ระบุไว้ในแต่ละ หน่วยการเรียนรู้ เพื่อให้ให้นักเรียนไปใช้ประโยชน์ในการเรียนได้
๕. ครูสนทนากับนักเรียนและร่วมกันทำข้อตกลงในการเรียนรายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ป. ๔ ในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้
 - ๑) เวลาเรียน ต้องเข้าเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของเวลาเรียนในรายวิชานี้ กรณีป่วยต้องส่งใบลา โดยผู้ปกครองลงชื่อรับรองการลา
 - ๒) ควรเข้าห้องเรียนตรงเวลาและรักษามารยาทในการเรียน
 - ๓) เมื่อเริ่มเรียนแต่ละหน่วยการเรียนรู้จะมีการทดสอบก่อนเรียน และหลังเรียนจบแต่ละหน่วย การเรียนรู้ แล้วจะมีการทดสอบหลังเรียน
 - ๔) ในช่วงที่มีการฝึกปฏิบัติงาน ควรเตรียมวัสดุอุปกรณ์ และเครื่องมือให้พร้อม โดยจัดหาไว้ล่วงหน้า
 - ๕) รับผิดชอบการเรียน การสร้างชิ้นงาน และการส่งงานตามเวลาที่กำหนด
 - ๖) รักษาความสะอาดบริเวณที่ปฏิบัติกิจกรรม วัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือที่ใช้งานทุกครั้ง

ขั้นที่ ๓ ฝึกฝนผู้เรียน

๑. ครูให้นักเรียนดูหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ป. ๔ แล้วซักถามข้อสงสัย
๒. ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับแหล่งการเรียนรู้และแหล่งสืบค้นความรู้อื่น ๆ ที่จะนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ แล้วครูและนักเรียนร่วมกันสรุปและบันทึกผล

ขั้นที่ ๔ นำไปใช้

๑. นักเรียนนำความรู้เกี่ยวกับแนวทางการเรียนและข้อตกลงในการเรียนไปปฏิบัติเมื่อเรียนกลุ่มสาระ การเรียนรู้ภาษาไทย
๒. นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนหัวข้อนี้และการปฏิบัติ กิจกรรม

ขั้นที่ ๕ สรุป

๑. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง ปฐมนิเทศและข้อตกลงในการเรียนรายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ป. ๔ โดยให้นักเรียนบันทึกข้อสรุปลงในแบบบันทึกความรู้ หรือสรุปเป็นแผนภาพความคิด หรือผังมโนทัศน์ลงสมุด พร้อมทั้งตกแต่งให้สวยงาม

๒. ครูให้นักเรียนสังเกตพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความสามัคคีของสมาชิกในครอบครัวของตนเอง หรือของเพื่อน ๆ ในชั้นเรียน เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป และเพื่อตอบคำถามว่า ผลที่ได้รับจากความสามัคคีมีอะไรบ้าง

๘. กิจกรรมเสนอแนะ

- นักเรียนควรศึกษาและปฏิบัติกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายมาล่วงหน้า เพื่อประกอบการเรียนในครั้งต่อไป

๙. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๒. แบบฝึกหัด รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๓. คู่มือการสอน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๔. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์ วัฒนาพานิช จำกัด

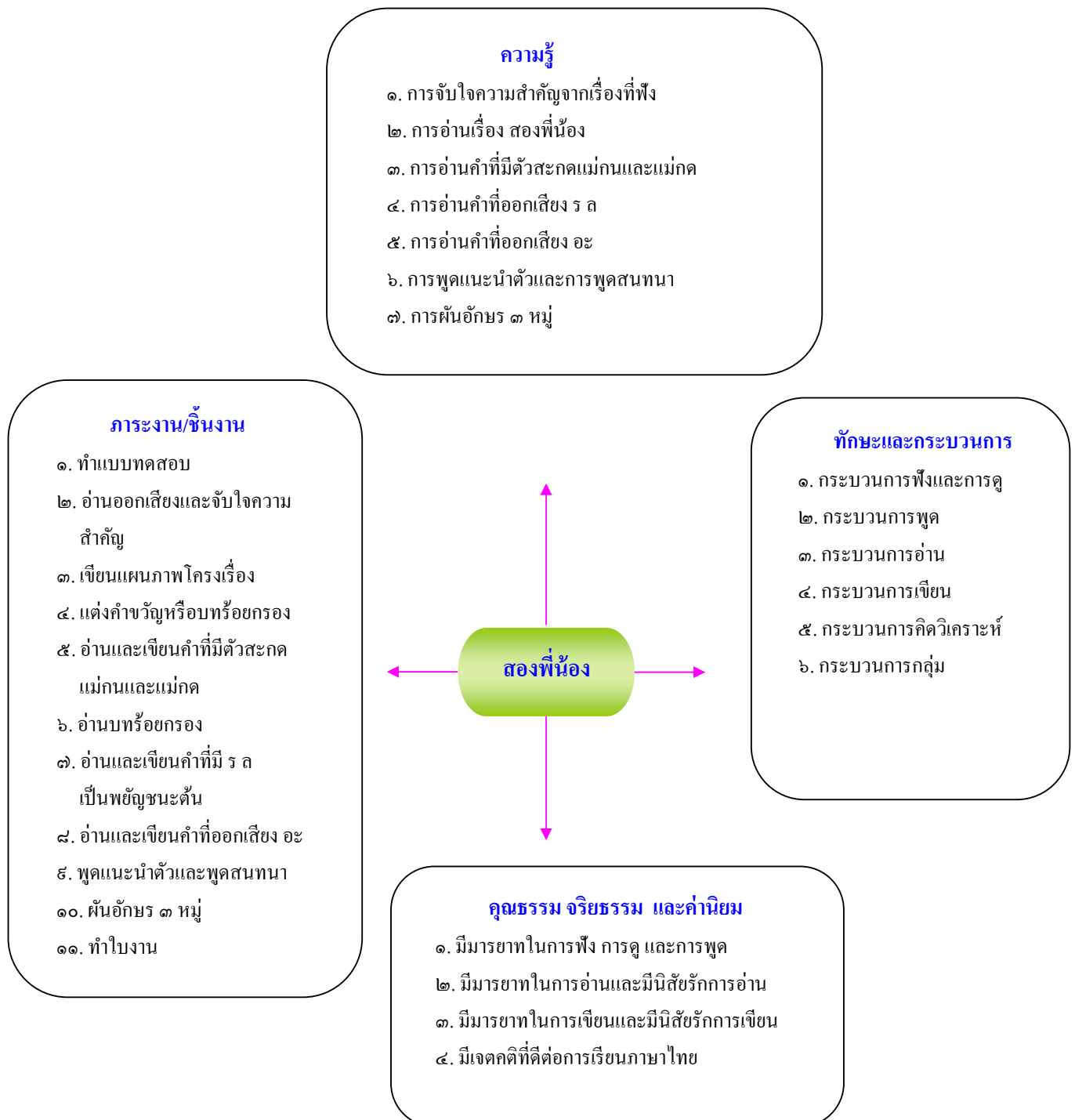
๑๐. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้	
๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____	
แนวทางการพัฒนา _____	
๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____	
แนวทางแก้ไข _____	
๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____	
เหตุผล _____	
๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____	
	ลงชื่อ _____ ผู้สอน
	_____ / _____ / _____

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ สองพี่น้อง

เวลา ๑๐ ชั่วโมง

ผังมโนทัศน์เป้าหมายการเรียนรู้และขอบข่ายภาระงาน



ผังการออกแบบการจัดการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ สองพี่น้อง

ขั้นที่ ๑ ผลลัพธ์ปลายทางที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียน	
<p>ตัวชี้วัดชั้นปี</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง ท ๑.๑ (ป. ๔/๑) ๒. อ่านเรื่องสั้น ๆ ตามเวลาที่กำหนดและตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน ท ๑.๑ (ป. ๔/๓) ๓. คาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่านโดยระบุเหตุผลประกอบ ท ๑.๑ (ป. ๔/๕) ๔. สรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ท ๑.๑ (ป. ๔/๖) ๕. เขียนเรื่องตามจินตนาการ ท ๒.๑ (ป. ๔/๓) ๖. พุคแสดงความรู้ ความคิดเห็น และความรู้สึกเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู ท ๓.๑ (ป. ๔/๓) ๗. ตั้งคำถามและตอบคำถามเชิงเหตุผลจากเรื่องที่ฟังและดู ท ๓.๑ (ป. ๔/๔) ๘. มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด ท ๓.๑ (ป. ๔/๖) ๙. สงกคคำและบอกความหมายของคำในบริบทต่าง ๆ ท ๔.๑ (ป. ๔/๑) ๑๐. แต่งบทร้อยกรองและคำขวัญ ท ๔.๑ (ป. ๔/๕) ๑๑. ระบุข้อคิดจากนิทานพื้นบ้านหรือนิทานคติธรรม ท ๕.๑ (ป. ๔/๑) 	
<p>ความเข้าใจที่คงทนของนักเรียน นักเรียนจะเข้าใจว่า...</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. การอ่านและการฟัง เป็นทักษะที่จะต้องฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอจึงจะเกิดความชำนาญ ๒. แม่กน เป็นคำที่อ่านออกเสียงเหมือนมีน สะกด ๓. แม่กค เป็นคำที่อ่านออกเสียงเหมือนมีค สะกด ๔. คำที่มี ร ล เป็นพยัญชนะต้น การอ่านออกเสียงจะอ่านแตกต่างกัน สังเกตจากตำแหน่งของการกระดกลิ้น ๕. คำที่ออกเสียง อะ มี ๒ ลักษณะ คือ คำที่ประวิสรรชนีย์กับคำที่ไม่ประวิสรรชนีย์ ๖. การพูดแนะนำตัวและการพูดสนทนาจะต้องใช้ภาษาที่สุภาพ เหมาะสมกับบุคคลและสถานการณ์ 	<p>คำถามสำคัญที่ทำให้เกิดความเข้าใจที่คงทน</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ข้อคิดหรือประโยชน์ที่ได้จากการฟังหรือการอ่านเรื่อง สองพี่น้อง มีอะไรบ้าง ๒. การอ่านหรือการเขียนสะกคคำไม่ถูกต้องจะเกิดผลอย่างไรบ้าง ๓. คำที่มี ร ล เป็นพยัญชนะต้น อ่านแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร ๔. คำที่ประวิสรรชนีย์กับคำที่ไม่ประวิสรรชนีย์ มีวิธีการอ่านแตกต่างกันอย่างไร ๖. การพูดแนะนำตัวควรพูดอย่างไร ๗. คำพูดลักษณะใดที่เหมาะสมในการพูดสนทนา ๘. การผันอักษร ๓ หมู่จะต้องคำนึงถึงอะไรบ้าง และมีหลักการผันอย่างไร

<p>๗. อักษร ๓ หมู่ แบ่งออกเป็น อักษรกลาง อักษรสูง และอักษรต่ำ</p>	
<p>ความรู้ของนักเรียนที่นำไปสู่ความเข้าใจที่คงทน นักเรียนจะรู้ว่า...</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. คำสำคัญ ได้แก่ กิ่ง ไม้ สามัคคี สัญญา ๒. การฟังเรื่องราว ผู้ฟังจะต้องจับใจความสำคัญของเรื่องให้ได้ เพื่อจะได้นำไปถ่ายทอดให้ผู้อื่นเข้าใจได้ถูกต้อง ๓. การอ่านเรื่องราวต่าง ๆ ผู้อ่านจะต้องจับใจความสำคัญ สรุปความ วิเคราะห์เนื้อหาและบอกข้อคิดของเรื่องให้ได้ ๔. คำที่มี น ญ ณ ร ล พ เป็นตัวสะกด เป็นคำในแม่กน ๕. คำที่มี ค จ ช ซ ฎ ฐ ฑ ฒ ต ถ ท ธ ศ ษ ส เป็นตัวสะกด เป็นคำในแม่กด ๖. คำที่มี ร เป็นพยัญชนะต้น เวลาอ่านต้องอ่านกระดกลิ้น ส่วนคำที่มี ล เป็นพยัญชนะต้น เวลาอ่านไม่ต้องกระดกลิ้น ๗. การอ่านคำที่ออกเสียง อะ อ่านได้ ๒ ลักษณะ คือ คำที่มีรูป –ะ ให้อ่านออกเสียง อะ เต็มเสียง คำที่ไม่มีรูป –ะ ให้อ่านออกเสียง อะ กึ่งเสียง ๘. การพูดแนะนำตัวเป็นการบอกข้อมูลของตนเองให้ผู้อื่นได้รู้จัก ๙. การพูดสนทนา เป็นการพูดคุยที่แสดงถึงมิตรไมตรี ควรใช้ภาษาที่สุภาพให้เกียรติซึ่งกันและกัน ๑๐. อักษร ๓ หมู่ ผันได้ดังนี้ อักษรกลาง คำเป็นผันได้ ๕ เสียง คำตายผันได้ ๔ เสียง อักษรสูง คำเป็นผันได้ ๓ เสียง คำตายผันได้ ๒ เสียง อักษรต่ำ คำเป็นผันได้ ๓ เสียง คำตายเสียงสั้นผันได้ ๓ เสียง คำตายเสียงยาวผันได้ ๓ เสียง 	<p>ทักษะ/ความสามารถของนักเรียนที่นำไปสู่ความเข้าใจที่คงทน นักเรียนจะสามารถ...</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. บอกใจความสำคัญและสรุปข้อคิดจากเรื่องที่อ่านหรือฟัง ๒. อภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อคิดและคุณธรรมจากเรื่องที่อ่านหรือฟัง ๓. บอกวิธีการนำข้อคิดที่ได้จากเรื่องไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ๔. อ่านและเขียนคำที่สะกดด้วยแม่กนและแม่กด ๕. อ่านและเขียนคำที่มี ร ล เป็นพยัญชนะต้น ๖. อ่านและเขียนคำที่ออกเสียง อะ ๗. อธิบายวิธีการพูดแนะนำตัว และพูดแนะนำตนเองได้ถูกต้องครบถ้วน ๘. พูดแนะนำตัวและพูดสนทนาเหมาะสมกับบุคคลและสถานการณ์ ๙. บอกลักษณะของคำเป็น คำตาย และผันอักษร ๓ หมู่ถูกต้อง

ขั้นที่ ๒ ภาระงานและการประเมินผลการเรียนรู้ซึ่งเป็นหลักฐานที่แสดงว่านักเรียนมีผลการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้อย่างแท้จริง			
<p>๑. ภาระงานที่นักเรียนต้องปฏิบัติ</p> <p>๑.๑ อ่านออกเสียงเรื่อง สองพี่น้อง จับใจความสำคัญ และบอกข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน</p> <p>๑.๒ เขียนแผนภาพโครงเรื่อง</p> <p>๑.๓ แต่งคำขวัญและบทร้อยกรอง</p> <p>๑.๔ อ่านและเขียนคำที่มีตัวสะกดแม่กนและแม่กด</p> <p>๑.๕ อ่านบทร้อยกรอง</p> <p>๑.๖ อ่านและเขียนคำที่มี ร ล เป็นพยัญชนะต้น</p> <p>๑.๗ อ่านและเขียนคำที่ออกเสียง อะ</p> <p>๑.๘ แต่งเรื่องสั้น ๆ</p> <p>๑.๙ พุดแนะนำตัวและพุดสนทนา</p> <p>๑.๑๐ พันอักษร ๓ หมู่</p>			
<p>๒. วิธีการและเครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้</p> <table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 50%; vertical-align: top;"> <p>๒.๑ วิธีการประเมินผลการเรียนรู้</p> <p>๑) การทดสอบ</p> <p>๒) การสนทนาซักถาม</p> <p>๓) การสังเกต</p> <p>๔) การตรวจผลงาน/กิจกรรม เป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม</p> <p>๕) การวัดเจตคติ</p> <p>๖) การวัดทักษะและกระบวนการ</p> </td> <td style="width: 50%; vertical-align: top;"> <p>๒.๒ เครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้</p> <p>๑) แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน</p> <p>๒) แบบทดสอบการอ่าน</p> <p>๓) แบบประเมินการอ่าน</p> <p>๔) แบบประเมินการเขียน</p> <p>๕) แบบประเมินการฟังและการดู</p> <p>๖) แบบประเมินการพูด</p> <p>๗) แบบประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม</p> <p>๘) แบบประเมินด้านทักษะและกระบวนการ</p> </td> </tr> </table>		<p>๒.๑ วิธีการประเมินผลการเรียนรู้</p> <p>๑) การทดสอบ</p> <p>๒) การสนทนาซักถาม</p> <p>๓) การสังเกต</p> <p>๔) การตรวจผลงาน/กิจกรรม เป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม</p> <p>๕) การวัดเจตคติ</p> <p>๖) การวัดทักษะและกระบวนการ</p>	<p>๒.๒ เครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้</p> <p>๑) แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน</p> <p>๒) แบบทดสอบการอ่าน</p> <p>๓) แบบประเมินการอ่าน</p> <p>๔) แบบประเมินการเขียน</p> <p>๕) แบบประเมินการฟังและการดู</p> <p>๖) แบบประเมินการพูด</p> <p>๗) แบบประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม</p> <p>๘) แบบประเมินด้านทักษะและกระบวนการ</p>
<p>๒.๑ วิธีการประเมินผลการเรียนรู้</p> <p>๑) การทดสอบ</p> <p>๒) การสนทนาซักถาม</p> <p>๓) การสังเกต</p> <p>๔) การตรวจผลงาน/กิจกรรม เป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม</p> <p>๕) การวัดเจตคติ</p> <p>๖) การวัดทักษะและกระบวนการ</p>	<p>๒.๒ เครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้</p> <p>๑) แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน</p> <p>๒) แบบทดสอบการอ่าน</p> <p>๓) แบบประเมินการอ่าน</p> <p>๔) แบบประเมินการเขียน</p> <p>๕) แบบประเมินการฟังและการดู</p> <p>๖) แบบประเมินการพูด</p> <p>๗) แบบประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม</p> <p>๘) แบบประเมินด้านทักษะและกระบวนการ</p>		
<p>๓. สิ่งที่มีประเมิน</p> <p>๓.๑ ความสามารถในการอธิบาย ชี้แจง การแปลความและตีความ การประยุกต์ คัดแปลง และนำไปใช้ การมีมุมมองที่หลากหลาย การให้ความสำคัญและใส่ใจในความรู้สึกรู้ใจของผู้อื่น และการรู้จักตนเอง</p> <p>๓.๒ ทักษะกระบวนการทางภาษา</p> <p>๓.๓ สมรรถนะสำคัญ ได้แก่ การสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้ทักษะชีวิต และการใช้เทคโนโลยี</p> <p>๓.๔ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เช่น รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ</p>			

ชั้นที่ ๓ แผนการจัดการเรียนรู้	
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ การจับใจความสำคัญจากเรื่องที่ฟัง	เวลา ๑ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ การอ่านเรื่อง สองพี่น้อง	เวลา ๑ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ การอ่านคำที่มีตัวสะกดแม่กนและแม่กด	เวลา ๑ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ การอ่านคำที่ออกเสียง ร ล	เวลา ๑ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ การอ่านคำที่ออกเสียง อะ	เวลา ๑ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ การพูดแนะนำตัวและการพูดสนทนา	เวลา ๒ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ การผันอักษร ๓ หมู่	เวลา ๑ ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑

การจับใจความสำคัญจากเรื่องที่ฟัง

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เวลา ๑ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง สองพี่น้อง

๑. สาระสำคัญ

การฟังเป็นวิธีการรับสารวิธีหนึ่ง ผู้ที่มีทักษะในการฟังจะต้องจับใจความสำคัญของเรื่องที่ฟังได้ครบถ้วน และสามารถนำมาถ่ายทอดให้ผู้อื่นเข้าใจได้

๒. ตัวชี้วัดชั้นปี

๑. พุคแสดงความรู้ ความคิดเห็น และความรู้สึกเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู ท ๓.๑ (ป. ๔/๓)
๒. ตั้งคำถามและตอบคำถามเชิงเหตุผลจากเรื่องที่ฟังและดู ท ๓.๑ (ป. ๔/๔)
๓. มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด ท ๓.๑ (ป. ๔/๖)
๔. ระบุข้อคิดจากนิทานพื้นบ้านหรือนิทานคติธรรม ท ๕.๑ (ป. ๔/๑)

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. ฟังเรื่องราวแล้วสามารถจับใจความสำคัญและตอบคำถามจากเรื่องได้ (K)
๒. เขียนแผนภาพโครงเรื่องจากเรื่องที่ฟังได้ (P)
๓. เล่าเรื่องถ่ายทอดประสบการณ์โดยใช้ถ้อยคำสุภาพและเหมาะสมกับเรื่องได้ (P)
๔. บอกข้อคิดที่ได้จากนิทานเทียบสุภาษิต (K, P)
๕. มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด (A)

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะและกระบวนการ (P)
๑. สังเกตการตอบคำถาม ๒. ตรวจสอบการทำกิจกรรม ๓. ตรวจสอบทดสอบก่อนเรียน	๑. ประเมินพฤติกรรมในการทำงาน เป็นรายบุคคลในด้านความสนใจ และตั้งใจเรียน ความรับผิดชอบ ในการทำกิจกรรม ความมีระเบียบ วินัยในการทำงาน ฯลฯ ๒. ประเมินมารยาทในการฟังและการดู	๑. ประเมินทักษะการฟังและการดู ๒. ประเมินทักษะการพูดเล่าเรื่อง ๓. ประเมินทักษะการเขียนแผนภาพ โครงเรื่อง ๔. ประเมินทักษะกระบวนการคิด

๕. สารการเรียนรู้

การจับใจความสำคัญจากเรื่องที่ฟัง

๖. แนวทางบูรณาการ

- คณิตศาสตร์ ➡ เขียนแผนภาพโครงเรื่อง เรื่อง สองพี่น้อง
 สังคมศึกษา ➡ อ่านและศึกษานิทานเทียบสุภาษิตที่มีข้อคิดเกี่ยวกับเรื่อง สองพี่น้อง

๗. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ ๒

๑. นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน
๒. นักเรียนดูภาพจากเรื่อง สองพี่น้อง แล้วร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับภาพ
 - ๑) ภาพที่ดูเป็นภาพอะไร
 - ๒) ตัวละครในภาพมีใครบ้าง
 - ๓) เรื่องราวในภาพน่าจะเป็นอย่างไร

ขั้นที่ ๒ กิจกรรมการเรียนรู้

๑. นักเรียนฟังเรื่อง สองพี่น้อง จากแถบบันทึกเสียงหรือครูอ่านให้ฟัง ๒ ครั้ง เพื่อให้ให้นักเรียน จับใจความ ได้มากขึ้น
๒. ครูซักถามนักเรียนเกี่ยวกับเนื้อเรื่องตามแนวคำถามต่อไปนี้
 - ๑) เป็นเรื่องอะไร
 - ๒) ตัวละครมีใครบ้าง
 - ๓) เหตุการณ์เกิดขึ้นที่ไหน

- ๔) เหตุการณ์เกิดขึ้นเมื่อไร
 - ๕) เกิดเหตุการณ์อะไรขึ้นบ้าง
 - ๖) ผลเป็นอย่างไร
 - ๗) มีข้อคิดอะไรบ้าง
๓. นักเรียนนำคำตอบจากข้อ ๒ มาเขียนเป็นแผนภาพโครงเรื่อง โดยนักเรียนช่วยกันบอกให้ครูเขียนบนกระดาน แล้วนักเรียนช่วยกันเล่าเรื่องตามแผนภาพโครงเรื่อง

ขั้นที่ ๓ ฝึกฝนผู้เรียน

๑. นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับเนื้อเรื่อง สองพี่น้อง แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบ
๒. นักเรียนอ่านนิทานเทียบสุภาษิตหรือนิทานคติธรรมที่มีข้อคิดเกี่ยวกับความสามัคคี แล้วนำมาเล่าให้เพื่อนฟังหน้าชั้นเรียน

ขั้นที่ ๔ นำไปใช้

๑. นักเรียนเล่าเรื่อง สองพี่น้อง ให้เพื่อนหรือผู้ปกครองฟังได้
๒. นักเรียนนำข้อคิดจากเรื่อง สองพี่น้อง ไปเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติตน

ขั้นที่ ๕ สรุป

๑. นักเรียนร่วมกันเล่าเรื่อง สองพี่น้อง ตามที่ได้ฟัง
๒. ครูให้นักเรียนอ่านข่าวหรือเรื่องเกี่ยวกับการแตกความสามัคคี เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป และเพื่อตอบคำถามว่า ผลที่ได้รับจากการแตกความสามัคคีมีอะไรบ้าง

๘. กิจกรรมเสนอแนะ

๑. นักเรียนศึกษาค้นคว้านิทานเทียบสุภาษิตเรื่องอื่น ๆ มาเล่าถ่ายทอดให้เพื่อนฟัง
๒. ครูให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวทางสะเต็มศึกษา (STEM Education) จากสถานการณ์เรื่อง เครื่องมือข้ามฝั่ง แล้วนำเสนอผลงาน

๙. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน
๒. รูปภาพ
๓. แดบบันทึกลีขียง
๔. สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๕. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๖. แบบฝึกหัด รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๗. คู่มือการสอน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๘. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๐. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกหลังการสอน

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางการพัฒนา _____

๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางแก้ไข _____

๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
 เหตุผล _____

๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน
 _____ / _____ / _____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒

การอ่านเรื่อง สองพี่น้อง

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เวลา ๑ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง สองพี่น้อง

๑. สาระสำคัญ

การอ่านเป็นการฝึกทักษะทางภาษา ผู้ที่อ่านอย่างสม่ำเสมอจะอ่านได้คล่องแคล่ว เข้าใจความหมายของ ถ้อยคำสำนวนภาษา จับใจความ สรุปความ วิเคราะห์เรื่องที่อ่านได้ดี และมีความรู้อย่างกว้างขวาง

๒. ตัวชี้วัดชั้นปี

๑. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง ท ๑.๑ (ป. ๔/๑)
๒. อ่านเรื่องสั้น ๆ ตามเวลาที่กำหนดและตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน ท ๑.๑ (ป. ๔/๓)
๓. คาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่าน โดยระบุเหตุผลประกอบ ท ๑.๑ (ป. ๔/๕)
๔. สรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน โดยระบุเหตุผลประกอบ ท ๑.๑ (ป. ๔/๕)
๕. แต่งบทร้อยกรองและคำขวัญ ท ๔.๑ (ป. ๔/๕)
๖. ระบุข้อคิดจากนิทานพื้นบ้านหรือนิทานคติธรรม ท ๕.๑ (ป. ๔/๑)

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. อ่านเรื่องราวแล้วสามารถจับใจความสำคัญและสรุปข้อคิดจากเรื่องที่อ่านได้ (K)
๒. พุดและเขียนแสดงความรู้ ความคิด ความรู้สึก และจินตนาการ ได้อย่างเหมาะสมและสร้างสรรค์ (K, P)
๓. อ่านออกเสียงคำใหม่และบอกความหมายได้ถูกต้อง (K, P)
๔. แต่งคำขวัญหรือบทร้อยกรอง ได้อย่างสร้างสรรค์ (P)
๕. ใช้กระบวนการอ่านพัฒนาความเข้าใจในการอ่าน และเป็นเครื่องมือในการพัฒนาตนเองในการดำเนินชีวิตได้ (P)
๖. มีความสนใจในการเรียนภาษาไทย (A)

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะและกระบวนการ (P)
๑. สังเกตการตอบคำถาม และการตั้งคำถามจาก เรื่องที่อ่าน ๒. สังเกตการสรุปข้อคิด จากเรื่องที่อ่าน ๓. ตรวจสอบการทำกิจกรรม	๑. ประเมินพฤติกรรมในการทำงาน เป็นรายบุคคลในด้านความสนใจ และตั้งใจเรียน ความรับผิดชอบ ในการทำกิจกรรม ความมีระเบียบ วินัยในการทำงาน ฯลฯ ๒. ประเมินเจตคติที่ดีต่อการเรียน ภาษาไทย	๑. ประเมินทักษะการอ่านออกเสียง ร้อยแก้ว ๒. ประเมินทักษะการอ่านจับ ใจความ ๓. ประเมินทักษะการแต่งร้อยกรอง ๔. ประเมินทักษะกระบวนการคิด ๕. ประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม

๕. สาระการเรียนรู้

๑. การอ่านเรื่อง สองพี่น้อง
๒. คำใหม่่น่ารู้
๓. คำอ่านน่ารู้

๖. แนวทางบูรณาการ

- สังคมศึกษา ➡ ศึกษาเรื่อง คุณธรรม จริยธรรมที่ควรมีในสังคม
- ศิลปะ ➡ ตกแต่งระบายสีแถบประโยค

๗. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ ๓

๑. ครูนำข่าวจากหน้าหนังสือพิมพ์ที่เกี่ยวกับการแตกความสามัคคีของคนในสังคมมาให้
นักเรียนดู และร่วมกันอภิปรายถึงที่มาของการทะเลาะเบาะแว้งนั้น แล้วให้นักเรียน
ยกตัวอย่างเหตุการณ์ที่เคยพบเห็นจากประสบการณ์ของนักเรียนเอง โดยครูใช้คำถาม
กระตุ้น ดังนี้
 - ๑) การทะเลาะเบาะแว้งมีที่มาจากสาเหตุใด
 - ๒) เราจะมียุติ ไหนบ้างที่จะหลีกเลี่ยงการทะเลาะและการเผชิญหน้ากันอย่างรุนแรงได้
 - ๓) ผลที่ได้รับจากการแตกความสามัคคีในข่าวนี้อะไร
๒. จากนั้นครูนำข่าวที่เกี่ยวกับความกตัญญูของคนในสังคมอีกข่าวหนึ่งมาให้ให้นักเรียนดูและ
เปรียบเทียบกัน โดยครูใช้คำถามกระตุ้น ดังนี้
 - ๑) การกระทำของคนในข่าวนี้อะไรได้รับผลตอบแทนจากสังคมอย่างไรบ้าง

- ๒) สองข่าวนี้อาจมีความเหมือนหรือความแตกต่างกันอย่างไร
 - ๓) ถ้าให้นักเรียนเลือก นักเรียนอยากตกเป็นข่าวแบบไหนในหน้าหนังสือพิมพ์
๓. ครูบอกนักเรียนให้ทราบว่า วันนี้จะเรียนเรื่องคุณธรรมพื้นฐานที่นักเรียนควรมีในครอบครัว คือความสามัคคีและความกตัญญูต่อบิดามารดา

ขั้นที่ ๒ กิจกรรมการเรียนรู้

๑. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มทำกิจกรรม “การตั้งคำถามจากเรื่องที่อ่าน” โดยครูแจกใบความรู้เรื่อง การตั้งคำถามพัฒนากระบวนการคิด “หมวกความคิด ๖ ใบ” ให้ทุกกลุ่มศึกษา และทำความเข้าใจ
๒. ครูสุ่มถามนักเรียนเกี่ยวกับเนื้อหาในใบความรู้ เพื่อทดสอบความเข้าใจ
๓. นักเรียนแต่ละกลุ่มอ่านเรื่อง สองพี่น้อง ในหนังสือเรียน/สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ แล้วช่วยกันเขียนคำถามพัฒนากระบวนการคิด หมวกความคิด ๖ ใบ พร้อมคำตอบ กลุ่มละ ๖ คำถาม ตามที่ได้ศึกษาจากใบความรู้
๔. นักเรียนแต่ละกลุ่มจับสลากเพื่อส่งตัวแทนออกมาถามคำถามเพื่อนกลุ่มอื่นหน้าชั้นเรียน กลุ่มที่ตอบคำถามได้ จะได้คะแนนคำถามละ ๑ คะแนน กลุ่มใดตอบคำถามถูกต้องมากที่สุด เป็นผู้ชนะ
๕. นักเรียนช่วยกันคัดเลือกคำถามที่สมาชิกในกลุ่มชอบมากที่สุด มาเขียนแถบประโยคคำถามและคำตอบ กลุ่มละ ๑ คำถาม พร้อมทั้งเขียนกำกับไว้ด้วยว่าเป็นคำถามจากหมวกสีอะไร ตกแต่งแถบประโยคและระบายสีให้สวยงาม ส่งครู
๖. ครูให้นักเรียนบอกคำยากหรือคำที่อ่านออกเสียงไม่ได้จากเรื่อง สองพี่น้อง ครูเขียนคำศัพท์บนกระดาน ให้นักเรียนอ่านออกเสียงพร้อมกัน
๗. ครูให้นักเรียนอ่านออกเสียงคำใหม่ในบทเรียน โดยอ่านเป็นกลุ่มและอ่านเป็นรายบุคคล

ขั้นที่ ๓ ฝึกฝนผู้เรียน

๑. นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับเนื้อเรื่อง สองพี่น้อง แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบ
๒. นักเรียนอ่านออกเสียงเรื่อง สองพี่น้อง โดยอ่านเป็นกลุ่ม อ่านเป็นคู่ และอ่านกับครูเป็นรายบุคคล
๓. นักเรียนอ่านคำใหม่ในบทเรียน แล้วค้นหาความหมายจากพจนานุกรม
๔. นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นว่า ถ้าลุงมาไม่ใช้วิธีหักกิ่งไผ่ จะใช้วิธีใดได้บ้าง และเหตุการณ์ต่อไปน่าจะเป็นอย่างไร
๕. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มเขียนคำขวัญหรือแต่งบทร่ายกรองที่มีข้อคิดเกี่ยวกับเรื่อง สองพี่น้อง

ขั้นที่ ๔ นำไปใช้

๑. นักเรียนรู้จักตั้งคำถามเพื่อพัฒนาความคิดจากเรื่องต่างได้ ๆ
๒. นักเรียนนำข้อคิดที่ได้จากเรื่อง สองพี่น้อง ไปเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติตนได้ โดยการปฏิบัติตนเป็นผู้ที่มีความรักความสามัคคีในการอยู่ร่วมกับสมาชิกในครอบครัวและในชุมชน เพื่อให้เป็นครอบครัวที่เข้มแข็ง เป็นชุมชนที่เข้มแข็ง เต็มไปด้วยจิตสำนึกสาธารณะ ซึ่งสอดคล้องกับเงื่อนไขคุณธรรมตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

ขั้นที่ ๕ สรุป

๑. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปวิธีตั้งคำถามและข้อคิดที่ได้จากเรื่อง สองพี่น้อง
๒. ครูให้นักเรียนอ่านเรื่อง การอ่านคำที่มีตัวสะกด พร้อมยกตัวอย่างคำ เป็นการบ้าน เพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป

๘. กิจกรรมเสนอแนะ

๑. นักเรียนอ่านเรื่องที่ตนสนใจนอกเหนือจากในบทเรียน แล้วตั้งคำถามพร้อมเฉลยคำตอบตามแนวทางจากใบความรู้
๒. นักเรียนอ่านนิทานคติธรรม แล้วสรุปข้อคิดที่ได้จากเรื่อง

๙. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. ข่าวจากหนังสือพิมพ์
๒. ใบความรู้เรื่อง การตั้งคำถามพัฒนากระบวนการคิด “หมวกความคิด ๖ ใบ”
 ๑. สลาก
 ๔. พจนานุกรม
 ๕. สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
 ๖. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
 ๗. แบบฝึกหัด รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
 ๘. คู่มือการสอน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
 ๙. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๐. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกหลังการสอน

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางการพัฒนา _____

๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางแก้ไข _____

๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
 เหตุผล _____

๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน
 _____ / _____ / _____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓

การอ่านคำที่มีตัวสะกดแม่กนและแม่กด

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เวลา ๑ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง สองพี่น้อง

๑. สาระสำคัญ

การศึกษาเรื่อง มาตราตัวสะกด เป็นพื้นฐานทำให้นักเรียนเข้าใจหลักการเขียนสะกดคำในภาษาไทย การฝึกให้นักเรียนอ่านคำที่มีตัวสะกดแม่กนและแม่กด จะทำให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถเขียนสะกดคำที่มีตัวสะกดแม่กนและแม่กดได้ถูกต้อง

๒. ตัวชี้วัดชั้นปี

๑. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง ท ๑.๑ (ป. ๔/๑)
๒. สะกดคำและบอกความหมายของคำในบริบทต่าง ๆ ท ๔.๑ (ป. ๔/๑)

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. อ่านคำที่มีตัวสะกดแม่กนและแม่กดได้ถูกต้อง (P)
๒. อ่านออกเสียงและบอกความหมายของคำ กลุ่มคำ และประโยคได้ (K, P)
๓. ใช้ทักษะทางภาษาในการเรียน การแสวงหาความรู้ และการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ (P)
๔. มีความสนใจในการเรียนภาษาไทย (A)

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะและกระบวนการ (P)
๑. สังเกตการตอบคำถาม และการเขียนคำศัพท์ ๒. ตรวจสอบการทำกิจกรรม	๑. ประเมินพฤติกรรมในการทำงาน เป็นรายบุคคลในด้านความสนใจ และตั้งใจเรียน ความรับผิดชอบ ในการทำกิจกรรม ความมีระเบียบ วินัยในการทำงาน ฯลฯ ๒. ประเมินเจตคติที่ดีต่อการเรียน ภาษาไทย	๑. ประเมินทักษะการอ่านออกเสียง ร้อยแก้ว ๒. ประเมินทักษะการคัดลายมือ ๓. ประเมินทักษะกระบวนการคิด ๔. ประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม

๕. สารการเรียนรู้

การอ่านคำที่มีตัวสะกดแม่กนและแม่กด

๑. คำที่มีตัวสะกดแม่กน
๒. คำที่มีตัวสะกดแม่กด

๖. แนวทางบูรณาการ

- | | | |
|--------------|---|------------------------------|
| ศิลปะ | ➡ | ออกแบบและตกแต่งรูปเล่มรายงาน |
| สุขศึกษา | ➡ | เล่นเกมแข่งขันสร้างศัพท์ใหม่ |
| การงานอาชีพฯ | ➡ | จัดป้ายนิเทศ |

๗. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ ๔

๑. ครูเขียนคำต่อไปนี้บนกระดาน “จด ชัน” และร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับคำศัพท์นั้น ๆ
โดยครูใช้คำถามกระตุ้น ดังนี้
– ถ้าเราสลับตัวสะกดของพยัญชนะเหล่านี้เพื่อสร้างคำใหม่ คำเหล่านี้จะมีความหมายหรือไม่
๒. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น ๒ กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมากลุ่มละ ๓ คน แข่งขันกัน
สร้างศัพท์ใหม่จากคำศัพท์ที่ครูกำหนดให้ โดยใช้พยัญชนะและสระเดิม เปลี่ยนแต่เพียง
ตัวสะกด มีกติกาว่าต้องเป็นคำที่มีความหมาย กลุ่มที่เขียนเสร็จก่อนเป็นผู้ชนะ เช่น

จด – ผด – ขด

ชัน – ผัน – จัน

๓. ครูบอกนักเรียนให้ทราบว่าตัวสะกดนั้นมีความสำคัญกับความหมายของคำมาก หากตัวสะกดเปลี่ยนไป ก็อาจทำให้ความหมายของคำเปลี่ยนแปลงไปด้วย จากนั้นให้นักเรียนอ่านคำบนกระดานพร้อม ๆ กัน แล้วพูดโยงเข้าเรื่อง การอ่านคำที่มีตัวสะกดแม่กนและแม่กด

ขั้นที่ ๒ กิจกรรมการเรียนรู้

๑. ครูให้นักเรียนดูคำที่สะกดด้วยแม่กนและแม่กด จากแผนภูมิที่ครูติดบนกระดาน แล้วฝึกอ่านออกเสียงพร้อมกัน

ตัวอย่างคำ

เชิญ	กิน	ปลาวาฬ	มโหฬาร	สาร
ราช	ผลิต	มงกุฏ	บาด	พิษ

๒. นักเรียนสังเกตและสนทนาเรื่อง ส่วนประกอบของคำ ตามประเด็นคำถามต่อไปนี้
- ๑) ส่วนประกอบของคำมีอะไรบ้าง
 - ๒) จากตัวอย่าง คำที่กำหนดให้ มีตัวสะกดในแม่ใดบ้าง
 - ๓) คำใดบ้างที่มีตัวสะกดไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด
๓. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มร่วมกันตั้งคำถามจากการอภิปรายในข้อ ๒ โดยใช้แนวการตั้งคำถาม เช่น
- ๑) มีคำใดอีกบ้างที่สะกดไม่ตรงตามมาตราตัวสะกดแม่กนและแม่กด
 - ๒) คำที่สะกดตรงตามมาตราตัวสะกดและไม่ตรงตามมาตราตัวสะกดเหล่านี้ เขียนเป็นคำอ่านว่าอย่างไร
๔. นักเรียนกำหนดประเด็นที่จะศึกษาเกี่ยวกับคำ และการอ่านคำในแม่กนและแม่กด แล้วร่วมกันอภิปราย โดยอาจเลือกใช้วิธีดังนี้
- ๑) ตำรวจคำที่สะกดด้วยแม่กนและแม่กด ทั้งที่ตรงตามมาตราตัวสะกดและไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด จากหนังสือเรียนหรือจากหนังสืออื่น ๆ
 - ๒) จัดบันทึกคำต่าง ๆ เหล่านี้ลงสมุด และเขียนคำอ่านของทุกคำ
๕. นักเรียนทำใบงานที่ ๑ เรื่อง ตำรวจคำที่มีตัวสะกดแม่กนและแม่กด เสร็จแล้วช่วยกันตรวจสอบความถูกต้องและฝึกอ่านคำทุกคำให้คล่อง โดยสมาชิกในกลุ่มผลัดกันอ่านผลัดกันฟัง วิพากษ์วิจารณ์ และคัดเลือกตัวแทนที่อ่านได้ถูกต้องตามอักขรวิธีออกมาประกวดอ่านร้อยกรอง “แม่! ใก้อยู่ในตะกร้า” หน้าชั้นเรียน
๖. นักเรียนจัดทำรายงานเสนอผลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าคำที่ได้จากข้อ ๕ เป็นรูปเล่มรายงาน ตกแต่งให้สวยงาม
๗. นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์สรุปหลักและวิธีการอ่านคำที่สะกดตรงตามมาตราตัวสะกด และไม่ตรงตามมาตราตัวสะกดในแม่กนและแม่กด แล้วเขียนสรุปความรู้ที่ได้จากการเรียนลงในแบบบันทึกความรู้

๘. ครูทดสอบความเข้าใจของนักเรียน โดยการให้ตอบคำถาม เช่น

- ๑) คำที่สะกดไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด เช่น คำว่า มอญ อีฐ เป็นคำที่มีตัวสะกดอยู่ในมาตราใด และเขียนเป็นคำอ่านว่าอย่างไร
- ๒) ครูสุ่มถามนักเรียน ๒-๓ คน ยกตัวอย่างคำที่ใช้กันในชีวิตประจำวันที่มีตัวสะกดด้วยแม่กนและแม่กด มาอย่างละ ๒ คำ ทั้งที่สะกดตรงตามมาตราตัวสะกดและไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด

ขั้นที่ ๓ ฝึกฝนผู้เรียน

๑. นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับการอ่านคำที่มีตัวสะกดแม่กนและแม่กด แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบ
๒. นักเรียนทำใบงานที่ ๒ เรื่อง สำนวนคำในหนังสือเล่มโปรด แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบ
๓. นักเรียนฝึกคัดและเขียนคำให้ถูกต้องสวยงาม โดยครูคัดเลือกผลงานของผู้ที่ลายมือสวย เขียนตัวอักษรได้ชัดเจน ถูกต้อง มาติดป้ายนิเทศหน้าชั้นเรียน

ขั้นที่ ๔ นำไปใช้

๑. นักเรียนนำความรู้จากการศึกษาเรื่อง การอ่านคำที่มีตัวสะกดแม่กนและแม่กด ไปใช้ในการอ่าน และเขียนในชีวิตประจำวัน
๒. นักเรียนนำความรู้ไปใช้ในการอ่านข้อความจากป้ายหรือหนังสืออื่น ๆ ที่มีคำที่มีตัวสะกด แม่กนและแม่กด ได้ถูกต้อง

ขั้นที่ ๕ สรุป

๑. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเรื่อง การอ่านคำที่มีตัวสะกดแม่กนและแม่กด
๒. ครูและนักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากการปฏิบัติกิจกรรม และการนำความรู้ที่ได้ไปใช้ประโยชน์
๓. ครูให้นักเรียนศึกษาเรื่อง การอ่านคำที่ออกเสียง ร ล และสังเกตการออกเสียงและตำแหน่งของลิ้น เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป

๘. กิจกรรมเสนอแนะ

นักเรียนฝึกอ่านคำที่มีตัวสะกดแม่กนและแม่กด จากหนังสือพิมพ์หรือวารสารต่าง ๆ แล้วฝึกคัดด้วยตัวบรรจงครึ่งบรรทัด

๙. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. แผนภูมิคำศัพท์
๒. ใบงานที่ ๑ เรื่อง สำนวนคำที่มีตัวสะกดแม่กนและแม่กด
๓. บทร้อยกรอง แม่ไก่อยู่ในตะกร้า
๔. แบบบันทึกความรู้
๕. ใบงานที่ ๒ เรื่อง สำนวนคำในหนังสือนิทานเล่มโปรด
๖. สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๙. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๑๐. แบบฝึกหัด รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๑๑. คู่มือการสอน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๑๒. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๐. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกหลังการสอน

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางการพัฒนา _____

๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางแก้ไข _____

๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
 เหตุผล _____

๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน
 _____ / _____ / _____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔

การอ่านคำที่ออกเสียง ร ล

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เวลา ๑ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง สองพี่น้อง

๑. สาระสำคัญ

คำที่มี ร ล เป็นพยัญชนะต้น ควรฝึกอ่านให้ถูกต้อง ชัดเจนเป็นนิสัย เพื่อจะได้ใช้ภาษาไทยได้ถูกต้อง และเห็นคุณค่าของการใช้ภาษาไทยที่ถูกต้อง

๒. ตัวชี้วัดชั้นปี

๑. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง ท ๑.๑ (ป. ๔/๑)
๒. สกศคำและบอกความหมายของคำในบริบทต่าง ๆ ท ๔.๑ (ป. ๔/๑)

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. อ่านออกเสียงคำที่มี ร ล เป็นพยัญชนะต้น ได้ถูกต้อง ชัดเจน (K, P)
๒. สกศคำและบอกความหมายคำที่มี ร ล เป็นพยัญชนะต้น ได้ถูกต้อง (K, P)
๓. เห็นคุณค่าของการใช้ภาษาไทย (A)

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะและกระบวนการ (P)
๑. สังเกตการตอบคำถาม และการสนทนาพูดคุย ๒. ตรวจสอบการทำกิจกรรม	๑. ประเมินพฤติกรรมในการทำงาน เป็นรายบุคคลในด้านความสนใจ และตั้งใจเรียน ความรับผิดชอบ ในการทำกิจกรรม ความมีระเบียบ วินัยในการทำงาน ฯลฯ ๒. ประเมินเจตคติที่ดีต่อการเรียน ภาษาไทย	๑. ประเมินทักษะการอ่านออกเสียง ร้อยแก้ว ๒. ประเมินทักษะกระบวนการคิด ๓. ประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม

๕. ตารางการเรียนรู้

การอ่านคำที่ออกเสียง ร ล

๖. แนวทางบูรณาการ

คณิตศาสตร์	➡	บันทึกสถิติการออกเสียงคำ ร ล ของเพื่อนในชั้นเรียน
สังคมศึกษาฯ	➡	ออกเสียงคำ ร ล ในการพูดคุยในชีวิตประจำวัน ได้ถูกต้องชัดเจน
ภาษาต่างประเทศ	➡	เปรียบเทียบการออกเสียง ร ล กับพยัญชนะภาษาอังกฤษ R, L
การงานอาชีพฯ	➡	ออกแบบและทำบัตรคำ

๗. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ ๕

- นักเรียนฟังข้อความจากแถบบันทึกเสียงหรือครูอ่านให้ฟัง แล้วช่วยกันบอกประโยคที่ได้ฟัง และสังเกตการออกเสียงและตำแหน่งของลิ้น

ประโยคที่ครูอ่านให้ฟัง

รีบลอครั้วเล็ก ๆ อย่าลุดลน
เขาเดือดร้อนเวลาถูกล้อเลียน
เรือล่องลอยไปไม่เห็นร่องรอย
เราเลื่อนรถไปจอดหน้าร้านเลิศรส

- นักเรียนช่วยกันสรุปข้อสังเกตการออกเสียง ร ล โดยครูอธิบายเพิ่มเติมว่าการออกเสียง ร ปลายลิ้นอยู่หลังฟันบนและสั้นเร็ว การออกเสียง ล ปลายลิ้นจะแตะปุ่มเหงือกด้านหลังฟันบน

ขั้นที่ ๒ กิจกรรมการเรียนรู้

- นักเรียนฟังการออกเสียง ร ล แล้วฝึกลูกออกเสียงตาม
- นักเรียนจับคู่กับเพื่อน ฝึกอ่านออกเสียง ร ล จากบัตรคำต่อไปนี้

รู้้ง	รีบ	ร้าย	เร่ง	ร้อย
ลับ	ลวด	ลิง	ลม	ลอด

๓. นักเรียนศึกษาเรื่อง การอ่านคำที่ออกเสียง ร ล ในหนังสือเรียน/สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เล่ม ๑
๔. นักเรียนทำใบงานที่ ๓ เรื่อง การออกเสียงคำที่มี ร ล เป็นพยัญชนะต้น แล้วช่วยกัน ตรวจสอบความถูกต้อง

ขั้นที่ ๓ ฝึกฝนผู้เรียน

๑. นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับการอ่านคำที่ออกเสียง ร ล แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบ
๒. นักเรียนอ่านข่าวหรือบทความที่มีคำที่มี ร ล เป็นพยัญชนะต้นรวมอยู่ด้วยให้ครูหรือผู้ปกครองฟัง
๓. นักเรียนหาคำที่มี ร ล เป็นพยัญชนะต้นจากเรื่อง สองพี่น้อง ทำเป็นบัตรคำ โดยให้มีทั้งอ่านเป็นคำและอ่านเป็นประโยค เก็บไว้ฝึกอ่านในชั้นเรียน
๔. นักเรียนสังเกตการพูดของเพื่อนในห้องเรียนว่าออกเสียง ร ล และคำควบกล้ำถูกต้องหรือไม่ บันทึกสถิติ แล้วนำมาสรุปผล เพื่อหาทางแก้ไขให้เพื่อนที่พูดไม่ชัดได้ฝึกออกเสียงให้ชัดเจนขึ้น

ขั้นที่ ๔ นำไปใช้

๑. นักเรียนอ่านออกเสียงคำที่มี ร ล ได้ถูกต้องและนำไปใช้พูดสื่อสารในชีวิตประจำวันและในการเรียน
๒. นักเรียนแนะนำให้ผู้อื่นพูดหรืออ่านคำที่มี ร ล เป็นพยัญชนะต้นและคำควบกล้ำได้ถูกต้อง คล่องแคล่ว และนำไปใช้พูดจนคิดเป็นนิสัย เป็นการส่งเสริมการใช้ภาษาไทยที่ถูกต้อง

ขั้นที่ ๕ สรุป

๑. นักเรียนช่วยกันสรุปการอ่านออกเสียงคำที่มี ร ล พร้อมยกตัวอย่าง แล้วบันทึกลงสมุด
๒. ครูให้นักเรียนอ่านเรื่อง การอ่านคำที่ออกเสียง อะ และหาคำที่ออกเสียง อะ ๕ คำ เป็นการบ้าน เพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป

๘. กิจกรรมเสนอแนะ

๑. นักเรียนอ่านคำที่มี ร ล เป็นพยัญชนะจากหนังสือพิมพ์หรือหนังสือเรียนวิชาต่าง ๆ
๒. นักเรียนเปรียบเทียบการออกเสียง ร ล กับพยัญชนะ R, L ในภาษาอังกฤษว่าเหมือนหรือต่างกันอย่างไร

๙. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. ตัวอย่างข้อความ
๒. แถบบันทึกเสียง
๓. บัตรคำ
๔. ใบงานที่ ๓ เรื่อง การอ่านออกเสียงคำที่มี ร ล เป็นพยัญชนะต้น
๕. ข่าวหรือข้อความ
๖. สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๙. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๑๐. แบบฝึกหัด รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๑๑. คู่มือการสอน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๑๒. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๐. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกหลังการสอน

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางการพัฒนา _____

๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางแก้ไข _____

๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
 เหตุผล _____

๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน
 _____ / _____ / _____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕

การอ่านคำที่ออกเสียง อะ

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เวลา ๑ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง สองพี่น้อง

๑. สาระสำคัญ

ภาษาไทยมีคำที่ออกเสียง อะ อยู่มากมาย ซึ่งบางครั้งเราอาจใช้ไม่ถูกต้อง การฝึกอ่านและฝึกเขียนคำที่ออกเสียง อะ จะทำให้ใช้คำดังกล่าวในการสื่อสารได้ถูกต้อง

๒. ตัวชี้วัดชั้นปี

๑. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง ท ๑.๑ (ป. ๔/๑)
๒. เขียนเรื่องตามจินตนาการ ท ๒.๑ (ป. ๔/๗)
๓. สกศคำและบอกความหมายของคำในบริบทต่าง ๆ ท ๔.๑ (ป. ๔/๑)

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. อ่านคำที่ออกเสียง อะ ได้ (K, P)
๒. อ่านออกเสียงและบอกความหมายของคำ กลุ่มคำ และประโยคได้ (K, P)
๓. แต่งเรื่องสั้น ๆ โดยใช้คำที่ออกเสียง อะ ได้ (K, P)
๔. มีความสนใจในการเรียนภาษาไทย (A)

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะและกระบวนการ (P)
๑. สังเกตการตอบคำถาม และการอ่านคำที่ออกเสียง อะ ๒. ตรวจสอบการทำกิจกรรม	๑. ประเมินพฤติกรรมในการทำงาน เป็นรายบุคคลในด้านความสนใจ และตั้งใจเรียน ความรับผิดชอบ ในการทำกิจกรรม ความมีระเบียบ วินัยในการทำงาน ฯลฯ ๒. ประเมินมารยาทในการอ่าน และนิสัยรักการอ่าน	๑. ประเมินทักษะการอ่านออกเสียง ร้อยแก้ว ๒. ประเมินทักษะการเขียน ๓. ประเมินทักษะกระบวนการคิด ๔. ประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม

๕. ตารางการเรียนรู้

การอ่านคำที่ออกเสียง อะ

๖. แนวทางบูรณาการ

สุขศึกษา ➡ รวบรวมชื่อกีฬาที่มีคำที่ออกเสียง อะ

๗. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ ๖

- ครูเลือกนักเรียน ๕ คนที่มีชื่อออกเสียง อะ ทั้งชื่อที่มีรูปสระ –ะ และ ไม่มีรูปสระ –ะ เช่น กิรติ ประภัสสร ธนพล วีระ ปัทมา ให้ออกไปเขียนชื่อตนเองบนกระดาน และให้นักเรียนทั้งชั้นเรียนอ่านชื่อเพื่อนบนกระดานพร้อมกัน
- ครูแนะให้นักเรียนเห็นว่า คำที่ออกเสียง อะ บางคำมีรูปสระ –ะ ปรากฏ บางคำไม่มีรูปสระ –ะ ปรากฏ

ขั้นที่ ๒ กิจกรรมการเรียนรู้

- นักเรียนศึกษาเรื่อง การอ่านคำที่ออกเสียง อะ ในหนังสือเรียน/สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ โดยครูอธิบายประกอบการซักถามเพิ่มเติม และให้นักเรียนอ่านตัวอย่างคำที่ออกเสียง อะ จากบัตรคำ
- แบ่งนักเรียนออกเป็น ๕ กลุ่ม ครูแบ่งเนื้อหาเรื่อง สองพี่น้อง ในหนังสือเรียน/สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ออกเป็น ๕ ตอน ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอ่าน และรวบรวมคำที่ออกเสียง อะ ทั้งที่มีรูปสระ –ะ และ ไม่มีรูปสระ –ะ ที่อยู่ในตอนนั้น ๆ แล้วออกมาเขียนคำบนกระดาน
- นักเรียนและครูช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง
- นักเรียนฝึกอ่านคำที่ออกเสียง อะ บนกระดานจนคล่อง

ขั้นที่ ๓ ฝึกฝนผู้เรียน

- นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับการอ่านคำที่ออกเสียง อะ แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบ
- นักเรียนเลือกคำที่ออกเสียง อะ จากเนื้อเรื่อง สองพี่น้อง มา ๕ คำ แต่งประโยคคำละ ๑ ประโยค
- นักเรียนสำรวจห้องเรียน เขียนคำที่ออกเสียง อะ ที่พบในชั้นเรียน เช่น ประดู ถึงขะ กระดาน แล้วแต่งเรื่องสั้น ๆ ๑ เรื่อง

ขั้นที่ ๔ นำไปใช้

- นักเรียนนำความรู้จากการศึกษาเรื่อง การอ่านคำที่ออกเสียง อะ ไปใช้อ่านและเขียนในชีวิตประจำวัน

๒. นักเรียนสำรวจคำที่ออกเสียง อะ ที่พบเห็นในชีวิตประจำวัน แล้วจดบันทึก มาแลกเปลี่ยนกัน
คู่กับเพื่อน

ขั้นที่ ๕ สรุป

๑. นักเรียนและครูร่วมกันสนทนาสรุปเรื่อง การอ่านคำที่ออกเสียง อะ
๒. ครูให้นักเรียนศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการพูดทักทายและการพูดแนะนำตัวจากแหล่งสืบค้นต่าง ๆ
เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป และเพื่อออกมาพูดทักทายและพูดแนะนำตัว
ให้เพื่อนคู่น้ำชั้นเรียน

๘. กิจกรรมเสนอแนะ

๑. นักเรียนอ่านคำที่ออกเสียง อะ จากหนังสือพิมพ์หรือหนังสือเรียนวิชาต่าง ๆ
๒. นักเรียนรวบรวมชื่อกีฬาที่มีคำที่ออกเสียง อะ แล้วนำมาฝึกอ่านกับเพื่อน
๓. นักเรียนประกวดการอ่านออกเสียงคำที่อ่านออกเสียง อะ แล้วคัดเลือกผู้ชนะเลิศจากการอ่านมาเป็น
แบบอย่างให้นักเรียนคนอื่น ๆ ต่อไป

๙. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. บัตรคำ
๒. สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๓. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๔. แบบฝึกหัด รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๕. คู่มือการสอน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๖. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์
วัฒนาพานิช จำกัด

๑๐. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางการพัฒนา _____

๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางแก้ไข _____

๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
 เหตุผล _____

๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน
 _____ / _____ / _____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖

การพูดแนะนำตัวและการพูดสนทนา

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เวลา ๒ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง สองพี่น้อง

๑. สาระสำคัญ

การพูดแนะนำตัวและการพูดสนทนา ควรใช้ภาษาสุภาพเพื่อแสดงถึงมิตรไมตรีและความเคารพซึ่งกันและกัน

๒. ตัวชี้วัดชั้นปี

๑. พูดแสดงความรู้ ความคิดเห็น และความรู้สึกเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู ท ๓.๑ (ป. ๔/๓)
๒. มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด ท ๓.๑ (ป. ๔/๖)

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกคำพูดทักทาย คำพูดเนื้อความ และคำพูดลาเมื่อจบการพูดแนะนำตนเองและพูดสนทนาได้ (K, P)
๒. พูดแนะนำตนเองและพูดสนทนาได้เหมาะสมกับสถานการณ์ (K, P)
๓. มีมารยาทในการพูดและการฟัง (A)

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะและกระบวนการ (P)
๑. ตั้งคำถามตอบคำถาม และแสดงความคิดเห็น ๒. ตรวจสอบการทำกิจกรรม	๑. ประเมินพฤติกรรมในการทำงาน เป็นรายบุคคลในด้านความสนใจ และตั้งใจเรียน ความรับผิดชอบ ในการทำกิจกรรม ความมีระเบียบ วินัยในการทำงาน ฯลฯ ๒. ประเมินมารยาทในการพูด	๑. ประเมินทักษะการพูด ๒. ประเมินทักษะกระบวนการคิด ๓. ประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม

๕. สารการเรียนรู้

๑. การพูดแนะนำตนเอง
๒. การพูดสนทนา

๖. แนวทางบูรณาการ

- | | | |
|----------------|---|--|
| สังคมศึกษา | ➡ | นำความรู้เรื่อง การพูดแนะนำตนเองและการพูดสนทนา ไปใช้ใน
ชีวิตประจำวัน |
| ภาษาต่างประเทศ | ➡ | ยกตัวอย่างคำศัพท์ภาษาอังกฤษที่เกี่ยวกับคำทักทาย เช่น สวัสดีตอนเช้า
ตอนเที่ยง ตอนบ่าย และตอนเย็น |
| ศิลปะ | ➡ | แสดงบทบาทสมมติ |

๗. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ ๑

นักเรียนอาสาสมัคร ๒-๓ คน ออกมาพูดทักทายหน้าชั้นเรียน เริ่มด้วยการพูดว่า สวัสดีครับ/ค่ะ

ขั้นที่ ๒ กิจกรรมการเรียนรู้

การพูดแนะนำตัว

๑. นักเรียนช่วยกันบอกว่าเมื่อพบเพื่อนใหม่ นักเรียนจะต้องทำอะไรจึงจะรู้จักกัน
๒. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มดูการพูดแนะนำตัวที่ถูกต้องจากวีดิทัศน์หรือครู
สาธิตให้ดู
๓. นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันบอกวิธีการพูดแนะนำตัวจากที่สังเกตได้จากการดูวีดิทัศน์
๔. นักเรียนช่วยกันรายงานข้อสังเกตหน้าชั้นเรียน โดยมีครูคอยแนะนำเพิ่มเติม
๕. นักเรียนศึกษาการพูดแนะนำตัวจากแผนภูมิที่ครูติดบนกระดาน แล้วช่วยกันอธิบายวิธีการ
พูดแนะนำตัว
๖. นักเรียนแต่ละคนฝึกพูดแนะนำตัวหน้าชั้นเรียน เพื่อนช่วยกันวิจารณ์ ดิชม และประเมิน
การพูด
๗. ครูอธิบายให้นักเรียนฟังว่า คำว่า สวัสดี เป็นคำพูดทักทายของคนไทย และใช้ในการพูดแนะนำ
ตัว มีความหมายว่า ขอความดีความงามจงมีแก่ท่าน คำว่า สวัสดี มีใช้ในประเทศสมาชิก
อาเซียนต่างกัน ดังนี้

บรูไนดารุสซาลาม/มาเลเซีย	ใช้ว่า	ซาลามัต ดาตัง
กัมพูชา	ใช้ว่า	ซัวชเคย
อินโดนีเซีย	ใช้ว่า	เซลามัต เชียง

ลาว	ใช้ว่า	สะบายดี
เมียนมา	ใช้ว่า	มิงกะละบา
ฟิลิปปินส์	ใช้ว่า	กวมุสตา
สิงคโปร์	ใช้ว่า	หนี่ห่าว
ไทย	ใช้ว่า	สวัสดี
เวียดนาม	ใช้ว่า	ซินจ่าว

ชั่วโมงที่ ๘

การพูดสนทนา

๑. ครูให้นักเรียนดูวิดีโอทัศน์การพูดสนทนาที่ถูกต้อง แล้วให้นักเรียนสังเกตการใช้คำพูด การแสดง สีนน้ำท่าทาง และกิริยามารยาทในการพูด
๒. นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการพูดสนทนา
๓. นักเรียนศึกษาเรื่อง การพูดสนทนา ในหนังสือเรียน/สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เสร็จแล้วครูสุ่มถามเพื่อทดสอบความเข้าใจ
๔. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มวางแผนแสดงบทบาทสมมุติการพูดสนทนาในหัวข้อใด หัวข้อหนึ่งตามที่กลุ่มสนใจ แล้วออกมานำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน
๕. นักเรียนประเมินการพูดสนทนาของเพื่อนแต่ละกลุ่ม แล้วช่วยกันสรุปลักษณะของการพูดสนทนาที่ดี

ขั้นที่ ๓ ฝึกฝนผู้เรียน

๑. นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับการพูดแนะนำตัวและการพูดสนทนา แล้วช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง
๒. นักเรียนฝึกพูดแนะนำตัวและพูดสนทนากันในกลุ่ม แล้วช่วยกันแสดงความคิดเห็น ดิชม เพื่อปรับปรุงการพูดให้ดีขึ้น

ขั้นที่ ๔ นำไปใช้

๑. นักเรียนนำการพูดแนะนำตัวและการพูดสนทนา ไปปฏิบัติจริงในชีวิตประจำวัน
๒. นักเรียนใช้ภาษาในการพูดแนะนำตัวและการพูดสนทนากับบุคคลทุกระดับ

ขั้นที่ ๕ สรุป

๑. นักเรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญของการพูดแนะนำตัวและการพูดสนทนา
๒. ครูให้นักเรียนอ่านเรื่อง การผันอักษร ๓ หมู่ เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป

๘. กิจกรรมเสนอแนะ

๑. ครูจัดประกวดการพูดแนะนำตัวและการพูดสนทนาในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ แล้วนำผู้ชนะเลิศในการพูดมาสาธิตให้เพื่อนคนอื่น ๆ ดูเป็นแบบอย่าง
๒. นักเรียนศึกษาการพูดแนะนำตัวและการพูดสนทนาเพิ่มเติมจากหนังสือหรือจากรายการโทรทัศน์เพื่อเป็นแนวทางในการฝึกพูดของตนเอง
๓. นักเรียนช่วยกันยกตัวอย่างคำศัพท์ภาษาอังกฤษที่เกี่ยวข้องกับคำทักทายและรวบรวมบันทึกลงสมุด

๙. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. วัตถุประสงค์การพูดแนะนำตัว
๒. แผนภูมิการพูดแนะนำตัว
๓. วัตถุประสงค์การพูดสนทนา
๔. สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๕. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๖. แบบฝึกหัด รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๗. คู่มือการสอน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๘. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๐. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกหลังการสอน

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางการพัฒนา _____
๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางแก้ไข _____
๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
 เหตุผล _____
๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน
 _____ / _____ / _____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓

การผันอักษร ๓ หมู่

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เวลา ๑ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง สองพี่น้อง

๑. สาระสำคัญ

คำในภาษาไทยทุกคำจะต้องมีเสียงวรรณยุกต์ แม้จะไม่มีรูปวรรณยุกต์กำกับอยู่ก็ตาม การผันวรรณยุกต์ให้ถูกต้อง ต้องอาศัยความเข้าใจเรื่องอักษร ๓ หมู่ และคำเป็น คำตาย ประกอบด้วย หากเข้าใจเรื่องต่าง ๆ ดังกล่าวแล้วจะทำให้ผันอักษรได้ง่ายขึ้น

บทอ่านเสริมเรื่อง มีน้ำใจ เป็นบทอ่านที่ให้ข้อคิดเกี่ยวกับการมีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ให้แก่ผู้อื่น และเมื่อได้ช่วยเหลือผู้อื่นแล้ว จะส่งผลให้มีความสุข อิ่มเอมใจ และภูมิใจในตนเอง

๒. ตัวชี้วัดชั้นปี

๑. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง ท ๑.๑ (ป. ๔/๑)
๒. อ่านเรื่องสั้น ๆ ตามเวลาที่กำหนด และตอบคำถามจากเรื่องที่ย่าน ท ๑.๑ (ป. ๔/๓)
๓. สรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่ย่าน เพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ท ๑.๑ (ป. ๔/๖)
๔. สะกดคำและบอกความหมายของคำในบริบทต่าง ๆ ท ๔.๑ (ป. ๔/๑)

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกรูปและเสียงวรรณยุกต์ได้ (K)
๒. จำแนกพยัญชนะตามระดับเสียงและผันวรรณยุกต์ได้ถูกต้อง (K, P)
๓. อ่านเรื่องราวแล้วสามารถจับใจความสำคัญ และสรุปข้อคิดจากเรื่องที่ย่านได้ (K)
๔. พุดและเขียนแสดงความรู้ ความคิด ความรู้สึก และจินตนาการได้อย่างเหมาะสมและสร้างสรรค์ (K, P)
๕. มีความสนใจในการเรียนภาษาไทย (A)

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะและกระบวนการ (P)
๑. สังเกตการตอบคำถาม และแสดงความคิดเห็น ๒. ตรวจสอบการทำกิจกรรม ๓. ตรวจสอบทดสอบ หลังเรียน	๑. ประเมินพฤติกรรมในการทำงาน เป็นรายบุคคลในด้านความสนใจ และตั้งใจเรียน ความรับผิดชอบ ในการทำกิจกรรม ความมีระเบียบ วินัยในการทำงาน ฯลฯ ๒. ประเมินเจตคติที่ดีต่อการเรียน ภาษาไทย	๑. ประเมินทักษะการอ่านออกเสียง ร้อยแก้ว ๒. ประเมินทักษะการเขียนแผนภาพ โครงเรื่อง ๓. ประเมินทักษะกระบวนการคิด ๔. ประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม

๕. ภาระการเรียนรู้

- การผันอักษร ๓ หมู่
- บทอ่านเสริมเรื่อง มีน้ำใจ

๖. แนวทางบูรณาการ

คณิตศาสตร์	➡	จำแนกและจัดกลุ่มอักษร ๓ หมู่/เขียนแผนผังการผันอักษร ๓ หมู่
ศิลปะ	➡	แสดงบทบาทสมมุติ
สุขศึกษา	➡	เล่นเกมหาพวก/เล่นเกมเข้ากลุ่ม
งานอาชีพ	➡	จัดป้ายนิเทศ

๗. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ ๕

- ครูให้นักเรียนดูบัตรคำที่ไม่มีรูปวรรณยุกต์ แล้วถามความหมายและลองให้นักเรียนเติมรูปวรรณยุกต์ต่าง ๆ แล้วถามความหมายอีกครั้ง เช่น

ขา	หมายถึง	อวัยวะส่วนหนึ่งของร่างกาย ใช้สำหรับยืนหรือเดิน เมื่อใส่รูปวรรณยุกต์ - ๋ เป็นคำว่า ข่า
ข่า	หมายถึง	พืชสวนครัวชนิดหนึ่ง ที่ใช้ประกอบอาหาร เมื่อเปลี่ยนรูปวรรณยุกต์จาก - ๋ เป็น - ๊ เป็นคำว่า ข้ำ
ข้า	หมายถึง	สรรพนามบุรุษที่ ๑ ใช้แทนตัวผู้พูด

๒. ครูแนะนำให้นักเรียนเห็นว่ารูปและเสียงของวรรณยุกต์ที่เปลี่ยนไปมีผลทำให้ความหมายของคำเปลี่ยนแปลงไปด้วย

ขั้นที่ ๒ กิจกรรมการเรียนรู้

๑. นักเรียนอ่านเรื่อง การผันอักษร ๓ หมู่ ในหนังสือเรียน/สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ แล้วช่วยกันบอกว่าอักษรสูง อักษรกลาง และอักษรต่ำ ว่ามีกี่ตัว และมีตัวใดบ้าง
๒. นักเรียนช่วยกันบอกรูปและเสียงของวรรณยุกต์ว่าวรรณยุกต์มีรูป กี่เสียง อะไรบ้าง ตำแหน่งของวรรณยุกต์อยู่ที่ใดของคำ
๓. ครูให้นักเรียนดูภาพสัตว์ต่าง ๆ เช่น หมา ช้าง นก แล้วให้นักเรียนช่วยกันบอกว่าชื่อสัตว์ แต่ละชื่อมีเสียงวรรณยุกต์ใดบ้าง
๔. ครูอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนเห็นว่าคำบางคำมีเสียงวรรณยุกต์ไม่ตรงกับรูปวรรณยุกต์ ขึ้นอยู่กับพยัญชนะต้นว่าจะอยู่ในกลุ่มอักษรใดในอักษร ๓ หมู่ และคำนั้นเป็นคำเป็นหรือคำตาย
๕. นักเรียนเล่นเกมหาพวก โดยครูแจกบัตรคำที่มีคำพยางค์เดียวให้นักเรียนคนละ ๑ ใบ ครูใช้เวลา ๕ นาที ให้แต่ละคนรวมกลุ่มกับเพื่อนที่มีพยัญชนะต้นอยู่ในหมู่เดียวกัน คือ อักษรสูง อักษรกลาง และอักษรต่ำ เมื่อหมดเวลาใครยังเข้ากลุ่มไม่ได้ ต้องออกมาร้องเพลงหรือปฏิบัติตามคำสั่งของเพื่อน
๖. นักเรียนศึกษาเรื่อง รูปวรรณยุกต์ เสียงวรรณยุกต์ อักษร ๓ หมู่ และคำเป็น คำตาย ในหนังสือเรียน แล้วร่วมกันสรุป บันทึกลงสมุด

ชั่วโมงที่ ๑๐

๑. นักเรียนทบทวนเรื่อง อักษร ๓ หมู่ ว่ามีอะไรบ้าง และพยัญชนะใดจัดอยู่ในหมู่อักษรใดบ้าง
๒. นักเรียนทบทวนเรื่อง คำเป็น คำตาย ว่ามีลักษณะอย่างไรบ้าง
๓. ครูอธิบายการผันอักษร ๓ หมู่ ที่เป็นคำเป็นและคำตาย ในหนังสือเรียน/สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔
๔. นักเรียนฝึกผันอักษร ๓ หมู่ จากคำที่ครูกำหนดให้
๕. ครูให้นักเรียนทำตารางการผันวรรณยุกต์ และครูกำหนดให้นักเรียนผันวรรณยุกต์ลงในตารางให้ถูกต้อง แล้วส่งครูตรวจสอบความถูกต้อง
๖. ครูอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนฟังว่า ไม่เฉพาะอักษรไทยเท่านั้นที่มีการใช้พยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ แต่ยังมีประเทศสมาชิกอาเซียนประเทศอื่น ๆ ที่มีการใช้พยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์เช่นกัน เช่น
 - อักษรลาว ประกอบด้วยพยัญชนะ ๓๓ รูป ๒๑ เสียง และสระ ๒๘ รูป ๒๗ เสียง
 - อักษรเขมร ประกอบด้วยพยัญชนะ ๓๓ รูป ภาษาของเขมรประกอบด้วยพยัญชนะ สระ แต่ไม่มีวรรณยุกต์
 - อักษรพม่า ประกอบด้วยพยัญชนะ ๓๓ รูป สระลอย ๑๑ รูป สระจม ๑๒ รูป และมีวรรณยุกต์ ๔ ตัว (สระลอย คือ สระที่ไม่ต้องมีพยัญชนะต้นก็สามารถประสมเป็นคำได้

สระลอยในภาษาไทย ได้แก่ ฤ ฦ ฎ ส่วนสระจม คือ สระที่ต้องมีพยัญชนะต้นจึงสามารถประสมเป็นคำได้ สระจมในภาษาไทย เช่น -ะ -า -ิ -ี

ชั่วโมงที่ ๑๑

๑. นักเรียนอ่านบทอ่านเสริมเรื่อง มีน้ำใจ พร้อมกัน ในหนังสือเรียน/สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ แล้วครูถามคำถามว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร
๒. นักเรียนช่วยกันตอบคำถาม แล้วครูช่วยสรุปให้นักเรียนเข้าใจอีกครั้ง
๓. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มเขียนสรุปข้อคิดที่ได้จากบทอ่านเสริมเรื่อง มีน้ำใจ แล้วส่งตัวแทนออกมานำเสนอผลงานให้เพื่อนฟังหน้าชั้นเรียน
๔. นักเรียนเข้ากลุ่มเดิม ร่วมกันคิดสถานการณ์จำลองขึ้นมากลุ่มละ ๑ สถานการณ์ โดยต้องเป็นเรื่องที่แสดงถึงการมีน้ำใจต่อผู้อื่น เช่น ช่วยพาผู้สูงอายุข้ามถนน ช่วยเด็กเล็กที่วิ่งหกหล่ม แล้วออกมาแสดงบทบาทสมมติให้ครูและเพื่อนดูหน้าชั้นเรียน ครูและเพื่อนช่วยกันแสดงความคิดเห็นและติชม

ขั้นที่ ๓ ฝึกฝนผู้เรียน

๑. นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับการผันอักษร ๓ หมู่ แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบ
๒. นักเรียนเลือกคำพยางค์เดียวจากบทเรียนจำนวน ๒๐ คำ แล้วแยกเป็นหมวดหมู่ คือ อักษรสูง คำเป็น อักษรสูงคำตาย อักษรกลาง คำเป็น อักษรกลางคำตาย และอักษรต่ำ คำเป็น อักษรต่ำคำตาย
๓. แบ่งนักเรียนออกเป็น ๕ กลุ่ม คิดปริศนาคำทายที่มีคำตอบเป็นคำพยางค์เดียว กลุ่มละ ๑ ข้อ ให้เพื่อนทายและฝึกผันอักษร
๔. นักเรียนเล่นเกมเข้ากลุ่ม ครูแจกบัตรคำคนละ ๑ ใบ (อาจเป็นบัตรคำเป็นหรือคำตาย) ให้แต่ละคนรวมกลุ่มกับเพื่อนจะได้ ๒ กลุ่ม คือ กลุ่มคำเป็นและกลุ่มคำตาย เมื่อหมดเวลาใครยังเข้ากลุ่มไม่ได้ ต้องออกมาร้องเพลงหรือปฏิบัติตามคำสั่งของเพื่อน
๕. นักเรียนเขียนแผนภาพโครงเรื่องบทอ่านเสริมเรื่อง มีน้ำใจ ส่งครู

ขั้นที่ ๔ นำไปใช้

๑. นักเรียนอ่านคำหรือข้อความต่าง ๆ ได้ถูกต้อง
๒. นักเรียนบอกได้ว่าคำใดอยู่ในหมู่อักษรใด และเป็นคำเป็นหรือคำตาย
๓. นักเรียนนำข้อคิดเกี่ยวกับการมีน้ำใจช่วยเหลือผู้อื่นไปใช้ในชีวิตจริง

ขั้นที่ ๕ สรุป

๑. นักเรียนร่วมกันสรุปรูปและเสียงวรรณยุกต์ อักษร ๓ หมู่ และคำเป็น คำตาย
๒. นักเรียนสรุปใจความสำคัญและข้อคิดจากบทอ่านเสริมเรื่อง มีน้ำใจ แล้วบันทึกลงสมุด
๓. นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนและช่วยกันเฉลยคำตอบ

๔. ครูให้นักเรียนสนทนาและตอบคำถามในประเด็นที่ว่า *ฉัน นั่ง เก้าอี้ สีขาว* นักเรียนรู้หรือไม่ว่า คำเหล่านี้เป็นคำชนิดใด และนำมาใช้ประโยชน์ได้หรือไม่ อย่างไร แล้วมอบหมายให้นักเรียนศึกษาเนื้อหาในหน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง *เยี่ยมชมอุทยาน* ในหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ของบริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด เป็นการบ้าน เพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป

๘. กิจกรรมเสนอแนะ

๑. นักเรียนฝึกผันอักษร ๓ หมู่ แล้วช่วยสอนเพื่อนที่ยังฝึกผันไม่คล่อง
๒. นักเรียนช่วยกันทำแผนผังการผันอักษร ๓ หมู่ นำมาคิดที่ป้ายนิเทศหน้าชั้นเรียน
๓. นักเรียนฝึกผันอักษร ๓ หมู่ จากคำในสื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน
๔. นักเรียนแต่งเรื่องสั้น ๆ ให้มีแนวคิดเกี่ยวกับการมีน้ำใจต่อกัน

๙. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน
๒. บัตรคำ
๓. ภาพสัตว์
๔. สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๕. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๖. แบบฝึกหัด รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๗. คู่มือการสอน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๘. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์ วัฒนาพานิช จำกัด

๑๐. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกหลังการสอน

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางการพัฒนา _____

๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางแก้ไข _____

๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
 เหตุผล _____

๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน
 _____ / _____ / _____

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เยี่ยมคุณยาย

เวลา ๑๐ ชั่วโมง

ผังมโนทัศน์เป้าหมายการเรียนรู้และขอบข่ายภาระงาน



ผังการออกแบบการจัดการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เยี่ยมคุณยาย

ขั้นที่ ๑ ผลลัพธ์ปลายทางที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียน	
ตัวชี้วัดขั้นปี	
<ol style="list-style-type: none"> ๑. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง ท ๑.๑ (ป. ๔/๑) ๒. อธิบายความหมายของคำ ประโยค และสำนวนจากเรื่องที่อ่าน ท ๑.๑ (ป. ๔/๒) ๓. สรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ท ๑.๑ (ป. ๔/๖) ๔. คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัด ท ๒.๑ (ป. ๔/๑) ๕. เขียนแผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพความคิดเพื่อใช้พัฒนางานเขียน ท ๒.๑ (ป. ๔/๓) ๖. เขียนจดหมายถึงเพื่อนและบิดามารดา ท ๒.๑ (ป.๔/๕) ๗. มีมารยาทในการเขียน ท ๒.๑ (ป. ๔/๘) ๘. ตั้งคำถามและตอบคำถามเชิงเหตุผลจากเรื่องที่ฟังและดู ท ๓.๑ (ป. ๔/๔) ๙. สงัดคำและบอกความหมายของคำในบริบทต่าง ๆ ท ๔.๑ (ป. ๔/๑) ๑๐. ระบุชนิดและหน้าที่ของคำในประโยค ท ๔.๑ (ป. ๔/๒) ๑๑. ใช้พจนานุกรมค้นหาความหมายของคำ ท ๔.๑ (ป. ๔/๓) ๑๒. ร้องเพลงพื้นบ้าน ท ๕.๑ (ป. ๔/๓) 	
ความเข้าใจที่คงทนของนักเรียน นักเรียนจะเข้าใจว่า...	คำถามสำคัญที่ทำให้เกิดความเข้าใจที่คงทน
<ol style="list-style-type: none"> ๑. การอ่านเป็นการฝึกทักษะการออกเสียง การจับใจความสำคัญ และบอกข้อคิดจากเรื่องที่อ่านได้ ๒. แม่กง เป็นคำที่อ่านออกเสียง ง สะกด แม่เกย เป็นคำที่อ่านออกเสียง ย สะกด และแม่เกอว เป็นคำที่อ่านออกเสียง ว สะกด ๓. การมีความรู้เรื่อง คำนาม คำสรรพนาม คำกริยา และคำวิเศษณ์ จะทำให้เข้าใจเรื่องชนิดของคำมากขึ้น ๔. การคัดลายมือที่ดีนั้นต้องปฏิบัติตามหลักในการคัดลายมือที่ถูกต้อง ๕. การเขียนแผนภาพความคิด เป็นการนำรายละเอียดมาจัดทำเป็นเค้าโครงเรื่อง 	<ol style="list-style-type: none"> ๑. นักเรียนได้ความรู้หรือข้อคิดอะไรบ้างจากการอ่านเรื่อง เยี่ยมคุณยาย ๒. เพลงกล่อมเด็กคืออะไร มีประโยชน์อย่างไร ๓. ยกตัวอย่างคำที่สะกดด้วยแม่กง แม่เกย และแม่เกอว ๔. คำนาม คำสรรพนาม คำกริยา และคำวิเศษณ์ แต่ละชนิดมีลักษณะอย่างไร จงอธิบายพร้อมยกตัวอย่าง ๕. การคัดลายมือที่ถูกต้องมีวิธีปฏิบัติอย่างไร ๖. แผนภาพความคิดคืออะไร มีประโยชน์อย่างไร ๗. พจนานุกรมคืออะไร มีวิธีใช้อย่างไร

<p>๖. พจนานุกรม เป็นหนังสือที่ช่วยในการค้นหาความหมายของคำ และบอกหลักในการอ่านคำที่ถูกต้อง</p>	
<p>ความรู้ของนักเรียนที่นำไปสู่ความเข้าใจที่คงทน นักเรียนจะรู้ว่า...</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. คำสำคัญ ได้แก่ ข้าวแช่ เครื่องเคียง ไซโป้ ภูมิปัญญา บรรพบุรุษ เพลงกล่อมเด็ก วัฒนธรรม แขนงเสียง ประเพณี อนุรักษ์ ๒. การอ่านเรื่อง เชื่อมคุณชาย เป็นการฝึกทักษะการอ่านออกเสียง การจับใจความสำคัญ การเล่าเรื่อง และยังได้ความรู้เรื่องเพลงกล่อมเด็ก ซึ่งเป็นภูมิปัญญาทางภาษาของไทย ๓. คำที่มีตัวสะกดแม่กง แม่เกย และแม่เภา จะต้องออกเสียงให้ถูกต้อง ๔. คำนาม เป็นคำที่ใช้เรียกชื่อคน สัตว์ สิ่งของ คำสรรพนาม เป็นคำที่ใช้เรียกแทนคำนาม คำกริยา เป็นคำที่แสดงอาการของคน สัตว์ สิ่งของ และคำวิเศษณ์ เป็นคำที่ขยายคำนาม คำสรรพนาม คำกริยา และคำวิเศษณ์ ๕. การคัดลายมือ เป็นการฝึกทักษะการเขียนตัวอักษรให้ถูกต้องตามอักขรวิธี และทำท่วงในการเขียน ๖. การเขียนแผนภาพความคิด เป็นการนำเสนอข้อมูลอย่างเป็นระบบ เข้าใจง่าย ๗. พจนานุกรม เป็นหนังสือสำหรับค้นหาความหมายของคำ การฝึกใช้พจนานุกรมอย่างสม่ำเสมอจะทำให้รู้จักคำศัพท์มากขึ้น 	<p>ทักษะ/ความสามารถของนักเรียนที่นำไปสู่ความเข้าใจที่คงทน นักเรียนจะสามารถ...</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. บอกใจความสำคัญและเล่าเรื่องที่อ่านหรือฟัง ๒. อ่านและเขียนคำที่มีตัวสะกดแม่กง แม่เกย และแม่เภา ๓. บอกลักษณะของคำนาม คำสรรพนาม คำกริยา และคำวิเศษณ์ ๔. คัดลายมือได้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ และสวยงาม ๕. เขียนแผนภาพความคิดมีใจความครบถ้วน ๖. ใช้พจนานุกรมในการค้นหาคำศัพท์ได้ถูกต้องตามวิธีการ
<p>ชั้นที่ ๒ ภาระงานและการประเมินผลการเรียนรู้ซึ่งเป็นหลักฐานที่แสดงว่านักเรียนมีผลการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้อย่างแท้จริง</p>	
<p>๑. ภาระงานที่นักเรียนต้องปฏิบัติ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑.๑ อ่านเรื่อง เชื่อมคุณชาย จับใจความสำคัญ เล่าเรื่อง และบอกข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน ๑.๒ เขียนเล่าเรื่องเกี่ยวกับคุณชาย ๑.๓ เขียนจดหมายถึงเพื่อนหรือบิดามารดา ๑.๔ เขียนแผนผังสมาชิกในครอบครัว 	

<p>๑.๕ บอกลักษณะของเพลงกล่อมเด็กและร้องเพลงกล่อมเด็ก</p> <p>๑.๖ อ่านและเขียนคำที่มีตัวสะกดแม่กง แม่เกย และแม่เกอว</p> <p>๑.๘ เล่าเรื่องจากการอ่าน</p> <p>๑.๙ แต่งประโยค</p> <p>๑.๙ จำแนกคำนาม คำสรรพนาม คำกริยา และคำวิเศษณ์</p> <p>๑.๙ คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัด</p> <p>๑.๑๐ เขียนแผนภาพความคิด</p> <p>๑.๑๑ ค้นหาความหมายของคำจากพจนานุกรม</p>			
<p>๒. วิธีการและเครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้</p> <table border="0"> <tr> <td style="vertical-align: top;"> <p>๒.๑ วิธีการประเมินผลการเรียนรู้</p> <p>๑) การทดสอบ</p> <p>๒) การสนทนาซักถาม</p> <p>๓) การสังเกต</p> <p>๔) การตรวจผลงาน/กิจกรรม เป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม</p> <p>๕) การวัดเจตคติ</p> <p>๖) การวัดทักษะและกระบวนการ</p> </td> <td style="vertical-align: top;"> <p>๒.๒ เครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้</p> <p>๑) แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน</p> <p>๒) แบบทดสอบการอ่าน</p> <p>๓) แบบประเมินการอ่าน</p> <p>๔) แบบประเมินการเขียน</p> <p>๕) แบบประเมินการฟังและการดู</p> <p>๖) แบบประเมินการพูด</p> <p>๗) แบบประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม</p> <p>๘) แบบประเมินด้านทักษะและกระบวนการ</p> </td> </tr> </table>		<p>๒.๑ วิธีการประเมินผลการเรียนรู้</p> <p>๑) การทดสอบ</p> <p>๒) การสนทนาซักถาม</p> <p>๓) การสังเกต</p> <p>๔) การตรวจผลงาน/กิจกรรม เป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม</p> <p>๕) การวัดเจตคติ</p> <p>๖) การวัดทักษะและกระบวนการ</p>	<p>๒.๒ เครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้</p> <p>๑) แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน</p> <p>๒) แบบทดสอบการอ่าน</p> <p>๓) แบบประเมินการอ่าน</p> <p>๔) แบบประเมินการเขียน</p> <p>๕) แบบประเมินการฟังและการดู</p> <p>๖) แบบประเมินการพูด</p> <p>๗) แบบประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม</p> <p>๘) แบบประเมินด้านทักษะและกระบวนการ</p>
<p>๒.๑ วิธีการประเมินผลการเรียนรู้</p> <p>๑) การทดสอบ</p> <p>๒) การสนทนาซักถาม</p> <p>๓) การสังเกต</p> <p>๔) การตรวจผลงาน/กิจกรรม เป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม</p> <p>๕) การวัดเจตคติ</p> <p>๖) การวัดทักษะและกระบวนการ</p>	<p>๒.๒ เครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้</p> <p>๑) แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน</p> <p>๒) แบบทดสอบการอ่าน</p> <p>๓) แบบประเมินการอ่าน</p> <p>๔) แบบประเมินการเขียน</p> <p>๕) แบบประเมินการฟังและการดู</p> <p>๖) แบบประเมินการพูด</p> <p>๗) แบบประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม</p> <p>๘) แบบประเมินด้านทักษะและกระบวนการ</p>		
<p>๓. สิ่งที่มีมุ่งประเมิน</p> <p>๓.๑ ความสามารถในการอธิบาย ชี้แจง การแปลความและตีความ การประยุกต์ คัดแปลง และ และนำไปใช้ การมีมุมมองที่หลากหลาย การให้ความสำคัญและใส่ใจในความรู้สึกของผู้อื่น และการรู้จักตนเอง</p> <p>๓.๒ ทักษะกระบวนการทางภาษา</p> <p>๓.๓ สมรรถนะสำคัญ ได้แก่ การสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้ทักษะชีวิต และการใช้เทคโนโลยี</p> <p>๓.๔ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เช่น รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ</p>			
<p>ชั้นที่ ๓ แผนการจัดการเรียนรู้</p>			
<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘</p> <p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙</p> <p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐</p> <p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑</p> <p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒</p> <p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓</p>	<p>การอ่านเรื่อง เชื่อมคุณชาย</p> <p>การอ่านคำที่มีตัวสะกดแม่กง แม่เกย และแม่เกอว</p> <p>ชนิดของคำ</p> <p>การคัดลายมือตัวบรรจง</p> <p>การเขียนแผนภาพความคิด</p> <p>การใช้พจนานุกรม</p>	<p>เวลา ๒ ชั่วโมง</p> <p>เวลา ๑ ชั่วโมง</p> <p>เวลา ๒ ชั่วโมง</p> <p>เวลา ๑ ชั่วโมง</p> <p>เวลา ๒ ชั่วโมง</p> <p>เวลา ๒ ชั่วโมง</p>	

แผนจัดการเรียนรู้ที่ ๘

การอ่านเรื่อง เยี่ยมคุณยาย

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เวลา ๒ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เยี่ยมคุณยาย

๑. สาระสำคัญ

การอ่านเรื่องราวต่าง ๆ จะต้องจับใจความสำคัญ เข้าใจความหมายของคำศัพท์ บอกข้อคิดของเรื่องที่อ่านได้ การอ่านเรื่อง เยี่ยมคุณยาย จะฝึกนักเรียนให้รู้จักคิดวิเคราะห์ จับใจความสำคัญ ซึ่งเป็นพื้นฐานในการพัฒนาสมรรถภาพการอ่าน

๒. ตัวชี้วัดชั้นปี

๑. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรอง ได้ถูกต้อง ท ๑.๑ (ป. ๔/๑)
๒. อธิบายความหมายของคำ ประโยค และสำนวนจากเรื่องที่อ่าน ท ๑.๑ (ป. ๔/๒)
๓. สรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ท ๑.๑ (ป. ๔/๖)
๔. เขียนจดหมายถึงเพื่อนและบิดามารดา ท ๒.๑ (ป. ๔/๕)
๕. ร้องเพลงพื้นบ้าน ท ๕.๑ (ป. ๔/๓)

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. สรุปใจความสำคัญและวิเคราะห์เรื่องที่อ่านหรือฟังได้อย่างมีเหตุผล (K)
๒. พุดและเขียนแสดงความรู้ ความคิดเห็น จากเรื่องที่อ่าน ฟัง หรือดูได้อย่างเหมาะสม (K, P)
๓. อ่านออกเสียงและบอกความหมายของคำ กลุ่มคำ และประโยคได้ (K, P)
๔. เขียนจดหมายได้ถูกต้องตามรูปแบบ (K, P)
๕. ร้องเพลงกล่อมเด็กเป็นภาษาถิ่นได้ (K, P)
๖. ใช้กระบวนการอ่านพัฒนาความเข้าใจในการอ่าน และเป็นเครื่องมือในการพัฒนาตนเองในการดำเนินชีวิตได้ (P)
๗. มีความสุขในการทำงานกลุ่ม (A)

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะและกระบวนการ (P)
๑. สังเกตการตอบคำถาม และการแสดงความคิดเห็น ๒. ตรวจสอบการทำกิจกรรม ๓. ตรวจสอบทดสอบ ก่อนเรียน	๑. ประเมินพฤติกรรมในการทำงาน เป็นรายบุคคลในด้านความสนใจ และตั้งใจเรียน ความรับผิดชอบ ในการทำกิจกรรม ความมีระเบียบ วินัยในการทำงาน ฯลฯ ๒. ประเมินมารยาทในการอ่าน และนิสัยรักการอ่าน	๑. ประเมินทักษะการอ่านออกเสียง ร้อยแก้ว ๒. ประเมินทักษะการอ่านสรุปความ ๓. ประเมินทักษะการคัดลายมือ ๔. ประเมินทักษะกระบวนการคิด ๕. ประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม

๕. สารการเรียนรู้

๑. การอ่านเรื่อง เชื่อมคุณชาย
๒. คำใหม่น่ารู้
๓. คำอ่านน่ารู้

๖. แนวทางบูรณาการ

คณิตศาสตร์	➡	เขียนแผนผังสมาชิกในครอบครัว
สังคมศึกษา	➡	สนทนาเรื่อง สมาชิกในครอบครัวและลำดับเครือญาติ/ศึกษาเรื่องเพลงกล่อมเด็ก
ภาษาต่างประเทศ	➡	อ่านและเขียนคำศัพท์เกี่ยวกับสมาชิกในครอบครัว
ศิลปะ	➡	วาดภาพ ระบายสีสมาชิกในครอบครัว
สุขศึกษา	➡	เล่นเกมแข่งขันจับคู่คำศัพท์กับภาพ
การงานอาชีพ	➡	ทำสมุดเพลงกล่อมเด็ก

๗. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ ๑๒

๑. นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน
๒. นักเรียนอาสาสมัคร ๑-๒ คน เล่าเรื่องเกี่ยวกับคุณชายของคนให้เพื่อน ๆ ฟัง

ขั้นที่ ๒ กิจกรรมการเรียนรู้

๑. ครูนำสนทนากับนักเรียนว่าคุณชายเป็นใคร เกี่ยวข้องกับครอบครัวของเราอย่างไร แล้วให้นักเรียนช่วยกันเขียนแผนผังสมาชิกในครอบครัวเรา

๒. นักเรียนอ่านในใจเรื่อง เชื่อมคุณชาย โดยอ่านทบทวนหลาย ๆ ครั้ง เมื่ออ่านจบให้ครู สันทนากับนักเรียน ตามแนวคำถามต่อไปนี้
- ๑) กันยากับธันวาคมจะไปที่ไหน
 - ๒) กันยาไม่สบายเป็นอะไร
 - ๓) คุณชายทำขนมอะไรให้เด็ก ๆ รับประทาน
 - ๔) เพราะเหตุใดคุณชายจึงรับรองว่าอาหารของคุณชายไม่ทำให้ท้องเสีย
 - ๕) เด็ก ๆ ชอบอาหารของคุณชายหรือไม่ เพราะอะไร
 - ๖) ใครร้องเพลงกล่อมเด็กให้เด็ก ๆ ฟัง
 - ๗) เด็ก ๆ รู้สึกอย่างไรเมื่อได้ฟังเพลงกล่อมเด็ก
๓. นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวละครจากเนื้อเรื่องว่าปฏิบัติตนเหมาะสมหรือไม่อย่างไร
๔. นักเรียนสรุปข้อคิดจากเรื่อง และบอกแนวทางที่สามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้

ชั่วโมงที่ ๑๓

๑. นักเรียนอ่านออกเสียงเรื่อง เชื่อมคุณชาย พร้อมกันทั้งชั้นเรียน แล้วฝึกอ่านเป็นกลุ่ม เป็นรายบุคคล จนคล่อง และอ่านให้เพื่อนในกลุ่มฟังเพื่อประเมินการอ่าน
๒. นักเรียนอ่านคำใหม่ในบทเรียน แล้วช่วยกันบอกความหมาย
๓. นักเรียนคัดลายมือคำใหม่ในบทเรียนด้วยตัวบรรจงเต็มบรรทัด
๔. แบ่งนักเรียนออกเป็น ๒ กลุ่ม ครูแจกบัตรคำจากเรื่องและบัตรภาพให้กลุ่มละ ๒๐ คู่ ให้เล่นเกมแข่งขันจับคู่คำศัพท์กับภาพให้ถูกต้อง กลุ่มใดจับคู่ได้ถูกต้องและรวดเร็วเป็นผู้ชนะ

ขั้นที่ ๓ ฝึกฝนผู้เรียน

๑. นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับเนื้อเรื่อง เชื่อมคุณชาย แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบ
๒. นักเรียนเขียนเล่าเรื่องเกี่ยวกับคุณชายของตนเอง แล้วนำมาอ่านให้เพื่อนในกลุ่มฟัง
๓. ครูอธิบายวิธีการเขียนจดหมายถึงเพื่อนหรือบิดามารดา แล้วให้นักเรียนจับคู่กับเพื่อน แล้วเขียนจดหมายให้เพื่อน
๔. นักเรียนหาคำศัพท์ภาษาอังกฤษที่เกี่ยวกับสมาชิกในครอบครัว เช่น ยาย ตา พ่อ แม่ พี่ชาย พี่สาว น้องชาย น้องสาว แล้วเขียนเป็นแผนผังสมาชิกในครอบครัว และอ่านให้เพื่อนฟัง
๕. ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับเครือญาติหรือสมาชิกในครอบครัว แล้วบอกนักเรียนว่าในประเทศ สมาชิกอาเซียนมีคำเรียกเครือญาติหรือสมาชิกในครอบครัวต่างกัน โดยครูยกตัวอย่างคำว่า แม่ ซึ่งประเทศสมาชิกอาเซียนแต่ละประเทศจะมีคำใช้ที่ต่างกัน ดังนี้

บรูไนดารุสซาลาม/มาเลเซีย	ใช้ว่า	อีนู
กัมพูชา	ใช้ว่า	แม
อินโดนีเซีย	ใช้ว่า	อีนู
ลาว	ใช้ว่า	อีม

เมียนมา	ใช้ว่า	อะเหม่
ฟิลิปปินส์	ใช้ว่า	นาโน
สิงคโปร์	ใช้ว่า	มามา
ไทย	ใช้ว่า	แม่
เวียดนาม	ใช้ว่า	แหมะ

จากนั้นให้นักเรียนฝึกพูดคำว่า แม่ ในภาษาอาเซียนประเทศต่าง ๆ พร้อมกัน

๖. นักเรียนฝึกร้องเพลงกล่อมเด็กจากเรื่อง เข็มคุณยาย จนคล่อง แล้วส่งตัวแทนออกมาร้องเพลงกล่อมเด็กหน้าชั้นเรียนเป็นภาษาถิ่นต่าง ๆ

ขั้นที่ ๔ นำไปใช้

- นักเรียนนำข้อคิดที่ได้จากเรื่อง เข็มคุณยาย ไปปฏิบัติในการดำเนินชีวิตประจำวัน
- นักเรียนเล่าเรื่อง เข็มคุณยาย ให้สมาชิกในครอบครัวฟังได้
- นักเรียนเล็งเห็นคุณค่าของเพลงกล่อมเด็กซึ่งเป็นภูมิปัญญาทางภาษาของแต่ละชุมชนที่สืบทอดกันมาตั้งแต่อดีต รวมถึงมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์เพลงกล่อมเด็กซึ่งเป็นคุณค่าที่ดีของชุมชนและนำมาใช้ประโยชน์ได้ ซึ่งสอดคล้องกับเงื่อนไขคุณธรรมตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

ขั้นที่ ๕ สรุป

- นักเรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญของเรื่อง เข็มคุณยาย และบอกความหมายของคำใหม่ในบทเรียนแล้วบันทึกลงสมุด
- ครูให้นักเรียนอ่านเรื่อง การอ่านคำที่มีตัวสะกด แล้วยกตัวอย่างคำที่สะกดด้วยมาตราตัวสะกดแม่กง แม่เกย และแม่เกอว อย่างละ ๑ คำ เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป

๘. กิจกรรมเสนอแนะ

- จัดประกวดวาดภาพระบายสีในหัวข้อ สมาชิกในครอบครัว พร้อมเขียนคำอธิบายสั้น ๆ ได้ภาพ
- นักเรียนศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับเพลงกล่อมเด็ก โดยการสอบถามจากผู้ปกครอง ผู้รู้ หรือศึกษาจากหนังสือในห้องสมุด รวบรวมเป็นสมุดเพลงกล่อมเด็ก
- นักเรียนสอบถามพ่อแม่ หรือปู่ ย่า ตา ยาย ถึงเพลงกล่อมเด็กที่ใช้ร้องกล่อมนักเรียนตอนเป็นเด็ก นำข้อมูลที่ได้มาเขียนเป็นเรียงความ นำมาประกวดกันหน้าชั้นเรียน

๙. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

- แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน
- บัตรคำ
- บัตรภาพ
- สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
- หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๖. แบบฝึกหัด รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๗. คู่มือการสอน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๘. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์
วัฒนาพานิช จำกัด

๑๐. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกหลังการสอน

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางการพัฒนา _____

๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางแก้ไข _____

๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
 เหตุผล _____

๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน
 _____ / _____ / _____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕

การอ่านคำที่มีตัวสะกดแม่กง แม่เกอย และแม่เกอว

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เวลา ๑ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เยี่ยมคุณยาย

๑. สาระสำคัญ

แม่กง เป็นคำที่ออกเสียง ง สะกด แม่เกย เป็นคำที่ออกเสียง ย สะกด ส่วนแม่เกอว เป็นคำที่ออกเสียง ว สะกด การมีความรู้เรื่อง การอ่านคำที่มีตัวสะกดแม่กง แม่เกย และแม่เกอว จะทำให้สามารถอ่าน เขียน และ พูด ได้ถูกต้อง

๒. ตัวชี้วัดชั้นปี

๑. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง ท ๑.๑ (ป. ๔/๑)
๒. สะกดคำและบอกความหมายของคำในบริบทต่าง ๆ ท ๔.๑ (ป. ๔/๑)

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. อ่านและเขียนคำที่มีตัวสะกดแม่กง แม่เกย และแม่เกอวได้ (K, P)
๒. อ่านออกเสียงและบอกความหมายของคำ กลุ่มคำ และประโยคได้ (K, P)
๓. ใช้ทักษะทางภาษาในการเรียน การแสวงหาความรู้ และการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ (P)
๔. เห็นความสำคัญของการเรียนภาษาไทย (A)

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะและกระบวนการ (P)
๑. สังเกตการตอบคำถาม ๒. ตรวจสอบการทำกิจกรรม	๑. ประเมินพฤติกรรมในการทำงาน เป็นรายบุคคลในด้านความสนใจ และตั้งใจเรียน ความรับผิดชอบ ในการทำกิจกรรม ความมีระเบียบ วินัยในการทำงาน ฯลฯ ๒. ประเมินเจตคติที่ดีต่อการเรียน ภาษาไทย	๑. ประเมินทักษะการอ่านออกเสียง ร้อยแก้ว ๒. ประเมินทักษะกระบวนการคิด ๓. ประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม

๕. การสะกดคำ

การอ่านคำที่มีตัวสะกด

๑. คำที่มีตัวสะกดแม่กง
๒. คำที่มีตัวสะกดแม่เกย
๓. คำที่มีตัวสะกดแม่เกอว

๖. แนวทางบูรณาการ

ศิลปะ	➡	วาดภาพประกอบประโยค
สุขศึกษา	➡	เล่นเกมไปคำ
การงานอาชีพฯ	➡	จัดป้ายนิเทศ

๗. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ ๑๔

๑. ครูนำบัตรคำติดบนกระดาน แล้วให้นักเรียนอ่านและบอกว่าแต่ละคำสะกดด้วยตัวสะกดอะไรบ้าง

เอง โดย ปู่ย ลาย ลง ดาว ว่าว หิ้ว ห้าง

๒. นักเรียนช่วยกันยกตัวอย่างคำที่สะกดด้วยแม่กง แม่เกย และแม่เกอว

ขั้นที่ ๒ กิจกรรมการเรียนรู้

๑. ครูคิดแผนภูมิเรื่อง การอ่านคำที่สะกดด้วยแม่กง แม่เกย และแม่เกอว บนกระดาน แล้วสนทนาซักถามถึงความรู้อันได้จากแผนภูมิ
๒. นักเรียนอ่านบัตรคำ คำที่มีตัวสะกดด้วยแม่ แม่เกย และแม่เกอว ต่อไปนี้

คุณชาย แยกย้าย วุ่นวาย จับถ้าย ข้าวสวย
 พุดคุย ลุยฉาย ลวดลาย ไปเที่ยว หนุ่มสาว
 เปลวไฟ ละลาย มันแกว ถ้วยแก้ว โรยรา
 อ่างว้าง วางสาย ขายของ ท่องเที่ยว เกี้ยวข้าว

๓. นักเรียนจับคู่กับเพื่อนฝึกอ่านคำจากบัตรคำจนคล่อง แล้วสลับกันอ่าน

๔. แบ่งนักเรียนออกเป็น ๕ กลุ่ม ให้เล่นเกมใบ้คำ โดยให้แต่ละกลุ่มส่งนักเรียนอาสาสมัครออกมาครั้งละ ๑ คน เพื่อใบ้คำจากบัตรคำที่ครูกำหนดให้ ให้สมาชิกในกลุ่มช่วยกันตอบภายในเวลาที่กำหนด ถ้าตอบไม่ได้ให้กลุ่มอื่นช่วยตอบ กลุ่มที่ตอบได้จะได้ ๑ คะแนน กลุ่มที่ได้คะแนนมากที่สุดเป็นผู้ชนะ

ขั้นที่ ๓ ฝึกฝนผู้เรียน

- นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับการอ่านคำที่มีตัวสะกดแม่กง แม่เกย และแม่เกอว แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบ
- นักเรียนช่วยกันหาคำที่มีตัวสะกดแม่กง แม่เกย และแม่เกอว จากเรื่อง เข็มคุณชาย แล้วอ่านให้เพื่อนในชั้นเรียนและครูฟัง เพื่อนและครูช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง
- นักเรียนนำคำที่มีตัวสะกดแม่กง แม่เกย และแม่เกอว ไปใช้แต่งประโยค พร้อมวาดภาพประกอบ แล้วนำผลงานที่แต่งประโยคได้ดีและวาดภาพได้สวยงามติดป้ายนิเทศในชั้นเรียน

ขั้นที่ ๔ นำไปใช้

นักเรียนอ่านและเขียนคำที่มีตัวสะกดแม่กง แม่เกย และแม่เกอว ได้ถูกต้อง

ขั้นที่ ๕ สรุป

- นักเรียนร่วมกันสรุปการอ่านคำที่มีตัวสะกดด้วยแม่กง แม่เกย และแม่เกอว แล้วบันทึกลงสมุด
- ครูให้นักเรียนศึกษาเรื่อง ชนิดของคำ แล้วยกตัวอย่างคำที่ใช้ในชีวิตประจำวัน ชนิดละ ๕ คำ เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป

๘. กิจกรรมเสนอแนะ

นักเรียนฝึกอ่านคำที่มีตัวสะกดแม่กง แม่เกย และแม่เกอว จากหนังสือพิมพ์หรือวารสารต่าง ๆ แล้วฝึกคัดด้วยตัวบรรจงครึ่งบรรทัด

๙. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

- บัตรคำ
- แผนภูมิเรื่อง การอ่านคำที่มีตัวสะกดแม่กง แม่เกย และแม่เกอว
- สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
- หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
- แบบฝึกหัด รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
- คู่มือการสอน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
- สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๐. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้ออนไลน์

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางการพัฒนา _____

๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางแก้ไข _____

๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
 เหตุผล _____

๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน
 _____ / _____ / _____

แผนจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐

ชนิดของคำ

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เวลา ๒ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เยี่ยมคุณยาย

๑. สาระสำคัญ

คำในภาษาไทยมีทั้งหมด ๗ ชนิด คือ คำนาม คำสรรพนาม คำกริยา คำวิเศษณ์ คำสันธาน คำบุพบท และ คำอุทาน สำหรับในระดับชั้นนี้นักเรียนจะได้ศึกษาเรื่อง คำนาม คำสรรพนาม คำกริยา และคำวิเศษณ์ ซึ่งจะ ทำให้สามารถนำคำไปใช้ในการสื่อสารได้ถูกต้อง

๒. ตัวชี้วัดชั้นปี

๑. อธิบายความหมายของคำ ประโยค และสำนวนจากเรื่องที่อ่าน ท ๑.๑ (ป. ๔/๒)
๒. สกกดคำและบอกความหมายของคำในบริบทต่าง ๆ ท ๔.๑ (ป. ๔/๑)
๓. ระบุนชนิดและหน้าที่ของคำในประโยค ท ๔.๑ (ป. ๔/๑)

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกลักษณะของคำนาม คำสรรพนาม คำกริยา และคำวิเศษณ์ พร้อมยกตัวอย่างคำแต่ละชนิดได้ (K)
๒. อ่านสะกดคำ และบอกความหมายของคำชนิดต่าง ๆ ได้ (K, P)
๓. แต่งประโยคโดยใช้คำนาม คำสรรพนาม คำกริยา หรือคำวิเศษณ์ประกอบอยู่ในประโยคได้ถูกต้อง (K, P)
๔. ใช้กระบวนการอ่านพัฒนาความเข้าใจในการอ่าน และเป็นเครื่องมือในการพัฒนาตนเองในการ ดำเนินชีวิตได้ (P)
๕. มีความสนใจในการเรียนภาษาไทย (A)

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะและกระบวนการ (P)
๑. สังเกตการตอบคำถาม ๒. สังเกตการยกตัวอย่าง และการแต่งประโยค ๓. ตรวจสอบการทำกิจกรรม	๑. ประเมินพฤติกรรมในการทำงาน เป็นรายบุคคลในด้านความสนใจ และตั้งใจเรียน ความรับผิดชอบ ในการทำกิจกรรม ความมีระเบียบ วินัยในการทำงาน ฯลฯ ๒. ประเมินเจตคติที่ดีต่อการเรียน ภาษาไทย	๑. ประเมินทักษะการแสวงหา ความรู้ ๒. ประเมินทักษะกระบวนการคิด ๓. ประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม

๕. สารการเรียนรู้

ชนิดของคำ (คำนาม คำสรรพนาม คำกริยา และคำวิเศษณ์)

๑. คำนาม
๒. คำสรรพนาม
๓. คำกริยา
๔. คำวิเศษณ์

๖. แนวทางบูรณาการ

คณิตศาสตร์	➡	จัดกลุ่มคำนาม คำสรรพนาม คำกริยา และคำวิเศษณ์/เขียนแผนภาพ ความคิดสรุปความหมายของคำนาม คำสรรพนาม คำกริยา และคำ วิเศษณ์
สังคมศึกษาฯ	➡	นำความรู้เรื่อง ชนิดของคำ ไปใช้ในชีวิตประจำวัน
ภาษาต่างประเทศ	➡	ยกตัวอย่างคำศัพท์ในภาษาอังกฤษที่เป็นคำนาม คำสรรพนาม คำกริยา และคำวิเศษณ์
ศิลปะ	➡	วาดภาพประกอบประโยค
สุขศึกษาฯ	➡	เล่นเกมทำท่าทาง
การงานอาชีพฯ	➡	ทำสมุดรวบรวมคำศัพท์/ทำสมุดชนิดของคำในภาษาไทย

๗. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ ๑๕

๑. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม เล่นเกมทำท่าทำทาง โดยให้นักเรียนอาสาสมัคร ๑ คน ทำท่าทางตามที่ครูกำหนดให้เพื่อนในชั้นเรียนทายว่าเป็นคำใด กลุ่มที่ทายได้ถูกต้องเป็นกลุ่มแรกจะได้ ๑ คะแนน แล้วออกมาเขียนคำนั้นบนกระดาน

ตัวอย่างคำที่ให้นักเรียนทาย

สีแดง เดิน ร้องไห้ กระดานดำ ฉันทน์ เชอ ซอส์ก หัวเราะ

๒. นักเรียนช่วยกันแยกคำจากข้อ ๑ ใส่ในผลไม้คำ ว่าคำใดใช้เรียกคน สัตว์ สิ่งของ คำใดใช้เรียกแทนคน สัตว์ สิ่งของ คำใดแสดงอาการ คำใดขยายคำอื่น



๓. นักเรียนอ่านคำที่เพื่อนเขียนบนกระดานอีกครั้ง แล้วช่วยกันสรุปว่าคำในผลไม้คำแต่ละลูกเป็นคำชนิดใด

ขั้นที่ ๒ กิจกรรมการเรียนรู้

๑. นักเรียนศึกษาเรื่อง ชนิดของคำ (คำนาม คำสรรพนาม คำกริยา) ในหนังสือเรียน/สื่อการเรียนรู้ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔
๒. ครูสนทนาซักถามเพื่อตรวจสอบความเข้าใจของนักเรียนว่า คำนาม คำสรรพนามและคำกริยา มีลักษณะอย่างไรบ้าง
๓. นักเรียนช่วยกันยกตัวอย่างคำแต่ละชนิด ครูเขียนคำที่นักเรียนยกตัวอย่างบนกระดาน แล้วให้นักเรียนอ่านออกเสียงพร้อมกัน
๔. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มสังเกตบัตรคำที่ครูกำหนดให้ แล้วช่วยกันจำแนกคำนาม คำสรรพนามและคำกริยาให้ถูกต้อง จากนั้นส่งตัวแทนกลุ่มอ่านคำชนิดต่าง ๆ ที่จำแนกได้ แล้วให้เพื่อนในชั้นเรียนตรวจสอบความถูกต้อง

พ่อ แมว บ้าน สมุด เขา เธอ
หัวเราะ พุด วิ่ง สีเขียว ฉันทน์ เรา

๕. นักเรียนร่วมกันสรุปลักษณะร่วมของคำในกลุ่มต่าง ๆ แล้วช่วยกันอธิบายความหมาย และยกตัวอย่างคำนาม คำสรรพนามและคำกริยา

ชั่วโมงที่ ๑๖

๑. นักเรียนช่วยกันทบทวนเรื่องชนิดของคำว่ามีคำอะไรบ้าง และใช้แตกต่างกันอย่างไร
๒. ครูอธิบายลักษณะของคำวิเศษณ์ให้นักเรียนฟัง และให้นักเรียนช่วยกันยกตัวอย่างคำวิเศษณ์
๓. ครูติดบัตรคำวิเศษณ์ ให้นักเรียนช่วยกันแต่งประโยคปากเปล่า แล้วช่วยกันตรวจสอบ

ความถูกต้อง

ลึก

กว้าง

อ้วน

สูง

๔. ครูยกตัวอย่างประโยคที่มีคำนาม คำสรรพนาม คำกริยา และคำวิเศษณ์ เช่น ฉันกระโดดดวลอย
ฉันดื่มกาแฟเย็น ฯลฯ แล้วให้นักเรียนวาดภาพประกอบประโยคนั้น

ขั้นที่ ๓ ฝึกฝนผู้เรียน

๑. นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับชนิดของคำ แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบ
๒. นักเรียนแต่งประโยคจากคำนาม คำสรรพนาม คำกริยา และคำวิเศษณ์ อย่างละ ๕ คำ พร้อมทั้งวาดภาพประกอบ
๓. นักเรียนรวบรวมคำนาม คำสรรพนาม คำกริยา และคำวิเศษณ์ ในหนังสือเรียน ทำเป็นสมุดรวบรวมคำศัพท์

ขั้นที่ ๔ นำไปใช้

๑. นักเรียนอ่านข้อความหรือประโยคที่ประกอบด้วยคำนาม คำสรรพนาม คำกริยา และคำวิเศษณ์ได้ ถูกต้อง เข้าใจความหมาย และบอกชนิดของคำได้
๒. นักเรียนเขียนประโยค ข้อความ หรือแต่งเรื่องราวโดยใช้คำนาม คำสรรพนาม คำกริยา และคำวิเศษณ์ ได้ถูกต้อง

ขั้นที่ ๕ สรุป

๑. นักเรียนร่วมกันสรุปความหมายของคำนาม คำสรรพนาม คำกริยา และคำวิเศษณ์ แล้วเขียนเป็นแผนภาพความคิด
๒. ครูให้นักเรียนฝึกคัดลายมือบทอาขยานชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ที่นักเรียนชื่นชอบ เป็นการบ้าน เพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป

๘. กิจกรรมเสนอแนะ

๑. นักเรียนรวบรวมคำนาม คำสรรพนาม คำกริยา และคำวิเศษณ์ จากสำนวนไทย ทำเป็นสมุดชนิดของคำในภาษาไทย เก็บไว้ประกอบการเรียนเรื่องคำ
๒. นักเรียนยกตัวอย่างคำนาม คำสรรพนาม คำกริยา และคำวิเศษณ์ ในภาษาอังกฤษ แล้วฝึกอ่านจนคล่อง
๓. นักเรียนเข้าห้องสมุดค้นคว้าความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับคำสรรพนาม ฉัน และ เธอ ว่าในประเทศสมาชิกอาเซียนใช้ว่าอย่างไรบ้าง แล้วเขียนสรุปลงสมุด ส่งครูตรวจสอบความถูกต้อง

๘. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. ผลไม้คำ
๒. บัตรคำ
๓. สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๔. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๕. แบบฝึกหัด รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๖. คู่มือการสอน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๗. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์
วัฒนาพานิช จำกัด

๑๐. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกหลังการสอน

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางการพัฒนา _____
๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางแก้ไข _____
๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
 เหตุผล _____
๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน
 _____ / _____ / _____

แผนจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑

การคัดลายมือตัวบรรจง

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เวลา ๑ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เยี่ยมคุณยาย

๑. สาระสำคัญ

การคัดลายมือ เป็นการคัดลอกข้อความด้วยตัวบรรจง ประณีต สวยงาม ถูกต้องตามหลักการเขียน ถูกระเบียบแบบแผนของการคัดลายมือ การฝึกคัดลายมืออย่างสม่ำเสมอจะทำให้ลายมืออ่านง่ายและสวยงาม

๒. ตัวชี้วัดชั้นปี

คัดลายมือด้วยตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัด ท ๒.๑ (ป. ๔/๑)

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. คัดลายมือด้วยตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัด ได้ถูกต้องสวยงาม (K, P)
๒. ใช้ทักษะทางภาษาในการเรียน การแสวงหาความรู้ และการทำงานร่วมกับผู้อื่น ได้ (P)
๓. ใช้ทักษะทางภาษาและเทคโนโลยีการสื่อสารพัฒนาความรู้ได้ (P)
๔. เห็นความสำคัญของการเรียนภาษาไทย (A)
๕. มีนิสัยรักการเขียนและมีมารยาทในการเขียน (A)

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะและกระบวนการ (P)
๑. สังเกตการตอบคำถาม ๒. ตรวจสอบการทำกิจกรรม	๑. ประเมินพฤติกรรมในการทำงาน เป็นรายบุคคลในด้านความสนใจ และตั้งใจเรียน ความรับผิดชอบ ในการทำกิจกรรม ความมีระเบียบ วินัยในการทำงาน ฯลฯ ๒. ประเมินมารยาทในการเขียน และนิสัยรักการเขียน	๑. ประเมินทักษะการคัดลายมือ ๒. ประเมินทักษะกระบวนการคิด ๓. ประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม

๕. สารการเรียนรู้

การคัดลายมือตัวบรรจง

๖. แนวทางบูรณาการ

คณิตศาสตร์	➡	เขียนแผนภาพความคิดแนะนำการคัดลายมือให้สวยงาม
สังคมศึกษาฯ	➡	นำหลักการคัดลายมือที่ถูกต้องไปใช้ในชีวิตประจำวัน
ภาษาต่างประเทศ	➡	ศึกษาหลักการคัดลายมือภาษาอังกฤษเปรียบเทียบกับหลักการคัดลายมือภาษาไทย
การงานอาชีพฯ	➡	จัดป้ายนิเทศ

๗. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ ๑๗

- นักเรียนดูตัวอย่างการคัดลายมือที่ถูกต้องและสวยงามหลายตัวอย่าง แล้วสังเกตการเขียนตัวอักษร
- ครูสนทนาซักถามนักเรียนถึงการคัดลายมือที่สวยงาม ตัวอักษรควรจะเป็นอย่างไร

ขั้นที่ ๒ กิจกรรมการเรียนรู้

- นักเรียนช่วยกันบอกความสำคัญของการคัดลายมือ
- แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มศึกษาเรื่อง การคัดลายมือตัวบรรจง ในหนังสือเรียน/สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เล่ม ๑ แล้วร่วมระดมสมองสรุปหลักการคัดลายมือ แล้วส่งตัวแทนออกมารายงานหน้าชั้นเรียน
- ครูแจกกระดาษให้นักเรียนคนละ ๑ แผ่น ให้นักเรียนคัดลายมือด้วยตัวบรรจงครึ่งบรรทัด และตัวบรรจงเต็มบรรทัดอย่างละ ๑ จบ จากข้อความหรือบทร้อยกรองที่ครูกำหนดให้
- นักเรียนจับคู่ผลัดกันตรวจผลการคัดลายมือ ครูนำผลงานของนักเรียนมาให้เพื่อนดูและช่วยกันวิจารณ์ แสดงความคิดเห็น และคัดเลือกผลงานที่ทำได้ดีติดป้ายนิเทศในชั้นเรียน
- นักเรียนอ่านข้อความหรือบทร้อยกรองจากข้อ ๓ ให้เพื่อนฟัง
- นักเรียนแต่ละกลุ่มเขียนแผนภาพความคิดแนะนำวิธีการคัดลายมือให้สวยงาม แล้วร่วมกันสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดกับกลุ่มอื่น
- นักเรียนแต่ละกลุ่มปรับปรุงแก้ไขแผนภาพความคิดและตกแต่งให้สวยงามส่งครู
- นักเรียนสนทนาเปรียบเทียบการคัดลายมือภาษาไทยกับภาษาอังกฤษว่าเหมือนหรือต่างกันอย่างไร
- ครูอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนฟังว่า โดยปกติการคัดลายมือหรือการเขียนอักษรไทยจะเริ่มเขียนจากซ้ายไปขวา แต่ในประเทศบรูไนดารุสซาลามนั้น เวลาเขียนภาษามลายู (ภาษาราชการของประเทศบรูไนดารุสซาลาม) จะเริ่มเขียนจากขวาไปซ้าย ซึ่งแตกต่างจากระบบการเขียนของไทย

ขั้นที่ ๓ ฝึกฝนผู้เรียน

๑. นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับการคัดลายมือ แล้วช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง
๒. นักเรียนศึกษาเรื่อง หลักการคัดลายมือ เพิ่มเติมจากบทเรียน
๓. นักเรียนฝึกคัดลายมือบทร้อยกรองและบทร้อยแก้วด้วยตัวบรรจงครึ่งบรรทัดและตัวหวัดแฉก บรรจงอย่างละ ๑ จบ และนำบทร้อยกรองหรือบทร้อยแก้วที่ฝึกคัดลายมือมาอ่านให้เพื่อนฟัง

ขั้นที่ ๔ นำไปใช้

๑. นักเรียนเขียนหนังสือได้คล่องแคล่ว สวยงาม และอ่านง่าย
๒. นักเรียนแนะนำให้ผู้อื่นคัดลายมือ ได้ถูกต้องตามหลักการคัดลายมือ

ขั้นที่ ๕ สรุป

๑. นักเรียนร่วมกันสรุปเรื่อง การคัดลายมือตัวบรรจง แล้วบันทึกลงสมุด
๒. ครูให้นักเรียนศึกษาเรื่อง การเขียนแผนภาพความคิด แล้วสรุปลักษณะของแผนภาพความคิด เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป

๘. กิจกรรมเสนอแนะ

๑. นักเรียนฝึกคัดลายมือโดยใช้ข้อความจากกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ
๒. จัดประกวดการคัดลายมือประเภทต่าง ๆ ในชั้นเรียน

๙. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. ตัวอย่างการคัดลายมือ
๒. กระดาษสำหรับคัดลายมือ
๓. ข้อความหรือบทร้อยกรองที่ครูกำหนด
๔. สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๕. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๖. แบบฝึกหัด รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๗. คู่มือการสอน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๘. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์ วัฒนาพานิช จำกัด

๑๐. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้ออนไลน์

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางการพัฒนา _____

๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางแก้ไข _____

๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
 เหตุผล _____

๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน
 _____ / _____ / _____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒

การเขียนแผนภาพความคิด

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เวลา ๒ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เยี่ยมคุณยาย

๑. สาระสำคัญ

การเขียนแผนภาพความคิด ทำให้เห็นประเด็นสำคัญของเรื่องและทำความเข้าใจประเด็นต่าง ๆ เหล่านั้นได้ง่ายขึ้น

๒. ตัวชี้วัดชั้นปี

๑. เขียนแผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพความคิดเพื่อใช้พัฒนางานเขียน ท ๒.๑ (ป. ๔/๓)
๒. มีมารยาทในการเขียน ท ๒.๑ (ป. ๔/๘)

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกหลักการเขียนแผนภาพความคิดและแผนภาพโครงเรื่องได้ (K, P)
๒. สรุปความสำคัญและข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน ฟัง หรือดูได้อย่างมีเหตุผล (K)
๓. ใช้กระบวนการเขียนพัฒนางานเขียนได้ (P)
๔. มีนิสัยรักการเขียนและมารยาทในการเขียน (A)

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะและกระบวนการ (P)
๑. สังเกตการตอบคำถาม ๒. ตรวจสอบการทำกิจกรรม	๑. ประเมินพฤติกรรมในการทำงาน เป็นรายบุคคลในด้านความสนใจ และตั้งใจเรียน ความรับผิดชอบ ในการทำกิจกรรม ความมีระเบียบ วินัยในการทำงาน ฯลฯ ๒. ประเมินมารยาทในการเขียน และนิสัยรักการเขียน	๑. ประเมินทักษะการอ่านสรุปความ ๒. ประเมินทักษะการเขียนแผนภาพ ความคิด ๓. ประเมินทักษะการแสวงหา ความรู้ ๔. ประเมินทักษะกระบวนการคิด ๕. ประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม

๕. ตารางการเรียนรู้

การเขียนแผนภาพความคิด

๖. แนวทางบูรณาการ

คณิตศาสตร์	➡	เขียนแผนภาพความคิด
สังคมศึกษาฯ	➡	ศึกษาเรื่อง โรงเรียน/ชุมชน
สุขศึกษาฯ	➡	เล่นเกมแบ่งกลุ่มแบ่งพวก/เล่นเกมแผนภาพบอกความคิด/ ศึกษาเรื่อง อาหาร
การงานอาชีพฯ	➡	จัดป้ายนิเทศ

๗. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ ๑๘

๑. ครูให้นักเรียนบอกชื่ออาหารที่รู้จัก ครูเขียนบนกระดาน
๒. นักเรียนช่วยกันคิดหาวิธีการนำเสนอข้อมูลที่สามารถจำแนกชื่ออาหารให้เป็นหมวดหมู่ได้แล้ว
เข้าใจง่าย ครูพยายามกระตุ้นความคิดให้นักเรียนนำเสนอข้อมูลเป็นแผนภาพความคิด (ถ้าไม่มี
นักเรียนคนใดนำเสนอให้ครูนำเสนอเอง)
๓. นักเรียนช่วยกันจำแนกชื่ออาหารตามวิธีที่ตนเองเสนอเขียนบนกระดาน และเปรียบเทียบกันว่าวิธี
ใดเข้าใจข้อมูลได้ง่ายกว่ากัน เพราะอะไร
๔. ครูพูดโยงเข้าเรื่อง การเขียนแผนภาพความคิด

ขั้นที่ ๒ กิจกรรมการเรียนรู้

๑. แบ่งนักเรียนออกเป็น ๕ กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มศึกษาเรื่อง การเขียนแผนภาพความคิด ในหนังสือ
เรียน/สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ แล้วสนทนาร่วมกัน
และสรุปความรู้จากการศึกษา
๒. ครูอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับขั้นตอนการเขียนแผนภาพความคิดให้นักเรียนเข้าใจ ดังนี้
 - ขั้นที่ ๑ กำหนดชื่อเรื่องหรือความคิดรวบยอด
 - ขั้นที่ ๒ ระดมสมองคิดคำหรือกลุ่มคำที่เกี่ยวข้องกับชื่อเรื่องให้ได้มากที่สุด
 - ขั้นที่ ๓ นำคำหรือกลุ่มคำมาจัดกลุ่มความสัมพันธ์และตั้งชื่อหัวเรื่อง
 - ขั้นที่ ๔ นำข้อมูลทั้งหมดมาเสนอในรูปแบบของแผนภาพความคิด
๓. ครูกำหนดหัวข้อการเขียนแผนภาพความคิด เช่น อาหาร แล้วแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม
ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันวางแผนการเขียนแผนภาพความคิดเรื่อง อาหาร ตามขั้นตอนการเขียน
แผนภาพความคิดที่ได้ศึกษามา เพื่อนำมาเขียนในการจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป

ชั่วโมงที่ ๑๕

๑. ครูให้นักเรียนทบทวนขั้นตอนการเขียนแผนภาพความคิด จากนั้นให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันเขียนแผนภาพความคิดเรื่อง อาหาร จากชื่ออาหารที่กลุ่มของตนช่วยกันคิด และเขียนเป็นแผนภาพความคิด จะได้ดังตัวอย่าง

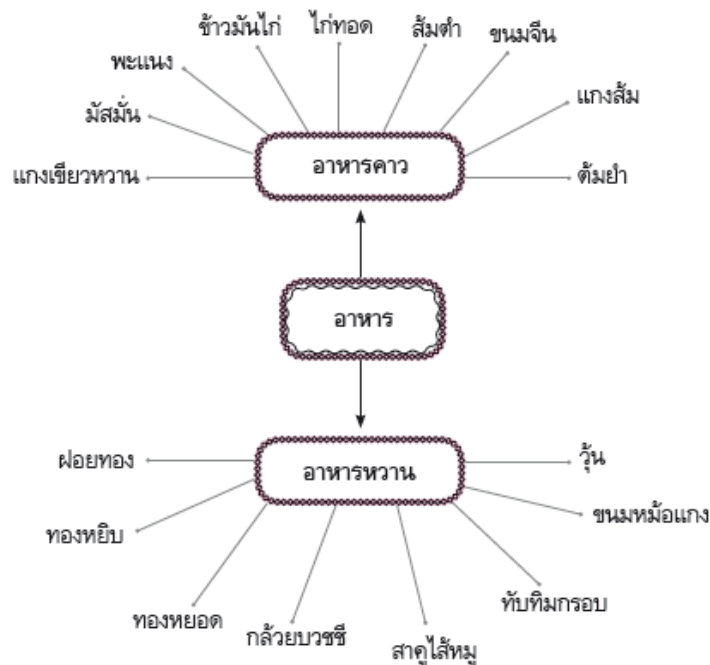
๑) กำหนดชื่อเรื่อง ⇨ อาหาร

๒) แกงเขียวหวาน มีสมัน พะแนง ข้าวมันไก่ ไก่ทอด ส้มตำ ขนมจีน ฝอยทอง ทองหยิบ
ทองหยอด กล้วยบวชชี สาकुไล่หมู ทับทิมกรอบ แกงส้ม ต้มยำ ขนมหมื่อแกง ู้น

๓) กลุ่มที่ ๑ แกงเขียวหวาน มีสมัน พะแนง ข้าวมันไก่ ไก่ทอด ต้มยำ ขนมจีน แกงส้ม
ส้มตำ ⇨ อาหารคาว

กลุ่มที่ ๒ ฝอยทอง ทองหยิบ ทองหยอด กล้วยบวชชี สาकुไล่หมู ทับทิมกรอบ
ขนมหมื่อแกง ู้น ⇨ อาหารหวาน

๔) นำข้อมูลเสนอในรูปแบบของแผนภาพความคิดได้ดังนี้



๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันสรุปใจความสำคัญจากแผนภาพความคิดที่เขียน

๓. นักเรียนเล่นเกมแบ่งกลุ่ม แบ่งพวก โดยครูแบ่งนักเรียนออกเป็น ๒ กลุ่ม แจกบัตรภาพให้แต่ละกลุ่ม กลุ่มละ ๑ ชุด ครูบอกนักเรียนว่าถ้านักเรียนจะเขียนแผนภาพความคิดเรื่อง สิ่งของในห้องครัว นักเรียนจะเลือกสิ่งใดให้ปรากฏในแผนภาพความคิดของนักเรียน แล้วนักเรียนแต่ละกลุ่มเลือกบัตรภาพที่สัมพันธ์กับหัวเรื่องแผนภาพความคิด นำไปติดบนกระดานภายในเวลาที่ครูกำหนด กลุ่มที่ตอบถูกต้อง ๑ บัตรภาพจะได้ ๑ คะแนน จากนั้นครูเฉลยคำตอบและรวมคะแนน กลุ่มที่ตอบถูกต้องมากที่สุดเป็นผู้ชนะ

๔. นักเรียนทำใบงานที่ ๔ เรื่อง แผนภาพความคิด เสร็จแล้วนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

ขั้นที่ ๓ ฝึกฝนผู้เรียน

๑. นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับการเขียนแผนภาพความคิด แล้วช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง
๒. นักเรียนเล่นเกมแผนภาพบอกความคิด โดยแบ่งนักเรียนออกเป็น ๕ กลุ่ม ครูให้ดูแผนภาพความคิด ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มระดมความคิดเขียนรายละเอียดที่เป็นใจความสำคัญของเรื่อง กลุ่มใดที่ทำได้เร็วและถูกต้องมากที่สุดเป็นผู้ชนะ
๓. ครูแจกบทความให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม กลุ่มละ ๑ บทความ ให้ระดมสมองเขียนแผนภาพความคิดจากบทความที่ครูแจก เมื่อเสร็จแล้วครูเรียกนักเรียนออกไปเขียนแผนภาพความคิดของกลุ่ม เมื่อกลุ่มที่ ๑ เขียนเสร็จ ครูจะอ่านบทความที่กลุ่มที่ ๑ ได้รับ ไปให้นักเรียนฟังและร่วมกันตรวจสอบความถูกต้อง ทำจนครบทั้ง ๕ กลุ่ม

ขั้นที่ ๔ นำไปใช้

๑. นักเรียนนำความรู้เรื่อง การเขียนแผนภาพความคิด ไปใช้ในการอ่านหนังสือกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ เพื่อจัดลำดับหัวข้อใหญ่ หัวข้อรอง เพื่อให้เข้าใจง่ายในการอ่าน
๒. นักเรียนนำความรู้เรื่อง การเขียนแผนภาพความคิด ไปใช้เขียนก่อนเขียนเรื่องต่าง ๆ เพื่อช่วยจัดลำดับความคิดและวางโครงเรื่องก่อนการเขียนงาน

ขั้นที่ ๕ สรุป

๑. นักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง การเขียนแผนภาพความคิด ตามความเข้าใจ
๒. ครูให้นักเรียนทบทวนความรู้เรื่อง พจนานุกรม แล้วสรุปประโยชน์ของการใช้พจนานุกรม เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป

๘. กิจกรรมเสนอแนะ

๑. แบ่งนักเรียนออกเป็น ๒ กลุ่ม ให้ช่วยกันเขียนแผนภาพความคิดเรื่องต่อไปนี้ แล้วนำมาจัดป้ายนิเทศหน้าชั้นเรียน

กลุ่มที่ ๑ โรงเรียนของเรา	กลุ่มที่ ๒ ชุมชนของเรา
---------------------------	------------------------
๒. นักเรียนเขียนแผนภาพความคิดเกี่ยวกับครอบครัวของนักเรียน แล้วนำมาแลกเปลี่ยนกันอ่านกับเพื่อน

๙. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. บัตรภาพ
๒. ใบงานที่ ๔ เรื่อง แผนภาพความคิด
๓. แผนภาพความคิด
๔. บทความ
๕. สื่อการเรียนรู้ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๖. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๗. แบบฝึกหัด รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๘. คู่มือการสอน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
 ๙. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์
 วัฒนาพานิช จำกัด

๑๐. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกหลังการสอน

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางการพัฒนา _____

๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางแก้ไข _____

๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
 เหตุผล _____

๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน
 _____ / _____ / _____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓

การใช้พจนานุกรม

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เวลา ๒ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เยี่ยมคุณยาย

๑. สาระสำคัญ

พจนานุกรม เป็นหนังสือที่ใช้สำหรับค้นหาความหมายของคำศัพท์ที่เรียงตามลำดับตัวอักษร มีทั้งคำอ่าน คำเขียนที่ถูกต้อง และความหมายของคำนั้น ๆ ซึ่งการฝึกใช้พจนานุกรมบ่อย ๆ จะทำให้รู้ความหมายของคำศัพท์มากขึ้น และใช้ภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง

บทอ่านเสริมเรื่อง ผัก ผลไม้ที่รัก เป็นบทอ่านที่ให้ความรู้เกี่ยวกับผักและผลไม้มีประโยชน์ต่อร่างกายมาก โดยเฉพาะผักหรือผลไม้ที่มีใยอาหารสูง เช่น กล้วยสุก มะละกอสุก จะช่วยบรรเทาอาการท้องผูก ซึ่งสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

๒. ตัวชี้วัดชั้นปี

- ใช้พจนานุกรมค้นหาความหมายของคำ ท ๔.๑ (ป. ๔/๓)
- ตั้งคำถามและตอบคำถามเชิงเหตุผลจากเรื่องที่ฟังหรือดู ท ๑.๑ (ป. ๔/๔)
- สรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ท ๑.๑ (ป. ๔/๖)

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

- อ่านเรื่องแล้วสามารถจับใจความสำคัญและสรุปข้อคิดจากเรื่องที่อ่านได้ (K)
- พูดและเขียนแสดงความรู้ ความคิด จากเรื่องที่อ่าน ฟัง หรือดูได้อย่างเหมาะสม (K, P)
- ตั้งคำถามและตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังได้ อย่างมีเหตุผล (K)
- บอกวิธีการใช้พจนานุกรมและใช้ได้อย่างถูกต้อง คล่องแคล่ว (K, P)
- ใช้กระบวนการอ่านพัฒนาความเข้าใจในการอ่าน และเป็นเครื่องมือในการพัฒนาตนเองในการดำเนินชีวิตได้ (P)
- ใช้ทักษะทางภาษาในการเรียน การแสวงหาความรู้ และการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ (P)
- มีความสุขในการทำงานกลุ่ม (A)

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะและกระบวนการ (P)
๑. สังเกตการตอบคำถาม และการแสดงความคิดเห็น ๒. ตรวจสอบการทำกิจกรรม ๓. ตรวจสอบทดสอบ หลังเรียน	๑. ประเมินพฤติกรรมในการทำงาน เป็นรายบุคคลในด้านความสนใจ และตั้งใจเรียน ความรับผิดชอบ ในการทำกิจกรรม ความมีระเบียบ วินัยในการทำงาน ฯลฯ ๒. ประเมินมารยาทในการอ่าน และนิสัยรักการอ่าน	๑. ประเมินทักษะการอ่านสรุปความ ๒. ประเมินทักษะการแสวงหาความรู้ ๓. ประเมินทักษะกระบวนการคิด ๔. ประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม

๕. ภาระการเรียนรู้

- การใช้พจนานุกรม
- บทอ่านเสริมเรื่อง ผัก ผลไม้ที่รัก

๖. แนวทางบูรณาการ

คณิตศาสตร์	➡	เขียนแผนภาพความคิดวิธีการใช้พจนานุกรม/เขียนแผนภาพความคิด ประโยชน์ของผักและผลไม้
ภาษาต่างประเทศ	➡	ศึกษาเรื่อง วิธีการใช้พจนานุกรมภาษาอังกฤษ (Dictionary)
ศิลปะ	➡	วาดภาพระบายสีผักหรือผลไม้
สุขศึกษา	➡	เล่นเกมแข่งขันหาความหมายของคำศัพท์/ศึกษาเรื่อง ประโยชน์ของผัก และผลไม้
การงานอาชีพฯ	➡	จัดป้ายนิเทศ

๗. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ ๒๐

- ครูนำหนังสือพจนานุกรมหลาย ๆ ฉบับให้นักเรียนดู แล้วถามนักเรียนว่าเป็นหนังสืออะไร
ใช้ทำอะไร
- นักเรียนช่วยกันบอกความหมายของพจนานุกรมตามที่เคยรู้มา แล้วครูช่วยสรุปความหมาย
ของพจนานุกรมที่ถูกต้องเพิ่มเติม

ขั้นที่ ๒ กิจกรรมการเรียนรู้

๑. นักเรียนช่วยกันบอกวิธีการใช้พจนานุกรม แล้วครูอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนบันทึกลงสมุด
๒. แบ่งนักเรียนออกเป็น ๕ กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มสังเกตวิธีการใช้พจนานุกรมและให้ศึกษาการใช้พจนานุกรม ในหนังสือเรียน/สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔
๓. เมื่อนักเรียนศึกษาเสร็จแล้ว ให้ฝึกใช้พจนานุกรม โดยเปิดหาคำศัพท์ตามที่ครูบอก ใครเปิดพบก่อนให้ยกมือขึ้นแล้วอ่านความหมายของคำนั้นให้เพื่อนฟัง ทำเช่นนั้นจนนักเรียนเกิดความชำนาญในการใช้พจนานุกรมมากขึ้น
๔. นักเรียนแต่ละกลุ่มแข่งกันหาความหมายของคำจากบัตรคำ โดยครูแจกพจนานุกรมให้กลุ่มละ ๒ เล่ม ให้นักเรียนช่วยกันหาความหมายของคำศัพท์จากบัตรคำต่อไปนี้

เดือน อากาศ ดอกบัว กราบ หมอง ขนม ไหว้ เปล

๕. เมื่อทุกกลุ่มเปิดหาคำศัพท์เสร็จแล้ว ให้นักเรียนช่วยกันเฉลยคำตอบ ครูตรวจผลงานของนักเรียน กลุ่มใดทำถูกต้องและเสร็จเป็นอันดับแรกเป็นผู้ชนะ
๖. นักเรียนช่วยกันเรียงลำดับก่อนหลังของบัตรคำตามพจนานุกรม
๗. ครูสนทนากับนักเรียนถึงการใช้อพจนานุกรมภาษาอังกฤษว่ามีวิธีการใช้อย่างไร เปรียบเทียบกับการใช้พจนานุกรมภาษาไทย

ชั่วโมงที่ ๒๑

๑. ครูสนทนาซักถามนักเรียนว่า นักเรียนรู้จักผักผลไม้ชนิดใดบ้าง แล้วรู้หรือไม่ว่า ผักผลไม้แต่ละชนิดที่นักเรียนบอกมา มีประโยชน์อย่างไรบ้าง
๒. นักเรียนช่วยกันตอบคำถาม แล้วครูช่วยสรุปอีกครั้ง
๓. นักเรียนอ่านบทอ่านเสริมเรื่อง ผัก ผลไม้ที่รัก ในหนังสือเรียน/สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ แล้วช่วยกันสรุปใจความสำคัญของเรื่อง
๔. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มเขียนสรุปข้อคิดที่ได้จากบทอ่านเสริมเรื่อง ผัก ผลไม้ที่รัก แล้วส่งตัวแทนออกมานำเสนอให้เพื่อนฟังหน้าชั้นเรียน
๕. นักเรียนเลือกผักหรือผลไม้ที่ตนเองชอบรับประทานคนละ ๑ ชนิด วาดภาพระบายสี ตั้งชื่อภาพพร้อมเขียนบอกเหตุผลที่ชอบผักหรือผลไม้ชนิดนั้น ๆ

๖. ครูอธิบายความรู้เพิ่มเติมให้นักเรียนฟังว่า ประเทศสมาชิกอาเซียน มีคำเรียก ผัก/ผลไม้ ดังนี้

ประเทศ	คำเรียก ผัก	คำเรียก ผลไม้
บรูไนดารุสซาลาม/ มาเลเซีย	ชายูร์/ชายูร์น	บูอา บัวอัน
กัมพูชา	บ็อนแล	พะแลเซอ
อินโดนีเซีย	ชาฮัวมายัว	บัวห
ลาว	ผัก	หมากไม้
เมียนมา	อิมย่วน	คิตตี้
ฟิลิปปินส์	กูเล	อั้งพูตัส
สิงคโปร์	ไซ	กั่ว
ไทย	ผัก	ผลไม้
เวียดนาม	เรา	ฮากว่า

ขั้นที่ ๓ ฝึกฝนผู้เรียน

- นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับการใช้พจนานุกรม แล้วช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง
- นักเรียนศึกษาเรื่อง การใช้พจนานุกรม เพิ่มเติมและฝึกใช้อย่างสม่ำเสมอ
- นักเรียนหาความหมายของคำใหม่ในบทเรียน แล้วรวบรวมไว้ในพจนานุกรมคำใหม่ในบทเรียน
- นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ของผักและผลไม้โดยเขียนเป็นแผนภาพความคิด
- นักเรียนฟังบทความที่เกี่ยวกับประโยชน์ของผักและผลไม้ แล้วตั้งคำถามมาถามเพื่อนในชั้นเรียนให้ช่วยกันหาคำตอบ

ขั้นที่ ๔ นำไปใช้

- นักเรียนใช้พจนานุกรมในการเรียนวิชาต่าง ๆ และเปิดหาความหมายของคำศัพท์ที่ต้องการรู้ได้
- นักเรียนแนะนำและอธิบายให้เพื่อนหรือสมาชิกในครอบครัวใช้พจนานุกรมได้ถูกต้อง

ขั้นที่ ๕ สรุป

- นักเรียนร่วมกันสรุปวิธีการใช้พจนานุกรมแล้วเขียนเป็นแผนภาพความคิด
- นักเรียนร่วมกันสรุปใจความสำคัญและข้อคิดจากบทอ่านเสริมเรื่อง ผักผลไม้ที่รัก
- นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนและหลังเรียนและช่วยกันเฉลยคำตอบ
- ครูให้นักเรียนสนทนาและตอบคำถามในประเด็นที่ว่า นักเรียนมีหลักในการเลือกหนังสืออ่านอย่างไร แล้วมอบหมายให้นักเรียนศึกษาเนื้อหาในหน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง แม่ฟ้าห้าแผ่นดิน ในหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ของบริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป

๘. กิจกรรมเสนอแนะ

๑. นักเรียนฝึกใช้พจนานุกรม โดยเปิดหาความหมายของคำศัพท์จากบทเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ แล้วเขียนอธิบายความหมาย ทำเป็นสมุดรวบรวมคำศัพท์ เพื่อนำไว้ใช้ประกอบการเรียน
๒. นักเรียนเลือกผักผลไม้มา ๕ ชนิด ศึกษาประโยชน์ของผักหรือผลไม้ชนิดนั้น จัดป้ายนิเทศให้ความรู้แก่เพื่อน ๆ ในชั้นเรียน

๙. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน
๒. พจนานุกรม
๓. บัตรคำ
๔. สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๕. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๖. แบบฝึกหัด รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๗. คู่มือการสอน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๘. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๐. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกหลังการสอน

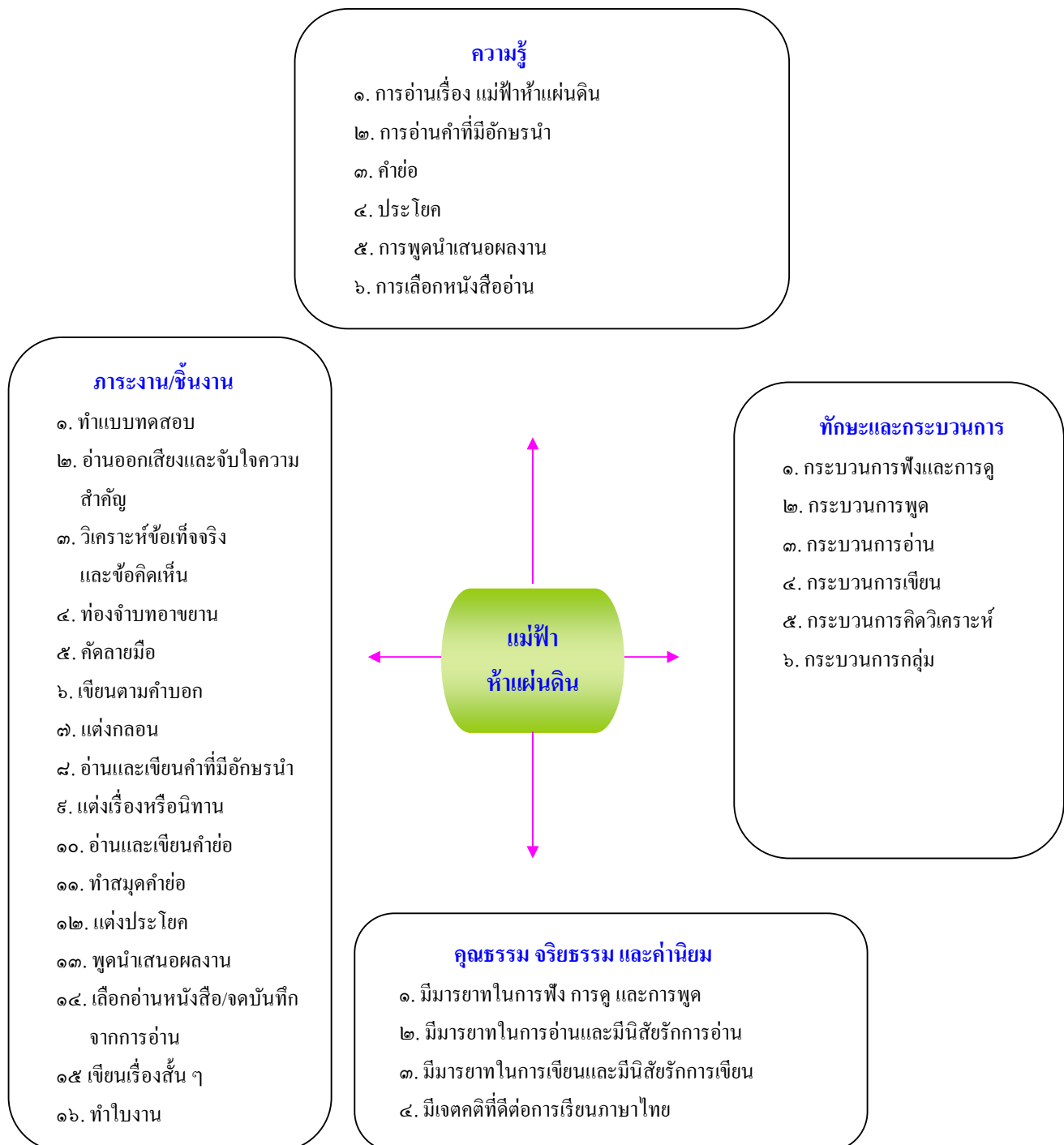
๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางการพัฒนา _____
๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางแก้ไข _____
๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
 เหตุผล _____
๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน
 _____ / _____ / _____

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ แม่ฟ้าห้าแผ่นดิน

เวลา ๑๐ ชั่วโมง

ผังมโนทัศน์เป้าหมายการเรียนรู้และขอบข่ายภาระงาน



ผังการออกแบบการจัดการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ แม่ฟ้าห้าแผ่นดิน

ขั้นที่ ๑ ผลลัพธ์ปลายทางที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียน	
<p>ตัวชี้วัดชั้นปี</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง ท ๑.๑ (ป. ๔/๑) ๒. อธิบายความหมายของคำ ประโยค และสำนวนจากเรื่องที่อ่าน ท ๑.๑ (ป. ๔/๒) ๓. อ่านเรื่องสั้น ๆ ตามเวลาที่กำหนดและตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน ท ๑.๑ (ป. ๔/๓) ๔. แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน ท ๑.๑ (ป. ๔/๔) ๕. อ่านหนังสือที่มีคุณค่าตามความสนใจอย่างสม่ำเสมอและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน ท ๑.๑ (ป. ๔/๗) ๖. มีมารยาทในการอ่าน ท ๑.๑ (ป. ๔/๘) ๗. คัดลอกมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัด ท ๒.๑ (ป. ๔/๑) ๘. เขียนบันทึกและเขียนรายงานจากการศึกษาค้นคว้า ท ๒.๑ (ป. ๔/๖) ๙. เขียนเรื่องตามจินตนาการ ท ๒.๑ (ป. ๔/๗) ๑๐. พูดยุคแสดงความรู้ ความคิดเห็น และความรู้สึกเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู ท ๓.๑ (ป. ๔/๓) ๑๑. รายงานเรื่องหรือประเด็นที่ศึกษาค้นคว้าจากการฟัง การดู และการสนทนา ท ๓.๑ (ป. ๔/๕) ๑๒. แต่งประโยคได้ถูกต้องตามหลักภาษา ท ๔.๑ (ป. ๔/๔) ๑๓. แต่งบทร้อยกรองและคำขวัญ ท ๔.๑ (ป. ๔/๔) ๑๔. ท่องจำบทอาขยานที่กำหนดและบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ ท. ๕.๑ (ป. ๔/๔) 	
<p>ความเข้าใจที่คงทนของนักเรียน นักเรียนจะเข้าใจว่า...</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. การอ่านเป็นการฝึกทักษะการออกเสียง การจับใจความสำคัญ แสดงความคิดเห็น และบอกข้อคิดจากเรื่อง ๒. อักษรนำ เป็นคำที่มีพยัญชนะ ๒ ตัวเรียงกัน ประสมด้วยสระเดียวกัน โดยมีพยัญชนะตัวหน้าเป็นอักษรสูงหรืออักษรกลาง พยัญชนะตัวหลังเป็นอักษรต่ำ และอ่านออกเสียงได้หลายแบบ ๓. คำย่อ เป็นการย่อคำให้สั้นลง โดยมีเครื่องหมายจุด (.) กำกับไว้หลังคำและพยัญชนะ เพื่อความรวดเร็วในการเขียน 	<p>คำถามสำคัญที่ทำให้เกิดความเข้าใจที่คงทน</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. การอ่านเรื่อง แม่ฟ้าห้าแผ่นดิน ได้ความรู้หรือข้อคิดอะไรบ้าง ๒. อักษรนำมีวิธีการอ่านอย่างไร ๓. การใช้คำย่อมีประโยชน์อย่างไร ๔. ประโยคประกอบด้วยอะไรบ้าง จงยกตัวอย่าง ๕. ส่วนขยายคืออะไร มีไว้เพื่ออะไร ๖. การพุดนำเสนอผลงานที่น่าสนใจควรปฏิบัติอย่างไร ๗. นักเรียนมีวิธีการเลือกหนังสืออ่านอย่างไร และหนังสือประเภทใดที่เหมาะสมกับนักเรียน

<p>๔. ประโยค ประกอบด้วย ๒ ส่วน คือ ภาคประธาน และภาคแสดง</p> <p>๕. การพุดนำเสนอผลงาน ควรปฏิบัติตามหลักการ พุด</p> <p>๖. การเลือกหนังสืออ่าน ควรเลือกตามความสนใจ และเหมาะสมกับวัย</p>	
<p>ความรู้ของนักเรียนที่นำไปสู่ความเข้าใจที่คงทน นักเรียนจะรู้ว่า...</p> <p>๑. คำสำคัญ ได้แก่ พระนาม พระราชสมภพ อภิเษกสมรส พระราชธิดา พระราชโอรส พระมหากษัตริย์คุณ ถิ่นทุรกันดาร เถลิงพระเกียรติ สังคมสงเคราะห์ สวรรคต</p> <p>๒. การอ่านเรื่อง แม่ฟ้าห้าแผ่นดิน เป็นการฝึกอ่าน จับใจความสำคัญ รู้ความหมายคำศัพท์ และบอก ข้อคิดจากเรื่องที่อ่านได้</p> <p>๓. คำที่มีอักษรนำ อ่านได้หลายแบบ คือ คำที่มี อ นำ ย คำที่มี ห นำ และคำที่มีพยัญชนะตัวหน้า ออกเสียง อะ กิ่งเสียง พยัญชนะตัวหลังออกเสียง ตามสระและตัวสะกดที่กำกับ</p> <p>๔. คำย่อ คือ คำและพยัญชนะที่ใช้แทนคำเต็ม โดยมี เครื่องหมายจุด (.) กำกับไว้หลังคำและพยัญชนะ</p> <p>๕. ประโยค ประกอบด้วย ภาคประธาน ภาคแสดง และอาจมีส่วนขยายด้วยก็ได้</p> <p>๖. การพุดนำเสนอผลงาน จะต้องเตรียมตัว เตรียม ข้อมูล หรือเตรียมอุปกรณ์การพุดให้พร้อม</p> <p>๗. หนังสือมีหลายชนิดทั้งที่เป็นความรู้และความบันเทิง การเลือกหนังสืออ่าน ควรเลือกที่มี ประโยชน์และเหมาะสมกับวัยของตนเอง</p>	<p>ทักษะ/ความสามารถของนักเรียนที่นำไปสู่ ความเข้าใจที่คงทน นักเรียนจะสามารถ...</p> <p>๑. บอกใจความสำคัญ เล่าเรื่องที่อ่านหรือฟัง และนำข้อคิดไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน</p> <p>๒. บอกลักษณะและอ่านคำที่มีอักษรนำ</p> <p>๓. อ่านและเขียนคำย่อ</p> <p>๔. แต่งประโยคถูกต้องตามหลักภาษา</p> <p>๕. บอกลักษณะและแต่งประโยคที่มีส่วนขยาย</p> <p>๖. พุดนำเสนอผลงานนำเสนอ</p> <p>๗. เลือกอ่านหนังสือได้เหมาะสมกับวัย</p> <p>๘. มีนิสัยรักการอ่าน</p>
<p>ขั้นที่ ๒ การรายงานและการประเมินผลการเรียนรู้ซึ่งเป็นหลักฐานที่แสดงว่านักเรียนมีผลการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้อย่างแท้จริง</p>	
<p>๑. การรายงานที่นักเรียนต้องปฏิบัติ</p> <p>๑.๑ อ่านเรื่อง แม่ฟ้าห้าแผ่นดิน จับใจความสำคัญ เล่าเรื่อง และตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน</p> <p>๑.๒ วิเคราะห์ข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น</p> <p>๑.๓ ท่องจำบทอาขยาน</p>	

<p>๑.๔ คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัด</p> <p>๑.๕ เขียนตามคำบอก</p> <p>๑.๖ แต่งกลอน</p> <p>๑.๗ อ่านและเขียนคำที่มีอักษรนำ</p> <p>๑.๘ แต่งเรื่องหรือนิทาน</p> <p>๑.๙ อ่านและเขียนคำย่อ</p> <p>๑.๑๐ แยกส่วนประกอบของประโยค</p> <p>๑.๑๑ แต่งประโยค</p> <p>๑.๑๒ พุดนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน</p> <p>๑.๑๓ เลือกรอ่านหนังสือและจดบันทึกจากการอ่าน</p> <p>๑.๑๔ เขียนเรื่องสั้น ๆ</p>			
<p>๒. วิธีการและเครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้</p> <table border="0"> <tr> <td style="vertical-align: top;"> <p>๒.๑ วิธีการประเมินผลการเรียนรู้</p> <p>๑) การทดสอบ</p> <p>๒) การสนทนาซักถาม</p> <p>๓) การสังเกต</p> <p>๔) การตรวจผลงาน/กิจกรรม เป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม</p> <p>๕) การวัดเจตคติ</p> <p>๖) การวัดทักษะและกระบวนการ</p> </td> <td style="vertical-align: top;"> <p>๒.๒ เครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้</p> <p>๑) แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน</p> <p>๒) แบบทดสอบการอ่าน</p> <p>๓) แบบประเมินการอ่าน</p> <p>๔) แบบประเมินการเขียน</p> <p>๕) แบบประเมินการฟังและการดู</p> <p>๖) แบบประเมินการพูด</p> <p>๗) แบบประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม</p> <p>๘) แบบประเมินด้านทักษะและกระบวนการ</p> </td> </tr> </table>		<p>๒.๑ วิธีการประเมินผลการเรียนรู้</p> <p>๑) การทดสอบ</p> <p>๒) การสนทนาซักถาม</p> <p>๓) การสังเกต</p> <p>๔) การตรวจผลงาน/กิจกรรม เป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม</p> <p>๕) การวัดเจตคติ</p> <p>๖) การวัดทักษะและกระบวนการ</p>	<p>๒.๒ เครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้</p> <p>๑) แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน</p> <p>๒) แบบทดสอบการอ่าน</p> <p>๓) แบบประเมินการอ่าน</p> <p>๔) แบบประเมินการเขียน</p> <p>๕) แบบประเมินการฟังและการดู</p> <p>๖) แบบประเมินการพูด</p> <p>๗) แบบประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม</p> <p>๘) แบบประเมินด้านทักษะและกระบวนการ</p>
<p>๒.๑ วิธีการประเมินผลการเรียนรู้</p> <p>๑) การทดสอบ</p> <p>๒) การสนทนาซักถาม</p> <p>๓) การสังเกต</p> <p>๔) การตรวจผลงาน/กิจกรรม เป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม</p> <p>๕) การวัดเจตคติ</p> <p>๖) การวัดทักษะและกระบวนการ</p>	<p>๒.๒ เครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้</p> <p>๑) แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน</p> <p>๒) แบบทดสอบการอ่าน</p> <p>๓) แบบประเมินการอ่าน</p> <p>๔) แบบประเมินการเขียน</p> <p>๕) แบบประเมินการฟังและการดู</p> <p>๖) แบบประเมินการพูด</p> <p>๗) แบบประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม</p> <p>๘) แบบประเมินด้านทักษะและกระบวนการ</p>		
<p>๓. สิ่งที่มีงประเมิน</p> <p>๓.๑ ความสามารถในการอธิบาย ชี้แจง การแปลความและตีความ การประยุกต์ ดัดแปลง และนำไปใช้ การมีมุมมองที่หลากหลาย การให้ความสำคัญและใส่ใจในความรู้สึกรักของผู้อื่น และการรู้จักตนเอง</p> <p>๓.๒ ทักษะกระบวนการทางภาษา</p> <p>๓.๓ สมรรถนะสำคัญ ได้แก่ การสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้ทักษะชีวิต และการใช้เทคโนโลยี</p> <p>๓.๔ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เช่น รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ</p>			

ชั้นที่ ๓ แผนการจัดการเรียนรู้	
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ การอ่านเรื่อง แม่ฟ้าห้าแผ่นดิน	เวลา ๒ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ การอ่านคำที่มีอักษรนำ	เวลา ๑ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ คำย่อ	เวลา ๑ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๗ ประโยค	เวลา ๒ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ การพูดนำเสนอผลงาน	เวลา ๒ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๙ การเลือกหนังสืออ่าน	เวลา ๒ ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔

การอ่านเรื่อง แม่ฟ้าห้าแผ่นดิน

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เวลา ๒ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง แม่ฟ้าห้าแผ่นดิน

๑. สาระสำคัญ

การอ่านเรื่องต่าง ๆ จะต้องจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านให้ได้ และสามารถนำข้อคิดไปประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวัน

๒. ตัวชี้วัดชั้นปี

๑. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง ท ๑.๑ (ป. ๔/๑)
๒. อธิบายความหมายของคำ ประโยค และสำนวนจากเรื่องที่อ่าน ท ๑.๑ (ป. ๔/๒)
๓. อ่านเรื่องสั้น ๆ ตามเวลาที่กำหนดและตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน ท ๑.๑ (ป. ๔/๓)
๔. แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน ท ๑.๑ (ป. ๔/๖)
๕. คัดลายมือด้วยบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัด ท ๒.๑ (ป. ๔/๑)
๖. เขียนเรื่องตามจินตนาการ ท ๒.๑ (ป. ๔/๗)
๗. แต่งบทร้อยกรองและคำขวัญ ท ๔.๑ (ป. ๔/๕)
๘. ท่องจำทอาขยานที่กำหนดและบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ ท ๕.๑ (ป. ๔/๔)

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. สรุปใจความสำคัญและวิเคราะห์เรื่องที่อ่าน ฟัง หรือดูได้อย่างมีเหตุผล (K)
๒. พูดและเขียนแสดงความรู้ ความคิด ความรู้สึก และจินตนาการได้อย่างเหมาะสมและสร้างสรรค์ (K, P)
๓. อ่านออกเสียงและบอกความหมายของคำ กลุ่มคำ และประโยคได้ (K, P)
๔. แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง (K)
๕. คัดลายมือด้วยตัวบรรจงเต็มบรรทัดได้ถูกต้องสวยงาม (K, P)
๖. ท่องจำบทร้อยกรองที่ไพเราะและมีคุณค่าได้ (P)
๗. แต่งบทร้อยกรองหรือคำขวัญได้อย่างสร้างสรรค์ (P)
๘. ใช้กระบวนการอ่านพัฒนาความเข้าใจในการอ่าน และเป็นเครื่องมือในการพัฒนาตนเองในการดำเนินชีวิตได้ (K, P)
๙. มีนิสัยรักการอ่าน (A)

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะและกระบวนการ (P)
๑. สังเกตการตอบคำถาม และการอธิบาย ความหมายของคำศัพท์ ๒. ตรวจสอบการทำกิจกรรม ๓. ตรวจสอบแบบทดสอบ ก่อนเรียน	๑. ประเมินพฤติกรรมในการทำงาน เป็นรายบุคคลในด้านความสนใจ และตั้งใจเรียน ความรับผิดชอบ ในการทำกิจกรรม ความมีระเบียบ วินัยในการทำงาน ฯลฯ ๒. ประเมินมารยาทในการอ่านและ นิสัยรักการอ่าน ๓. ประเมินมารยาทในการเขียน และนิสัยรักการเขียน	๑. ประเมินทักษะการอ่านสรุปความ ๒. ประเมินทักษะการอ่านออกเสียง ร้อยแก้ว ๓. ประเมินทักษะการเขียน ๔. ประเมินทักษะการท่องจำ บทร้อยกรอง ๕. ประเมินทักษะการแต่งบทร้อยกรอง ๖. ประเมินทักษะกระบวนการคิด ๗. ประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม

๕. สารการเรียนรู้

๑. การอ่านเรื่อง แม่ฟ้าห้าแผ่นดิน
๒. คำใหม่น่ารู้
๓. คำอ่านน่ารู้

๖. แนวทางบูรณาการ

คณิตศาสตร์	➡	เขียนแผนภาพความคิดสรุปเรื่อง แม่ฟ้าห้าแผ่นดิน
สังคมศึกษาฯ	➡	ศึกษาพระราชประวัติและพระราชกรณียกิจของสมเด็จพระเจ้า
ศิลปะ	➡	จัดนิทรรศการ
การงานอาชีพฯ	➡	ทำสมุดภาพรวมพระราชประวัติและพระราชกรณียกิจของสมเด็จพระเจ้า

๗. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ ๒๒

๑. นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน
๒. ครูนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับพระราชประวัติของสมเด็จพระเจ้า
๓. นักเรียนดูวีดิทัศน์และตัวอย่างหนังสือเกี่ยวกับพระราชกรณียกิจของสมเด็จพระเจ้า แล้วสนทนาเกี่ยวกับสิ่งที่ได้รู้

ขั้นที่ ๒ กิจกรรมการเรียนรู้

๑. นักเรียนอ่านในใจเรื่อง แม่ฟ้าห้าแผ่นดิน ในหนังสือเรียน/สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภายในเวลา ๑๕ นาที
๒. ครูซักถามนักเรียนตามแนวคำถามต่อไปนี้
 - ๑) พระราชประวัติของสมเด็จพระเจ้าเป็นอย่างไร
 - ๒) พระราชกรณียกิจของสมเด็จพระเจ้ามีอะไรบ้าง
 - ๓) สมเด็จพระเจ้าได้รับการยกย่องในด้านใด เพราะเหตุใด
๓. นักเรียนอ่านบททวนเนื้อเรื่อง แม่ฟ้าห้าแผ่นดิน อีกครั้ง แล้ววิเคราะห์เรื่องที่อ่านว่าข้อความใด เป็นข้อเท็จจริง ข้อความใดเป็นข้อคิดเห็น แล้วส่งครูตรวจสอบความถูกต้อง
๔. ครูติดบทอาขยานพฤษภกาสร ให้นักเรียนอ่านออกเสียงพร้อมกัน แล้วให้นักเรียนร่วมแสดงความคิดเห็นเปรียบเทียบกับพระราชกรณียกิจของสมเด็จพระเจ้า
๕. นักเรียนท่องจำบทอาขยานพฤษภกาสร ให้ครูฟังเป็นรายบุคคล
๖. ครูอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับพระราชประวัติบุคคลสำคัญที่ปรากฏในเรื่อง แม่ฟ้าห้าแผ่นดิน ให้นักเรียนฟัง เช่น พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล พระอัฐมรามาธิบดินทร พระมหากษัตริย์ลำดับที่ ๘ แห่งราชวงศ์จักรี พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช พระมหากษัตริย์ลำดับที่ ๙ แห่งราชวงศ์จักรี จากนั้นครูให้ความรู้เสริมเกี่ยวกับประเทศสมาชิกอาเซียนที่มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขของประเทศ ซึ่งมีทั้งหมด ๔ ประเทศ ได้แก่ บรูไนดารุสซาลาม กัมพูชา มาเลเซีย และไทย

ชั่วโมงที่ ๒๓

๑. นักเรียนอ่านคำใหม่นำรู้ ในหนังสือเรียน/สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔
๒. นักเรียนศึกษาคำยากหรือคำที่ไม่เข้าใจความหมายจากบทเรียน และเปิดหาความหมายจากพจนานุกรมฉบับนักเรียน คำใดหาความหมายไม่พบ ให้ครูบอกความหมายกับนักเรียน
๓. ครูคิดแผ่นป้ายคำใหม่ นักเรียนฝึกอ่านออกเสียงพร้อมกันจนคล่อง ครูสุ่มเรียกนักเรียนให้อ่านคำทีละคน
๔. นักเรียนคัดลายมือคำใหม่ในบทเรียนด้วยตัวบรรจงเต็มบรรทัด
๕. นักเรียนเขียนตามคำบอกจากคำใหม่ในบทเรียน โดยครูบอกคำละ ๒ ครั้ง เสร็จแล้วให้นักเรียนแลกเปลี่ยนกันตรวจสอบความถูกต้องกับเพื่อน

ขั้นที่ ๓ ฝึกฝนผู้เรียน

๑. นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับเนื้อเรื่อง แม่ฟ้าห้าแผ่นดิน แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบ
๒. นักเรียนทำใบงานที่ ๕ เรื่อง เขียนอย่างสร้างสรรค์

๓. นักเรียนเข้าห้องสมุดค้นคว้าเกี่ยวกับพระราชประวัติและพระราชกรณียกิจของสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีเพิ่มเติม
แล้วทำสมุดภาพพระราชประวัติและพระราชกรณียกิจของสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีเป็นสมุดภาพประจำชั้นเรียน
๔. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มแต่งกลอนเทิดพระเกียรติสมเด็จพระเจ้าแล้วส่งตัวแทนออกมาอ่านให้เพื่อนฟังหน้าชั้นเรียน เพื่อนร่วมกันวิจารณ์ ดิชม และเลือกกลุ่มที่เขียนได้ดีมาติดป้ายนิเทศหน้าชั้นเรียน

ขั้นที่ ๔ นำไปใช้

๑. นักเรียนนำข้อคิดที่ได้จากเรื่อง แม่ฟ้าห้าแผ่นดิน ไปใช้ปฏิบัติในการดำเนินชีวิตประจำวัน
๒. นักเรียนเล็งเห็นถึงแนวทางการปฏิบัติตน โดยยึดมั่นในคุณธรรมและเมตตาธรรม มีความเอื้ออาทรต่อผู้อื่นและชุมชน และมีจิตสำนึกสาธารณะต่อชุมชน เพื่อให้เกิดชุมชนที่เข้มแข็ง ซึ่งสอดคล้องกับเงื่อนไขคุณธรรมตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง
๓. นักเรียนเล่าพระราชประวัติและพระราชกรณียกิจของสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีให้ผู้อื่นฟังได้

ขั้นที่ ๕ สรุป

๑. นักเรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญจากเรื่อง แม่ฟ้าห้าแผ่นดิน แล้วเขียนเป็นแผนภาพความคิด
๒. ครูให้นักเรียนทบทวนเรื่อง การอ่านคำที่มีอักษรนำ แล้วสรุปความรู้ เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป

๘. กิจกรรมเสนอแนะ

๑. จัดกิจกรรมประกวดเขียนเรียงความในหัวข้อ “สมเด็จพระเจ้าของชาวไทย” ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔
๒. จัดนิทรรศการเกี่ยวกับพระราชประวัติและพระราชกรณียกิจของสมเด็จพระเจ้า
๓. จัดการอภิปรายเกี่ยวกับสิ่งที่นักเรียนสามารถทำตามอย่างสมเด็จพระเจ้าได้

๙. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน
๒. วัตถุประสงค์พระราชประวัติและพระราชกรณียกิจของสมเด็จพระเจ้า
๓. แผ่นป้ายคำใหม่
๔. พจนานุกรมฉบับนักเรียน
๕. ใบงานที่ ๕ เรื่อง เขียนอย่างสร้างสรรค์
๖. ห้องสมุด
๗. ตัวอย่างหนังสือพระราชประวัติและพระราชกรณียกิจของสมเด็จพระเจ้า
๘. สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๕. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๑๐. แบบฝึกหัด รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๑๑. คู่มือการสอน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๑๒. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์
วัฒนาพานิช จำกัด

๑๐. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกหลังการสอน

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางการพัฒนา _____

๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางแก้ไข _____

๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
 เหตุผล _____

๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน
 _____ / _____ / _____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕

การอ่านคำที่มีอักษรนำ

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เวลา ๑ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง แม่ฟ้าห้าแผ่นดิน

๑. สาระสำคัญ

อักษรนำ คือ คำที่มีพยัญชนะ ๒ ตัวเรียงกัน พยัญชนะตัวหน้าเป็นอักษรสูงหรืออักษรกลาง พยัญชนะตัวหลังเป็นอักษรต่ำ และประสมด้วยสระเดียวกัน

การเรียนรู้เรื่อง อักษรนำ จะทำให้อ่านและเขียนคำได้อย่างถูกต้องและสามารถสื่อสารในชีวิตประจำวันได้ดียิ่งขึ้น

๒. ตัวชี้วัดชั้นปี

๑. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง ท ๑.๑ (ป. ๔/๑)
๒. เขียนเรื่องตามจินตนาการ ท ๒.๑ (ป. ๔/๑)

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. อ่านและเขียนคำที่มีอักษรนำได้ (K)
๒. แต่งเรื่องหรือนิทานสั้น ๆ โดยใช้คำที่มีอักษรนำประกอบอยู่ในเรื่องได้อย่างสร้างสรรค์ (K, P)
๓. ใช้ทักษะทางภาษาในการเรียน การแสวงหาความรู้ และการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ (P)
๔. ใช้กระบวนการอ่านพัฒนาความเข้าใจในการอ่าน และเป็นเครื่องมือในการพัฒนาตนเองในการดำเนินชีวิตได้ (K, P)
๕. มีความสนใจในการเรียนภาษาไทย (A)

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะและกระบวนการ (P)
๑. สังเกตการตอบคำถาม และการยกตัวอย่างคำ ๒. ตรวจสอบการทำกิจกรรม	๑. ประเมินพฤติกรรมในการทำงาน เป็นรายบุคคลในด้านความสนใจ และตั้งใจเรียน ความรับผิดชอบ ในการทำกิจกรรม ความมีระเบียบ วินัยในการทำงาน ฯลฯ ๒. ประเมินมารยาทในการอ่าน และนิสัยรักการอ่าน ๓. ประเมินเจตคติที่ดีต่อการเรียน ภาษาไทย	๑. ประเมินทักษะการอ่านออกเสียง ร้อยแก้ว ๒. ประเมินทักษะการเขียน ๓. ประเมินทักษะกระบวนการคิด ๔. ประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม

๕. สาระการเรียนรู้

การอ่านคำที่มีอักษรนำ

๖. แนวทางบูรณาการ

คณิตศาสตร์	➡	อ่านแผนภาพความคิดเรื่อง อักษรนำ
ภาษาต่างประเทศ	➡	เปรียบเทียบการอ่านออกเสียงคำศัพท์ในภาษาอังกฤษที่อ่านออกเสียง ในลักษณะเดียวกับอักษรนำในภาษาไทย
ศิลปะ	➡	วาดภาพ ระบายสีประกอบนิทาน
สุขศึกษาฯ	➡	เล่นเกมทายคำ
การงานอาชีพฯ	➡	ทำสมุดนิทาน

๗. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ ๒๔

- ครูนำภาพต่าง ๆ ที่เป็นอักษรนำมาให้นักเรียนเล่นทายคำ โดยเรียกตัวแทนนักเรียน ๓-๔ คน
ออกมาดูภาพทีละคน ให้ดู ๑ คนต่อ ๑ ภาพ แล้วให้ใบ้คำให้เพื่อนทาย เช่น ภาพหมอน ภาพขนม
ภาพสวัสดิ์ เมื่อนักเรียนทายได้แล้วครูเขียนคำเหล่านั้นบนกระดาน
- ครูให้นักเรียนอ่านคำศัพท์บนกระดานทีละคำ ให้นักเรียนสังเกตการออกเสียงของแต่ละคำว่ามี
ลักษณะอย่างไร
- ครูบอกให้นักเรียนรู้ว่าลักษณะของคำเหล่านั้นเรียกว่า อักษรนำ

ขั้นที่ ๒ กิจกรรมการเรียนรู้

๑. ครูคิดแผนภาพความคิดเรื่อง อักษรนำ บนกระดานให้นักเรียนดู
๒. แบ่งนักเรียนออกเป็น ๖ กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มสนทนากับแผนภาพความคิดเรื่อง อักษรนำ บนกระดาน แล้วนำเสนอความคิดของกลุ่มที่สรุปได้
๓. ครูอธิบายเรื่อง อักษรนำ จากแผนภาพความคิดประกอบการซักถามเพิ่มเติม
๔. นักเรียนช่วยกันยกตัวอย่างคำที่มีอักษรนำจากเรื่อง แม่ฟ้าห้าแผ่นดิน ในหนังสือเรียน/สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ครูเขียนคำศัพท์บนกระดาน แล้วให้นักเรียนช่วยกันจำแนกว่า คำใดอ่านออกเสียง ห นำ คำใดอ่านพยัญชนะตัวแรกออกเสียง อะ กิ่งเสียง
๕. นักเรียนแต่ละกลุ่มเล่นเกมทายคำ โดยครูจะยกบัตรคำทายนให้นักเรียนดูทีละคำ ในบัตรคำทายครูจะเขียนพยัญชนะและสระบางตัวของคำ แล้วบอกความหมายหรือลักษณะของคำนั้นให้นักเรียนแต่ละกลุ่มทาย กลุ่มใดทายได้เร็วและถูกต้องที่สุดจะได้คะแนนในข้อนั้น เช่น __ _ เป็นสัตว์ที่คนเลี้ยงไว้เฝ้าบ้าน (หมา)
๖. ครูอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนฟังว่า คำที่ใช้อักษรนำ ส่วนหนึ่งเป็นคำที่มาจากภาษาเขมร เช่น ขนง โตนด ขย้า ถวาย เสวย จากนั้นให้นักเรียนยกตัวอย่างคำที่มีอักษรนำ คนละ ๑ คำ (ไม่ซ้ำกัน) ครูและเพื่อนช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง

ขั้นที่ ๓ ฝึกฝนผู้เรียน

๑. นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับอักษรนำ แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบ
๒. แบ่งนักเรียนออกเป็น ๖ กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มยกตัวอย่างคำอักษรนำที่มี ห นำ และคำอักษรนำที่พยัญชนะตัวแรกออกเสียง อะ กิ่งเสียง นอกเหนือจากบทเรียน รวมทั้ง ๒ ชนิด กลุ่มละ ๕ คำ แล้วระดมสมองแต่งเรื่องหรือนิทานสั้น ๆ โดยให้มีคำอักษรนำที่ยกตัวอย่างอยู่ในเรื่องด้วย วาดภาพประกอบ และระบายสีให้สวยงาม ทำเป็นสมุดนิทานของชั้นเรียน

ขั้นที่ ๔ นำไปใช้

๑. นักเรียนอ่านข้อความที่มีคำอักษรนำได้ถูกต้อง
๒. นักเรียนเขียนคำศัพท์ที่เป็นอักษรนำได้ถูกต้องและเข้าใจความหมาย

ขั้นที่ ๕ สรุป

๑. นักเรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญจากเรื่อง การอ่านคำที่มีอักษรนำ
๒. ครูให้นักเรียนสังเกตและรวบรวมคำย่อที่พบเห็นในชีวิตประจำวัน แล้วจดบันทึก เป็นการบ้าน เพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป

๘. กิจกรรมเสนอแนะ

๑. นักเรียนช่วยกันทำมุมหนังสือฝึกอ่าน เช่น นิทาน บทร้อยกรอง ผลงานของนักเรียนที่ทำในชั้นเรียน แล้วจับคู่กับเพื่อนฝึกอ่าน และแยกประเภทของคำอักษรนำ

๒. นักเรียนร่วมกันสนทนาแสดงความคิดเห็นว่าในภาษาอังกฤษมีคำที่อ่านอย่างอักษรนำในภาษาไทยหรือไม่ ถ้ามีให้ช่วยกันยกตัวอย่าง

๕. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. ภาพที่เป็นคำอักษรนำ
๒. แผนภาพความคิดเรื่อง อักษรนำ
๓. บัตรคำทาย
๔. สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๕. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๖. แบบฝึกหัด รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๗. คู่มือการสอน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๘. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์ วัฒนาพานิช จำกัด

๑๐. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้ออก

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางการพัฒนา _____

๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางแก้ไข _____

๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
 เหตุผล _____

๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน
 _____ / _____ / _____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖

คำย่อ

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เวลา ๑ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง แม่ฟ้าห้าแผ่นดิน

๑. สาระสำคัญ

คำย่อ คือ คำและพยัญชนะที่ใช้แทนคำเต็ม โดยมีเครื่องหมายจุด (.) กำกับไว้หลังคำและพยัญชนะ เพื่อให้การเขียนรวดเร็วยิ่งขึ้น การอ่านคำย่อจะต้องอ่านคำเต็ม การศึกษาเรื่อง คำย่อ จะทำให้ใช้คำย่อในการสื่อสารได้ถูกต้อง

๒. ตัวชี้วัดชั้นปี

อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง ท ๑.๑ (ป. ๔/๑)

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. อ่านและบอกความหมายของคำย่อได้ (K)
๒. ใช้กระบวนการอ่านพัฒนาความเข้าใจในการอ่าน และเป็นเครื่องมือในการพัฒนาตนเองในการดำเนินชีวิตได้ (K, P)
๓. ใช้ทักษะทางภาษาในการเรียน การแสวงหาความรู้ และการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ (P)
๔. มีนิสัยรักการอ่าน (A)

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะและกระบวนการ (P)
๑. สังเกตการตอบคำถามและการสนทนาพูดคุย ๒. ตรวจสอบผลการทำกิจกรรม	๑. ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลในด้านความสนใจและตั้งใจเรียน ความรับผิดชอบในการทำกิจกรรม ความมีระเบียบวินัยในการทำงาน ฯลฯ ๒. ประเมินมารยาทในการอ่านและนิสัยรักการอ่าน	๑. ประเมินทักษะการอ่านออกเสียงร้อยกรอง ๒. ประเมินทักษะกระบวนการคิด ๓. ประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม

๕. สารการเรียนรู้

คำย่อ

๖. แนวทางบูรณาการ

สังคมศึกษาฯ	➡	รวบรวมคำย่อที่พบเห็นในชีวิตประจำวัน
ภาษาต่างประเทศ	➡	รวบรวมคำย่อภาษาอังกฤษที่พบเห็นในชีวิตประจำวัน
สุขศึกษาฯ	➡	เล่นเกมคำย่อ คำยี้ด
การงานอาชีพฯ	➡	ทำสมุดคำย่อ/จัดป้ายนิเทศ

๗. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ ๒๕

๑. ครูทำตัวอย่างข้อความที่มีคำย่ออยู่ในข้อความนั้น โดยขีดเส้นใต้เน้นคำย่อที่อยู่ในข้อความให้นักเรียนอ่าน
๒. นักเรียนสังเกตคำที่ครูขีดเส้นใต้ แล้วสนทนาร่วมกันว่าคำที่ครูขีดเส้นใต้นั้นเป็นคำอะไร

ขั้นที่ ๒ กิจกรรมการเรียนรู้

๑. แบ่งนักเรียนออกเป็น ๖ กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มศึกษาเรื่อง คำย่อ ในหนังสือเรียน/สื่อการเรียนรู้ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เล่ม ๑ ภายในเวลา ๑๕ นาที
๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มระดมความคิด หาข้อสรุปเกี่ยวกับลักษณะของคำย่อ สนทนากลุ่มย่อยถึงเรื่องความแตกต่างของคำย่อ
๓. แต่ละกลุ่มรายงานผลการศึกษากลุ่มให้เพื่อนฟัง
๔. ครูแจกหนังสือพิมพ์ให้นักเรียนกลุ่มละ ๑ ฉบับ ให้แต่ละกลุ่มเลือกข่าวที่สมาชิกในกลุ่มสนใจ และมีคำย่ออยู่ในข่าวนั้น ให้สรุปข่าวนั้นแล้วบอกคำย่อ พร้อมบอกคำเต็ม แล้วออกไปรายงานหน้าชั้นเรียน

ขั้นที่ ๓ ฝึกฝนผู้เรียน

๑. นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับคำย่อ แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบ
๒. นักเรียนยกตัวอย่างคำย่อ พร้อมบอกคำเต็มกลุ่มละ ๕ คำ ไม่ให้ซ้ำกัน เขียนลงในบัตรคำ แล้วให้นักเรียนเล่นเกมคำย่อ คำยี้ด โดยครูให้กลุ่มที่ ๑ ยกบัตรคำคำเต็มให้กลุ่มที่เหลือแข่งกันบอกคำย่อของคำนั้น กลุ่มใดตอบได้เร็วและถูกต้องเป็นกลุ่มที่ได้คะแนน เล่นสลับกันไปให้ครบทุกกลุ่ม และทุกคำ แล้วสรุปคะแนน กลุ่มใดได้คะแนนมากที่สุดเป็นผู้ชนะ

ขั้นที่ ๔ นำไปใช้

นักเรียนนำความรู้เรื่อง คำย่อ ไปใช้ในการเรียนและการสื่อสารในชีวิตประจำวัน

ขั้นที่ ๕ สรุป

๑. นักเรียนij;กันสรุปเรื่อง คำย่อ แล้วบันทึกลงสมุด
๒. ครูให้นักเรียนอ่านเรื่อง ประโยค แล้วสังเกตข้อความที่ใช้สื่อสารในชีวิตประจำวันว่าเป็นประโยค หรือ ไม่ เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป

๘. กิจกรรมเสนอแนะ

๑. นักเรียนรวบรวมคำย่อที่ใช้ในชีวิตประจำวัน และทำเป็นสมุดคำย่อ
๒. นักเรียนสนทนาคำย่อภาษาอังกฤษที่พบเห็นในชีวิตประจำวัน รวบรวมนำมาจัดป้ายนิเทศหน้าชั้นเรียน

๙. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. ตัวอย่างข้อความ
๒. หนังสือพิมพ์
๓. บัตรคำ
๔. สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๕. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๖. แบบฝึกหัด รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๗. คู่มือการสอน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๘. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์ วัฒนาพานิช จำกัด

๑๐. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกหลังการสอน

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางการพัฒนา _____

๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางแก้ไข _____

๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
 เหตุผล _____

๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน
 _____ / _____ / _____

แผนจัดการเรียนรู้ที่ ๑๗

ประโยค

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เวลา ๒ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง แม่ฟ้าห้าแผ่นดิน

๑. สาระสำคัญ

คำหรือกลุ่มคำที่นำมาเรียงต่อกันแล้วมีความหมายสมบูรณ์เรียกว่า ประโยค ซึ่งประกอบด้วยส่วนสำคัญ ๒ ส่วน คือ ภาคประธานและภาคแสดง ในชีวิตประจำวันเราใช้ประโยคในการสื่อสารเพื่อความเข้าใจระหว่างกัน การศึกษาเรื่อง ประโยค สามารถนำไปใช้สื่อสารได้ตรงตามความหมายที่ต้องการและถูกต้องตามหลักการใช้ภาษา

๒. ตัวชี้วัดชั้นปี

แต่งประโยคได้ถูกต้องตามหลักภาษา ท ๔.๑ (ป. ๔/๔)

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. แต่งประโยคได้ถูกต้องตามหลักการใช้ภาษา (K)
๒. แยกส่วนประกอบของประโยคได้ถูกต้อง (K)
๓. พุดและเขียนแสดงความรู้ ความคิด ความรู้สึก และจินตนาการได้อย่างเหมาะสมและสร้างสรรค์ (K, P)
๔. ใช้ทักษะทางภาษาในการเรียน การแสวงหาความรู้ และการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ (P)
๕. มีความสุขในการเรียนภาษาไทย (A)

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะและกระบวนการ (P)
๑. สังเกตการตอบคำถาม และการยกตัวอย่าง ๒. ตรวจสอบการทำกิจกรรม	๑. ประเมินพฤติกรรมในการทำงาน เป็นรายบุคคลในด้านความสนใจ และตั้งใจเรียน ความรับผิดชอบ ในการทำกิจกรรมความมีระเบียบ วินัยในการทำงาน ฯลฯ ๒. ประเมินเจตคติที่ดีต่อการเรียน ภาษาไทย	๑. ประเมินทักษะการเขียน ๒. ประเมินทักษะการแสวงหาความรู้ ๓. ประเมินทักษะกระบวนการคิด ๔. ประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม

๕. สารการเรียนรู้

ประโยค

๖. แนวทางบูรณาการ

คณิตศาสตร์	➡	อ่านแผนภาพความคิดประโยคที่มีส่วนขยาย
ภาษาต่างประเทศ	➡	แยกส่วนประกอบและหาส่วนขยายของประโยคภาษาอังกฤษ
ศิลปะ	➡	วาดภาพประกอบเรื่อง

๗. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ ๒๖

๑. ครูคิดแถบข้อความต่อไปนี้บนกระดาน

- | | |
|-----------------------|-----------|
| - นักเรียนอ่านหนังสือ | - นกบิน |
| - ครูสอนนักเรียน | - คนเดิน |
| - รคน้ำคั้นไม้ | - กินข้าว |

๒. นักเรียนอ่านข้อความและช่วยกันบอกว่าข้อความที่อ่านเป็นประโยคหรือไม่ เพราะเหตุใด

ชั้นที่ ๒ กิจกรรมการเรียนรู้

ส่วนประกอบของประโยค

๑. ครูซักถามนักเรียนเกี่ยวกับความหมายของประโยค และส่วนประกอบของประโยค เพื่อทบทวนความรู้เดิมของนักเรียน
๒. นักเรียนอ่านประโยคจากแถบข้อความที่ครูติดบนกระดาน แล้วช่วยกันแยกส่วนประกอบของประโยค และบอกด้วยว่าข้อความใดไม่เป็นประโยค เพราะเหตุใด และที่เลขตอบไว้ถูกต้องหรือไม่ และข้อความที่เป็นประโยคมีการเรียงคำในประโยคแบบใด
๓. ครูเขียนคำบนกระดาน โดยเขียนสลับกัน เช่น

อ่าน	ฉัน	หนังสือ	วิ่ง	ม้า
ขนม	น้อง	กิน	แม่	ตลาด

 ให้นักเรียนช่วยกันเรียงคำให้เป็นประโยคที่สมบูรณ์
๔. นักเรียนทำใบงานที่ ๖ เรื่อง ประโยคน่ารู้ แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบ

ชั่วโมงที่ ๒๗

ประโยคที่มีส่วนขยาย

๑. ครูให้นักเรียนสรุปลักษณะของประโยคและส่วนประกอบของประโยค เพื่อเป็นการทบทวน
๒. แบ่งนักเรียนออกเป็น ๔ กลุ่ม ให้ศึกษาเรื่อง ประโยคที่มีส่วนขยาย ในหนังสือเรียน/สื่อการเรียนรู้ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ดังนี้

กลุ่มที่ ๑	ศึกษาประโยคที่มีส่วนขยายประธาน
กลุ่มที่ ๒	ศึกษาประโยคที่มีส่วนขยายกริยา
กลุ่มที่ ๓	ศึกษาประโยคที่มีส่วนขยายกรรม
กลุ่มที่ ๔	ศึกษาประโยคที่มีส่วนขยายคำขยาย

 เมื่อศึกษาแล้วให้อธิบายลักษณะประโยคที่มีส่วนขยายนั้นให้เพื่อนฟัง และยกตัวอย่างประโยคที่มีส่วนขยายนั้น ๆ ๒ ประโยค ครูตรวจสอบความถูกต้องและอธิบายเพิ่มเติมเมื่อจบการอธิบายของแต่ละกลุ่ม
๓. ครูคิดแผนภาพความคิดประโยคที่มีส่วนขยายให้นักเรียนช่วยกันสรุป
๓. นักเรียนทำใบงานที่ ๗ เรื่อง ประโยคที่มีส่วนขยาย แล้วช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง

ชั้นที่ ๓ ฝึกฝนผู้เรียน

๑. นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับประโยค แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบ
๒. นักเรียนยกตัวอย่างประโยคจากเรื่อง แม่ฟ้าห้าแผ่นดิน โดยให้มีประโยคที่มีส่วนขยายประธาน ประโยคที่มีส่วนขยายกริยา ประโยคที่มีส่วนขยายกรรม และประโยคที่มีส่วนขยายคำขยาย ชนิดละ ๒ ประโยค

๓. นักเรียนแต่งประโยคที่มีส่วนขยายประธาน ส่วนขยายกริยา ส่วนขยายกรรม และส่วนขยายคำขยายชนิดละ ๑ ประโยค ส่งครู

ขั้นที่ ๔ นำไปใช้

นักเรียนใช้ประโยคในการเรียนและการสื่อสารในชีวิตประจำวันได้ถูกต้อง

ขั้นที่ ๕ สรุป

๑. นักเรียนร่วมกันสรุปเรื่อง ประโยค แล้วบันทึกลงสมุด
๒. ครูให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าเรื่อง โครงการหลวง หรือเรื่องอื่น ๆ ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับสมเด็จพระเจ้าจางแห่งการเรียนรู้ต่าง ๆ เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป

๘. กิจกรรมเสนอแนะ

๑. นักเรียนวาดภาพและเขียนบรรยายถึงความประทับใจในสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี โดยให้มีประโยคที่มีส่วนขยายอยู่ในเรื่องด้วย
๒. นักเรียนยกตัวอย่างประโยคภาษาอังกฤษ แล้วช่วยกันแยกส่วนประกอบและหาส่วนขยายของประโยค

๙. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. แถบข้อความ
๒. แผนภาพความคิดประโยคที่มีส่วนขยาย
๓. ใบงานที่ ๖ เรื่อง ประโยคนำรู้
๔. ใบงานที่ ๗ เรื่อง ประโยคที่มีส่วนขยาย
๕. สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๖. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๗. แบบฝึกหัด รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๘. คู่มือการสอน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๙. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๐. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางการพัฒนา _____

๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางแก้ไข _____

๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
 เหตุผล _____

๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน
 _____ / _____ / _____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘

การพุดนำเสนอผลงาน

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เวลา ๒ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง แม่ฟ้าห้าแผ่นดิน

๑. สาระสำคัญ

การพุดนำเสนอผลงาน เป็นการพุดรายงานผลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าเรื่องต่าง ๆ ที่ได้รับมอบหมาย การศึกษาเรื่อง การพุดนำเสนอผลงาน จะทำให้นักเรียนรู้จักวิธีการพุดนำเสนอผลงานและข้อควรปฏิบัติในการนำเสนอผลงานที่ดีต่อไป

๒. ตัวชี้วัดชั้นปี

๑. พุดแสดงความรู้ ความคิดเห็น และความรู้สึกเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู ท ๓.๑ (ป. ๔/๓)
๒. รายงานเรื่องหรือประเด็นที่ศึกษาค้นคว้าจากการฟัง การดู และการสนทนา ท ๓.๑ (ป. ๔/๕)

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. อธิบายข้อควรปฏิบัติในการพุดนำเสนอผลงาน และพุดนำเสนอผลงานได้อย่างเหมาะสม (K, P)
๒. ใช้กระบวนการพุดในการพัฒนาการพุดได้ (P)
๓. ใช้ทักษะทางภาษาในการเรียน การแสวงหาความรู้ และการทำงานร่วมกับผู้อื่น ได้ (P)
๔. มีความสนใจในการเรียนภาษาไทย (A)
๕. มีมารยาทในการพุด (A)

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะและกระบวนการ (P)
๑. สังเกตการตอบคำถาม ๒. ตรวจสอบการทำกิจกรรม	๑. ประเมินพฤติกรรมในการทำงาน เป็นรายบุคคลในด้านความสนใจ และตั้งใจเรียน ความรับผิดชอบ ในการทำกิจกรรม ความมีระเบียบ วินัยในการทำงาน ฯลฯ ๒. ประเมินมารยาทในการพุด	๑. ประเมินทักษะการพุดรายงาน ๒. ประเมินทักษะการแสวงหาความรู้ ๓. ประเมินทักษะกระบวนการคิด ๔. ประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม

๕. สารการเรียนรู้

การพูดนำเสนอผลงาน

๖. แนวทางบูรณาการ

สังคมศึกษา ➡ ศึกษาเรื่อง โครงการหลวง

๗. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ ๒๘

๑. ครูเลือกตัวแทนนักเรียนในชั้นเรียนมานัดแนะให้พูดนำเสนอผลงานเรื่อง โครงการหลวงหน้าชั้นเรียน แล้วให้นักเรียนที่ฟังพิจารณาว่าวิธีการนำเสนอผลงานของเพื่อนดีหรือไม่ อย่างไร
๒. นักเรียนช่วยกันบอกลักษณะของการนำเสนอผลงานที่ดีตามความคิดเห็นของนักเรียน

ขั้นที่ ๒ กิจกรรมการเรียนรู้

๑. นักเรียนศึกษาเรื่อง การพูดนำเสนอผลงาน ในหนังสือเรียน/สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔
๒. นักเรียนร่วมกันอภิปรายหาข้อสรุปเกี่ยวกับลักษณะการพูดนำเสนอผลงานที่ดีและครูอธิบายเพิ่มเติม
๓. แบ่งนักเรียนออกเป็น ๕ กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มศึกษาเรื่องที่กลุ่มสนใจ ๑ เรื่อง แล้วส่งตัวแทนออกมาพูดนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียนในการจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป

ชั่วโมงที่ ๒๙

๑. นักเรียนช่วยกันอธิบายข้อควรปฏิบัติในการนำเสนอผลงานที่ดี เพื่อเป็นการทบทวน
๒. ครูซักถามถึงงานที่มอบหมาย แล้วให้นักเรียนตัวแทนของแต่ละกลุ่ม ออกมาพูดนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน
๓. ครูและนักเรียนร่วมกันวิจารณ์การพูดของตัวแทนแต่ละคน และช่วยกันเสนอแนะวิธีที่ถูกต้องและประเมินการพูด
๔. ครูตีภาพบนกระดาน ให้นักเรียนดูภาพ แล้วเขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพ และเขียนสรุปเป็นข้อแนะนำหรือสิ่งที่ควรปฏิบัติในการพูดนำเสนอผลงาน จากนั้น ครูสุ่มเรียกนักเรียนออกมาพูดสรุปความหน้าชั้นเรียน



ขั้นที่ ๓ ฝึกฝนผู้เรียน

๑. นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับการพุดนำเสนอผลงาน แล้วช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง
๒. นักเรียนคู่วิเคราะห์ตัวอย่างการพุดนำเสนอผลงานที่ดี และตัวอย่างการพุดนำเสนอผลงานที่ไม่เหมาะสม แล้วนำมาเปรียบเทียบกันว่าตัวอย่างการพุดนำเสนอผลงานที่ไม่เหมาะสมนั้นควรแก้ไขอย่างไร

ขั้นที่ ๔ นำไปใช้

๑. นักเรียนพุดนำเสนอผลงานในการเรียนและในชีวิตประจำวันได้
๒. นักเรียนบอกข้อบกพร่องของการพุดนำเสนอผลงานและเสนอแนวทางในการแก้ไขให้ผู้อื่นได้

ขั้นที่ ๕ สรุป

๑. นักเรียนร่วมกันสรุปข้อความควรปฏิบัติในการพุดนำเสนอผลงาน แล้วบันทึกลงสมุด
๒. ครูให้นักเรียนรวบรวมรายชื่อหนังสือที่นักเรียนชอบอ่าน พร้อมเขียนบอกเหตุผลที่ชอบอ่านหนังสือเล่มนั้น ๆ เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป

๘. กิจกรรมเสนอแนะ

นักเรียนศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับการพุดนำเสนอผลงานจากหนังสือหรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ แล้วนำมาปรับปรุงหรือพัฒนาการพุดของตนเอง

๙. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. ภาพเกี่ยวกับการพุดนำเสนองาน
๒. วิดีทัศน์ตัวอย่างการพุดนำเสนอผลงาน
๓. สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๔. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๕. แบบฝึกหัด รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๖. คู่มือการสอน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๗. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๐. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางการพัฒนา _____

๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางแก้ไข _____

๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
 เหตุผล _____

๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน
 _____ / _____ / _____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕

การเลือกหนังสืออ่าน

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เวลา ๒ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง แม่ฟ้าห้าแผ่นดิน

๑. สาระสำคัญ

หนังสือมีหลายประเภททั้งที่ให้ความรู้และความบันเทิง การเลือกอ่านหนังสือที่มีประโยชน์จะทำให้ได้รับความรู้กว้างขวางขึ้น และสามารถนำข้อคิดมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตได้

บทอ่านเสริมเรื่อง สมเด็จพระสุริโยทัย เป็นบทอ่านเกี่ยวกับสมเด็จพระสุริโยทัย เป็นวีรสตรีไทยที่ทรงเสียสละชีวิตเพื่อปกป้องชาติบ้านเมือง และเราควรสำนึกในคุณความดีของบรรพบุรุษไทย โดยการปฏิบัติตนเป็นคนดี

๒. ตัวชี้วัดชั้นปี

๑. อ่านเรื่องสั้น ๆ ตามเวลาที่กำหนดและตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน ท ๑.๑ (ป. ๔/๓)
๒. อ่านหนังสือที่มีคุณค่าตามความสนใจอย่างสม่ำเสมอและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน ท ๑.๑ (ป. ๔/๓)
๓. มีมารยาทในการอ่าน ท ๑.๑ (ป. ๔/๘)
๔. เขียนบันทึกและเขียนรายงานจากการศึกษาค้นคว้า ท ๒.๑ (ป. ๔/๖)

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. อ่านเรื่องราวแล้วสามารถจับใจความสำคัญและสรุปข้อคิดจากเรื่องที่อ่านได้ (K)
๒. พูดและเขียนแสดงความรู้ ความคิด ความรู้สึก และจินตนาการได้อย่างสร้างสรรค์ (K, P)
๓. เลือกอ่านหนังสือที่มีประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ได้ (K)
๔. ใช้ทักษะการเขียนจดบันทึกความรู้ได้อย่างเป็นระบบ (K, P)
๕. ใช้กระบวนการอ่านพัฒนาความเข้าใจในการอ่าน และเป็นเครื่องมือในการพัฒนาตนเองในการดำเนินชีวิตได้ (P)
๖. ใช้ทักษะทางภาษาในการเรียน การแสวงหาความรู้ และการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ (P)
๗. มีนิสัยรักการอ่านและมีมารยาทในการอ่าน (A)

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะและกระบวนการ (P)
๑. สังเกตการตอบคำถาม ๒. ตรวจสอบการทำกิจกรรม ๓. ตรวจสอบทดสอบ หลังเรียน	๑. ประเมินพฤติกรรมในการทำงาน เป็นรายบุคคลในด้านความสนใจ และตั้งใจเรียน ความรับผิดชอบ ในการทำกิจกรรม ความมีระเบียบ วินัยในการทำงาน ฯลฯ ๒. ประเมินมารยาทในการอ่าน และมีนิสัยรักการอ่าน	๑. ประเมินทักษะการอ่านสรุปความ ๒. ประเมินทักษะการเขียน เรียงความ ๓. ประเมินทักษะการแสวงหาความรู้ ๔. ประเมินทักษะกระบวนการคิด ๕. ประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม

๕. สาระการเรียนรู้

๑. การเลือกหนังสืออ่าน
๒. บทอ่านเสริมเรื่อง สมเด็จพระสุริโยทัย

๖. แนวทางบูรณาการ

วิทยาศาสตร์	➡	เลือกอ่านหนังสือเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์
คณิตศาสตร์	➡	แยกหนังสือตามประเภท
สังคมศึกษาฯ	➡	เลือกอ่านหนังสือเกี่ยวกับบุคคลสำคัญ ข่าว เหตุการณ์บ้านเมือง
ภาษาต่างประเทศ	➡	เลือกอ่านหนังสือง่าย ๆ ที่เป็นภาษาอังกฤษ

๗. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ ๓๐

๑. ครูนำตัวอย่างหนังสือประเภทต่าง ๆ มาให้นักเรียนดู
๒. นักเรียนสนทนากันเรื่องประเภทของหนังสือที่ชอบอ่าน และหลักในการเลือกอ่านหนังสือ
ของตนเอง

ขั้นที่ ๒ กิจกรรมการเรียนรู้

๑. นักเรียนศึกษาเรื่อง การเลือกหนังสืออ่าน ในหนังสือเรียน/สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔
๒. ครูนำตัวอย่างหนังสือที่เตรียมมาให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนแยกประเภทของหนังสือแต่ละเล่ม
ว่าจัดอยู่ในประเภทใด โดยครูเป็นผู้ให้คำแนะนำ

๓. นักเรียนเปรียบเทียบหนังสือแต่ละประเภทว่าแตกต่างกันอย่างไร และแต่ละประเภทมีประโยชน์อย่างไร ช่วยกันสรุป
๔. แบ่งนักเรียนออกเป็น ๖ กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มเลือกหัวหน้ากลุ่ม ๑ คน สัมภาษณ์เพื่อนในกลุ่มว่าชอบอ่านหนังสือกี่คน และไม่ชอบอ่านหนังสือกี่คน และเพราะเหตุใด แล้วสรุปผลการสัมภาษณ์ของกลุ่มตนให้เพื่อนฟัง
๕. นักเรียนทำใบงานที่ ๘ เรื่อง หนังสือที่น่าอ่าน แล้วส่งครูตรวจสอบความถูกต้อง

ชั่วโมงที่ ๓๑

๑. ครูสนทนาซักถามนักเรียนว่า นักเรียนรู้จักสมเด็จพระสุริโยทัยหรือไม่ เป็นใคร
๒. นักเรียนอ่านออกเสียงบทอ่านเสริมเรื่อง สมเด็จพระสุริโยทัย ในหนังสือเรียน/สื่อการเรียนรู้ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เล่ม ๑ แล้วสนทนาสรุปใจความสำคัญและข้อคิดที่ได้จากเรื่อง
๓. นักเรียนช่วยกันหาความหมายของคำยากหรือคำที่ไม่เข้าใจความหมายในเรื่อง สมเด็จพระสุริโยทัย แล้วตอบคำถามต่อไปนี้
 - ๑) สมเด็จพระสุริโยทัยเป็นวีรสตรีในสมัยใด
 - ๒) กษัตริย์พระองค์ใดของพม่าที่ยกทัพมาตีกรุงศรีอยุธยา
 - ๓) ในการออกศึก สมเด็จพระสุริโยทัยทรงแต่งกายอย่างไร
 - ๔) พระเจ้าแปรรู้สึกอย่างไรเมื่อพินสมเด็จพระสุริโยทัยสิ้นพระชนม์
๔. ครูให้นักเรียนเขียนเรียงความ โดยมีข้อคิดเรื่องความเสียสละ ส่งครู

ขั้นที่ ๓ ฝึกฝนผู้เรียน

๑. นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับการเลือกหนังสืออ่าน แล้วช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง
๒. นักเรียนค้นคว้าเพิ่มเติมจากสื่ออินเทอร์เน็ตเกี่ยวกับหนังสือที่นักเรียนสนใจอ่าน พร้อมบอกเหตุผลว่าเหตุใดจึงสนใจอ่านเรื่องนั้น ๆ
๓. นักเรียนเลือกอ่านหนังสือหรือนิทานภาษาอังกฤษง่าย ๆ แล้วเขียนสรุปความเป็นภาษาไทย
๔. นักเรียนเลือกอ่านหนังสือที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับประเทศสมาชิกอาเซียน ๑ ประเทศ ในด้านใดด้านหนึ่งตามความสนใจ เช่น ด้านศิลปวัฒนธรรม สถานที่สำคัญและแหล่งท่องเที่ยว การเมือง การปกครอง เศรษฐกิจ ฯลฯ แล้วนำมาเล่าให้เพื่อนฟังหน้าชั้นเรียน
๕. นักเรียนทำกิจกรรมเกี่ยวกับบทอ่านเสริมเรื่อง สมเด็จพระสุริโยทัย แล้วช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง

ขั้นที่ ๔ นำไปใช้

๑. นักเรียนเลือกอ่านหนังสือที่มีประโยชน์ต่อตนเองเพื่อเพิ่มความรู้
๒. นักเรียนสามารถแนะนำหนังสือที่มีประโยชน์ให้ผู้อื่นอ่านได้
๓. นักเรียนสามารถนำเรื่องที่อ่านไปเล่าให้ผู้อื่นฟังได้
๔. นักเรียนนำแนวคิดเกี่ยวกับความเสียสละไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

ขั้นที่ ๕ สรุป

๑. นักเรียนร่วมกันสรุปเรื่อง การเลือกหนังสืออ่าน ลงสมุด
๒. นักเรียนร่วมกันสรุปข้อคิดจากบทอ่านเสริมเรื่อง สมเด็จพระสุริ โยพัย
๓. นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนและช่วยกันเฉลยคำตอบ
๔. ครูให้นักเรียนสนทนาและตอบคำถามในประเด็นที่ว่า นักเรียนมีของสะสมหรือไม่ อะไรบ้าง และคิดว่าการสะสมสิ่งต่าง ๆ เป็นงานอดิเรกมีประโยชน์อย่างไร แล้วมอบหมายให้นักเรียนศึกษาเนื้อหาในหน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง นักสะสมแสตมป์ ในหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ของบริษัท สำนักพิมพ์ วัฒนาพานิช จำกัด เป็นกรบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป

๘. กิจกรรมเสนอแนะ

๑. จัดมุมแนะนำหนังสือน่าอ่านในห้องสมุด
๒. จัดกิจกรรมสัปดาห์รักการอ่าน โดยการนำหนังสือมาขายให้นักเรียนในราคาถูก
๓. นักเรียนเลือกอ่านหนังสือตามความสนใจและนำมาแลกเปลี่ยนความรู้กัน
๔. นักเรียนแต่งคำขวัญหรือร้อยกรองปลุกใจให้คนไทยเกิดความรักชาติ

๙. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน
๒. ตัวอย่างหนังสือประเภทต่าง ๆ
๓. ใบงานที่ ๘ เรื่อง หนังสือที่น่าอ่าน
๔. อินเทอร์เน็ต
๕. สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๖. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๗. แบบฝึกหัด รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๘. คู่มือการสอน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๙. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์ วัฒนาพานิช จำกัด

๑๐. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางการพัฒนา _____

๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางแก้ไข _____

๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
 เหตุผล _____

๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน
 _____ / _____ / _____

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ นักสะสมแต้มปี

เวลา ๘ ชั่วโมง

ผังมโนทัศน์เป้าหมายการเรียนรู้และขอบข่ายภาระงาน

ความรู้

๑. การอ่านเรื่อง นักสะสมแต้มปี
๒. การเขียนย่อหน้าและเว้นวรรคตอน
๓. การเขียนจดหมายถึงเพื่อน
๔. มารยาทในการเขียนจดหมาย

ภาระงาน/ชิ้นงาน

๑. ทำแบบทดสอบ
๒. อ่านออกเสียงและจับใจความสำคัญ
๓. ท่องจำบทร้อยกรอง
๔. เขียนแผนภาพความคิด
๕. สัมภาษณ์เพื่อนในชั้นเรียน
๖. เขียนเล่าเรื่อง
๗. เขียนย่อหน้าและเว้นวรรคตอน
๘. เขียนจดหมายถึงเพื่อน
๙. มารยาทในการเขียนจดหมาย
๑๐. ทำใบงาน

ทักษะและกระบวนการ

๑. กระบวนการฟังและการดู
๒. กระบวนการพูด
๓. กระบวนการอ่าน
๔. กระบวนการเขียน
๕. กระบวนการคิดวิเคราะห์
๖. กระบวนการกลุ่ม

นักสะสม
แต้มปี

คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม

๑. มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด
๒. มีมารยาทในการอ่านและมีนิสัยรักการอ่าน
๓. มีมารยาทในการเขียนและมีนิสัยรักการเขียน
๔. มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาไทย

ผังการออกแบบการจัดการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ นักสะสมแต้มปี

ขั้นที่ ๑ ผลลัพธ์ปลายทางที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียน	
<p>ตัวชี้วัดชั้นปี</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. อ่านออกเสียงบทร้อยกรองและบทร้อยแก้วได้ถูกต้อง ท ๑.๑ (ป. ๔/๑) ๒. อธิบายความหมายของคำ ประโยค และสำนวนจากเรื่องที่อ่าน ท ๑.๑ (ป. ๔/๒) ๓. อ่านเรื่องสั้น ๆ ตามเวลาที่กำหนดและตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน ท ๑.๑ (ป. ๔/๓) ๔. เขียนสื่อสารโดยใช้คำได้ถูกต้อง ชัดเจน และเหมาะสม ท ๒.๑ (ป. ๔/๒) ๕. เขียนจดหมายถึงเพื่อนและบิดามารดา ท ๒.๑ (ป. ๔/๕) ๖. มีมารยาทในการเขียน ท ๒.๑ (ป. ๔/๘) ๗. จำแนกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่ฟังและดู ท ๓.๑ (ป. ๔/๑) ๘. ตั้งคำถามและตอบคำถามเชิงเหตุผลจากเรื่องที่ฟังและดู ท ๔.๑ (ป. ๔/๔) ๙. ใช้พจนานุกรมค้นหาความหมายของคำ ท ๔.๑ (ป. ๔/๓) ๑๐. อธิบายข้อคิดจากการอ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตจริง ท ๕.๑ (ป. ๔/๒) 	
<p>ความเข้าใจที่คงทนของนักเรียน นักเรียนจะเข้าใจว่า...</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. การอ่านเรื่องราวต่าง ๆ จะต้องอ่านออกเสียง คำศัพท์ถูกต้อง จับใจความสำคัญ และบอกข้อคิดจากเรื่องที่อ่านได้ ๒. การเขียนย่อหน้าและเว้นวรรคตอนที่ถูกต้อง จะทำให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหาที่อ่านได้ ชัดเจนมากยิ่งขึ้น ๓. การเขียนจดหมายถึงเพื่อน เป็นการเขียนเล่า เรื่องราวหรือสารทุกข์สุกดิบ แต่ต้องคำนึงถึงการ ใช้ภาษาและรูปแบบของการเขียนจดหมาย ๔. การเขียนจดหมาย ผู้เขียนต้องคำนึงถึงมารยาทในการเขียนทั้งภาษาและกาลเทศะ 	<p>คำถามสำคัญที่ทำให้เกิดความเข้าใจที่คงทน</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ความรู้ที่ได้จากการอ่านเรื่อง นักสะสมแต้มปี มีอะไรบ้าง ๒. การสะสมสิ่งของมีประโยชน์อย่างไรบ้าง ๓. การเขียนจดหมายที่ถูกต้องมีหลักการอย่างไร ๔. การเขียนย่อหน้าและเว้นวรรคตอนมีหลักการอย่างไร ๕. มารยาทที่ดีในการเขียนจดหมาย มีหลักปฏิบัติอย่างไร

<p>ความรู้ของนักเรียนที่นำไปสู่ความเข้าใจที่คงทน นักเรียนจะรู้ว่า...</p> <ol style="list-style-type: none"> คำสำคัญ ได้แก่ นุรุษไปรษณีย์ นารายณ์ทรงสุบรรณ กีฬาชิงเกิ้ล ตราไปรษณียากร พระบรมฉายาลักษณ์ งานอดิเรก การอ่านเรื่องราวต่าง ๆ จะต้องออกเสียงคำให้ถูกต้องชัดเจน จับใจความ ตอบคำถามและบอกข้อคิดเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน ได้ถูกต้องครบถ้วน การเขียนย่อหน้า เป็นการเขียนขึ้นบรรทัดใหม่ เมื่อขึ้นหัวข้อใหม่ให้เริ่มใจความใหม่ ส่วนการเว้นวรรคตอน เป็นการเว้นคำหรือข้อความเพื่อความสะดวกในการอ่าน ทำให้อ่านง่ายและเข้าใจเรื่องได้ง่ายยิ่งขึ้น การเขียนจดหมายถึงเพื่อน เป็นการสื่อสารระหว่างเพื่อน จะใช้ภาษาที่เป็นกันเอง แต่ต้องเขียนให้ถูกต้องตามรูปแบบและมีมารยาทที่ดีในการเขียนจดหมายด้วย 	<p>ทักษะ/ความสามารถของนักเรียนที่นำไปสู่ความเข้าใจที่คงทน นักเรียนจะสามารถ...</p> <ol style="list-style-type: none"> บอกใจความสำคัญและเล่าเรื่องที่อ่านหรือฟัง เขียนย่อหน้าและเว้นวรรคตอนข้อความที่พบเห็นในชีวิตประจำวัน อธิบายวิธีการ รูปแบบ และเขียนจดหมายถูกต้อง บอกข้อปฏิบัติในการมีมารยาทในการเขียนจดหมาย 		
<p>ขั้นที่ ๒ ภาระงานและการประเมินผลการเรียนรู้ซึ่งเป็นหลักฐานที่แสดงว่านักเรียนมีผลการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้อย่างแท้จริง</p>			
<p>๑. ภาระงานที่นักเรียนต้องปฏิบัติ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑.๑ อ่านเรื่อง นักสะสมแสตมป์ จับใจความสำคัญ แสดงความคิดเห็น ตอบคำถาม และบอกข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน ๑.๒ เขียนแผนภาพความคิด ๑.๓ อ่านทำนองเสนาะและท่องจำบทร้อยกรอง ๑.๔ สัมภาษณ์เพื่อนเรื่องของสะสม ๑.๕ เขียนเล่าเรื่องของสะสม ๑.๖ เขียนข้อความโดยย่อหน้าและเว้นวรรคตอน ๑.๗ เขียนจดหมายถึงเพื่อน ๑.๘ แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับมารยาทในการเขียนจดหมาย 			
<p>๒. วิธีการและเครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้</p> <table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 50%; vertical-align: top;"> <p>๒.๑ วิธีการประเมินผลการเรียนรู้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑) การทดสอบ ๒) การสนทนาซักถาม ๓) การสังเกต </td> <td style="width: 50%; vertical-align: top;"> <p>๒.๒ เครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑) แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน ๒) แบบทดสอบการอ่าน ๓) แบบประเมินการอ่าน </td> </tr> </table>		<p>๒.๑ วิธีการประเมินผลการเรียนรู้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑) การทดสอบ ๒) การสนทนาซักถาม ๓) การสังเกต 	<p>๒.๒ เครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑) แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน ๒) แบบทดสอบการอ่าน ๓) แบบประเมินการอ่าน
<p>๒.๑ วิธีการประเมินผลการเรียนรู้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑) การทดสอบ ๒) การสนทนาซักถาม ๓) การสังเกต 	<p>๒.๒ เครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑) แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน ๒) แบบทดสอบการอ่าน ๓) แบบประเมินการอ่าน 		

<p>๔) การตรวจผลงาน/กิจกรรม เป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม</p> <p>๕) การวัดเจตคติ</p> <p>๖) การวัดทักษะและกระบวนการ</p>	<p>๔) แบบประเมินการเขียน</p> <p>๕) แบบประเมินการฟังและการดู</p> <p>๖) แบบประเมินการพูด</p> <p>๗) แบบประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม</p> <p>๘) แบบประเมินด้านทักษะและกระบวนการ</p>
<p>๓. สิ่งที่มีมุ่งประเมิน</p> <p>๓.๑ ความสามารถในการอธิบาย ชี้แจง การแปลความและตีความ การประยุกต์ คัดแปลง และ และนำไปใช้ การมีมุมมองที่หลากหลาย การให้ความสำคัญและใส่ใจในความรู้สึกรู้สึกของผู้อื่น และการรู้จักตนเอง</p> <p>๓.๒ ทักษะกระบวนการทางภาษา</p> <p>๓.๓ สมรรถนะสำคัญ ได้แก่ การสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้ทักษะชีวิต และการใช้เทคโนโลยี</p> <p>๓.๔ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เช่น รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ</p>	
<p>ขั้นที่ ๓ แผนการจัดการเรียนรู้</p>	
<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๐ การอ่านเรื่อง นักสะสมแสตมป์</p>	<p>เวลา ๒ ชั่วโมง</p>
<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๑ การเขียนย่อหน้าและเว้นวรรคตอน</p>	<p>เวลา ๒ ชั่วโมง</p>
<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๒ การเขียนจดหมายถึงเพื่อน</p>	<p>เวลา ๒ ชั่วโมง</p>
<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๓ มารยาทในการเขียนจดหมาย</p>	<p>เวลา ๒ ชั่วโมง</p>

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๐

การอ่านเรื่อง นักสะสมแสตมป์

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เวลา ๒ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง นักสะสมแสตมป์

๑. สาระสำคัญ

การอ่านจะเกิดประโยชน์อย่างครบถ้วน เมื่อผู้อ่านจับใจความสำคัญ สรุปเรื่อง แสดงความคิดเห็น และบอกข้อคิดของเรื่องที่ได้ การอ่านเรื่อง นักสะสมแสตมป์ เป็นการฝึกให้นักเรียนทำความเข้าใจเรื่องที่ได้ และสามารถนำความรู้หรือข้อคิดจากเรื่องไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

๒. ตัวชี้วัดชั้นปี

๑. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรอง ได้ถูกต้อง ท ๑.๑ (ป. ๔/๑)
๒. อธิบายความหมายของคำ ประโยค และสำนวนจากเรื่องที่อ่าน ท ๑.๑ (ป. ๔/๒)
๓. อ่านเรื่องสั้น ๆ ตามเวลาที่กำหนด และตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน ท ๑.๑ (ป. ๔/๓)
๔. จำแนกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่ฟังและดู ท ๓.๑ (ป. ๔/๔)
๕. ใช้พจนานุกรมค้นหาความหมายของคำ ท ๔.๑ (ป. ๔/๓)
๖. อธิบายข้อคิดจากการอ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตจริง ท ๕.๑ (ป. ๔/๒)

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. สรุปใจความสำคัญและวิเคราะห์เรื่องที่อ่านหรือฟังได้อย่างมีเหตุผล (K)
๒. อ่านออกเสียงและบอกความหมายของคำ กลุ่มคำ และประโยคได้ (K, P)
๓. บอกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านหรือฟังได้ (K)
๔. เล่าเรื่องถ่ายทอดประสบการณ์โดยใช้ถ้อยคำสุภาพเหมาะสมกับเรื่อง (K, P)
๕. ใช้พจนานุกรมค้นหาความหมายของคำศัพท์ได้ถูกต้อง (K, P)
๖. ใช้กระบวนการอ่านพัฒนาความเข้าใจในการอ่าน และเป็นเครื่องมือในการพัฒนาตนเองในการดำเนินชีวิตได้ (P)
๗. มีความสนใจในการเรียนภาษาไทย (A)

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะและกระบวนการ (P)
๑. สังเกตการตอบคำถาม และบอกความหมาย คำศัพท์ ๒. ตรวจสอบการทำกิจกรรม ๓. ตรวจสอบทดสอบ ก่อนเรียน	๑. ประเมินพฤติกรรมในการทำงาน เป็นรายบุคคลในด้านความสนใจ และตั้งใจเรียน ความรับผิดชอบ ในการทำกิจกรรม ความมีระเบียบ วินัยในการทำงาน ฯลฯ ๒. ประเมินเจตคติที่ดีต่อการเรียน ภาษาไทย	๑. ประเมินทักษะการอ่านออกเสียง ร้อยแก้ว ๒. ประเมินทักษะการอ่านสรุปความ ๓. ประเมินทักษะการพูด ๔. ประเมินทักษะการเขียนแผนภาพ ความคิด ๕. ประเมินทักษะกระบวนการคิด ๖. ประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม

๕. ภาระการเรียนรู้

๑. การอ่านเรื่อง นักสะสมแสตมป์
๒. คำใหม่น่ารู้
๓. คำอ่านน่ารู้

๖. แนวทางบูรณาการ

- | | | |
|----------------|---|--|
| คณิตศาสตร์ | ➡ | เขียนแผนภาพความคิดเกี่ยวกับข้อดีและข้อเสียของการสะสมสิ่งต่าง ๆ |
| ภาษาต่างประเทศ | ➡ | รวบรวมคำศัพท์ภาษาอังกฤษเกี่ยวกับการสะสมแสตมป์หรือไปรษณีย์ |
| ศิลปะ | ➡ | จัดป้ายนิเทศ |
| การงานอาชีพฯ | ➡ | ทำสมุดภาพสะสมของตนเอง |

๗. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ ๓๒

๑. นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน
๒. นักเรียนอาสาสมัคร ๑-๒ คน ออกมาเล่าเรื่องเกี่ยวกับของสะสมของตนเองให้เพื่อนฟัง
หน้าชั้นเรียน (ถ้าไม่มีครูอาจเล่าหรือยกตัวอย่างของสะสมของครู)
๓. นักเรียนสนทนาเรื่องการสะสมสิ่งของต่าง ๆ ว่ามีความสำคัญและมีประโยชน์อย่างไรบ้าง

ชั้นที่ ๒ กิจกรรมการเรียนรู้

๑. นักเรียนอ่านออกเสียงเรื่อง นักสะสมแสตมป์ ในหนังสือเรียน/สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ พร้อมกันทั้งชั้นเรียน อ่านเป็นรายกลุ่ม และครูสุ่มเรียกให้อ่านเป็นรายบุคคล
๒. ครูตั้งคำถาม ชักถามนักเรียนเพื่อความเข้าใจเรื่องที่อ่านมากขึ้น โดยใช้แนวคำถามต่อไปนี้
 - ๑) ใครเขียนจดหมายมาหาฉันว่า
 - ๒) เพื่อนส่งจดหมายมาเล่าเรื่องอะไรให้ฉันฟัง และส่งอะไรมาพร้อมกับจดหมายด้วย
 - ๓) แสตมป์ที่เพื่อนส่งมาให้เป็นชุดใดบ้าง
 - ๔) นักเรียนรู้จักแสตมป์ชุดใดบ้าง
 - ๕) นักเรียนมีงานอดิเรกอะไรบ้าง เพราะเหตุใด
๓. ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับความเป็นมาของแสตมป์ไทย โดยครูอธิบายให้นักเรียนฟังว่า ไม่เฉพาะประเทศไทยเท่านั้นที่มีแสตมป์ใช้ ประเทศอื่น ๆ ก็มีแสตมป์ใช้เช่นกัน เช่น ในประเทศลาว ซึ่งแต่เดิมส่งผลิตแสตมป์จากประเทศฝรั่งเศส จึงทำให้มีขนาดใหญ่ เช่น แสตมป์รูปแม่น้ำโขง ออกมาในปี ๑๙๕๑ แสตมป์รูปชวาณา ออกมาในปี ๑๙๕๗ ซึ่งแสตมป์ลาวในช่วงปี ๑๙๕๒-๑๙๖๕ ส่วนมากเป็นภาพวาดจากฝีมือจิตรกรชาวฝรั่งเศส
๔. ครูนำแสตมป์รูปแบบต่าง ๆ มาให้นักเรียนดู เพื่อให้นักเรียนเห็นคุณค่าของการสะสมสิ่งของ แล้วให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับของสะสมว่ามีข้อดีและข้อเสียอย่างไรบ้าง แล้วช่วยกันเขียนเป็นแผนภาพความคิด
๕. นักเรียนอ่านบททวนเนื้อเรื่อง นักสะสมแสตมป์ แล้วช่วยกันบอกข้อความที่เป็นข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่อง แล้วครูตรวจสอบความถูกต้อง

ชั่วโมงที่ ๓๓

๑. ครูคิดแผนป้ายคำใหม่ในบทเรียนบนกระดาน ให้นักเรียนฝึกอ่านออกเสียงจนคล่อง และช่วยกันอธิบายความหมายของคำใหม่แต่ละคำ คำใดไม่มีความหมายให้ค้นหาความหมายจากพจนานุกรม
๒. ครูให้ความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ในบทเรียนที่เกี่ยวข้องกับอาเซียน เช่น
 - กีฬาชิงเกมส์ เป็นการแข่งขันกีฬาระหว่างกลุ่มประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ นั่นคือประเทศสมาชิกอาเซียนทั้งหมด ๑๐ ประเทศ ได้แก่ บรูไนดารุสซาลาม กัมพูชา อินโดนีเซีย ลาว มาเลเซีย เมียนมา ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ ไทย และเวียดนาม รวมถึงติมอร์-เลสเต ซึ่งเป็นประเทศที่ไม่ได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกอาเซียน โดยกีฬาชิงเกมส์จะจัดขึ้นในทุกสองปี (ปีเว้นปี) ดำเนินการแข่งขันโดยสมาพันธ์กีฬาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

๑. นักเรียนฝึกอ่านออกเสียงบทร้อยกรองเรื่อง มรดกไทย เป็นทำนองธรรมดาและทำนองเสนาะ จนคล่อง แล้วท่องจำกับครูทีละคน

มรดก

มรดกบรรพชนมากล้ำค่า	ลูกหลานสืบรักษาชั่วอายุขัย
อย่าลุ่มหลงโง่เขลาว่าเก่าไป	หลงสิ่งใหม่หยาบสิ่งเก่ารากเหง้าตน
ดนตรีไทยไพเราะเสนาะหู	เหมือนครุฑีตการให้सानผล
เอกลักษณ์ประเพณีมิให้ยล	ไม่ได้ปลิ้นชิงพรากมาจากใคร
ภาษาสคร๑ชาติไทยได้อ่านเขียน	เป็นแสงเทียนส่องทางสว่างไสว
คือคุณค่าฉายเด่นความเป็นไทย	เป็นเนื้อในเนื้อแท้แม่เดีวกัน

๔. ครูให้นักเรียนจับคู่กับเพื่อน ช่วยกันรวบรวมคำศัพท์และสำนวนภาษาจากเนื้อเรื่อง แล้วร่วมกันอธิบายความหมายของคำศัพท์และสำนวนภาษานั้น ๆ

ขั้นที่ ๓ ฝึกฝนผู้เรียน

- นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับเนื้อเรื่อง นักสะสมแสตมป์ แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบ
- นักเรียนอ่านออกเสียงเรื่อง นักสะสมแสตมป์ กับเพื่อนหรือกับครูทีละคน
- นักเรียนวางแผนสัมภาษณ์เพื่อนในชั้นเรียนจำนวน ๑๐ คน ว่าเพื่อน ๆ สะสมสิ่งใด พร้อมทั้งวิธีการสะสม (ถ้าเพื่อนไม่ได้สะสม ให้ถามว่าเขาต้องการสะสมอะไร และจะสะสมด้วยวิธีใด) แล้วดำเนินการสัมภาษณ์ จากนั้นนำผลการสัมภาษณ์มาเล่าให้เพื่อนฟังหน้าชั้นเรียน
- นักเรียนเขียนเล่าเรื่องของสะสมของนักเรียน (ถ้าไม่มีให้นักเรียนเล่าว่าต้องการสะสมสิ่งใด) แล้วนำมาเล่าให้เพื่อนฟังหน้าชั้นเรียน
- นักเรียนคู่วิทัศน์ของสะสมของคนดัง เช่น ดารา นักแสดง นักการเมือง แล้วร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่ดู
- นักเรียนจัดป้ายนิเทศเกี่ยวกับของสะสมของคนดังหรือเพื่อนในชั้นเรียน
- นักเรียนจัดทำสมุดภาพของสะสมของตนเอง

ขั้นที่ ๔ นำไปใช้

- นักเรียนนำความรู้ที่ได้จากเรื่อง นักสะสมแสตมป์ ไปใช้เป็นแนวปฏิบัติในการสะสมสิ่งของของตนเองได้
- นักเรียนแนะนำเพื่อนหรือสมาชิกในครอบครัวให้เห็นคุณค่าของการสะสมสิ่งของ เพื่อเป็นการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

ขั้นที่ ๕ สรุป

- นักเรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญที่ได้จากเรื่อง นักสะสมแสตมป์ และบอกความหมายของคำใหม่ในบทเรียน แล้วบันทึกลงสมุด

๒. ครูสรุปเป็นความรู้เสริมเกี่ยวกับการสะสมแต้มป๊อว่า ควรเริ่มสะสมจากแต้มที่ใช้แล้ว โดยเก็บจากจดหมายที่ส่งมาถึงตนเองและคนใกล้ชิด หรือจากการแลกเปลี่ยนกัน โดยไม่ต้องเสียเงินซื้อหามา ควรสะสมอย่างพอประมาณไม่เกินไป ไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่นมากเกินไป ซึ่งสอดคล้องกับหลักความพอประมาณตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง
๓. ครูให้นักเรียนอ่านเรื่อง การเขียนย่อหน้าและเว้นวรรคตอน แล้วสรุปความรู้ เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป และเพื่อตอบคำถามว่า การเขียนย่อหน้าและการเว้นวรรคตอนมีความสำคัญหรือไม่อย่างไร

๘. กิจกรรมเสนอแนะ

๑. นักเรียนจัดแสดงของสะสมของแต่ละคน อาจนำภาพถ่ายหรือของจริงมาจัดแสดงเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์
๒. นักเรียนรวบรวมคำศัพท์ภาษาอังกฤษที่เกี่ยวกับการสะสมแต้มหรือไปรษณีย์

๙. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน
๒. แสตมป์รูปแบบต่าง ๆ
๓. แผ่นป้ายคำใหม่
๔. พจนานุกรม
๕. บทร้อยกรอง มรดกไทย
๖. วัตถุประสงค์ของสะสมของคนต่าง
๗. สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๘. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๙. แบบฝึกหัด รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๑๐. คู่มือการสอน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๑๑. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๐. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกหลังการสอน

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางการพัฒนา _____

๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางแก้ไข _____

๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
 เหตุผล _____

๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน
 _____ / _____ / _____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๑

การเขียนย่อหน้าและเว้นวรรคตอน

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เวลา ๒ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง นักสะสมแสตมป์

๑. สาระสำคัญ

การเขียนย่อหน้า เป็นการเขียนขึ้นบรรทัดใหม่ โดยเว้นระยะห่างจากแนวบรรทัดบน เพื่อแสดงให้เห็นว่าเป็นการขึ้นต้นข้อความใหม่ ส่วนการเว้นวรรคตอน เป็นการเว้นช่วงของคำหรือข้อความที่สุดลงแล้วเป็นช่องว่างไว้ระยะหนึ่ง การเขียนย่อหน้าและการเว้นวรรคตอนมีความสำคัญในการเขียนภาษาไทย เพราะทำให้ผู้อ่านอ่านได้ง่าย อ่านได้ถูกต้อง และเข้าใจตรงตามจุดประสงค์ของผู้เขียน

๒. ตัวชี้วัดชั้นปี

๑. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง ท ๑.๑ (ป. ๔/๑)
๒. เขียนสื่อสารโดยใช้คำได้ถูกต้อง ชัดเจน และเหมาะสม ท ๒.๑ (ป. ๔/๒)

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. เขียนย่อหน้าและเว้นวรรคตอนได้ถูกต้องเหมาะสม (K, P)
๒. อ่านข้อความโดยย่อหน้าหรือเว้นวรรคตอนได้อย่างเหมาะสม (P)
๓. ใช้ทักษะทางภาษาในการเรียน การแสวงหาความรู้ และการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ (P)
๔. เห็นคุณค่าของการเรียนภาษาไทย (A)

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะและกระบวนการ (P)
๑. สังเกตการตอบคำถาม ๒. ตรวจสอบการทำกิจกรรม	๑. ประเมินพฤติกรรมในการทำงาน เป็นรายบุคคลในด้านความสนใจ และตั้งใจเรียน ความรับผิดชอบ ในการทำกิจกรรม ความมีระเบียบ วินัยในการทำงาน ฯลฯ ๒. ประเมินเจตคติที่ดีต่อการเรียน ภาษาไทย	๑. ประเมินทักษะการเขียน ๒. ประเมินทักษะกระบวนการคิด ๓. ประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม

๕. ภาระการเรียนรู้

การเขียนย่อหน้าและเว้นวรรคตอน

๖. แนวทางบูรณาการ

- สังคมศึกษา ➡ นำความรู้เรื่อง การเขียนย่อหน้าและเว้นวรรคตอน ไปใช้ใน
ชีวิตประจำวันได้
- ภาษาต่างประเทศ ➡ ศึกษาการย่อหน้าและการเว้นวรรคตอน ในข้อความภาษาอังกฤษ

๗. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ ๓๔

๑. นักเรียนอ่านเรื่อง สมุดไทย แล้วแสดงความคิดเห็นว่าอ่านง่ายหรือยาก เพราะอะไร

สมุดไทย

สมัยก่อนกระดาษที่คนไทยทำเรียกว่าสมุดไทยทำมาจากเปลือกข่อยหรือเปลือกสาโดยลอกเอาเปลือกมาแช่น้ำจนเน่าจากนั้นนำไปล้างให้เนื้อหลุดใช้ค้อนทุบให้ละเอียดคั้นจนเป็นเยื่อใส่แป้งกวนให้เข้ากันเพื่อให้เนื้อกระดาษเหนียวแล้วเทใส่กระบะเกลี่ยให้เรียบเสมอกันตั้งแดดจนแห้งแล้วลอกออกมาเป็นแผ่นพับทับกัน ไปมาจนตลอดความยาวได้เป็นเล่มสมุดเรียกว่าสมุดไทยชาวถ้าผสมผงถ่านลงไปเรียกว่าสมุดไทยดำในหอสมุดแห่งชาติมีหนังสือที่เขียนลงบนกระดาษฉบับที่เก่าแก่ที่สุดคือพระราชพงศาวดารกรุงเก่าฉบับหลวงประเสริฐ

๒. นักเรียนช่วยกันบอกว่าเรื่องที่ได้อ่านในข้อ ๑ ถ้าจะให้อ่านง่ายจะต้องทำอย่างไร

ขั้นที่ ๒ กิจกรรมการเรียนรู้

๑. นักเรียนช่วยกันบอกความจำเป็นที่ต้องมีการเขียนย่อหน้าและเว้นวรรคตอน
๒. นักเรียนจับคู่กับเพื่อนศึกษาเรื่อง การเขียนย่อหน้าและการเว้นวรรคตอน ในหนังสือเรียน/ สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ โดยสังเกตและสนทนา แลกเปลี่ยนความรู้
๓. ครูซักถามเกี่ยวกับลักษณะการเขียนย่อหน้าและการเว้นวรรคตอน ให้นักเรียนอธิบายตามที่เข้าใจ ครูอธิบายเพิ่มเติมเพื่อให้นักเรียนเข้าใจมากขึ้น
๔. นักเรียนช่วยกันเขียนย่อหน้าและเว้นวรรคตอนเรื่อง สมุดไทย โดยครูคอยแนะนำและอธิบาย เพิ่มเติม

ชั่วโมงที่ ๓๕

๑. ครูทบทวนเกี่ยวกับการเขียนย่อหน้าและการเว้นวรรคตอน
๒. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันเขียนข้อความที่กำหนดให้ต่อไปใหม่ โดยจัดวางย่อหน้า และเว้นวรรคตอนให้ถูกต้องเหมาะสม แล้วครูสุ่มเรียกตัวแทนกลุ่ม ๑ กลุ่ม ออกมาอ่านข้อความให้เพื่อนฟังหน้าชั้นเรียน

ช้างใน โลกมีอยู่๒ตระกูลใหญ่ๆคือช้างเอเชียและช้างแอฟริกา ช้างไทยนั้นเป็นหนึ่งในช้างเอเชียมีลักษณะดีสวยงามและฉลาด มีผิวหนังสีเทาปนน้ำ ตาลเหลืองอ่อนขนสั้นช้างไทยกินอาหารวัน ละ๒๕๐กิโลกรัมช้างไทยจะเดินช้าแม้จะดูเหมือนสัตว์ป่าทั่วไป แต่ชื่อยกกว่าช้างแอฟริกาช้างสามารถได้ยินเสียงต่างๆ ได้เร็วแม้ จะอยู่ห่างไกลหลายกิโลเมตรซึ่งช้างไทยจะมีอายุโดยทั่วไปเฉลี่ย ประมาณ๖๐ปี

๓. ครูตรวจสอบความถูกต้องในการจัดวรรคย่อหน้า และการเว้นวรรคตอนของข้อความ แล้วให้นักเรียนคัดลงสมุด
๔. ครูแจกใบงานที่ ๕ เรื่อง การเขียนย่อหน้าและเว้นวรรคตอน ให้นักเรียนแต่ละคู่ทำกิจกรรม ตามใบงาน
๕. ครูสุ่มเรียกนักเรียน ๒ ออกมาช่วยกันสรุปความรู้ที่ได้จากการเรียนเรื่อง การเขียนย่อหน้าและการเว้นวรรคตอน แล้วครูสรุปให้นักเรียนฟังอีกครั้ง

ขั้นที่ ๓ ฝึกฝนผู้เรียน

๑. นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับการเขียนย่อหน้าและเว้นวรรคตอน แล้วช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง
๒. นักเรียนอ่านหนังสือ ข่าว นิทาน บทความ แล้วสังเกตการเขียนย่อหน้าและเว้นวรรคตอน และพิจารณาว่าเหมาะสมหรือไม่ เพราะอะไร

ขั้นที่ ๔ นำไปใช้

๑. นักเรียนเขียนประโยค ข้อความ หรือเรื่องราว โดยเขียนย่อหน้าและเว้นวรรคตอน ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม
๒. นักเรียนนำความรู้เรื่อง การเขียนย่อหน้าและเว้นวรรคตอน ไปแนะนำหรืออธิบายให้ผู้อื่นปฏิบัติได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

ขั้นที่ ๕ สรุป

๑. นักเรียนร่วมกันสรุปเรื่อง การเขียนย่อหน้าและเว้นวรรคตอน
๒. ครูให้นักเรียนอ่านจดหมายที่เพื่อนเขียนมาถึงนักเรียนหรือจดหมายที่มีมาถึงผู้ปกครอง (หากไม่มีให้ดูจากของเพื่อนคนอื่น ๆ ในชั้นเรียน) แล้วสังเกตการณ์ใช้คำขึ้นต้น คำลงท้าย และรูปแบบการเขียนจดหมาย เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป

๘. กิจกรรมเสนอแนะ

๑. นักเรียนฝึกคัดลอกข้อความ โดยการย่อหน้าและเว้นวรรคตอนให้เหมาะสม แล้วนำมาอ่านให้เพื่อน ๆ ฟัง
๒. นักเรียนสังเกตการย่อหน้าและการเว้นวรรคตอนในข้อความที่เป็นภาษาอังกฤษ

๙. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. ข้อความเรื่อง สมุดไทย
๒. ข้อความเรื่อง ช้าง
๓. หนังสือ/ข่าว/นิทาน/บทความ
๔. ใบงานที่ ๕ เรื่อง การเขียนย่อหน้าและเว้นวรรคตอน
๕. สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๖. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๗. แบบฝึกหัด รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๘. คู่มือการสอน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๙. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๐. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกหลังการสอน

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางการพัฒนา _____

๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางแก้ไข _____

๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
 เหตุผล _____

๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน
 _____ / _____ / _____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๒

การเขียนจดหมายถึงเพื่อน

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เวลา ๒ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง นักสะสมแสตมป์

๑. สาระสำคัญ

จดหมายถึงเพื่อน เป็นจดหมายที่เขียนถึงกันเพื่อถามสารทุกข์สุกดิบ ในการเขียนจะต้องเขียนให้ถูกต้องตามรูปแบบ คำขึ้นต้น คำลงท้าย และภาษาที่ใช้เข้าใจใช้ระดับภาษาที่เป็นกันเอง แต่ต้องสุภาพ เหมาะสมกับกาลเทศะ

๒. ตัวชี้วัดชั้นปี

๑. เขียนจดหมายถึงเพื่อนและบิดามารดา ท ๒.๑ (ป. ๔/๕)
๒. มีมารยาทในการเขียน ท ๒.๑ (ป. ๔/๘)

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. เขียนจดหมายถึงเพื่อน ได้ถูกต้องเหมาะสม (K, P)
๒. ใช้ทักษะทางภาษาในการเรียน การแสวงหาความรู้ และการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ (P)
๓. เขียนภาษาไทยถูกต้องชัดเจน (P)
๔. มีมารยาทในการเขียน (A)

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะและกระบวนการ (P)
๑. สังเกตการตอบคำถาม ๒. ตรวจสอบการทำกิจกรรม	๑. ประเมินพฤติกรรมในการทำงาน เป็นรายบุคคลในด้านความสนใจ และตั้งใจเรียน ความรับผิดชอบ ในการทำกิจกรรม ความมีระเบียบ วินัยในการทำงาน ฯลฯ ๒. ประเมินมารยาทในการเขียน และนิสัยรักการเขียน	๑. ประเมินทักษะการเขียนจดหมาย ๒. ประเมินทักษะกระบวนการคิด ๓. ประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม

๕. การเรียนรู้อิง

การเขียนจดหมายถึงเพื่อน

๖. แนวทางบูรณาการ

คณิตศาสตร์	➡	เขียนแผนภาพความคิดเกี่ยวกับวิธีการเขียนจดหมายถึงเพื่อน
ภาษาต่างประเทศ	➡	เปรียบเทียบรูปแบบคำขึ้นต้นและคำลงท้ายของจดหมายภาษาไทยกับจดหมายภาษาอังกฤษ
การงานอาชีพฯ	➡	ประดิษฐ์ซองจดหมาย/ทำสมุดรวบรวมจดหมาย

๗. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ ๑๖

ครูอ่านจดหมายถึงเพื่อนให้นักเรียนฟัง ให้นักเรียนสังเกตการเขียนจดหมายถึงเพื่อนเกี่ยวกับคำขึ้นต้น คำลงท้าย และรูปแบบการเขียนจดหมาย

ขั้นที่ ๒ กิจกรรมการเรียนรู้

- นักเรียนช่วยกันสรุปรูปแบบของจดหมายถึงเพื่อน เกี่ยวกับลักษณะ คำขึ้นต้น คำลงท้าย และรูปแบบของจดหมาย
- นักเรียนศึกษาเรื่อง การเขียนจดหมายถึงเพื่อน ในหนังสือเรียน/สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔
- นักเรียนร่วมกันตอบคำถามตามประเด็นคำถามต่อไปนี้
 - ควรเขียนคำขึ้นต้นจดหมายถึงเพื่อนว่าอย่างไร
 - การเขียนจดหมายถึงเพื่อนเป็นจดหมายประเภทใด
 - การเขียนจดหมายถึงเพื่อนต้องใช้ภาษาอย่างไร
 จากนั้น ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปลักษณะของจดหมายที่เขียนถึงเพื่อนอีกครั้ง
- ครูให้นักเรียนดูตัวอย่างจดหมายถึงเพื่อน และการจำหน่ายซอง แล้วร่วมกันแสดงความคิดเห็น
- แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มละ ๔-๕ คน ให้แต่ละกลุ่มวางแผนเขียนแผนภาพความคิดวิธีการเขียนจดหมายถึงเพื่อน เพื่อจะมาเขียนจดหมายถึงเพื่อนในการจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป

ชั่วโมงที่ ๑๗

- นักเรียนช่วยกันสรุปคำขึ้นต้นและคำลงท้ายในจดหมายที่เขียนถึงเพื่อน เพื่อเป็นการทบทวน
- ครูให้นักเรียนเขียนจดหมายถึงเพื่อน โดยใจความของจดหมายเล่าเรื่องราวการทำกิจกรรม ในโรงเรียน การไปเที่ยวกับครอบครัว เหตุการณ์ที่ประทับใจ หรือเรื่องอื่น ๆ ที่นักเรียนคิดว่า น่าสนใจ พร้อมจำหน่ายซอง ส่งครู

๓. ครูสุ่มนักเรียน ๓-๔ คน นำผลงานมาอ่านให้เพื่อนฟังหน้าชั้นเรียน เพื่อนช่วยกันแสดงความ
คิดเห็น ดิชม เสนอแนะ
๔. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปการเขียนจดหมายถึงเพื่อนที่ถูกต้อง แล้วเปรียบเทียบกับรูปแบบการ
เขียนจดหมายในภาษาอังกฤษ

ขั้นที่ ๓ ฝึกฝนผู้เรียน

๑. นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับการเขียนจดหมายถึงเพื่อน แล้วช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง
๒. นักเรียนศึกษาเพิ่มเติมเรื่อง การเขียนจดหมายถึงเพื่อน จากหนังสืออื่น ๆ
๓. นักเรียนเขียนจดหมายถึงเพื่อนคนใดคนหนึ่ง แล้วประดิษฐ์ซองจดหมายให้สวยงามและถูกต้อง
ตามรูปแบบมาตรฐาน จำหน่ายของ ส่งครู

ขั้นที่ ๔ นำไปใช้

๑. นักเรียนเขียนจดหมายถึงเพื่อน ได้ถูกต้องตามรูปแบบ
๒. นักเรียนอธิบายให้เพื่อนเห็นถึงความสำคัญของการเขียนจดหมายถึงเพื่อน ซึ่งเป็นการผูกมิตร
ไมตรี และแนะนำวิธีการเขียนจดหมายที่ถูกต้องตามรูปแบบ

ขั้นที่ ๕ สรุป

๑. นักเรียนร่วมกันสรุปเรื่อง การเขียนจดหมายถึงเพื่อน
๒. ครูให้นักเรียนเขียนจดหมายถึงเพื่อนคนใดคนหนึ่งในชั้นเรียน เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้
ครั้งต่อไป

๘. กิจกรรมเสนอแนะ

๑. นักเรียนเขียนจดหมายถึงเพื่อนที่สนิทในชั้นเรียนเพื่อถามสารทุกข์สุกดิบ เป็นการฝึกทักษะการเขียน
๒. นักเรียนรวบรวมตัวอย่างจดหมายถึงเพื่อนจากแหล่งต่าง ๆ ทำเป็นสมุดรวบรวมจดหมาย เพื่อเก็บไว้
ศึกษาในชั้นเรียน

๙. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. ตัวอย่างจดหมายถึงเพื่อน
๒. ตัวอย่างการจำหน่ายซองจดหมาย
๓. หนังสือต่าง ๆ
๔. สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๕. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๖. แบบฝึกหัด รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๗. คู่มือการสอน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๘. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์
วัฒนาพานิช จำกัด

๑๐. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางการพัฒนา _____

๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางแก้ไข _____

๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
 เหตุผล _____

๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน
 _____ / _____ / _____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๓

มารยาทในการเขียนจดหมาย

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เวลา ๒ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง นักสะสมแสตมป์

๑. สาระสำคัญ

การเขียนเป็นการถ่ายทอดความรู้ ความคิดไปยังผู้อ่าน ซึ่งผู้เขียนจะต้องคำนึงถึงความถูกต้อง ความ เป็นระเบียบเรียบร้อย ความสะอาด และความรับผิดชอบในงานเขียน

บทอ่านเสริมเรื่อง เก็บแสตมป์อย่างไรดี กล่าวถึงความสำคัญและประโยชน์ของการเก็บสะสม แสตมป์ และบอกวิธีการเก็บแสตมป์ให้มีสภาพสมบูรณ์และมีอายุยาวนาน ซึ่งสามารถนำมาใช้ปฏิบัติจริงได้

๒. ตัวชี้วัดชั้นปี

๑. มีมารยาทในการเขียน ท ๒.๑ (ป. ๔/๘)
๒. ตั้งคำถามและตอบคำถามเชิงเหตุผลจากเรื่องที่ฟังและดู ท ๔.๑ (ป. ๔/๔)
๓. อธิบายข้อคิดจากเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตจริง ท ๕.๑ (ป. ๔/๒)

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกวิธีการปฏิบัติตนเป็นผู้มีมารยาทในการเขียน (K)
๒. แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านหรือฟังได้เหมาะสม (K, P)
๓. ตั้งคำถามและตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้อย่างมีเหตุผล (K)
๔. บอกข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ (K)
๕. ใช้ทักษะทางภาษาในการเรียน การแสวงหาความรู้ และการดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมได้ (P)
๖. มีมารยาทในการเขียน (A)

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะและกระบวนการ (P)
๑. สังเกตการตอบคำถาม ๒. ตรวจสอบการทำกิจกรรม ๓. ตรวจสอบทดสอบ หลังเรียน	๑. ประเมินพฤติกรรมในการทำงาน เป็นรายบุคคลในด้านความสนใจ และตั้งใจเรียน ความรับผิดชอบ ในการทำกิจกรรม ความมีระเบียบ วินัยในการทำงาน ฯลฯ ๒. ประเมินมารยาทในการเขียน และนิสัยรักการเขียน	๑. ประเมินทักษะการเขียนแผนภาพ ความคิด ๒. ประเมินทักษะกระบวนการคิด ๓. ประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม

๕. ภาระการเรียนรู้

๑. มารยาทในการเขียนจดหมาย
๒. บทอ่านเสริมเรื่อง เก็บแสดมป้ออย่างไรดี

๖. แนวทางบูรณาการ

- | | | |
|----------------|---|---|
| คณิตศาสตร์ | ➡ | เขียนแผนภาพความคิดเกี่ยวกับมารยาทในการเขียนจดหมาย |
| สังคมศึกษาฯ | ➡ | ศึกษาเรื่อง มารยาทในการเขียนจดหมาย |
| ภาษาต่างประเทศ | ➡ | บอกประโยชน์ที่เกี่ยวกับมารยาทในการเขียนจดหมาย |
| ศิลปะ | ➡ | ตกแต่งระบายสีแผนภาพความคิด |
| การงานอาชีพฯ | ➡ | จัดป้ายนิเทศ |

๗. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ ๓๘

๑. ครูนำของจดหมาย ๒ ของมาให้ให้นักเรียนดู (ซองที่ ๑ เป็นซองจดหมายที่เจ้าหน้าที่ของถูกต้องสวยงาม ซองที่ ๒ เป็นซองจดหมายที่เจ้าหน้าที่ของอ่านไม่ออกและมีการวาดรูปการ์ตูนหลายรูปแบบ)
๒. นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งที่ได้ดู ครูพูดโยงให้นักเรียนเข้าใจว่า การเจ้าหน้าที่ของจดหมายจะต้องเขียนด้วยตัวบรรจง อ่านง่าย และซองที่ใช้จะต้องสะอาด ไม่มีรอยขีดข่วนหรือวาดภาพต่าง ๆ บนซอง สิ่งเหล่านี้จำเป็นเป็นมารยาทที่ดีในการเขียน

ขั้นที่ ๒ กิจกรรมการเรียนรู้

๑. นักเรียนช่วยกันยกตัวอย่างมารยาทที่ดีในการเขียนและมารยาทที่ไม่ควรปฏิบัติในการเขียนจดหมาย
๒. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มศึกษาเรื่อง มารยาทในการเขียนจดหมาย ในหนังสือเรียน/สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ แล้วร่วมระดมสมองเกี่ยวกับเรื่องที่ศึกษา
๓. นักเรียนแต่ละกลุ่มเขียนแผนภาพความคิดเกี่ยวกับมารยาทในการเขียนจดหมาย ตกแต่งระบายสีให้สวยงาม แล้วนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน
๔. นักเรียนช่วยกันประเมินตัวอย่าง ๒ แบบ โดยฟังจากแถบบันทึกเสียงหรือฟังจากครูเพื่อจับใจความสำคัญ และแสดงความคิดเห็น โดยใช้หมวดความคิด คือ หมวดคำ หมวดเหลือ และหมวดแดง ดังนี้

ตัวอย่าง ๑ : ต้อมใช้ขยงลบลบตัวอักษรที่เขียนผิดจนสะอาดก่อนเขียนต่อไป

ตัวอย่าง ๒ : ต้อมมักจะขีดฆ่าเมื่อเขียนตัวอักษรผิด

หมวดคำ	-	การกระทำของต้อมที่ควรปรับปรุงคืออะไร
หมวดเหลือ	-	การกระทำที่ดีของต้อมคืออะไร
หมวดแดง	-	นักเรียนรู้สึกอย่างไรกับการกระทำของต้อมและต้อม

๕. นักเรียนช่วยกันบอกข้อดีของการกระทำของต้อม และข้อเสียของการกระทำของต้อม
๖. นักเรียนช่วยกันบอกว่าจะนำการกระทำของใคร ไปเป็นแนวปฏิบัติ

ชั่วโมงที่ ๑๕

๑. ครูสนทนาซักถามนักเรียนว่า นักเรียนเคยสะสมแต้มปีหรือไม่ ถ้าเคย นักเรียนมีวิธีเก็บแต้มปีของนักเรียนอย่างไร
๒. ครูให้นักเรียนที่เป็นนักสะสมแต้มปีออกมาเล่าประสบการณ์การสะสมแต้มปีให้เพื่อนฟัง แล้วครูอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับอุปกรณ์การสะสมแต้มปี และวิธีเก็บรักษา เพื่อให้ให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการสะสมแต้มปี
๓. นักเรียนอ่านบทอ่านเสริมเรื่อง เก็บแต้มปีอย่างไรดี ในหนังสือเรียน/สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ แล้วช่วยกันสรุปใจความสำคัญ
๔. นักเรียนช่วยกันตอบคำถามตามประเด็นคำถามที่กำหนดให้
 - ๑) ประโยชน์ของการสะสมแต้มปีมีอะไรบ้าง
 - ๒) วิธีการเก็บแต้มปีต้องทำอะไรบ้าง
 - ๓) การใส่แต้มปีไว้ในหนังสือเล่มหนา ๆ ทำเพื่ออะไร
 - ๔) ทำไมต้องนำแต้มปีไปแช่น้ำ

๕) สมุดสะสมแต้มปีมีประโยชน์อย่างไร

๕. ครูสุ่มเรียกนักเรียนให้บอกถึงสิ่งตนเองอยากสะสม ถ้าหากไม่สะสมแต้มปี และบอกประโยชน์ของการสะสมสิ่งนั้น ๆ ด้วย

ขั้นที่ ๓ ฝึกฝนผู้เรียน

๑. นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับมารยาทในการเขียนจดหมาย แล้วช่วยกันตรวจความถูกต้อง
๒. นักเรียนอ่านบททวนเรื่อง มารยาทในการเขียนจดหมาย เพิ่มเติมจากหนังสือหรือสื่อการเรียนรู้อื่น ๆ
๓. นักเรียนทำกิจกรรมเกี่ยวกับบทอ่านเสริมเรื่อง เก็บสะสมปีอย่างไรดี แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบ
๔. นักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับแต้มปีที่พิมพ์ขึ้นในโอกาสต่าง ๆ

ขั้นที่ ๔ นำไปใช้

๑. นักเรียนสามารถปฏิบัติตนเป็นผู้มีมารยาทในการเขียนจดหมาย
๒. นักเรียนสามารถแนะนำให้ผู้อื่นปฏิบัติตนเป็นผู้มีมารยาทในการเขียนจดหมาย

ขั้นที่ ๕ สรุป

๑. นักเรียนร่วมกันสรุปเรื่อง มารยาทในการเขียนจดหมาย แล้วบันทึกลงสมุด
๒. นักเรียนร่วมกันสรุปใจความสำคัญและความรู้ที่ได้จากบทอ่านเสริมเรื่อง เก็บสะสมปีอย่างไรดี
๓. นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนและช่วยกันเฉลยคำตอบ
๔. ครูให้นักเรียนสนทนาและตอบคำถามในประเด็นที่ว่า นักเรียนรู้จักสุตศุภกรหรือไม่ เขาเป็นใคร แล้วมอบหมายให้นักเรียนศึกษาเนื้อหาในหน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง พระอภัยมณี ตอน สุตศุภกรเข้าเมืองการเวก ในหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ของบริษัท สำนักพิมพ์ วัฒนาพานิช จำกัด เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป

๘. กิจกรรมเสนอแนะ

๑. นักเรียนร่วมสนทนาอภิปรายเรื่อง มารยาทในการเขียนจดหมาย แล้วสรุปเป็นแผนภูมิ นำมาติดป้ายนิเทศหน้าชั้นเรียน
๒. นักเรียนสัมภาษณ์ผู้ที่สนใจการเขียน เช่น นักเขียน กวี ถึงมารยาทในการเขียน นำมาวิเคราะห์ให้เห็นมารยาทที่ดีในการเขียน
๓. นักเรียนร่วมสนทนาเกี่ยวกับมารยาทในการเขียนจดหมายภาษาอังกฤษและยกตัวอย่างประโยชน์ที่เกี่ยวกับมารยาทในการเขียนจดหมาย

๙. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน
๒. ซองจดหมาย
๓. แלבบันทึกเสียง

๔. หนังสือหรือสื่อการเรียนรู้อื่น ๆ
๕. สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๖. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๗. แบบฝึกหัด รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๘. คู่มือการสอน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๙. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์
วัฒนาพานิช จำกัด

๑๐. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกหลังการสอน

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางการพัฒนา _____

๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางแก้ไข _____

๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
 เหตุผล _____

๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน
 _____ / _____ / _____

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ พระอภัยมณี ตอน สุดสาครเข้าเมืองการเวก

เวลา ๑๐ ชั่วโมง

ผังมโนทัศน์เป้าหมายการเรียนรู้และขอบข่ายภาระงาน



ผังการออกแบบการจัดการเรียนรู้
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ พระอภัยมณี ตอน สุดสาครเข้าเมืองการเวก

ขั้นที่ ๑ ผลลัพธ์ปลายทางที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียน	
<p>ตัวชี้วัดชั้นปี</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง ท ๑.๑ (ป. ๔/๑) ๒. อธิบายความหมายของคำ ประโยค และสำนวนจากเรื่องที่อ่าน ท ๑.๑ (ป. ๔/๒) ๓. คาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องราวที่อ่าน โดยระบุเหตุผลประกอบ ท ๑.๑ (ป. ๔/๕) ๔. สรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ท ๑.๑ (ป. ๔/๖) ๕. เขียนสื่อสารโดยใช้คำได้ถูกต้อง ชัดเจน และเหมาะสม ท ๒.๑ (ป. ๔/๒) ๖. เขียนแผนภาพ โครงเรื่อง และแผนภาพความคิดเพื่อใช้พัฒนางานเขียน ท ๒.๑ (ป. ๔/๓) ๗. เขียนย่อความจากเรื่องสั้น ๆ ท ๒.๑ (ป. ๔/๔) ๘. พุดสรุปความจากการฟังและการดู ท ๓.๑ (ป. ๔/๒) ๙. บอกความหมายของสำนวน ท ๔.๑ (ป. ๔/๖) ๑๐. ท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนดและบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ ท ๕.๑ (ป. ๔/๔) 	
<p>ความเข้าใจที่คงทนของนักเรียน นักเรียนจะเข้าใจว่า...</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. การอ่านเรื่องราวต่าง ๆ จะต้องอ่านออกเสียง คำถูกต้องและจับใจความเรื่องที่ได้ ๒. คำที่มีตัวการ์นต์ ต้องไม่อ่านออกเสียง พยัญชนะที่มีเครื่องหมายทัณฑฆาตกำกับอยู่ ๓. การอ่านคำที่มี รร จะอ่านออกเสียงเป็น อัน หรืออ่านออกเสียงเป็น อะ ตามด้วยตัวสะกด ๔. การอ่านทำนองเสนาะ เป็นการอ่านที่มีการแบ่งจังหวะและท่วงทำนองตามลักษณะของบทร้อยกรอง ๕. การเขียนแผนภาพ โครงเรื่อง เป็นการเขียนเค้าโครงของเรื่องทั้งหมดเพื่อนำไปเรียบเรียงเป็นเนื้อเรื่องต่อไป ๖. การเขียนสรุปเรื่อง เป็นการสรุปใจความสำคัญของเรื่อง 	<p>คำถามสำคัญที่ทำให้เกิดความเข้าใจที่คงทน</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ความรู้และข้อคิดที่ได้จากการอ่านเรื่อง พระอภัยมณี ตอน สุดสาครเข้าเมืองการเวก มีอะไรบ้าง ๒. การอ่านคำที่มีตัวการ์นต์ มีหลักการอย่างไร ๓. การอ่านคำที่มี รร มีหลักการอย่างไร ๔. การอ่านทำนองเสนาะมีหลักการอย่างไร ๕. การเขียนแผนภาพ โครงเรื่องมีวิธีการอย่างไร ๖. การเขียนสรุปเรื่องมีหลักปฏิบัติอย่างไร

<p>ความรู้ของนักเรียนที่นำไปสู่ความเข้าใจที่คงทน นักเรียนจะรู้ว่า...</p> <ol style="list-style-type: none"> คำสำคัญ ได้แก่ กวี พราหมณ์ โยคี ทิม บัดดี ระเฑียรสัง พระขรรค์ พระพักตร์ นิมนต์ พรหมมัจฉา พระบิดรงค์ สิ้นชีพ พจนารถ สาทิกัดี พระภูธร พระโอบฐ์ วรรณคดี การอ่านเรื่องราวต่าง ๆ จะต้องออกเสียงคำให้ถูกต้องชัดเจน จับใจความ และตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่ได้ถูกต้องครบถ้วน การอ่านออกเสียงคำที่มีตัวการ์นต์ จะไม่ออกเสียงพยัญชนะที่มีเครื่องหมายทัณฑฆาตกำกับอยู่ คำที่มี รร อ่านออกเสียงได้ ๒ แบบ คือ ถ้าประสมกับพยัญชนะและไม่มีตัวสะกดจะออกเสียงเป็น อัน ถ้าประสมกับพยัญชนะและมีตัวสะกดจะออกเสียงเป็น อะ อ่านทำนองเสนาะ ต้องอ่านให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์และลักษณะของบทร้อยกรอง เขียนแผนภาพ โครงเรื่อง เป็นการวางโครงเรื่องของเรื่องที่จะเขียน เมื่อเรียบเรียงเป็นเรื่องจะได้มีข้อมูลครบถ้วน การเขียนสรุปเรื่อง เป็นการฝึกทักษะการจับใจความสำคัญ แล้วนำมาเรียบเรียงให้ได้ความครบถ้วน 	<p>ทักษะ/ความสามารถของนักเรียนที่นำไปสู่ความเข้าใจที่คงทน นักเรียนจะสามารถ...</p> <ol style="list-style-type: none"> บอกใจความสำคัญ เล่าเรื่องที่อ่านหรือฟัง และบอกข้อคิดที่จะนำไปใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในชีวิตประจำวัน อธิบายวิธีการอ่านคำที่มีตัวการ์นต์ได้ถูกต้อง อ่านคำที่มี รร ได้ถูกต้อง อธิบายวิธีการอ่านทำนองเสนาะและฝึกอ่าน เขียนแผนภาพ โครงเรื่องและเขียนเรื่องตามแผนภาพ โครงเรื่องอย่างสร้างสรรค์ เขียนสรุปเรื่องจากการอ่านและการฟัง
<p>ขั้นที่ ๒ ภาระงานและการประเมินผลการเรียนรู้ซึ่งเป็นหลักฐานที่แสดงว่านักเรียนมีผลการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้อย่างแท้จริง</p>	
<p>๑. ภาระงานที่นักเรียนต้องปฏิบัติ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑.๑ อ่านเรื่อง พระอภัยมณี ตอน สุดสาครเข้าเมืองเกาะเวก จับใจความสำคัญ ตอบคำถาม แสดงความคิดเห็น และบอกข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน ๑.๒ ท่องจำบทร้อยกรอง ๑.๓ เขียนตามคำบอก ๑.๔ อ่านคำที่มีตัวการ์นต์ ๑.๕ คัดลายมือตัวบรรจง ๑.๖ อ่านคำที่มี รร 	

๑.๗ อ่านทำนองเสนาะ ๑.๘ แต่งบทร้อยกรอง ๑.๙ เขียนแผนภาพโครงเรื่อง ๑.๑๐ แต่งนิทาน ๑.๑๑ เขียนสรุปเรื่อง ๑.๑๒ เขียนย่อความ	
๒. วิธีการและเครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้	
๒.๑ วิธีการประเมินผลการเรียนรู้ ๑) การทดสอบ ๒) การสนทนาซักถาม ๓) การสังเกต ๔) การตรวจผลงาน/กิจกรรม เป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม ๕) การวัดเจตคติ ๖) การวัดทักษะและกระบวนการ	๒.๒ เครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้ ๑) แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน ๒) แบบทดสอบการอ่าน ๓) แบบประเมินการอ่าน ๔) แบบประเมินการเขียน ๕) แบบประเมินการฟังและการดู ๖) แบบประเมินการพูด ๗) แบบประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม ๘) แบบประเมินด้านทักษะและกระบวนการ
๓. สิ่งที่มีมุ่งประเมิน ๓.๑ ความสามารถในการอธิบาย ชี้แจง การแปลความและตีความ การประยุกต์ คัดแปลง และนำไปใช้ การมีมุมมองที่หลากหลาย การให้ความสำคัญและใส่ใจในความรู้สึกร่วมของผู้อื่น และการรู้จักตนเอง ๓.๒ ทักษะกระบวนการทางภาษา ๓.๓ สมรรถนะสำคัญ ได้แก่ การสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้ทักษะชีวิต และการใช้เทคโนโลยี ๓.๔ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เช่น รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ	
ขั้นที่ ๓ แผนการจัดการเรียนรู้	
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๔ การอ่านเรื่อง พระอภัยมณี ตอน สุดสาครเข้าเมืองเกาะเวก	เวลา ๓ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๕ การอ่านคำที่มีตัวการ์ตูน	เวลา ๑ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๖ การอ่านคำที่มี รร	เวลา ๑ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๗ การอ่านทำนองเสนาะ	เวลา ๑ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๘ การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง	เวลา ๒ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๙ การเขียนสรุปเรื่อง	เวลา ๒ ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๔

การอ่านเรื่อง พระอภัยมณี

ตอน สุดสาครเข้าเมืองการเวก

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เวลา ๓ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง พระอภัยมณี ตอน สุดสาครเข้าเมืองการเวก

๑. สาระสำคัญ

การอ่านเรื่อง พระอภัยมณี ตอน สุดสาครเข้าเมืองการเวก เป็นการฝึกทักษะการอ่านทั้งบทร้อยแก้วและบทร้อยกรอง รู้จักวิเคราะห์ลักษณะนิสัยของตัวละคร และยังได้เห็นศิลปะในการแต่งกลอนนิทานที่มีความไพเราะ

๒. ตัวชี้วัดชั้นปี

๑. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง ท ๑.๑ (ป. ๔/๑)
๒. อธิบายความหมายของคำ ประโยค และสำนวนจากเรื่องที่อ่าน ท ๑.๑ (ป. ๔/๒)
๓. คาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่าน โดยระบุเหตุผลประกอบ ท ๑.๑ (ป. ๔/๕)
๔. สรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ท ๑.๑ (ป. ๔/๖)
๕. บอกความหมายของสำนวน ท ๔.๑ (ป. ๔/๖)
๖. ท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนดและบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ ท ๕.๑ (ป. ๔/๔)

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. อ่านออกเสียงและบอกความหมายของคำ กลุ่มคำ และประโยค (K, P)
๒. สรุปใจความสำคัญและวิเคราะห์เรื่องที่อ่าน ฟัง หรือดู ได้อย่างมีเหตุผล (K)
๓. พุดและเขียนแสดงความรู้ ความคิด ความรู้สึก และจินตนาการ ได้อย่างเหมาะสมและสร้างสรรค์ (K, P)
๔. บอกสำนวนและใช้สำนวนได้ถูกต้องตามความหมาย (K, P)
๕. ท่องจำบทร้อยกรองที่ไพเราะและมีคุณค่าได้ (P)
๖. ใช้กระบวนการอ่านพัฒนาความเข้าใจในการอ่าน และเป็นเครื่องมือในการพัฒนาตนเองในการดำเนินชีวิตได้ (P)
๗. ใช้ทักษะทางภาษาในการเรียน การแสวงหาความรู้ และการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ (P)
๘. เห็นคุณค่าของวรรณคดีไทย (A)

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะและกระบวนการ (P)
๑. สังเกตการตอบคำถาม และอธิบายความหมายของคำศัพท์ ๒. ตรวจสอบการทำกิจกรรม ๓. ตรวจสอบทดสอบก่อนเรียน	๑. ประเมินพฤติกรรมในการทำงาน เป็นรายบุคคลในด้านความสนใจ และตั้งใจเรียน ความรับผิดชอบ ในการทำกิจกรรม ความมีระเบียบวินัยในการทำงาน ฯลฯ ๒. ประเมินคุณค่าภูมิปัญญาทางภาษา วรรณคดี และวรรณกรรม	๑. ประเมินทักษะการอ่านออกเสียง ร้อยกรอง ๒. ประเมินทักษะการอ่านสรุปความ ๓. ประเมินการท่องจำบทร้อยกรอง ๔. ประเมินทักษะกระบวนการคิด ๕. ประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม

๕. สารการเรียนรู้

๑. การอ่านเรื่อง พระอภัยมณี ตอน สุดสาครเข้าเมืองกระเวก
๒. คำศัพท์ในบทเรียน

๖. แนวทางบูรณาการ

- | | | |
|----------------|---|--|
| สังคมศึกษา | ➡ | นำความรู้และข้อคิดจากเรื่อง พระอภัยมณี ตอน สุดสาครเข้าเมืองกระเวก ไปใช้ในชีวิตประจำวัน |
| ภาษาต่างประเทศ | ➡ | เขียนชื่อตัวละครเป็นภาษาอังกฤษ |
| ศิลปะ | ➡ | แสดงบทบาทสมมติ |
| สุขศึกษา | ➡ | เล่นเกมจับคู่คำกับความหมาย |
| การงานอาชีพ | ➡ | จัดป้ายนิเทศ |

๗. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ ๔๐

๑. นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน
๒. ครูให้นักเรียนดูภาพตัวละครในเรื่อง พระอภัยมณี และนำเสนอสนทนาเกี่ยวกับตัวละครและผู้แต่ง
๓. ครูเล่าเรื่อง พระอภัยมณี ตอนก่อนที่จะถึงตอนที่เรียนให้นักเรียนฟังเป็นพื้นฐาน เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องกับตอนที่เรียน

ชั้นที่ ๒ กิจกรรมการเรียนรู้

๑. นักเรียนอ่านออกเสียงเรื่อง พระอภัยมณี ตอน สุดสาครเข้าเมืองการเวก ในหนังสือเรียน/สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ แถวละ ๑ ย่อหน้า จนจบ
๒. ครูให้นักเรียนช่วยกันตอบคำถามจากเนื้อเรื่องตามประเด็นคำถามที่กำหนดให้
 - ๑) พระอภัยมณีต้องออกจากเมืองเพราะอะไร
 - ๒) ซิเปลือยขโมยอะไรของสุดสาครไป
 - ๓) พระฤๅษีสอนสิ่งใดแก่สุดสาคร
 - ๔) จะเกิดอะไรขึ้นกับสุดสาคร หากพระฤๅษีไม่สามารถมาช่วยสุดสาครให้ขึ้นจากเหวลึกได้
๓. ครูคิดแผนป้ายบทร้อยกรองที่เป็นบทอาขยานจากเรื่อง พระอภัยมณี ตอน สุดสาคร เข้าเมืองการเวก ให้นักเรียนอ่านพร้อมกันทั้งชั้นเรียน แล้วให้นักเรียนช่วยกันสรุปความ แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อคิดที่ได้ จากนั้นครูเพิ่มเติมให้นักเรียนเข้าใจมากขึ้น

บัดเดี๋ยวดังหึ่งหึ่งวังเวงแว่ว	สะดุ้งแล้วเหลียวแลชะเง้อหา
เห็นโยคีจี่รุ่งพุ่งออกมา	ประกองพาดขึ้นไปจนบนบรรพต
แล้วสอนว่าอย่าไว้ใจมนุษย์	มันแสนสุดลึกล้ำเหลือกำหนด
ถึงเถาวัลย์พันเกี่ยวที่เลี้ยวลด	ก็ไม่คดเหมือนหนึ่งในน้ำใจคน
มนุษย์นี้ที่รักอยู่สองสถาน	บิดามารดาก็รักมักเป็นผล
ที่พึ่งหนึ่งพึ่งได้คือกายตน	เกิดเป็นคนคิดเห็นจึงเจรจา
แม้ใครรักรักมั่งชังชังตอบ	ให้รอบคอบคิดอ่านนะหลานหนา
รู้สิ่งใด ไม่สู้รู้วิชา	รู้รักษาตัวรอดเป็นยอดดี
พอเสร็จคำสั่งแกลงแจ้งคดี	รูปโยคีหายวับไปกับตา

๔. ครูอธิบายเพิ่มเติมว่าบทอาขยานบทนี้ เป็นบทอาขยานบทหลักที่นักเรียนควรฝึกท่องจำและนำข้อคิดไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต แต่งด้วยกลอนสุภาพหรือกลอนแปด เนื้อความในบทร้อยกรองมีความไพเราะ ให้เสียงและภาพชัดเจน ให้คิดในเรื่องการดำเนินชีวิตหลายอย่าง เช่น การไม่วางใจใคร โดยง่าย ความรักของบิดามารดา การพึ่งตนเอง การคิดวิเคราะห์ก่อนพูด การตอบแทนผู้ที่รักและชังเรา และการศึกษาหาความรู้เพื่อช่วยรักษาตนเองให้พ้นจากภัยอันตราย
๕. นักเรียนฝึกท่องบทอาขยานจนคล่อง แล้วท่องให้ครูฟัง

ชั่วโมงที่ ๔๑

๑. นักเรียนช่วยกันบอกชื่อตัวละครในเรื่อง พระอภัยมณี ตอน สุดสาครเข้าเมืองการเวก และบอกว่ามีเนื้อเรื่องเป็นอย่างไรเพื่อเป็นการทบทวน

๒. นักเรียนร่วมกันระดมความคิด วิเคราะห์ลักษณะนิสัยของตัวละครในเรื่อง พระอภัยมณี ตอน สุดสาครเข้าเมืองการเวก
๓. นักเรียนเขียนแสดงความคิดเห็นว่านักเรียนชอบตัวละครตัวใดในเรื่อง พระอภัยมณี ตอน สุดสาครเข้าเมืองการเวก เพราะเหตุใด และนักเรียนสามารถนำนิสัยตัวละครนั้นมาเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิตได้หรือไม่ อย่างไร ให้แต่ละกลุ่มระดมความคิดเพื่อหาข้อสรุปของกลุ่ม แล้วนำเสนอหน้าผลงานชั้นเรียน

ชั่วโมงที่ ๔๒

๑. ครูอ่านคำใหม่ที่น่ารู้ทีละคำ แล้วให้นักเรียนอ่านออกเสียงตาม
๒. นักเรียนศึกษาคำยากหรือคำที่ไม่เข้าใจความหมาย และดูความหมายจากคำศัพท์ท้ายเล่ม ในหนังสือเรียน สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔
๓. แบ่งนักเรียนออกเป็น ๕ กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มเขียนคำศัพท์ที่ไม่เข้าใจในเรื่องและเปิดหาความหมายจากพจนานุกรม
๔. ครูเลือกคำศัพท์ในเรื่อง ให้นักเรียนเขียนตามคำบอก และคัดลายมือให้สวยงาม
๕. ครูอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับคำศัพท์ในบทเรียนให้นักเรียนฟังว่า คำศัพท์บางคำเป็นคำที่มาจากภาษาเขมร ทั้งคำที่พบในชีวิตประจำวันและคำราชาศัพท์ เช่น

เสด็จ	หมายถึง	ไป หรืออยู่ (ไถยนำมาใช้เป็นคำราชาศัพท์)
ดำเนิน	หมายถึง	เดิน ไป (ไถยนำมาใช้เป็นคำราชาศัพท์)

ขั้นที่ ๓ ฝึกฝนผู้เรียน

๑. นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับเนื้อเรื่อง พระอภัยมณี ตอน สุดสาครเข้าเมืองการเวก แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบ
๒. นักเรียนเล่าเรื่อง พระอภัยมณี ตอน สุดสาครเข้าเมืองการเวก จากที่เรียนมาแล้วตามลำดับ
๓. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม เล่นเกมจับคู่คำกับความหมาย ให้ครูแจกบัตรคำและความหมายให้กลุ่มละ ๑ ชุด โดยบัตรคำที่ครูแจกให้แต่ละกลุ่มต้องไม่ซ้ำกัน ให้แต่ละกลุ่มจับคู่ให้ถูกต้อง กลุ่มที่เสร็จก่อนและถูกต้องเป็นผู้ชนะ
๔. นักเรียนรวบรวมสำนวนภาษาจากเรื่อง พระอภัยมณี ตอน สุดสาครเข้าเมืองการเวก แล้วค้นหาความหมาย

ขั้นที่ ๔ นำไปใช้

๑. นักเรียนนำข้อคิดที่ได้จากเรื่อง พระอภัยมณี ตอน สุดสาครเข้าเมืองการเวก ไปใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตได้
๒. นักเรียนเล่าเรื่อง พระอภัยมณี ตอน สุดสาครเข้าเมืองการเวก ให้ผู้อื่นฟัง

ขั้นที่ ๕ สรุป

๑. นักเรียนร่วมกันสรุปความสำคัญของเรื่อง และบอกข้อคิดที่ได้จากเรื่อง พระอภัยมณี ตอน สุดสาครเข้าเมืองการเวก

๒. นักเรียนวิเคราะห์พฤติกรรมของซีเปลือย ที่มีความเจ้าเล่ห์ ไม่ซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น ซึ่งปฏิบัติตนไม่สอดคล้องกับหลักเศรษฐกิจพอเพียงเรื่องความซื่อสัตย์ เนื่องจากแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงนั้นให้ตระหนักในเงื่อนไขคุณธรรมเรื่องความซื่อสัตย์ ซึ่งนักเรียนสามารถนำแนวคิดนี้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้
๓. ครูให้นักเรียนอ่านเรื่อง การอ่านคำที่มีตัวการ์ตูน พร้อมยกตัวอย่างคำที่มีตัวการ์ตูนชนิดละ ๒ คำ เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป และเพื่อตอบคำถามว่า ตัวการ์ตูนมีลักษณะ วิธีใช้ และมีหลักในการอ่านอย่างไร

๘. กิจกรรมเสนอแนะ

๑. นักเรียนช่วยกันจัดป้ายนิเทศแผนภาพตัวละคร ลักษณะนิสัยของตัวละครในเรื่อง และเรื่องย่อของเรื่อง พระอภัยมณี ตอน สุดสาครเข้าเมืองการเวก
๒. นักเรียนแสดงบทบาทสมมติเรื่อง พระอภัยมณี ตอน สุดสาครเข้าเมืองการเวก
๓. นักเรียนช่วยกันเขียนชื่อตัวละครสำคัญเป็นภาษาอังกฤษ

๙. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน
๒. ภาพตัวละครในเรื่อง พระอภัยมณี
๓. ป้ายบทร้อยกรอง
๔. พจนานุกรม
๕. บัตรคำและความหมาย
๖. สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๗. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๘. แบบฝึกหัด รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๙. คู่มือการสอน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๑๐. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๐. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกหลังการสอน

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางการพัฒนา _____

๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางแก้ไข _____

๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
 เหตุผล _____

๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน
 _____ / _____ / _____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๕

การอ่านคำที่มีตัวการ์นต์

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เวลา ๑ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง พระอภัยมณี ตอน สุดสาครเข้าเมืองการเวก

๑. สาระสำคัญ

คำที่มีตัวการ์นต์มี ๓ ลักษณะ คือ คำที่มีการ์นต์ตัวเดียว คำที่มีการ์นต์สองตัว และคำที่มีการ์นต์มีสระประสมอยู่ การอ่านคำที่มีตัวการ์นต์ จะทำให้อ่านและเขียนได้ถูกต้องคล่องแคล่ว และสามารถนำไปใช้ได้ถูกต้อง

๒. ตัวชี้วัดชั้นปี

อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง ท ๑.๑ (ป. ๔/๑)

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. อ่านและเขียนคำที่มีตัวการ์นต์ได้ (K, P)
๒. อ่านออกเสียงและบอกความหมายของคำ กลุ่มคำ และประโยคได้ (K, P)
๓. ใช้ทักษะทางภาษาในการเรียน การแสวงหาความรู้ และการทำงานร่วมกับผู้อื่น ได้ (P)
๔. มีความสนใจในการเรียนภาษาไทย (A)

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะและกระบวนการ (P)
<ol style="list-style-type: none"> ๑. สังเกตการตอบคำถาม ๒. ตรวจสอบการทำกิจกรรม 	<ol style="list-style-type: none"> ๑. ประเมินพฤติกรรมในการทำงาน เป็นรายบุคคลในด้านความสนใจ และตั้งใจเรียน ความรับผิดชอบ ในการทำกิจกรรม ความมีระเบียบ วินัยในการทำงาน ฯลฯ ๒. ประเมินเจตคติที่ดีต่อการเรียน ภาษาไทย 	<ol style="list-style-type: none"> ๑. ประเมินทักษะการอ่านออกเสียง ร้อยแก้ว ๒. ประเมินทักษะการคัดลายมือ ๓. ประเมินทักษะกระบวนการคิด ๔. ประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม

๕. ตารางการเรียนรู้

การอ่านคำที่มีตัวการ์นต์

๖. แนวทางบูรณาการ

คณิตศาสตร์	➡	อ่านแผนภาพความคิดเรื่อง คำที่มีการ์นต์
ศิลปะ	➡	จัดป้ายนิเทศ

๗. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ ๔๓

๑. ครูคิดบัตรคำที่มีตัวการ์นต์และคำที่ไม่มีตัวการ์นต์ให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนช่วยกันบอกว่าคำใดเป็นคำที่มีตัวการ์นต์ และช่วยกันบอกลักษณะของคำที่มีตัวการ์นต์
๒. นักเรียนช่วยกันยกตัวอย่างคำที่มีการ์นต์

ขั้นที่ ๒ กิจกรรมการเรียนรู้

๑. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม แจกแผนภาพความคิดเรื่อง คำที่มีตัวการ์นต์ ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาจากแผนภาพความคิดที่ได้รับร่วมกับหนังสือเรียน/สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ แล้วเขียนสรุปความรู้ที่ได้ตามความเข้าใจของกลุ่ม
๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอความรู้ที่ได้จากการศึกษาหน้าชั้นเรียน
๓. ครูอธิบายเพิ่มเติมจากการนำเสนอความรู้ในแต่ละกลุ่ม
๔. นักเรียนฝึกอ่านคำที่มีตัวการ์นต์จากแผ่นป้ายที่ครูนำมาให้ดูจนคล่อง แล้วนำมาแต่งประโยค คำละ ๑ ประโยค ส่งครูตรวจสอบความถูกต้อง

กษัตริย์	มนุษย์	ศักดิ์ศรี	อาทิตย์	บัลลังก์
พระพักตร์	ศักดิ์สิทธิ์	พระจันทร์	สายสัญญาณ	คณิตศาสตร์

ขั้นที่ ๓ ฝึกฝนผู้เรียน

๑. นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับการอ่านคำที่มีตัวการ์นต์ แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบ
๒. นักเรียนรวบรวมคำที่มีตัวการ์นต์จากบทเรียนเรื่อง พระอภัยมณี ตอน สุดสาครเข้าเมืองเกาะเวก ในหนังสือเรียน/สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ และคัดคำศัพท์ด้วยตัวบรรจงครึ่งบรรทัด ส่งครู

ขั้นที่ ๔ นำไปใช้

นักเรียนนำความรู้เรื่อง การอ่านคำที่มีตัวการ์นต์ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้ถูกต้อง

ขั้นที่ ๕ สรุป

๑. นักเรียนร่วมกันสรุปลักษณะของคำที่มีตัวกรันต์
๒. ครูให้นักเรียนอ่านเรื่อง การอ่านคำที่มีตัวกรันต์ พร้อมยกตัวอย่างคำที่มีตัวกรันต์ ๕ คำ เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป

๘. กิจกรรมเสนอแนะ

จัดป้ายนิเทศคำที่มีตัวกรันต์ที่มักใช้ผิด

๙. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. บัตรคำ
๒. แผนภาพความคิดเรื่อง คำที่มีตัวกรันต์
๓. แผ่นป้ายคำที่มีตัวกรันต์
๔. สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๕. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๖. แบบฝึกหัด รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๗. คู่มือการสอน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๘. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์ วัฒนาพานิช จำกัด

๑๐. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกหลังการสอน

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางการพัฒนา _____
๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางแก้ไข _____
๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
 เหตุผล _____
๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน
 _____ / _____ / _____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๖

การอ่านคำที่มี รร

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เวลา ๑ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง พระอภัยมณี ตอน สุดสาครเข้าเมืองการเวก

๑. สาระสำคัญ

รร หรือ ร หัน เมื่อประสมกับพยัญชนะและไม่มีตัวสะกด จะอ่านออกเสียง อัน แต่เมื่อประสมกับพยัญชนะและมีตัวสะกด จะอ่านออกเสียง อะ และมีเสียงตัวสะกดตามพยัญชนะที่อยู่ท้ายคำ การศึกษาเรื่อง การอ่านคำที่มี รร จะทำให้อ่านคำได้ถูกต้องคล่องแคล่วมากขึ้น

๒. ตัวชี้วัดชั้นปี

อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง ท ๑.๑ (ป. ๔/๑)

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. อ่านและเขียนคำที่มี รร ได้ (K, P)
๒. อ่านออกเสียงและบอกความหมายของคำ กลุ่มคำ และประโยคได้ (K, P)
๓. ใช้ทักษะทางภาษาในการเรียน การแสวงหาความรู้ และการทำงานร่วมกับผู้อื่น ได้ (P)
๔. มีความสนใจในการเรียนภาษาไทย (A)

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะและกระบวนการ (P)
<ol style="list-style-type: none"> ๑. สังเกตการตอบคำถาม ๒. ตรวจสอบการทำกิจกรรม 	<ol style="list-style-type: none"> ๑. ประเมินพฤติกรรมในการทำงาน เป็นรายบุคคลในด้านความสนใจ และตั้งใจเรียน ความรับผิดชอบ ในการทำกิจกรรม ความมีระเบียบ วินัยในการทำงาน ฯลฯ ๒. ประเมินเจตคติที่ดีต่อการเรียน ภาษาไทย 	<ol style="list-style-type: none"> ๑. ประเมินทักษะการอ่านออกเสียง ร้อยแก้ว ๒. ประเมินทักษะกระบวนการคิด ๓. ประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม

๕. สาระการเรียนรู้

การอ่านคำที่มี รร

๖. แนวทางบูรณาการ

- คณิตศาสตร์ ➡ อ่านแผนภาพความคิดเรื่อง คำที่มี รร
 ภาษาอังกฤษ ➡ จัดป้ายนิเทศ/ทำสมุดคำที่มี รร

๗. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ ๔๔

ครูยกตัวอย่างคำที่มี รร ที่ออกเสียงต่างกัน ๕-๗ คำ ให้นักเรียนอ่านและสังเกตการออกเสียง

ขั้นที่ ๒ กิจกรรมการเรียนรู้

- แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ครูแจกแผนภาพความคิดเรื่อง คำที่มี รร ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาจากแผนภาพความคิดที่ได้รับร่วมกับหนังสือเรียน/สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ แล้วเขียนสรุปความรู้ที่ได้ตามความเข้าใจของกลุ่ม
- นักเรียนฝึกอ่านคำที่มี รร จากแผ่นป้ายที่ครูนำมาให้ดูจนคล่อง แล้วนำมาแต่งประโยคคำละ ๑ ประโยค ส่งครูตรวจสอบความถูกต้อง

พระขรรค์	สวรรค์	บรรพต	บรรจบ
พรรณไม้	มหัศจรรย์	สร้างสรรค์	ครรภ์

- ครูให้นักเรียนเข้ากลุ่มเดิม หาคำที่มี รร ที่พบในเรื่อง พระอภัยมณี ตอน สุดสาครเข้าเมืองการเวก ครูสุ่มเรียกให้นำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน ครูและเพื่อนช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง แล้วครูให้นักเรียนฝึกอ่านออกเสียงพร้อมกัน
- ครูให้นักเรียนเล่นเกมบอกคำที่มี รร โดยครูสุ่มเรียกชื่อนักเรียน นักเรียนคนใดที่ครูเรียก ต้องบอกคำที่มี รร ๑ คำ ภายในเวลา ๕ วินาที หากใครตอบไม่ทันต้องออกไปทำตามที่เพื่อนต้องการหน้าชั้นเรียน

ขั้นที่ ๓ ฝึกฝนผู้เรียน

- นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับการอ่านคำที่มี รร แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบ
- นักเรียนทำใบงานที่ ๑๐ เรื่อง ตัวการ์ตูนและ รร หัน แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบ

ขั้นที่ ๔ นำไปใช้

นักเรียนนำความรู้เรื่อง การอ่านคำที่มี รร ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน ได้ถูกต้อง

ขั้นที่ ๕ สรุป

๑. นักเรียนร่วมกันสรุปลักษณะของคำที่มี รร
๒. ครูให้นักเรียนอ่านเรื่อง การอ่านทำนองเสนาะ เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป และเพื่อตอบคำถามว่า นักเรียนเคยฟังการอ่านทำนองเสนาะหรือไม่ เคยฟังที่ไหนบ้าง และนักเรียนคิดว่ามีความสำคัญหรือไม่ อย่างไร

๘. กิจกรรมเสนอแนะ

๑. จัดป้ายนิเทศคำที่มี รร ที่มีก๊ำใช้ผิด
๒. นักเรียนรวบรวมคำที่มี รร ให้ได้มากที่สุด ทำสมุดคำที่มี รร พร้อมบอกคำอ่าน

๙. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. แผนภาพความคิดเรื่อง คำที่มี รร
๒. แผ่นป้ายคำที่มี รร
๓. ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง ตัวการ์ตูนและ รร หัน
๔. สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๕. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๖. แบบฝึกหัด รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๗. คู่มือการสอน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๘. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์ วัฒนาพานิช จำกัด

๑๐. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกหลังการสอน

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางการพัฒนา _____

๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางแก้ไข _____

๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
 เหตุผล _____

๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน
 _____ / _____ / _____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๗

การอ่านทำนองเสนาะ

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เวลา ๑ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง พระอภัยมณี ตอน สุดสาครเข้าเมืองการเวก

๑. สาระสำคัญ

การอ่านบทร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะ จะทำให้เห็นความไพเราะของการใช้ภาษาและเกิดความซาบซึ้งในสิ่งที่อ่าน

๒. ตัวชี้วัดชั้นปี

๑. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง ท ๑.๑ (ป. ๔/๑)
๒. ท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนดและบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ ท ๕.๑ (ป. ๔/๔)

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกหลักการอ่าน และอ่านบทร้อยกรองได้คล่องแคล่วและถูกต้องตามลักษณะคำประพันธ์ (K, P)
๒. สรุปใจความสำคัญและวิเคราะห์เรื่องที่อ่าน ฟัง หรือดูได้อย่างมีเหตุผล (K)
๓. ท่องจำบทร้อยกรองที่ไพเราะและมีคุณค่าได้ (P)
๔. ใช้กระบวนการอ่านพัฒนาความเข้าใจในการอ่าน และเป็นเครื่องมือในการพัฒนาตนเองในการดำเนินชีวิตได้ (P)
๕. ใช้ทักษะทางภาษาในการเรียน การแสวงหาความรู้ และการทำงานในการพัฒนาผู้อื่นได้ (P)
๖. เห็นความสำคัญของภูมิปัญญาทางภาษา (A)

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะและกระบวนการ (P)
๑. สังเกตการตอบคำถาม ๒. ตรวจสอบการทำกิจกรรม	๑. ประเมินพฤติกรรมในการทำงาน เป็นรายบุคคลในด้านความสนใจ และตั้งใจเรียน ความรับผิดชอบ ในการทำกิจกรรม ความมีระเบียบ วินัยในการทำงาน ฯลฯ ๒. ประเมินเจตคติที่ดีต่อการเรียน ภาษาไทย	๑. ประเมินทักษะการอ่านออกเสียง ร้อยกรอง ๒. ประเมินทักษะการท่องจำ บทร้อยกรอง ๓. ประเมินทักษะการแต่ง บทร้อยกรอง ๓. ประเมินทักษะการเขียน ๔. ประเมินทักษะกระบวนการคิด ๕. ประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม

๕. สาระการเรียนรู้

การอ่านทำนองเสนาะ

๖. แนวทางบูรณาการ

- คณิตศาสตร์ ➡ เขียนแผนภาพความคิดสรุปการอ่านทำนองเสนาะ
ศิลปะ ➡ อ่านกลอนเป็นทำนองเสนาะ

๗. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ ๔๕

- ครูนำเสนอสนทนาเกี่ยวกับการอ่านทำนองเสนาะ และถามถึงประสบการณ์ว่าเคยฟังการอ่านทำนองเสนาะที่ไหนบ้าง และนักเรียนคิดว่ามีความไพเราะหรือไม่ อย่างไร
- ครูเปิดแถบบันทึกเสียงการอ่านทำนองเสนาะเรื่อง พระอภัยมณี ตอน สุดสาครเข้าเมืองการเวก ให้นักเรียนฟังเป็นตัวอย่าง

ขั้นที่ ๒ กิจกรรมการเรียนรู้

- แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มศึกษาเรื่อง การอ่านทำนองเสนาะ ในหนังสือเรียน/ สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔
- นักเรียนแต่ละกลุ่มเขียนสรุปความรู้ที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า ครูตรวจสอบ แล้วทำเป็นใบความรู้ของกลุ่ม

๓. นักเรียนแต่ละกลุ่มแลกเปลี่ยนใบความรู้กันศึกษาค้นคว้าจนครบ
๔. ครูอธิบายประกอบการซักถามเพิ่มเติม
๕. ครูนำทร้อยกรองประเภทกลอนสี่ กลอนหก และกลอนแปด มาให้นักเรียนอ่านและแบ่งวรรคตอนในการอ่านให้ถูกต้อง
๖. ครูเปิดแถบบันทึกเสียงตัวอย่างการอ่านทำนองเสนาะประเภทกลอนสี่ กลอนหก และกลอนแปดให้นักเรียนฝึกอ่านตามจนคล่อง แล้วอ่านกับครูทีละกลุ่ม

ขั้นที่ ๓ ฝึกฝนผู้เรียน

๑. นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับการอ่านทำนองเสนาะ แล้วช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง
๒. นักเรียนเลือกบทร้อยกรองที่ชอบมาฝึกอ่านแบ่งวรรคตอน และอ่านทำนองเสนาะตามลักษณะคำประพันธ์
๓. นักเรียนเลือกบทร้อยกรองจากเรื่อง พระอภัยมณี ตอน สุดสาครเข้าเมืองการะเวก ที่ชอบ ท่องจำให้ครูฟังทีละคน
๔. นักเรียนแต่งกลอนง่าย ๆ เกี่ยวกับเรื่องที่ตนเองสนใจ อย่างน้อย ๑ บท ส่งครู

ขั้นที่ ๔ นำไปใช้

นักเรียนนำความรู้เรื่อง การอ่านทำนองเสนาะ ไปใช้อ่านบทร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะให้ผู้อื่นฟังในโอกาสต่าง ๆ ได้

ขั้นที่ ๕ สรุป

๑. นักเรียนร่วมกันสรุปเรื่อง การอ่านทำนองเสนาะ เป็นแผนภาพความคิด
๒. ครูให้นักเรียนอ่านนิทาน ๑ เรื่อง แล้วสรุปว่าตัวละครเป็นใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร และอย่างไร บันทึกลงสมุด เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป

๘. กิจกรรมเสนอแนะ

จัดกิจกรรมประกวดการอ่านทำนองเสนาะประเภทกลอนสี่ กลอนหก และกลอนแปด ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

๙. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. แถบบันทึกเสียง
๒. ตัวอย่างบทร้อยกรอง
๓. สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๔. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๕. แบบฝึกหัด รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๖. คู่มือการสอน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๙. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์
วัฒนาพานิช จำกัด

๑๐. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกหลังการสอน

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางการพัฒนา _____

๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางแก้ไข _____

๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
 เหตุผล _____

๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน
 _____ / _____ / _____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๘

การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เวลา ๒ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง พระอภัยมณี ตอน สุดสาครเข้าเมืองการเวก

๑. สาระสำคัญ

การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง ทำให้เห็นโครงเรื่องโดยรวมทั้งหมดของเรื่อง ซึ่งทำให้เข้าใจเนื้อเรื่องที่อ่านได้ง่ายขึ้น

๒. ตัวชี้วัดชั้นปี

๑. สรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ท ๑.๑ (ป. ๔/๖)
๒. เขียนแผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพความคิด เพื่อใช้พัฒนางานเขียน ท ๒.๑ (ป. ๔/๓)

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกหลักการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง และเขียนแผนภาพโครงเรื่องได้ (K, P)
๒. สรุปใจความสำคัญและวิเคราะห์เรื่องที่อ่าน ฟัง หรือดูได้อย่างมีเหตุผล (K)
๓. ใช้กระบวนการเขียนในการพัฒนางานเขียนได้ (P)
๔. มีความสุขในการทำงานกลุ่ม (A)

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะและกระบวนการ (P)
<ol style="list-style-type: none"> ๑. สังเกตการตอบคำถาม ๒. ตรวจสอบการทำกิจกรรม 	<ol style="list-style-type: none"> ๑. ประเมินพฤติกรรมในการทำงาน เป็นรายบุคคลในด้านความสนใจ และตั้งใจเรียน ความรับผิดชอบ ในการทำกิจกรรม ความมีระเบียบ วินัยในการทำงาน ฯลฯ ๒. ประเมินมารยาทในการเขียน และนิสัยรักการเขียน 	<ol style="list-style-type: none"> ๑. ประเมินทักษะการเขียน ๒. ประเมินทักษะการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง ๓. ประเมินทักษะกระบวนการคิด ๔. ประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม

๕. การเรียนรู้อื่นๆ

การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง

๖. แนวทางบูรณาการ

คณิตศาสตร์	➡	เขียนแผนภาพโครงเรื่อง
สังคมศึกษา	➡	นำความรู้เรื่อง การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง ไปใช้ในชีวิตประจำวัน
สุขศึกษา	➡	เล่นเกมเรียงภาพตามลำดับเหตุการณ์/เล่นเกมต่อแผนภาพ
ศิลปะ	➡	วาดภาพประกอบนิทาน
การงานอาชีพฯ	➡	ทำสมุดนิทาน

๗. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ ๔๖

๑. ครูเล่านิทานให้นักเรียนฟัง ๑ เรื่อง
๒. นักเรียนช่วยกันบอกว่าเรื่องที่ฟังจบลงไปนั้นมีตัวละครเป็นใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร

ขั้นที่ ๒ กิจกรรมการเรียนรู้

๑. นักเรียนศึกษาเรื่อง การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง ในหนังสือเรียน/สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔
๒. ครูซักถามนักเรียนเกี่ยวกับลักษณะ องค์ประกอบ และวิธีการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง แล้วครูสรุปให้ฟังซ้ำอีกครั้ง
๓. ครูให้นักเรียนระดมสมองร่วมกันตอบคำถามที่กำหนดให้
 - ๑) การเขียนแผนภาพโครงเรื่องคืออะไร
 - ๒) การเขียนแผนภาพโครงเรื่องต้องตั้งคำถามอย่างไรบ้าง
 - ๓) ประโยชน์ของการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง มีอะไรบ้าง
๔. ครูอธิบายความรู้เพิ่มเติมให้นักเรียนเข้าใจว่า การเขียนแผนภาพโครงเรื่องนิยมใช้กับการเขียนนิทาน นิยาย และเรื่องเกี่ยวกับบันเทิงคดี สำหรับนิทานนั้นประเทศสมาชิกอาเซียนแต่ละประเทศมีนิทานประจำชาติแตกต่างกัน ดังนี้

บรูไนดารุสซาลาม	เรื่อง ภูเขาทองคำกับเมล็ดข้าว
กัมพูชา	เรื่อง กลิ่นอาหาร
อินโดนีเซีย	เรื่อง กระจกเจ้าปัญญา
ลาว	เรื่อง ภูท้าวภูนาง
มาเลเซีย	เรื่อง ลูกกระจกน้อยกับจระเข้
เมียนมา	เรื่อง หุ่นทั้งสี่

ฟิลิปปินส์	เรื่อง กำเนิดค้างคาว
สิงคโปร์	เรื่อง บางคังผู้ทรงพลัง
ไทย	เรื่อง ตำนานขนมครก
เวียดนาม	เรื่อง จอมกะล่อน

๕. นักเรียนอ่านออกเสียงนิทานอีสปเรื่อง ชวานากับงูเห่า จนจบ แล้วซักถามนักเรียนเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่อ่านว่า เป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร ตัวละครมีใครบ้าง และตัวละครทำอะไร ที่ไหน แล้วเกิดเหตุการณ์อะไรขึ้นบ้าง ผลของเหตุการณ์เป็นอย่างไร และนิทานเรื่องนี้ให้ข้อคิดอะไรแก่นักเรียน เพื่อโยงไปสู่การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง
๖. ครูอธิบายตัวอย่างการเขียนแผนภาพโครงเรื่องนิทานอีสปเรื่อง ชวานากับงูเห่า ในหนังสือเรียน สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ จนนักเรียนเข้าใจ

ชั่วโมงที่ ๔๗

๑. ครูและนักเรียนช่วยกันทบทวนเรื่อง การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง
๒. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มคิดแตงนิทานสั้น ๆ กลุ่มละ ๑ เรื่อง โดยวางแผนเขียนแผนภาพโครงเรื่อง และนำข้อมูลจากโครงเรื่องไปเรียบเรียงเป็นนิทาน พร้อมทั้งบอกข้อคิดและทำเป็นสมมุติฐาน วาดภาพระบายสีให้สวยงาม
๓. นักเรียนแต่ละกลุ่มออกไปเล่านิทานของกลุ่มตนให้เพื่อนฟัง แล้วให้กลุ่มอื่น ๆ เขียนแผนภาพโครงเรื่องจากนิทานที่ฟังเพื่อนเล่า และร่วมตรวจสอบความถูกต้อง ทำสลับกันจนครบทุกกลุ่ม
๔. ครูให้นักเรียนกลุ่มเดิมเล่นเกมเรียงภาพตามลำดับเหตุการณ์ โดยครูนำภาพเหตุการณ์ต่าง ๆ ๓-๕ ภาพ ให้นักเรียนดู ซึ่งแต่ละภาพจะสามารถเรียงต่อเนื่องกันเป็นเหตุการณ์ที่ให้ข้อคิด แล้วครูอ่านนิทานให้นักเรียนฟัง ให้แต่ละกลุ่มตั้งใจฟังแล้วช่วยกันเรียงภาพให้ถูกต้องตามลำดับเหตุการณ์ กลุ่มใดที่เรียงภาพเสร็จแล้วให้ยกมือหรือเพื่อนเรียงเสร็จครบทุกกลุ่ม ครูเชื่อว่ากลุ่มใดเรียงเสร็จลำดับที่เท่าไร เมื่อเรียงเสร็จครบทุกกลุ่มแล้ว ครูคลิกเพื่อเฉลยคำตอบ กลุ่มที่เรียงได้ถูกต้องและไวที่สุดเป็นกลุ่มที่ชนะ

ขั้นที่ ๓ ฝึกฝนผู้เรียน

๑. นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง แล้วช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง
๒. นักเรียนเล่นเกมต่อแผนภาพ โดยแบ่งนักเรียนออกเป็น ๒ กลุ่ม ครูแจกแผ่นป้ายข้อความที่เป็นส่วนประกอบของแผนภาพโครงเรื่อง ๔ ชุดต่อ ๑ กลุ่ม ครูเลือกเรื่องที่ทำแผ่นป้ายข้อความที่เป็นส่วนประกอบของแผนภาพโครงเรื่องไว้เรื่องใดเรื่องหนึ่งขึ้นมาเล่าให้นักเรียนฟัง แล้วให้แต่ละกลุ่มช่วยกันต่อเป็นแผนภาพโครงเรื่องให้ถูกต้อง และบอกข้อคิดของเรื่องที่ฟัง กลุ่มใดทำสำเร็จรวดเร็ว และถูกต้องมากที่สุดเป็นผู้ชนะ

ขั้นที่ ๔ นำไปใช้

๑. นักเรียนนำความรู้เรื่อง การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง ไปใช้ในการอ่าน การฟัง และการดูเรื่องต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน

๒. นักเรียนบอกข้อคิดของเรื่องที่อ่าน ฟัง และดู แล้วนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ขั้นที่ ๕ สรุป

๑. นักเรียนร่วมกันสรุปเรื่อง การเขียนแผนภาพ โครงเรื่อง ตามความเข้าใจ
๒. ครูให้นักเรียนอ่านข่าว นิทาน หรือข้อความสั้น ๆ แล้วเล่าให้สมาชิกในครอบครัวฟัง หรือเขียนสรุปเรื่อง เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป

๘. กิจกรรมเสนอแนะ

๑. นักเรียนดูแผนภาพ โครงเรื่องและข้อคิด แล้วเขียนเป็นเรื่องราวให้สัมพันธ์กับแผนภาพ โครงเรื่องและข้อคิดที่ดู
๒. นักเรียนชมวิดีโอทัศน์นิทาน แล้วเขียนแผนภาพ โครงเรื่อง และบอกข้อคิดของเรื่องจากเรื่องที่ดู

๙. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. ตัวอย่างนิทาน
๒. ภาพเหตุการณ์
๓. แผ่นป้ายข้อความส่วนประกอบแผนภาพ โครงเรื่อง
๔. สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๕. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๖. แบบฝึกหัด รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๗. คู่มือการสอน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๘. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๐. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกหลังการสอน

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางการพัฒนา _____

๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางแก้ไข _____

๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
 เหตุผล _____

๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน
 _____ / _____ / _____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๕

การเขียนสรุปเรื่อง

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เวลา ๒ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง พระอภัยมณี ตอน สูดสาครเข้าเมืองเกาะเวก

๑. สาระสำคัญ

การเขียนสรุปเรื่อง เป็นการเขียนสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน ฟัง หรือดู ซึ่งทำให้เกิดความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน ฟัง หรือดูมากขึ้น

บทอ่านเสริมเรื่อง ทำไมหมีแพนด้าจึงมีสีดำขาว เป็นบทอ่านที่ให้ความรู้เกี่ยวกับตำนานของหมีแพนด้าว่าสีของขนหมีแพนด้าที่เป็นสีดำขาว มีที่มาจากอะไร

๒. ตัวชี้วัดชั้นปี

๑. สรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ท ๑.๑ (ป. ๔/๖)
๒. เขียนสื่อสารโดยใช้คำได้ถูกต้อง ชัดเจน และเหมาะสม ท ๒.๑ (ป. ๔/๒)
๓. เขียนย่อความจากเรื่องสั้น ๆ ท ๒.๑ (ป. ๔/๔)
๔. พุดสรุปความจากการฟังและการดู ท ๓.๑ (ป. ๔/๒)

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกหลักการเขียนสรุปเรื่อง และเขียนสรุปเรื่องได้ (K, P)
๒. สรุปใจความสำคัญและวิเคราะห์เรื่องที่อ่าน ฟัง หรือดูได้อย่างมีเหตุผล (K)
๓. บอกข้อคิดจากเรื่องที่อ่านและนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ (K)
๔. เขียนย่อความตามรูปแบบการย่อความ (K, P)
๕. ใช้กระบวนการเขียนในการพัฒนางานเขียนได้ (P)
๖. มีนิสัยรักการเขียนและมีมารยาทในการเขียน (A)

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะและกระบวนการ (P)
๑. สังเกตการตอบคำถาม ๒. ตรวจสอบการทำกิจกรรม ๓. ตรวจสอบทดสอบหลังเรียน	๑. ประเมินพฤติกรรมในการทำงาน เป็นรายบุคคลในด้านความสนใจ และตั้งใจเรียน ความรับผิดชอบ ในการทำกิจกรรม ความมีระเบียบ วินัยในการทำงาน ฯลฯ ๒. ประเมินมารยาทในการเขียน และนิสัยรักการเขียน	๑. ประเมินทักษะการเขียน ๒. ประเมินทักษะการเขียนข้อความ ๓. ประเมินทักษะกระบวนการคิด ๔. ประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม

๕. ภาระการเรียนรู้

๑. การเขียนสรุปเรื่อง
๒. บทอ่านเสริมเรื่อง ทำไมหมี่แพนดาจึงมีสีดำขาว

๖. แนวทางบูรณาการ

- | | | |
|----------------|---|---|
| คณิตศาสตร์ | ➔ | เขียนแผนภาพความคิดสรุปเรื่อง การเขียนสรุปเรื่อง |
| สังคมศึกษาฯ | ➔ | อ่านข่าวหรือบทความจากหนังสือพิมพ์ |
| ภาษาต่างประเทศ | ➔ | เขียนสรุปเรื่องสั้น ๆ เป็นภาษาอังกฤษ |
| ศิลปะ | ➔ | วาดภาพ/แสดงบทบาทสมมุติ |
| การงานอาชีพฯ | ➔ | หาบทความที่ให้ความรู้จากสื่ออิเล็กทรอนิกส์/จัดป้ายแสดงผลงาน |

๗. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ ๔๘

๑. ครูเรียกตัวแทนนักเรียนให้อ่านข่าวหรือข้อความสั้น ๆ ให้เพื่อนฟัง
๒. ครูซักถามนักเรียนเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร ให้นักเรียนช่วยกันตอบ
๓. ครูเลือกคำตอบที่เป็นประเด็นสำคัญของเรื่อง แล้วอธิบายให้นักเรียนเข้าใจว่า สิ่งที่นักเรียนช่วยกันตอบเป็นวิธีการสรุปเรื่อง

ขั้นที่ ๒ กิจกรรมการเรียนรู้

๑. นักเรียนศึกษาเรื่อง การเขียนสรุปเรื่อง ในหนังสือเรียน/สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ครูซักถามความเข้าใจและอธิบายเพิ่มเติม
๒. ครูอ่านข้อความให้นักเรียนฟัง ๑ เรื่อง ให้นักเรียนช่วยกันสรุปตามหลักการที่เรียนมา ครูตรวจสอบความถูกต้อง
๓. แบ่งนักเรียนออกเป็น ๕ กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มเลือกบทความสั้น ๆ จากหนังสือพิมพ์ เขียนสรุปเรื่อง เมื่อเสร็จแล้วให้แต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

ชั่วโมงที่ ๔๕

๑. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มฟังบทอ่านเสริมเรื่อง ทำไมหมีแพนด้าจึงมีสีดำ นักเรียนร่วมสนทนาความหมาย แล้วระดมสมองเขียนสรุปเรื่องราว โดยเขียนใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้า นำมาเรียบเรียงเป็นข้อความ
๒. นักเรียนอ่านบทอ่านเสริมเรื่อง ทำไมหมีแพนด้าจึงมีสีดำ อีกครั้ง ในหนังสือเรียน/สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ แล้วตอบคำถามจากประเด็นคำถามต่อไปนี้
 - ๑) นักเรียนทราบหรือไม่ว่าหมีแพนด้าเป็นสัตว์ที่มีชื่อเสียงของประเทศไทย
 - ๒) ถ้านักเรียนเป็นหญิงสาวผู้นั้น นักเรียนจะเข้าไปช่วยหมีแพนด้าหรือไม่ เพราะอะไร
 - ๓) หมีแพนด้าไว้ทุกข์หญิงสาวด้วยวิธีใดบ้าง
 - ๔) นักเรียนคิดว่าหมีแพนด้ามีขนสีดำจากเหตุการณ์ตามเนื้อเรื่องนี้หรือไม่ เพราะอะไร
๓. นักเรียนเขียนย่อความบทอ่านเสริมเรื่อง ทำไมหมีแพนด้าจึงมีสีดำ ตามรูปแบบการเขียนย่อความ

ขั้นที่ ๓ ฝึกฝนผู้เรียน

๑. นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับการเขียนสรุปเรื่อง แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบ
๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มหาบทความที่ให้ความรู้จากสื่ออินเทอร์เน็ต กลุ่มละ ๑ เรื่อง แล้วเขียนสรุปเรื่อง ทำเป็นรายงานส่งครู
๓. นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับบทอ่านเสริม ทำไมหมีแพนด้าจึงมีสีดำ แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบ
๔. นักเรียนวาดภาพหมีแพนด้า แล้วเขียนบรรยายลักษณะของหมีแพนด้าส่งครู

ขั้นที่ ๔ นำไปใช้

๑. นักเรียนนำความรู้เรื่อง การเขียนสรุปเรื่อง ไปใช้ในชีวิตประจำวันและการเรียนได้
๒. นักเรียนอ่าน ฟัง หรือดู แล้วสามารถสรุปเรื่องให้ผู้อื่นฟังได้

ขั้นที่ ๕ สรุป

๑. นักเรียนร่วมกันสรุปเรื่อง การเขียนสรุปเรื่อง แล้วเขียนเป็นแผนภาพความคิด
๒. นักเรียนช่วยกันสรุปใจความสำคัญจากบทอ่านเสริม ทำไมหมีแพนด้าจึงมีสีดำ
๓. นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนและช่วยกันเฉลยคำตอบ

๔. ครูให้นักเรียนสนทนาและตอบคำถามในประเด็นที่ว่า นักเรียนคิดว่า ปรากฏการณ์ฟ้าแลบ ฟ้าร้อง เกิดขึ้นได้อย่างไร แล้วมอบหมายให้นักเรียนศึกษาเนื้อหาในหน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง ดวงแก้ววิเศษ ในหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ของบริษัท สำนักพิมพ์ วัฒนาพานิช จำกัด เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป

๘. กิจกรรมเสนอแนะ

๑. จัดกิจกรรมให้นักเรียนชมสารคดีสั้น ๆ แล้วให้เขียนสรุปเรื่อง นำมาจัดป้ายแสดงผลงาน
๒. จัดแสดงบทบาทสมมติเรื่อง พระอภัยมณี ตอน สุดสาครเข้าเมืองการเวก แล้วเขียนสรุปเรื่อง
๓. นักเรียนฝึกเขียนสรุปเรื่องสั้น ๆ เป็นภาษาอังกฤษ
๔. นักเรียนศึกษาเกี่ยวกับประเทศสมาชิกอาเซียน ๑ ประเทศ ในด้านใดด้านหนึ่งตามความสนใจ เช่น ด้านศิลปวัฒนธรรม สถานที่สำคัญและแหล่งท่องเที่ยว การเมืองการปกครอง เศรษฐกิจ ฯลฯ แล้วเขียนสรุปเรื่องด้วยสำนวนภาษาของตนเอง แล้วนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

๙. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน
๒. ตัวอย่างข่าวหรือบทความ
๓. ตัวอย่างข้อความ
๔. หนังสือพิมพ์
๕. อินเทอร์เน็ต
๖. สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์ วัฒนาพานิช จำกัด
๗. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ บริษัท สำนักพิมพ์ วัฒนาพานิช จำกัด
๘. แบบฝึกหัด รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ บริษัท สำนักพิมพ์ วัฒนาพานิช จำกัด
๙. คู่มือการสอน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์ วัฒนาพานิช จำกัด
๑๐. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์ วัฒนาพานิช จำกัด

๑๐. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกหลังการสอน

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางการพัฒนา _____

๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางแก้ไข _____

๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
 เหตุผล _____

๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน
 _____ / _____ / _____

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ ดวงแก้ววิเศษ

เวลา ๑๐ ชั่วโมง

ผังมโนทัศน์เป้าหมายการเรียนรู้และขอบข่ายภาระงาน



ผังการออกแบบการจัดการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ ดวงแก้ววิเศษ

ขั้นที่ ๑ ผลลัพธ์ปลายทางที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียน	
<p>ตัวชี้วัดชั้นปี</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง ท ๑.๑ (ป. ๔/๑) ๒. อ่านเรื่องสั้น ๆ ตามเวลาที่กำหนดและตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน ท ๑.๑ (ป. ๔/๓) ๓. แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน ท ๑.๑ (ป. ๔/๔) ๔. สรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ท ๑.๑ (ป. ๔/๖) ๕. เขียนย่อความจากเรื่องสั้น ๆ ท ๒.๑ (ป. ๔/๔) ๖. เขียนบันทึกและเขียนรายงานจากการศึกษาค้นคว้า ท ๒.๑ (ป. ๔/๖) ๗. มีมารยาทในการเขียน ท ๒.๑ (ป. ๔/๘) ๘. รายงานเรื่องหรือประเด็นที่ศึกษาค้นคว้าจากการฟัง การดู และการสนทนา ท ๓.๑ (ป. ๔/๕) ๙. มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด ท ๓.๑ (ป. ๔/๖) ๑๐. เปรียบเทียบภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาถิ่นได้ ท. ๔.๑ (ป.๔/๗) ๑๑. ระบุข้อคิดจากนิทานพื้นบ้าน นิทาน หรือนิทานคติธรรม ท ๕.๑ (ป. ๔/๑) 	
<p>ความเข้าใจที่คงทนของนักเรียน นักเรียนจะเข้าใจว่า...</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. การอ่านเรื่องราวต่าง ๆ จะต้องอ่านออกเสียงคำถูกต้อง จับใจความและตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้ถูกต้องครบถ้วน ๒. อักษรควบ เป็นพยัญชนะต้น ๒ ตัวควบหรือกล้ำ อยู่ในสระเดียวกัน ๓. เครื่องหมายวรรคตอน เป็นเครื่องหมายกำกับคำหรือข้อความต่าง ๆ ๔. การเขียนรายงาน เป็นการเขียนนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้า ๕. การพูดรายงาน เป็นการพูดนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้า ซึ่งต้องพูดให้ผู้ฟังสนใจ ๖. ภาษาพูด เป็นภาษาที่ใช้พูดจากันในชีวิตประจำวัน ภาษาเขียน เป็นภาษาที่ใช้เขียน จะต้องถูกต้องตามหลักภาษา 	<p>คำถามสำคัญที่ทำให้เกิดความเข้าใจที่คงทน</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. การอ่านเรื่อง ดวงแก้ววิเศษ ได้ความรู้หรือข้อคิดอะไรบ้าง ๒. ตำนานพื้นบ้านมีลักษณะอย่างไร ๓. อักษรควบคืออะไร แบ่งออกเป็นกี่ชนิด ๔. เครื่องหมายวรรคตอนแต่ละเครื่องหมายมีวิธีใช้อย่างไร ๕. การเขียนรายงานประกอบด้วยส่วนใดบ้าง ๖. การพูดรายงานอย่างไรจึงจะน่าฟัง ๗. ภาษาพูดกับภาษาเขียนต่างกันอย่างไร

<p>ความรู้ของนักเรียนที่นำไปสู่ความเข้าใจที่คงทน นักเรียนจะรู้ว่า...</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. คำสำคัญ ได้แก่ ฟาร์อง ฟาแลบ จินดา กิตรี วสันตฤคุ วิมาน จักรราศี ๒. การอ่านเรื่อง ดวงแก้ววิเศษ เป็นการฝึกทักษะ การอ่านออกเสียง จับใจความสำคัญ และได้ ความรู้เกี่ยวกับตำนานพื้นบ้าน ซึ่งเป็นภูมิปัญญา ทางภาษาอีกด้วย ๓. อักษรควบ แบ่งออกเป็น ๒ ชนิด คือ อักษรควบ แท้กับอักษรควบไม่แท้ ๔. เครื่องหมายวรรคตอนมีหลายชนิด แต่ละชนิดมี วิธีใช้แตกต่างกันและต้องใช้ให้ถูกต้อง ๕. การเขียนรายงาน เป็นการเขียนผลการศึกษาค้นคว้าตามรูปแบบของการเขียนรายงาน ๖. การพูดรายงาน เป็นการพูดนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้า จะต้องพูดนำเสนอให้น่าสนใจและบอก รายละเอียดของข้อมูลครบถ้วน ๗. ภาษาพูด เป็นภาษาปากที่ใช้พูดกันใน ชีวิตประจำวัน ส่วนภาษาเขียน เป็นภาษาที่ใช้ อย่างเป็นทางการ ถูกต้องตามหลักภาษา 	<p>ทักษะ/ความสามารถของนักเรียนที่นำไปสู่ ความเข้าใจที่คงทน นักเรียนจะสามารถ...</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. จับใจความสำคัญ บอกข้อคิดจากเรื่อง ดวงแก้ววิเศษ ๒. บอกลักษณะของตำนานพื้นบ้าน ๓. อ่านและเขียนคำควบกล้า ๔. ใช้เครื่องหมายวรรคตอนกำกับคำหรือ ข้อความถูกต้อง ๕. พุดและเขียนรายงานได้เหมาะสม ๖. ใช้ภาษาพูดและภาษาเขียนถูกต้องตาม กาลเทศะ
<p>ขั้นที่ ๒ การรายงานและการประเมินผลการเรียนรู้ซึ่งเป็นหลักฐานที่แสดงว่านักเรียนมีผลการเรียนรู้ ตามที่กำหนดไว้อย่างแท้จริง</p>	
<p>๑. การงานที่นักเรียนต้องปฏิบัติ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑.๑ อ่านเรื่อง ดวงแก้ววิเศษ จับใจความสำคัญ ตอบคำถาม แสดงความคิดเห็น และบอกข้อคิด จากเรื่องที่อ่าน ๑.๒ เล่าเรื่องย่อ ๑.๓ เขียนเล่าเรื่อง ๑.๔ เขียนย่อความ ๑.๕ อ่านและเขียนอักษรควบ ๑.๖ แต่งประโยค ๑.๗ อ่านและเขียนเครื่องหมายวรรคตอนเขียนกำกับคำหรือข้อความ ๑.๘ เขียนรายงาน ๑.๙ พุดนำเสนอผลงาน ๑.๑๐ เขียนบทสนทนา 	

๒. วิธีการและเครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้

๒.๑ วิธีการประเมินผลการเรียนรู้

- ๑) การทดสอบ
- ๒) การสนทนาซักถาม
- ๓) การสังเกต
- ๔) การตรวจผลงาน/กิจกรรม
เป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม
- ๕) การวัดเจตคติ
- ๖) การวัดทักษะและกระบวนการ

๒.๒ เครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้

- ๑) แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน
- ๒) แบบทดสอบการอ่าน
- ๓) แบบประเมินการอ่าน
- ๔) แบบประเมินการเขียน
- ๕) แบบประเมินการฟังและการดู
- ๖) แบบประเมินการพูด
- ๗) แบบประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรม
และค่านิยม
- ๘) แบบประเมินด้านทักษะและกระบวนการ

๓. สิ่งที่มีมุ่งประเมิน

- ๓.๑ ความสามารถในการอธิบาย ชี้แจง การแปลความและตีความ การประยุกต์ คัดแปลง และ
และนำไปใช้ การมีมุมมองที่หลากหลาย การให้ความสำคัญและใส่ใจในความรู้สึกรู้สึกของผู้อื่น
และการรู้จักตนเอง
- ๓.๒ ทักษะกระบวนการทางภาษา
- ๓.๓ สมรรถนะสำคัญ ได้แก่ การสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้ทักษะชีวิต และการใช้เทคโนโลยี
- ๓.๔ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เช่น รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้
อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ

ขั้นที่ ๓ แผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๐ การอ่านเรื่อง ดวงแก้ววิเศษ	เวลา ๓ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๑ อักษรควบ	เวลา ๑ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๒ เครื่องหมายวรรคตอน	เวลา ๑ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๓ การเขียนและการพูดรายงาน	เวลา ๓ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๔ ภาษาพูดและภาษาเขียน	เวลา ๒ ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๐

การอ่านเรื่อง ดวงแก้ววิเศษ

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เวลา ๑ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง ดวงแก้ววิเศษ

๑. สาระสำคัญ

การอ่านเรื่องต่าง ๆ จะต้องสรุปใจความสำคัญ วิเคราะห์เนื้อเรื่อง และบอกข้อคิดของเรื่องที่อ่านได้ การอ่านเรื่อง ดวงแก้ววิเศษ เป็นการฝึกทักษะการอ่าน ทำให้รู้จักตำนานพื้นบ้าน ซึ่งเป็นภูมิปัญญาทางภาษา ที่ควรศึกษาหาความรู้

๒. ตัวชี้วัดชั้นปี

๑. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรอง ได้ถูกต้อง ท ๑.๑ (ป.๔/๑)
๒. อ่านเรื่องสั้น ๆ ตามเวลาที่กำหนดและตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน ท ๑.๑ (ป. ๔/๓)
๓. แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน ท ๑.๑ (ป. ๔/๔)
๔. สรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ท ๑.๑ (ป. ๔/๖)
๕. เขียนย่อความจากเรื่องสั้น ๆ ท ๒.๑ (ป. ๔/๔)
๖. ระบุข้อคิดจากนิทานพื้นบ้านหรือนิทานคติธรรม ท ๕.๑ (ป. ๔/๑)

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. อ่านออกเสียงและบอกความหมายของคำ กลุ่มคำ และประโยคได้ (K, P)
๒. พุฒและเขียนแสดงความรู้ ความคิด ความรู้สึก และจินตนาการ ได้อย่างเหมาะสมและสร้างสรรค์ (K, P)
๓. นำความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่านไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ (K, P)
๔. บอกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านหรือฟังได้ (K)
๕. เขียนย่อความได้ถูกต้องตามหลักการย่อความ (K)
๖. ใช้กระบวนการอ่านพัฒนาความเข้าใจในการอ่าน และเป็นเครื่องมือในการพัฒนาตนเองในการดำเนินชีวิตได้ (K, P)
๗. เห็นคุณค่าของภูมิปัญญาทางภาษา (A)

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะและกระบวนการ (P)
๑. สังเกตการตอบคำถาม ๒. ตรวจสอบการทำกิจกรรม ๓. ตรวจสอบทดสอบก่อนเรียน	๑. ประเมินพฤติกรรมในการทำงาน เป็นรายบุคคลในด้านความสนใจ และตั้งใจเรียน ความรับผิดชอบ ในการทำกิจกรรม ความมีระเบียบ วินัยในการทำงาน ฯลฯ ๒. ประเมินความภูมิใจและเห็นคุณค่า ภูมิปัญญาทางภาษา วรรณคดี และวรรณกรรม ๓. ประเมินมารยาทในการเขียน และนิสัยรักการเขียน	๑. ประเมินทักษะการอ่านออกเสียง ร้อยแก้ว ๒. ประเมินทักษะการอ่านสรุปความ ๓. ประเมินทักษะการเขียนย่อความ ๔. ประเมินทักษะการแสวงหาความรู้ ๕. ประเมินทักษะกระบวนการคิด ๖. ประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม

๕. สาระการเรียนรู้

๑. การอ่านเรื่อง ดวงแก้ววิเศษ
๒. คำใหม่น่ารู้
๓. คำอ่านน่ารู้

๖. แนวทางบูรณาการ

- | | | |
|--------------|---|--|
| วิทยาศาสตร์ | ➡ | ศึกษาเรื่อง ปრაกฏการณ์ฟ้าแลบ ฟ้าร้อง และจันทรปราคา |
| สังคมศึกษาฯ | ➡ | ศึกษาเรื่อง นิทานพื้นบ้าน |
| ศิลปะ | ➡ | วาดภาพประกอบนิทาน |
| สุขศึกษาฯ | ➡ | เล่นเกมแข่งขันเขียนคำอ่านจากบัตรคำ |
| การงานอาชีพฯ | ➡ | ทำสมุดนิทาน |

๗. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ ๕๐

๑. นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน
๒. ครูนำนักเรียนสนทนาเกี่ยวกับปรากฏการณ์ฟ้าแลบ ฟ้าร้อง แล้วให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับที่มาของการเกิดปรากฏการณ์ฟ้าแลบ ฟ้าร้อง ว่าเกิดขึ้นได้อย่างไร
๓. ครูให้นักเรียนดูภาพนางเมขลากับยักษ์รามสูร แล้วเล่าประวัติความเป็นมาของตัวละครทั้ง ๒ ตัวนี้

ขั้นที่ ๒ กิจกรรมการเรียนรู้

๑. ครูแบ่งเนื้อเรื่องเรื่อง ดวงแก้ววิเศษ ในหนังสือเรียน/สื่อการเรียนรู้ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ออกเป็น ๔ ตอน แบ่งนักเรียนออกเป็น ๔ กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่ม
อ่านออกเสียงเนื้อเรื่องในตอนของตนเองตามลำดับเนื้อเรื่อง
๒. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปใจความสำคัญของเรื่องเมื่อนักเรียนอ่านจบในแต่ละตอนจนจบเรื่อง
๓. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันแสดงความคิดเห็นและตอบคำถามตามประเด็นคำถามที่กำหนดให้
 - ๑) รามสูรตามจับเมฆลาทำไม
 - ๒) นักเรียนเชื่อหรือไม่ว่าฟ้าแลบฟ้าร้องเกิดจากเมฆลา โยนดวงแก้วและรามสูรขว้างขวาน
เพราะอะไร
 - ๓) นักเรียนคิดว่าในที่สุดรามสูรจะจับเมฆลาได้หรือไม่ เพราะอะไร
๔. นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอคำตอบหน้าชั้นเรียน ครูและเพื่อนช่วยกันตรวจสอบ
ความถูกต้อง

ชั่วโมงที่ ๕๑

๑. นักเรียนช่วยกันเล่าเรื่อง ดวงแก้ววิเศษ เพื่อเป็นการทบทวน
๒. ครูบอกนักเรียนว่า เมฆลากับรามสูรเป็นตำนานพื้นบ้าน ให้นักเรียนช่วยกันอธิบายคำว่า ตำนาน
พื้นบ้านตามความเข้าใจของตนเอง
๓. ครูอธิบายลักษณะของตำนานพื้นบ้าน แล้วยกตัวอย่างตำนานพื้นบ้านที่นักเรียนรู้จัก และเล่าเรื่องย่อ
ให้นักเรียนฟัง
๔. ครูนำหนังสือตำนานพื้นบ้านเรื่องต่าง ๆ มาให้นักเรียนเลือกอ่านคนละ ๑ เรื่อง แล้วครูสุ่มเรียก
ให้ออกมาเล่าให้เพื่อนฟังหน้าชั้นเรียน และบอกด้วยว่าเป็นตำนานพื้นบ้านเกี่ยวกับเรื่องอะไร
๕. ครูบอกนักเรียนว่าเรื่อง เมฆลากับรามสูร เป็นตำนานพื้นบ้าน และอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนฟังว่า
ประเทศสมาชิกอาเซียนประเทศอื่นก็มีตำนานพื้นบ้านเช่นกัน เช่น ประเทศลาว มีตำนานพื้นบ้าน
เรื่องตำนานคำชะโนด ซึ่งเป็นตำนานพื้นบ้านลาวที่กล่าวถึงแม่น้ำโขง โดยกล่าวถึงนาคสองตัว คือ
พญาศรีสุทโธและพญาสุวรรณ ซึ่งทะเลาะกันนานถึง ๗ ปี พระอินทร์ต้องลงมาตัดสินความโดยให้
นาคทั้งสองสร้างแม่น้ำจากหนองแสขึ้นมากคนละสาย ใครถึงทะเลก่อนจะได้ปลาบึก พญาศรีสุทโธ
เป็นนาคใจร้อนสร้างแม่น้ำมุ่งไปทางตะวันออก เจอภูเขาขวางตรงไหนก็สร้างแม่น้ำคดโค้งตาม
แม่น้ำสายนี้ คือ แม่น้ำโขง (โขง มาจากคำว่า โค้ง) ส่วนพญาสุวรรณเป็นนาคใจเย็น พยายามสร้าง
แม่น้ำลงไปทางใต้ด้วยความพิถีพิถัน แม่น้ำสายนี้ คือ แม่น้ำน่าน (เป็นแม่น้ำที่ตรงกว่าทุกสาย)
สุดท้าย พญาศรีสุทโธสร้างแม่น้ำไปถึงทะเลก่อน จึงได้ปลาบึกจากพระอินทร์ไป ซึ่งตรงกับข้อมูล
ปัจจุบันที่จะพบปลาบึกได้เฉพาะลุ่มแม่น้ำโขง

ชั่วโมงที่ ๕๒

๑. ครูอ่านคำใหม่ที่น่ารู้ให้นักเรียนฟัง แล้วให้นักเรียนอ่านออกเสียงตามทีละคำ จนคล่อง
๒. นักเรียนพิจารณาคำใหม่ว่ามีคำศัพท์ใดบ้างที่รู้ความหมาย แล้วช่วยกันบอกความหมายคำศัพท์กับครู แล้วจดคำที่ไม่รู้ความหมายมารวบรวมไว้หน้าห้อง
๓. ครูเขียนคำศัพท์ทั้งหมดที่นักเรียนไม่รู้ความหมายบนกระดาน ให้นักเรียนแข่งกันหาความหมายของคำศัพท์โดยเปิดจากพจนานุกรม เขียนคำศัพท์และความหมายลงสมุดของตนเอง นักเรียนคนใดหาความหมายครบและถูกต้องส่งครูก่อนจะได้รับรางวัลจากครู
๔. ครูแจกบัตรคำให้นักเรียนทุกกลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มเล่นเกมแข่งขันเขียนคำจากบัตรคำ โดยกำหนดเวลาให้ ๓ นาที ให้นักเรียนเขียนคำอ่านของคำในบัตรคำ แล้วร่วมกันตรวจสอบความถูกต้อง กลุ่มใดเสร็จก่อนและเขียนถูกต้องมากที่สุดเป็นผู้ชนะ จากนั้นให้นักเรียนอ่านออกเสียงพร้อมกัน

รามสูร	เมขลา	ปรากฏการณ์	พยัคฆ์เขียด	ยักษ์
เพชร	วิทยาศาสตร์	พระอินทร์	ประจุไฟฟ้า	

ขั้นที่ ๓ ฝึกฝนผู้เรียน

๑. นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับเนื้อเรื่อง ดวงแก้ววิเศษ แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบ
๒. นักเรียนอ่านและศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมเกี่ยวกับตำนานพื้นบ้าน และเลือกตำนานพื้นบ้านในท้องถิ่นของตนมา ๑ เรื่อง เขียนเล่าเรื่องและวาดภาพประกอบให้สวยงาม ทำเป็นเล่มสมุดนิทาน
๓. นักเรียนศึกษาเรื่อง ตำนานพื้นบ้าน เพิ่มเติมจากห้องสมุดและสื่ออื่น ๆ แล้วเลือก ๑ ตำนานมาเขียนย่อความตามหลักการเขียนย่อความ
๔. นักเรียนคัดคำยากหรือคำที่อ่านออกเสียงไม่ได้ลงสมุด เพื่อฝึกอ่าน
๕. นักเรียนอ่านบททวนเรื่อง ดวงแก้ววิเศษ แล้วยกตัวอย่างข้อความที่เป็นข้อคิดเห็น จดบันทึกลงสมุดส่งครู

ขั้นที่ ๔ นำไปใช้

๑. นักเรียนอธิบายการเกิดปรากฏการณ์ฟ้าแลบ ฟ้าร้อง และราหูอมจันทร์ ทั้งด้านวิทยาศาสตร์ และตำนานพื้นบ้านให้ผู้อื่นฟังได้
๒. นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับปรากฏการณ์ฟ้าแลบ ฟ้าร้อง และราหูอมจันทร์ ซึ่งเป็นพื้นฐานในการเรียนวิทยาศาสตร์
๓. นักเรียนนำข้อคิดจากเรื่อง ดวงแก้ววิเศษ ไปใช้เป็นแนวปฏิบัติในการดำเนินชีวิตประจำวัน
๔. นักเรียนวิเคราะห์พฤติกรรมของรามสูร ที่ไม่มีความพอดี เบียดเบียนผู้อื่น และอยากได้ของของผู้อื่น ซึ่งปฏิบัติตนไม่สอดคล้องกับหลักเศรษฐกิจพอเพียงเรื่องความพอประมาณ เนื่องจากแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงนี้ให้ตระหนักเรื่องความพอประมาณ รู้จักความพอดี ไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น ซึ่งนักเรียนสามารถนำแนวคิดนี้ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้

ขั้นที่ ๕ สรุป

๑. นักเรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญและข้อคิดของเรื่อง ดวงแก้ววิเศษ
๒. ครูให้นักเรียนอ่านเรื่อง อักษรควบ แล้วฝึกจำแนกคำที่พบเห็นในชีวิตประจำวัน คำใดเป็นอักษรควบ คำใดไม่เป็นอักษรควบ เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป

๘. กิจกรรมเสนอแนะ

๑. จัดกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนเห็นคุณค่าของภูมิปัญญาทางภาษาโดยการฉายวิดีโอทัศน์ด้านานพื้นบ้าน เรื่องต่าง ๆ ให้นักเรียนชม
๒. จัดทัศนศึกษาสถานที่ต่าง ๆ ที่มีด้านานพื้นบ้าน

๙. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน
๒. ภาพนางเมขลากับยักษ์รามสูร
๓. หนังสือด้านานพื้นบ้านเรื่องต่าง ๆ
๔. พจนานุกรม
๓. บัตรคำ
๕. ห้องสมุดและสื่ออื่น ๆ
๖. สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๗. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๘. แบบฝึกหัด รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๙. คู่มือการสอน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๑๐. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์ วัฒนาพานิช จำกัด

๑๐. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้ออนไลน์

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางการพัฒนา _____

๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางแก้ไข _____

๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
 เหตุผล _____

๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน
 _____ / _____ / _____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๑

อักษรควบ

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เวลา ๑ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง ดวงแก้ววิเศษ

๑. สาระสำคัญ

อักษรควบ คือ คำที่มีพยัญชนะ ๒ ตัว ควบหรือกล้ำอยู่ในสระเดียวกัน แบ่งเป็น ๒ ชนิด คือ อักษรควบแท้กับอักษรควบไม่แท้ การเรียนรู้เรื่อง อักษรควบ จะทำให้อ่านและเขียนได้ถูกต้อง คล่องแคล่ว และนำไปใช้สื่อสารในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้อง

๒. ตัวชี้วัดชั้นปี

อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง ท ๑.๑ (ป. ๔/๑)

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. อ่านและเขียนคำควบกล้ำได้ (K, P)
๒. อ่านออกเสียงและบอกความหมายของคำ กลุ่มคำ และประโยคได้ (K, P)
๓. ใช้กระบวนการอ่านพัฒนาความเข้าใจในการอ่าน และเป็นเครื่องมือในการพัฒนาตนเองในการดำเนินชีวิตได้ (K, P)
๔. ใช้ทักษะทางภาษาในการเรียน การแสวงหาความรู้ และการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ (P)
๕. มีความสนใจในการเรียนภาษาไทย (A)

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะและกระบวนการ (P)
๑. สังเกตการตอบคำถาม และยกตัวอย่างคำ ๒. ตรวจสอบการทำ กิจกรรม	๑. ประเมินพฤติกรรมในการทำงาน เป็นรายบุคคลในด้านความสนใจ และตั้งใจเรียน ความรับผิดชอบ ในการทำกิจกรรม ความมีระเบียบ วินัยในการทำงาน ฯลฯ ๒. ประเมินมารยาทในการอ่าน และนิสัยรักการอ่าน	๑. ประเมินทักษะการอ่านออกเสียง ร้อยแก้ว ๒. ประเมินทักษะการเขียน ๓. ประเมินทักษะกระบวนการคิด ๔. ประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม

๕. ตารางการเรียนรู้

อักษรควบ

๖. แนวทางบูรณาการ

คณิตศาสตร์	➡	รวบรวมและแยกประเภทของอักษรควบ/เขียนแผนภาพความคิดสรุป เรื่อง อักษรควบ
ภาษาต่างประเทศ	➡	เปรียบเทียบการอ่านออกเสียงอักษรควบในภาษาอังกฤษ
ศิลปะ	➡	วาดภาพประกอบเรื่องราว
การงานอาชีพฯ	➡	จัดป้ายนิเทศ

๗. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ ๕๓

- ครูนำภาพ กลอง เรือ ไม้กวาด พระสงฆ์ หาดทราย ลิง ขวาน หรือภาพอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับบทเรียน
ให้นักเรียนดู
- ครูเรียกนักเรียน ๗ คน ออกมาเขียนคำจากภาพที่เห็นบนกระดาน และให้นักเรียนอ่านออกเสียง
พร้อมกัน
- ครูแนะให้นักเรียนสังเกตพยัญชนะต้นของคำแต่ละคำ และอธิบายลักษณะของอักษรควบ ซึ่ให้
เห็นว่าคำใดเป็นอักษรควบ และคำใดไม่เป็นอักษรควบ

ขั้นที่ ๒ กิจกรรมการเรียนรู้

๑. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มศึกษาเรื่อง อักษรควบ จากแผนภูมิที่ครูติดบนกระดาน แล้วครูซักถามถึงลักษณะของอักษรควบ ชนิดของอักษรควบ เพื่อตรวจสอบความเข้าใจ
๒. นักเรียนช่วยกันรวบรวมอักษรควบจากเนื้อเรื่อง ดวงแก้ววิเศษ ในหนังสือเรียน/สื่อการเรียนรู้ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภายในเวลา ๑๐ นาที
๓. นักเรียนแต่ละกลุ่มอ่านคำควบกล้าที่หาได้ ครูเขียนบนกระดาน แล้วช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง
๔. นักเรียนอ่านออกเสียงคำอักษรควบที่รวบรวมได้พร้อมกัน แล้วมาแยกประเภทว่าเป็นอักษรควบแท้หรืออักษรควบไม่แท้
๕. ครูอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนฟังว่าคำในภาษาไทยที่เป็นอักษรควบที่เราใช้ในชีวิตประจำวัน ส่วนหนึ่งมาจากภาษาเขมร เช่น กราบ ขลัง ครอบ ควาญ ตรัส ทรง ทรวง พลับพลา จากนั้นให้นักเรียนช่วยกันยกตัวอย่างเพิ่มเติม ครูตรวจสอบความถูกต้อง

ขั้นที่ ๓ ฝึกฝนผู้เรียน

๑. นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับอักษรควบ แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบ
๒. แบ่งนักเรียนออกเป็น ๕ กลุ่ม ระดมสมองยกตัวอย่างคำที่ใช้อักษรควบที่กำหนดให้ได้มากที่สุด และแยกประเภทว่าเป็นอักษรควบแท้หรือเป็นอักษรควบไม่แท้

กว – เกวียน	พล – เพลง
กล – กลาง	จร – จริง
กร – โกรธ	ทร – ทราย
ขว – ขวาน	สร – เสรี
ขล – ขลาด	สร – สรง
คร – ครก	ตร – ตรว
คล – คลอง	ปล – ปลุก
พร – พริก	ปร – โปรด

๓. เลือกคำในข้อ ๒ มาแต่งประโยคต่อกันเป็นเรื่องราว พร้อมวาดภาพระบายสีให้สวยงาม

ขั้นที่ ๔ นำไปใช้

นักเรียนอ่านและเขียนอักษรควบได้ถูกต้อง และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

ขั้นที่ ๕ สรุป

๑. นักเรียนร่วมกันสรุปเรื่อง อักษรควบ แล้วเขียนเป็นแผนภาพความคิด

๒. ครูให้นักเรียนสำรวจข้อความบนแผ่นป้ายในโรงเรียน ป้ายโฆษณา หนังสือพิมพ์ ฯลฯ ว่ามีการใช้เครื่องหมายวรรคตอนใดบ้าง และใช้ได้ถูกต้องหรือไม่ เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป

๘. กิจกรรมเสนอแนะ

๑. จัดป้ายนิเทศอักษรควบที่มักอ่านผิดหรือเขียนผิด
๒. จัดโครงการเพื่อนช่วยเพื่อน โดยให้นักเรียนที่อ่านออกเสียงอักษรควบชัดเจนช่วยฝึกเพื่อนที่อ่านออกเสียงอักษรควบไม่ชัด ให้อ่านได้ชัดเจน
๓. นักเรียนเปรียบเทียบการอ่านออกเสียงอักษรควบในภาษาอังกฤษกับภาษาไทย
๔. นักเรียนจับคู่กับเพื่อน สืบค้นข้อมูลจากห้องสมุดเกี่ยวกับวิธีการออกเสียงคำบางคำในภาษาลิ้นว่ามีการออกเสียงคำควบกล้ำเหมือนภาษาไทยมาตรฐานหรือไม่ แล้วเขียนสรุปเป็นความรู้

๙. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. รูปภาพ
๒. แผนภูมิเรื่อง อักษรควบ
๓. สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๔. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๕. แบบฝึกหัด รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๖. คู่มือการสอน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๗. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๐. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกหลังการสอน

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางการพัฒนา _____

๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางแก้ไข _____

๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
 เหตุผล _____

๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน
 _____ / _____ / _____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๒

เครื่องหมายวรรคตอน

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เวลา ๑ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง ดวงแก้ววิเศษ

๑. สาระสำคัญ

เครื่องหมายวรรคตอน เป็นเครื่องหมายที่ใช้เขียนประกอบคำหรือข้อความเพื่อให้อ่านและเข้าใจความหมายได้ถูกต้องชัดเจนยิ่งขึ้น การศึกษาเรื่อง เครื่องหมายวรรคตอน จะทำให้นักเรียนใช้เครื่องหมายวรรคตอนได้ถูกต้องเหมาะสม

๒. ตัวชี้วัดชั้นปี

อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง ท ๑.๑ (ป. ๔/๑)

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. ใช้เครื่องหมายวรรคตอนในการอ่านและการเขียน ได้ถูกต้อง (K, P)
๒. พูดย่อและเขียนแสดงความรู้ ความคิด ความรู้สึก และจินตนาการได้อย่างเหมาะสมและสร้างสรรค์ (K, P)
๓. ใช้ทักษะทางภาษาในการเรียน การแสวงหาความรู้ และการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ (P)
๔. มีมารยาทในการอ่านและการเขียน (A)

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะและกระบวนการ (P)
๑. สังเกตการตอบคำถาม ๒. ตรวจสอบการทำกิจกรรม	๑. ประเมินพฤติกรรมในการทำงาน เป็นรายบุคคลในด้านความสนใจ และตั้งใจเรียน ความรับผิดชอบ ในการทำกิจกรรม ความมีระเบียบ วินัยในการทำงาน ฯลฯ ๒. ประเมินมารยาทในการเขียน และนิสัยรักการเขียน	๑. ประเมินทักษะการแสวงหา ความรู้ ๒. ประเมินทักษะกระบวนการคิด ๓. ประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม

๕. ตารางการเรียนรู้

เครื่องหมายวรรคตอน

๖. แนวทางบูรณาการ

สังคมศึกษา	➡	นำความรู้เรื่อง เครื่องหมายวรรคตอน ไปใช้ในชีวิตประจำวัน
ภาษาต่างประเทศ	➡	อ่านคำศัพท์เครื่องหมายวรรคตอนในภาษาอังกฤษ
สุขศึกษา	➡	เล่นเกมแข่งขันแต่งประโยค
งานอาชีพ	➡	จัดป้ายนิเทศ

๗. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ ๕๔

๑. ครูเขียนประโยคที่มีเครื่องหมายวรรคตอนบนกระดาน ๕-๗ ประโยค

๒. นักเรียนบอกชื่อเครื่องหมายวรรคตอนที่พบในประโยคที่ครูเขียน

ขั้นที่ ๒ กิจกรรมการเรียนรู้

๑. แบ่งนักเรียนออกเป็น ๖ กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มศึกษาเรื่อง เครื่องหมายวรรคตอน ในหนังสือเรียน/

สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ กลุ่มละ ๑ เครื่องหมาย

กลุ่มที่ ๑ เครื่องหมายอัฒประกาศ

กลุ่มที่ ๔ เครื่องหมายอัศเจรีย์

กลุ่มที่ ๒ เครื่องหมายชนิดขีด

กลุ่มที่ ๕ เครื่องหมายมหัพภาค

กลุ่มที่ ๓ เครื่องหมายไม้ยมก

กลุ่มที่ ๖ เครื่องหมายสัญประกาศ

๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มระดมสมองศึกษาเครื่องหมายวรรคตอนที่ได้รับมอบหมายในเรื่องรูปแบบตำแหน่งที่ใช้เขียน จุดประสงค์ที่ใช้เครื่องหมาย และตัวอย่างประโยคที่ใช้เครื่องหมาย แล้วออกมารายงานผลการศึกษาให้เพื่อนฟังหน้าชั้นเรียน และนำผลงานมาจัดป้ายนิเทศ

๓. ครูอธิบายเพิ่มเติมเรื่องชื่อของเครื่องหมายวรรคตอน สามารถเรียกได้หลายชื่อ คล้ายชื่อเล่นกับชื่อจริง

“ ” เครื่องหมายอัฒประกาศ หรือ เครื่องหมายคำพูด

() เครื่องหมายชนิดขีด หรือ เครื่องหมายวงเล็บ

๑ เครื่องหมายไม้ยมก หรือ เครื่องหมายยมก

! เครื่องหมายอัศเจรีย์ หรือ เครื่องหมายตกใจ

_____ เครื่องหมายสัญประกาศ หรือ เครื่องหมายขีดเส้นใต้

๔. แบ่งนักเรียนออกเป็น ๔ กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มเล่นเกมแข่งขันกันแต่งประโยค โดยครูยกบัตรเครื่องหมายวรรคตอนขึ้นมาครั้งละ ๑ ใบ ให้แต่ละกลุ่มแข่งขันกันแต่งประโยคที่ใช้เครื่องหมายวรรคตอนนั้น กลุ่มใดทำถูกต้องมากที่สุดเป็นผู้ชนะ

ขั้นที่ ๓ ฝึกฝนผู้เรียน

๑. นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับเครื่องหมายวรรคตอน แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบ
๒. นักเรียนหาข้อความที่มีเครื่องหมายวรรคตอนจากหนังสือพิมพ์หรือหนังสืออื่น ๆ รวบรวมเป็นตัวอย่างข้อความหรือประโยคที่มีเครื่องหมายวรรคตอน
๓. นักเรียนยกตัวอย่างเครื่องหมายวรรคตอนในภาษาอังกฤษ พร้อมบอกคำศัพท์ของเครื่องหมายวรรคตอนนั้น ๆ

ขั้นที่ ๔ นำไปใช้

๑. นักเรียนบอกวิธีใช้เครื่องหมายวรรคตอนแต่ละชนิดให้ผู้อื่นเข้าใจได้
๒. นักเรียนใช้เครื่องหมายวรรคตอนในการเรียนและใช้ในชีวิตประจำวันได้

ขั้นที่ ๕ สรุป

๑. นักเรียนร่วมกันสรุปเรื่อง เครื่องหมายวรรคตอน แล้วบันทึกลงสมุด
๒. ครูให้นักเรียนอ่านเรื่อง การเขียนรายงาน เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป และเพื่อตอบคำถามว่า รายงานที่ดีควรมีลักษณะอย่างไร

๘. กิจกรรมเสนอแนะ

จัดป้ายนิเทศเครื่องหมายวรรคตอนที่พบเห็นบ่อย ๆ ในการอ่าน พร้อมวิธีการใช้และตัวอย่างข้อความที่ใช้เครื่องหมายวรรคตอนนั้น

๙. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. บัตรเครื่องหมายวรรคตอน
๒. หนังสือพิมพ์หรือหนังสืออื่น ๆ
๓. สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๔. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๕. แบบฝึกหัด รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๖. คู่มือการสอน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๗. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๐. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกหลังการสอน

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางการพัฒนา _____

๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางแก้ไข _____

๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
 เหตุผล _____

๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน
 _____ / _____ / _____

แผนจัดการเรียนรู้ที่ ๓๓

การเขียนและการพูดรายงาน

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เวลา ๓ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง ดวงแก้ววิเศษ

๑. สาระสำคัญ

การเขียนและการพูดรายงาน เป็นการเขียนสรุปผลการศึกษาค้นคว้าด้วยสำนวนภาษาของตนเองเป็นรูปเล่ม แล้วพุดนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้าเพื่อให้ผู้ที่สนใจนำไปศึกษาหาความรู้ การศึกษาเรื่องการเขียนและการพูดรายงาน จะทำให้นักเรียนเขียนและพูดรายงาน ได้ถูกต้องเหมาะสมตามรูปแบบ และสามารถนำไปใช้ในการเรียนวิชาอื่น ๆ ได้

๒. ตัวชี้วัดชั้นปี

๑. เขียนบันทึกและเขียนรายงานจากการศึกษาค้นคว้า ท ๒.๑ (ป. ๔/๖)
๒. รายงานเรื่องหรือประเด็นที่ศึกษาค้นคว้าจากการฟัง การดู และการสนทนา ท ๓.๑ (ป. ๔/๕)
๓. มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด ท ๓.๑ (ป. ๔/๖)

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกส่วนประกอบของรายงาน และเขียนรายงานได้ถูกต้องตามรูปแบบ (K, P)
๒. อธิบายข้อควรปฏิบัติในการพูดรายงาน และพูดรายงานเรื่องที่ศึกษาค้นคว้าได้อย่างเหมาะสม (K, P)
๓. ใช้กระบวนการเขียนและกระบวนการพูดในการพัฒนาการเขียนและการพูดได้ (P)
๔. ใช้ทักษะทางภาษาในการเรียน การแสวงหาความรู้ และการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ (P)
๕. มีมารยาทในการเขียนและการพูด (A)

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะและกระบวนการ (P)
๑. สังเกตการตอบคำถาม ๒. ตรวจสอบการทำกิจกรรม	๑. ประเมินพฤติกรรมในการทำงาน เป็นรายบุคคลในด้านความสนใจ และตั้งใจเรียน ความรับผิดชอบ ในการทำกิจกรรม ความมีระเบียบ วินัยในการทำงาน ฯลฯ ๒. ประเมินมารยาทในการเขียน และนิสัยรักการเขียน ๓. ประเมินมารยาทในการพูด	๑. ประเมินทักษะการเขียนรายงาน ๒. ประเมินทักษะการพูด ๓. ประเมินทักษะการแสวงหา ความรู้ ๔. ประเมินทักษะกระบวนการคิด ๕. ประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม

๕. สาระการเรียนรู้

การเขียนและการพูดรายงาน

๖. แนวทางบูรณาการ

วิทยาศาสตร์	➡	ศึกษาเรื่อง การเกิดฟ้าแลบ ฟ้าร้อง ฟ้าผ่า สุริยุปราคา และจันทรุปราคา
คณิตศาสตร์	➡	เขียนแผนภาพความคิดสรุปเรื่อง การเขียนและการพูดรายงาน
สังคมศึกษาฯ	➡	ศึกษาเรื่อง ตำนานหรือความเชื่อ เรื่อง ราหูอมจันทร์ รามสูร-เมขลา
ศิลปะ	➡	วาดภาพประกอบตำนาน
การงานอาชีพฯ	➡	จัดป้ายนิเทศ

๗. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ ๕๕

ครูนำตัวอย่างรูปเล่มรายงานมาให้นักเรียนดู ให้นักเรียนสังเกตและสนทนาเกี่ยวกับรูปแบบและ
ส่วนประกอบของรายงาน

ขั้นที่ ๒ กิจกรรมการเรียนรู้

การเขียนรายงาน

- นักเรียนบอกส่วนประกอบของรูปเล่มรายงาน

๒. นักเรียนศึกษาเรื่อง การเขียนรายงาน ในหนังสือเรียน/สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔
๓. นักเรียนร่วมกันตรวจสอบส่วนประกอบของรายงานที่บอกไว้ก่อนศึกษาเรื่อง การเขียนรายงาน
๔. ครูให้นักเรียนเขียนสรุปความรู้ตามหัวข้อที่กำหนดให้ ดังนี้
 - ๑) ความหมายของรายงาน
 - ๒) ส่วนประกอบสำคัญของรายงาน
 - ๓) หลักการเขียนรายงาน
 นักเรียนอาสาสมัครหรือครูสุ่มเรียกนักเรียนออกมานำเสนอคำตอบและสรุปให้ครูและเพื่อนฟัง
หน้าชั้นเรียน

ชั่วโมงที่ ๕๖

๑. ครูให้นักเรียนสรุปส่วนประกอบและหลักการเขียนรายงาน เพื่อเป็นการทบทวน
๒. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มละ ๔-๕ คน ให้แต่ละกลุ่มจับสลากร่วมระดมสมองวางแผนเขียน
รายงานเรื่องที่กำหนดให้กลุ่มละ ๑ เรื่อง รวบรวมทำเป็นรูปเล่มรายงาน
 - ๑) ตำนานเรื่อง รามสูร-เมขลา
 - ๒) การเกิดฟ้าแลบ ฟ้าร้อง ฟ้าผ่า
 - ๓) ตำนานเรื่อง ราหุอมจันทร์
 - ๔) การเกิดปรากฏการณ์สุริยุปราคาและจันทรุปราคา
๓. นักเรียนเข้ากลุ่มศึกษา สืบค้นข้อมูลจากห้องสมุด ทำรายงานเรื่องที่กลุ่มของตนได้รับมอบหมาย
เพื่อนำเสนอในการจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป

ชั่วโมงที่ ๕๗

การพูดรายงาน

๑. นักเรียนดูวิดีโอตัวอย่างการพูดรายงาน
๒. ครูอธิบายวิธีการพูดรายงานเพิ่มเติมจากการดูวิดีโอ
๓. นักเรียนศึกษาเรื่อง การพูดรายงาน ในหนังสือเรียน/สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ แล้วครูซักถามเพื่อตรวจสอบความเข้าใจ
๔. ครูซักถามถึงงานที่มอบหมายและความพร้อมในการพูดรายงาน
๕. นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาพูดรายงานหน้าชั้นเรียนตามหัวข้อรายงานที่กลุ่มจับสลาก
ได้ ครูและเพื่อนช่วยกันประเมินการพูดรายงาน

ขั้นที่ ๓ ฝึกฝนผู้เรียน

๑. นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับการเขียนและการพูดรายงาน แล้วช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง

๒. นักเรียนอ่านบททวนเรื่อง การเขียนและการพูดรายงาน ในหนังสือเรียน/สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ และศึกษาเพิ่มเติมจากหนังสือหรือสื่ออื่น ๆ ในห้องสมุด
๓. แบ่งนักเรียนออกเป็น ๑๐ กลุ่ม แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาจับสลากเลือกศึกษาประเทศสมาชิกอาเซียนกลุ่มละ ๑ ประเทศ เขียนเป็นรายงานและออกมารายงานหน้าชั้นเรียน

ขั้นที่ ๔ นำไปใช้

๑. นักเรียนเขียนรายงานได้ถูกต้อง และอธิบายการเขียนรายงานให้ผู้อื่นเขียนได้ถูกต้องตามรูปแบบ
๒. นักเรียนบอกข้อควรปฏิบัติในการพูดรายงาน และพูดรายงานได้อย่างเหมาะสม
๓. นักเรียนนำความรู้เรื่อง การเขียนและการพูดรายงาน ไปใช้ประกอบการเรียนในวิชาอื่น ๆ และใช้ในชีวิตประจำวัน

ขั้นที่ ๕ สรุป

๑. นักเรียนร่วมกันสรุปเรื่อง การเขียนและการพูดรายงาน แล้วเขียนเป็นแผนภาพความคิด
๒. ครูให้นักเรียนอ่านเรื่อง การเขียนรายงาน เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป และเพื่อตอบคำถามว่า รายงานที่ดีควรมีลักษณะอย่างไร

๘. กิจกรรมเสนอแนะ

๑. นักเรียนศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับตำนานพื้นบ้าน แล้วนำมาเล่าให้เพื่อนในชั้นเรียนฟัง
๒. นักเรียนเขียนเล่าเรื่องตำนานของหมู่บ้านหรือชุมชนที่นักเรียนอาศัยอยู่ พร้อมวาดภาพประกอบ ระบายสีให้สวยงาม นำมาจัดป้ายนิเทศในชั้นเรียน

๙. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. ตัวอย่างรูปเล่มรายงาน
๒. สลาก
๓. วัสดุทัศนตัวอย่างการพูดรายงาน
๔. หนังสือและสื่ออื่น ๆ ในห้องสมุด
๕. สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๖. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๗. แบบฝึกหัด รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๘. คู่มือการสอน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๙. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์ วัฒนาพานิช จำกัด

๑๐. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกหลังการสอน

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางการพัฒนา _____

๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางแก้ไข _____

๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
 เหตุผล _____

๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน
 _____ / _____ / _____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๔

ภาษาพูดและภาษาเขียน

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เวลา ๒ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง ดวงแก้ววิเศษ

๑. สาระสำคัญ

ภาษาพูดและภาษาเขียน เป็นภาษาที่ใช้ในการสื่อสารที่จำเป็นต้องใช้ให้เหมาะสมกับบุคคลและสถานการณ์ การเรียนรู้เรื่อง ภาษาพูดและภาษาเขียน จะทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจและใช้ภาษาได้อย่างถูกต้องเหมาะสมกับบุคคลและสถานการณ์มากยิ่งขึ้น

บทอ่านเสริมเรื่อง ราหุอมจันทร์ เป็นบทอ่านที่ให้ความรู้เกี่ยวกับตำนานเกี่ยวกับพระราหู และให้ความรู้ทางวิทยาศาสตร์เกี่ยวกับปรากฏการณ์จันทรุปราคา

๒. ตัวชี้วัดชั้นปี

๑. สรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ท ๑.๑ (ป. ๔/๖)
๒. มีมารยาทในการเขียน ท ๒.๑ (ป. ๔/๘)
๓. เปรียบเทียบภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาถิ่นได้ ท ๔.๑ (ป. ๔/๗)
๔. ระบุข้อคิดจากนิทานพื้นบ้าน นิทาน หรือนิทานคติธรรม ท ๕.๑ (ป. ๔/๑)

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. ใช้ภาษาพูดและภาษาเขียนได้เหมาะสมกับบุคคลและสถานการณ์ (K, P)
๒. ใช้ภาษาไทยในการสนทนาด้วยถ้อยคำสุภาพ เหมาะสม และสอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย (P)
๓. สรุปใจความสำคัญและวิเคราะห์เรื่องที่อ่านหรือดูได้อย่างมีเหตุผล (K)
๔. แสดงความคิดเห็นและบอกข้อคิดจากเรื่องที่อ่านหรือฟังได้ (K)
๕. พูดและเขียนแสดงความรู้ ความคิด ความรู้สึก และจินตนาการได้อย่างเหมาะสมและสร้างสรรค์ (K, P)
๖. ใช้ทักษะทางภาษาในการเรียน การแสวงหาความรู้ และการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ (P)
๗. มีมารยาทในการพูดและการเขียน (A)

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะและกระบวนการ (P)
๑. สังเกตการตอบคำถาม ๒. ตรวจสอบการทำกิจกรรม ๓. ตรวจสอบทดสอบ หลังเรียน	๑. ประเมินพฤติกรรมในการทำงาน เป็นรายบุคคลในด้านความสนใจ และตั้งใจเรียน ความรับผิดชอบ ในการทำกิจกรรม ความมีระเบียบ วินัยในการทำงาน ฯลฯ ๒. ประเมินมารยาทในการเขียน และนิสัยรักการเขียน ๓. ประเมินมารยาทในการพูด	๑. ประเมินทักษะการพูด ๒. ประเมินทักษะการเขียน ๓. ประเมินทักษะกระบวนการคิด ๔. ประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม

๕. สารการเรียนรู้

๑. ภาษาพูดและภาษาเขียน
๒. บทอ่านเสริมเรื่อง ราหุอมจันทร์

๖. แนวทางบูรณาการ

วิทยาศาสตร์	➡	ศึกษาการเกิดปรากฏการณ์ราหุอมจันทร์หรือจันทรุปราคา
คณิตศาสตร์	➡	เขียนแผนภาพความคิดสรุปเรื่อง ภาษาพูดและภาษาเขียน
สังคมศึกษาฯ	➡	ศึกษาความเชื่อเกี่ยวกับราหุอมจันทร์
ภาษาต่างประเทศ	➡	พูดและเขียนประโยคที่เป็นภาษาพูดและภาษาเขียน ในภาษาอังกฤษ
สุขศึกษาฯ	➡	เล่นเกมเปลี่ยนภาษา
การงานอาชีพฯ	➡	จัดป้ายนิเทศ/ทำแถบประโยค

๗. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ ๕๘

๑. ครูคิดแผนป้ายประโยคต่อไปนี้เป็นกระดาน ให้นักเรียนสังเกตความแตกต่างของประโยค
และสนทนาแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยคบนกระดาน
 - ๑) ฮัลโหล ต้องการพูดกับใครคะ
สวัสดีค่ะ ต้องการพูดกับใครคะ
 - ๒) ชั้นจะไปดูหนังกับพี่เขีนนี้
ฉันจะไปชมภาพยนตร์กับพี่เขีนนี้

๒. ครูแนะนำให้นักเรียนเห็นลักษณะของภาษาพูดและภาษาเขียน

ขั้นที่ ๒ กิจกรรมการเรียนรู้

๑. แบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น ๔ กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มศึกษาเรื่อง ภาษาพูดและภาษาเขียน ในหนังสือเรียน/สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ แล้วระดมสมองสรุปลักษณะและความแตกต่างของภาษาพูดและภาษาเขียน
๒. ครูตรวจสอบและอธิบายประกอบการซักถามเพิ่มเติม
๓. ให้นักเรียนเล่นเกมเปลี่ยนภาษา โดยแบ่งนักเรียนตามกลุ่มในกิจกรรมการเรียนรู้ข้อ ๑ ให้กลุ่มที่ ๑ ตั้งประโยคขึ้น ๑ ประโยค จะเป็นประโยคที่เป็นภาษาพูดหรือภาษาเขียนก็ได้ แล้วให้กลุ่มที่ ๒ เปลี่ยนประโยค เช่น กลุ่มที่ ๑ ยกตัวอย่างภาษาพูด กลุ่มที่ ๒ ต้องเปลี่ยนเป็นภาษาเขียน แล้วให้กลุ่มที่ ๒ ตั้งประโยค ให้กลุ่มที่ ๓ เปลี่ยนประโยค เล่นสลับกันภายในเวลา ๑๐ นาที ครูนับคะแนนกลุ่มใดได้คะแนนมากที่สุดเป็นผู้ชนะ
๔. นักเรียนเขียนบทสนทนาจากสถานการณ์ที่ครูตั้งขึ้น จับคู่สนทนาหน้าชั้นเรียนและร่วมกันวิเคราะห์ว่าเหมาะสมกับสถานการณ์ที่ครูตั้งไว้หรือไม่ อย่างไร

ชั่วโมงที่ ๕๕

๑. นักเรียนอ่านบทอ่านเสริมเรื่อง ราหุอมจันทร์ ในหนังสือเรียน/สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔
๒. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาสรุปใจความสำคัญและข้อคิดของเรื่อง
๓. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ให้นักเรียนแข่งกันยกมือตอบคำถามเกี่ยวกับบทอ่านเสริม โดยครูถามคำถาม ๑ ครั้ง ให้สัญญาณ ตัวแทนกลุ่มยกมือ กลุ่มใดยกมือก่อนได้สิทธิ์ตอบก่อน ครูถามคำถามจนครบทุกข้อ แล้วให้นักเรียนกลุ่มที่ยกมือไม่ทันและไม่ได้ตอบคำถาม ออกมาทำตามเพื่อนต้องการหน้าชั้นเรียน
 - ๑) ราหุอมจันทร์หมายถึงอะไร
 - ๒) ชาวบ้านทำอะไรเมื่อเกิดราหุอมจันทร์
 - ๓) ตามความเชื่อ พระราหุมีลักษณะอย่างไร
 - ๔) จันทรุปราคาเกิดจากอะไร

ขั้นที่ ๓ ฝึกฝนผู้เรียน

๑. นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับภาษาพูดและภาษาเขียน แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบ
๒. นักเรียนทำใบงานที่ ๑๑ เรื่อง การใช้ภาษาพูดและภาษาเขียน แล้วช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง
๓. นักเรียนเขียนอธิบายลักษณะและความแตกต่างของภาษาพูดกับภาษาเขียนตามความเข้าใจ
๔. นักเรียนรวบรวมประโยคที่เป็นภาษาพูดและภาษาเขียนจากหนังสือพิมพ์หรือหนังสืออื่น ๆ ทำเป็นแถบประโยค แล้วนำมาจัดป้ายนิเทศ
๕. นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับบทอ่านเสริมเรื่อง ราหุอมจันทร์ แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบ

๖. นักเรียนศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับความเชื่อเรื่อง ราหูอมจันทร์ จากหนังสือหรือสื่ออินเทอร์เน็ต แล้วนำมาสนทนาร่วมกันในชั้นเรียน

ขั้นที่ ๔ นำไปใช้

นักเรียนใช้ภาษาพูดและภาษาเขียน ได้อย่างถูกต้องเหมาะสมกับบุคคลและสถานการณ์

ขั้นที่ ๕ สรุป

๑. นักเรียนร่วมกันสรุปเรื่อง ภาษาพูดและภาษาเขียน แล้วเขียนเป็นแผนภาพความคิด
๒. นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนและช่วยกันเฉลยคำตอบ
๓. ครูให้นักเรียนสนทนาและตอบคำถามในประเด็นที่ว่า นักเรียนรู้จักการละเล่นไทยใดบ้าง มีวิธีการเล่นอย่างไร แล้วมอบหมายให้นักเรียนศึกษาเนื้อหาในหน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง เล่นแบบไทย ในหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ของบริษัท สำนักพิมพ์ วัฒนาพานิช จำกัด เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป

๘. กิจกรรมเสนอแนะ

๑. จัดกิจกรรมสนทนาเกี่ยวกับความเหมาะสมของการใช้ภาษาพูดและภาษาเขียนในชีวิตประจำวัน
๒. จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการพูดและการเขียนที่เหมาะสมกับบุคคลและสถานการณ์
๓. ยกตัวอย่างประโยคภาษาพูดและภาษาเขียนในภาษาอังกฤษ
๔. นักเรียนศึกษาการเกิดปรากฏการณ์ราหูอมจันทร์หรือจันทรุปราคา นำความรู้มาจัดป้ายนิเทศ

๙. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน
๒. แผ่นป้ายประโยค
๓. ใบงานที่ ๑๑ เรื่อง การใช้ภาษาพูดและภาษาเขียน
๔. หนังสือพิมพ์หรือหนังสืออื่น ๆ
๕. หนังสือหรือสื่ออินเทอร์เน็ต
๖. สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๗. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๘. แบบฝึกหัด รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๙. คู่มือการสอน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๑๐. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์ วัฒนาพานิช จำกัด

๑๐. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางการพัฒนา _____

๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางแก้ไข _____

๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
 เหตุผล _____

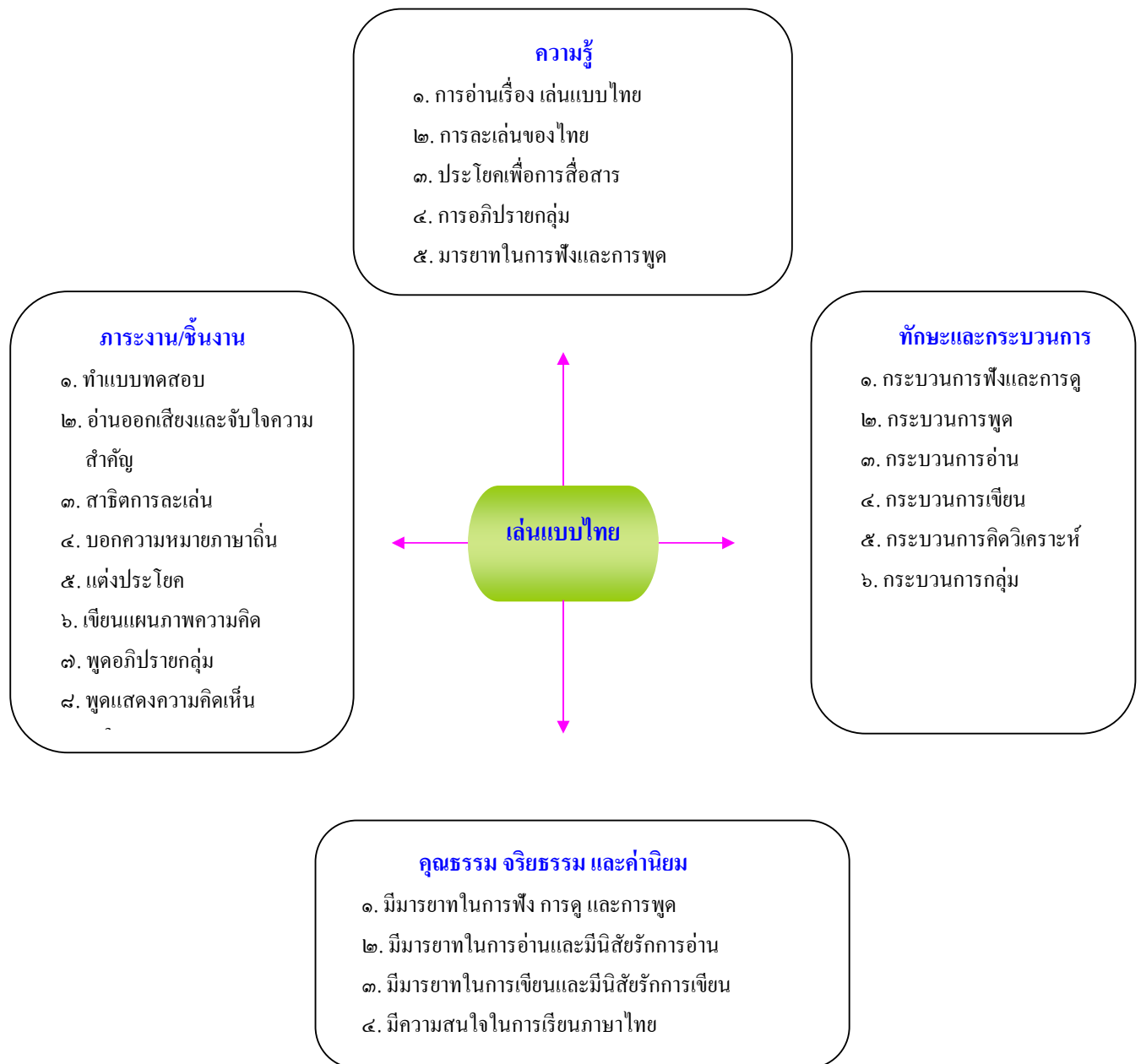
๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน
 _____ / _____ / _____

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เล่นแบบไทย

เวลา ๑๐ ชั่วโมง

ผังมโนทัศน์เป้าหมายการเรียนรู้และขอบข่ายภาระงาน



ผังการออกแบบการจัดการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เล่นแบบไทย

ขั้นที่ ๑ ผลลัพธ์ปลายทางที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียน	
<p>ตัวชี้วัดชั้นปี</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง ท ๑.๑ (ป. ๔/๑) ๒. อธิบายความหมายของคำ ประโยค และสำนวนจากเรื่องที่อ่าน ท ๑.๑ (ป. ๔/๒) ๓. อ่านเรื่องสั้น ๆ ตามเวลาที่กำหนดและตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน ท ๑.๑ (ป. ๔/๓) ๔. อ่านหนังสือที่มีคุณค่าตามความสนใจอย่างสม่ำเสมอและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน ท ๑.๑ (ป. ๔/๓) ๕. เขียนแผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพความคิดเพื่อใช้พัฒนางานเขียน ท. ๒.๑ (ป.๔/๓) ๖. พุคสรุปความจากการฟังและดู ท ๓.๑ (ป. ๔/๒) ๗. พุคแสดงความรู้ ความคิดเห็น และความรู้สึกเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู ท ๓.๑ (ป. ๔/๓) ๘. รายงานเรื่องหรือประเด็นที่ศึกษาค้นคว้าจากการฟัง การดู และการสนทนา ท ๓.๑ (ป. ๔/๕) ๙. มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด ท ๓.๑ (ป. ๔/๖) ๑๐. แต่งประโยคได้ถูกต้องตามหลักภาษา ท ๔.๑ (ป. ๔/๔) ๑๑. แต่งบทร้อยกรองและคำขวัญ ท. ๔.๑ (ป.๔/๕) ๑๒. ร้องเพลงพื้นบ้าน ท ๕.๑ (ป. ๔/๓) 	
<p>ความเข้าใจที่คงทนของนักเรียน นักเรียนจะเข้าใจว่า...</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. การอ่านเรื่องราวต่าง ๆ จะต้องจับใจความสำคัญ แสดงความคิดเห็น ตอบคำถาม และบอกข้อคิดเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้อย่างครบถ้วน ๒. การละเล่นของไทย เป็นภูมิปัญญาของคนไทยที่สืบทอดมาตั้งแต่บรรพบุรุษ ๓. ประโยคที่ใช้ในการสื่อสารมีหลายชนิด จะต้องใช้ให้ถูกต้องเพื่อสื่อความเข้าใจที่ตรงกัน ๔. การอภิปรายกลุ่ม เป็นการประชุมกลุ่มย่อยเพื่อปรึกษาหารือหรือแสดงความคิดเห็น เพื่อให้ได้ข้อยุติในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง 	<p>คำถามสำคัญที่ทำให้เกิดความเข้าใจที่คงทน</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. นักเรียนได้ความรู้อะไรบ้างจากการอ่านเรื่องเล่นแบบไทย ๒. นักเรียนจะนำความรู้เรื่องการละเล่นของไทยไปใช้ประโยชน์อย่างไรบ้าง ๓. ประโยคเพื่อการสื่อสารมีอะไรบ้าง แต่ละชนิดมีลักษณะอย่างไร ๔. การอภิปรายกลุ่มมีวิธีการอย่างไร ๕. ผู้ที่มีมารยาทในการพูดและการฟังควรปฏิบัติตนอย่างไร

<p>๕. ในการพูดหรือการฟัง ผู้พูดและผู้ฟังต้องคำนึงถึงมารยาทในการปฏิบัติตน</p>	
<p>ความรู้ของนักเรียนที่นำไปสู่ความเข้าใจที่คงทน นักเรียนจะรู้ว่า...</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. คำสำคัญ ได้แก่ หัตถกรรมพื้นบ้าน สินค้าโอท็อป เตินท์ โจงกระเบน ๒. การอ่านเรื่อง เล่นแบบไทย ทำให้มีความรู้เกี่ยวกับการละเล่นของไทย ซึ่งเป็นภูมิปัญญาที่บรรพบุรุษสั่งสมและสืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน และควรอนุรักษ์ให้คงอยู่ต่อไป ๓. ประโยคเพื่อการสื่อสาร แบ่งออกเป็นหลายชนิด เช่น ประโยคบอกเล่า ประโยคปฏิเสธ ประโยคคำถาม ประโยคคำสั่ง ประโยคขอร้อง ประโยคแสดงความต้องการ ๔. การประชุมกลุ่มย่อย ประกอบด้วย ประธาน เลขานุการ และผู้เข้าร่วมประชุม ๕. การพูดหรือการฟัง จะต้องปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับการเป็นผู้พูดที่ดีและผู้ฟังที่มีมารยาท 	<p>ทักษะ/ความสามารถของนักเรียนที่นำไปสู่ความเข้าใจที่คงทน นักเรียนจะสามารถ...</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. จับใจความสำคัญและบอกข้อคิดของเรื่องที่อ่าน ๒. บอกวิธีการเล่นและเล่นการละเล่นของไทย ๓. บอกลักษณะและแต่งประโยคแต่ละชนิด ๔. อธิบายหน้าที่ของบุคคลต่าง ๆ ในการประชุมกลุ่มย่อย และจัดการประชุมกลุ่มย่อยอย่างเหมาะสม ๕. ปฏิบัติตนเป็นผู้พูดและผู้ฟังที่ดี
<p>ขั้นที่ ๒ การงานและการประเมินผลการเรียนรู้ซึ่งเป็นหลักฐานที่แสดงว่านักเรียนมีผลการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้อย่างแท้จริง</p>	
<p>๑. การงานที่นักเรียนต้องปฏิบัติ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑.๑ อ่านเรื่อง เล่นแบบไทย จับใจความสำคัญ ตอบคำถาม แสดงความคิดเห็น และบอกข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน ๑.๒ เขียนแผนภาพโครงเรื่อง ๑.๓ เขียนตามคำบอก ๑.๔ สาทิศการละเล่นของไทย ๑.๕ สาทิศของเล่นแบบไทย ๆ ๑.๖ แต่งประโยคเพื่อการสื่อสาร ๑.๗ แต่งเรื่องหรือบทสนทนา ๑.๘ จัดการอภิปรายกลุ่ม ๑.๙ พูดแสดงความคิดเห็น ๑.๑๐ แต่งคำขวัญหรือบทร้อยกรอง 	

๒. วิธีการและเครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้	
๒.๑ วิธีการประเมินผลการเรียนรู้ ๑) การทดสอบ ๒) การสนทนาซักถาม ๓) การสังเกต ๔) การตรวจผลงาน/กิจกรรม เป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม ๕) การวัดเจตคติ ๖) การวัดทักษะและกระบวนการ	๒.๒ เครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้ ๑) แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน ๒) แบบทดสอบการอ่าน ๓) แบบประเมินการอ่าน ๔) แบบประเมินการเขียน ๕) แบบประเมินการฟังและการดู ๖) แบบประเมินการพูด ๗) แบบประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม ๘) แบบประเมินด้านทักษะและกระบวนการ
๓. สิ่งที่มีุงประเมิน	
๓.๑ ความสามารถในการอธิบาย ชี้แจง การแปลความและตีความ การประยุกต์ คัดแปลง และ และนำไปใช้ การมีมุมมองที่หลากหลาย การให้ความสำคัญและใส่ใจในความรู้สึกรของผู้อื่น และการรู้จักตนเอง ๓.๒ ทักษะกระบวนการทางภาษา ๓.๓ สมรรถนะสำคัญ ได้แก่ การสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้ทักษะชีวิต และการใช้เทคโนโลยี ๓.๔ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เช่น รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ	
ขั้นที่ ๓ แผนการจัดการเรียนรู้	
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๕ การอ่านเรื่อง เล่นแบบไทย	เวลา ๒ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๖ การละเล่นของไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๗ ประโยคเพื่อการสื่อสาร	เวลา ๑ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๘ การอภิปรายกลุ่ม	เวลา ๒ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๙ มารยาทในการฟังและการพูด	เวลา ๒ ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๕

การอ่านเรื่อง เล่นแบบไทย

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เวลา ๒ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง เล่นแบบไทย

๑. สาระสำคัญ

การอ่านที่ดีจะต้องจับใจความสำคัญ สรุปเรื่อง วิเคราะห์ แสดงความคิดเห็น และบอกข้อคิดเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้ การอ่านเรื่อง เล่นแบบไทย ทำให้มีความรู้เกี่ยวกับการละเล่นของไทย ซึ่งเป็นภูมิปัญญาของคนไทยที่ควรอนุรักษ์ให้คงอยู่สืบไป

๒. ตัวชี้วัดชั้นปี

๑. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง ท ๑.๑ (ป. ๔/๑)
๒. อธิบายความหมายของคำ ประโยค และสำนวนจากเรื่องที่อ่าน ท ๑.๑ (ป. ๔/๒)
๓. อ่านเรื่องสั้น ๆ ตามเวลาที่กำหนดและตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน ท ๑.๑ (ป. ๔/๓)
๔. เขียนแผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพความคิดเพื่อใช้ในการพัฒนางานเขียน ท ๒.๑ (ป. ๔/๓)
๕. แต่งบทร้อยกรองและคำขวัญ ท ๔.๑ (ป. ๔/๕)

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. อ่านออกเสียงและบอกความหมายของคำ กลุ่มคำ และประโยคได้ (K, P)
๒. สรุปใจความสำคัญ และวิเคราะห์เรื่องที่อ่าน ฟัง หรือดูได้อย่างมีเหตุผล (K, P)
๓. พูดและเขียนแสดงความรู้ ความคิด ความรู้สึก และจินตนาการ ได้อย่างเหมาะสมและสร้างสรรค์ (K, P)
๔. เขียนแผนภาพโครงเรื่องหรือแผนภาพความคิดจากเรื่องที่อ่านได้ (K, P)
๕. แต่งคำขวัญหรือบทร้อยกรองได้อย่างสร้างสรรค์ (P)
๖. นำคำใหม่ไปใช้ในการแต่งประโยค เรื่องราว หรือใช้พูดและเขียนในชีวิตประจำวันได้ (K, P)
๗. ใช้กระบวนการอ่านพัฒนาความเข้าใจในการอ่าน และเป็นเครื่องมือในการพัฒนานตนเองในการดำเนินชีวิตได้ (P)
๘. เห็นคุณค่าของภูมิปัญญาทางภาษา (A)

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะและกระบวนการ (P)
๑. สังเกตการตอบคำถาม และการบอกความหมาย ของคำใหม่ ๒. ตรวจสอบการทำกิจกรรม ๓. ตรวจสอบทดสอบ ก่อนเรียน	๑. ประเมินพฤติกรรมในการทำงาน เป็นรายบุคคลในด้านความสนใจ และตั้งใจเรียน ความรับผิดชอบ ในการทำกิจกรรม ความมีระเบียบ วินัยในการทำงาน ฯลฯ ๒. ประเมินคุณค่าของภูมิปัญญาทาง ภาษา	๑. ประเมินทักษะการอ่านสรุปความ ๒. ประเมินทักษะการเขียนแผนภาพ โครงเรื่อง ๓. ประเมินทักษะการแต่งบทร้อยกรอง ๔. ประเมินทักษะการแสวงหาความรู้ ๕. ประเมินทักษะกระบวนการคิด ๖. ประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม

๕. สาระการเรียนรู้

๑. การอ่านเรื่อง เล่นแบบไทย
๒. คำใหม่น่ารู้
๓. คำอ่านน่ารู้

๖. แนวทางบูรณาการ

- | | | |
|-------------|---|-----------------------------|
| สังคมศึกษาฯ | ➡ | ศึกษาเรื่อง ของเล่นแบบไทย ๆ |
| ศิลปะ | ➡ | จัดป้ายนิเทศ |
| สุขศึกษาฯ | ➡ | เล่นเกมทายคำจากภาพ |

๗. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ ๖๐

๑. นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน
๒. นักเรียนดูภาพการละเล่นของไทย เช่น รี่ข้าวสาร งูกินหาง โพงพาง แล้วสนทนาเกี่ยวกับภาพว่า นักเรียนเคยเล่นการละเล่นเหมือนในภาพหรือไม่ ถ้าเคย มีวิธีการเล่นอย่างไร

ขั้นที่ ๒ กิจกรรมการเรียนรู้

๑. นักเรียนอ่านชื่อเรื่องและดูภาพประกอบจากเรื่อง แล้วร่วมกันสนทนาแสดงความคิดเห็น
๒. นักเรียนอ่านในใจเรื่อง เล่นแบบไทย ในหนังสือเรียน/สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์ แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ โดยอ่านทบทวนหลาย ๆ ครั้งจนเข้าใจ
๓. ครูถามคำถามนักเรียนเกี่ยวกับเรื่องตามแนวคำถามต่อไปนี้ เพื่อให้ให้นักเรียนเข้าใจเรื่องที่อ่านมากยิ่งขึ้น

- ๑) ชินวากับกันยาไปชมงานอะไร
 - ๒) ในงานมีการแสดงหรือขายสินค้าอะไรบ้าง
 - ๓) สินค้าโอท็อปหมายความว่าอย่างไร
 - ๔) การแสดงจัดขึ้นเพื่อประโยชน์อะไร
 - ๕) นักเรียนได้ประโยชน์อะไรบ้างจากการอ่านเรื่องนี้
๔. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มเขียนแผนภาพโครงเรื่องเรื่อง เล่นแบบไทย แล้วส่งตัวแทนกลุ่มละ ๒ คนออกมานำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน
๕. นักเรียนเล่นเกมทายคำจากภาพ โดยแบ่งนักเรียนออกเป็น ๒ กลุ่ม และครูแจกบัตรคำตอบแต่ละกลุ่ม กลุ่มละ ๑ ชุด ตัวอย่างบัตรคำที่ถูกต้องตรงตามรูปภาพที่ครูแจก มีดังนี้
- | | |
|---------------------|---------------------|
| (๑) เดินกะลา | (๔) ลูกข่าง |
| (๒) เล่นม้ก้านกล้วย | (๕) ป้องแป็ง |
| (๓) เล่นมอญซ่อนผ้า | (๖) หม้อข้าวหม้อแกง |
- (ในจำนวนบัตรคำตอบ มีคำตอบที่ไม่ตรงกับภาพที่กำหนดให้ป็นอยู่ด้วย โดยครูสุ่มคำอื่น ๆ ตามความเหมาะสม) ครูเตรียมตะกร้าไว้ที่หน้าชั้นเรียน ๒ ตะกร้าเพื่อให้นักเรียนนำบัตรคำตอบมาใส่ จากนั้นครูให้นักเรียนดูภาพทีละภาพ แล้วให้แต่ละกลุ่มยกมือขอสิทธิ์ตอบ ครูให้สิทธิ์ตอบเฉพาะกลุ่มที่ยกมือก่อนเท่านั้น จากนั้นนักเรียนกลุ่มที่ตอบส่งตัวแทนนำบัตรคำตอบที่เลือกมาวางไว้ในตะกร้า เมื่อนักเรียนเล่นเกมจนครบภาพที่กำหนด ครูนับจำนวนบัตรคำในตะกร้าของแต่ละกลุ่ม กลุ่มใดมีจำนวนบัตรคำมากกว่าและทายคำจากภาพถูกต้องจะเป็นผู้ชนะ

ชั่วโมงที่ ๖๑

๑. ครูคิดแผนป้ายคำใหม่ในบทเรียนบนกระดาน ให้นักเรียนอ่านออกเสียงพร้อมกันจนคล่อง ทั้งแบบอ่านเป็นคำ และอ่านสะกดคำ
๒. นักเรียนจับคู่กับเพื่อนอ่านคำใหม่ในบทเรียนจนคล่อง แล้วอ่านให้เพื่อนฟังหน้าชั้นเรียน
๓. นักเรียนช่วยกันบอกและอธิบายความหมายของคำใหม่ในบทเรียน โดยค้นหาความหมายจากพจนานุกรม
๔. ครูให้นักเรียนเขียนตามคำบอกจำนวน ๑๕ คำ แล้วช่วยกันตรวจความถูกต้อง

ขั้นที่ ๓ ฝึกฝนผู้เรียน

๑. นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับเนื้อเรื่อง เล่นแบบไทย แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบ
๒. นักเรียนรวบรวมชื่อการละเล่นของไทย โดยแบ่งเป็นหมวดหมู่ตามที่นักเรียนกำหนดขึ้นเอง เช่น หมวดผลไม้ หมวดสัตว์
๓. นักเรียนศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับการละเล่นของไทย นำมาจัดป้ายนิเทศในชั้นเรียน

ขั้นที่ ๔ นำไปใช้

๑. นักเรียนนำความรู้เรื่อง เล่นแบบไทย ไปใช้ในชีวิตประจำวันและในการเรียนวิชาอื่น ๆ
๒. นักเรียนนำการละเล่นของไทยจากเรื่องที่เรียน ไปใช้เล่นในโอกาสต่าง ๆ

ชั้นที่ ๕ สรุป

๑. นักเรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญจากเรื่อง เล่นแบบไทย แล้วบันทึกลงสมุด
๒. ครูให้นักเรียนรวบรวมพร้อมพร้อมเล่นที่ใช้ประกอบการเล่นที่นักเรียนรู้จักหรือเคยเล่น ฝักร่อง และบันทึกลงสมุด เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป

๘. กิจกรรมเสนอแนะ

๑. นักเรียนคู่วิเคราะห์เกี่ยวกับการเล่นของไทย แล้วนำมาใช้เล่นกับเพื่อนในกลุ่ม
๒. นักเรียนสอบถามเพื่อนว่าชอบเล่นของเล่นหรือการเล่นของไทยแบบใด เก็บข้อมูลพร้อมเหตุผล รายงานให้เพื่อนในชั้นเรียนฟังเพื่อวางแผนในการอนุรักษ์การเล่นของไทย
๓. นักเรียนจับคู่กับเพื่อน ช่วยกันแต่งบทร้อยกรองหรือคำขวัญเกี่ยวกับการเล่นของไทย แล้วจัดประกวด การแข่งขันแต่งบทร้อยกรองหรือคำขวัญในห้องเรียน

๙. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน
๒. ภาพการเล่นของไทย
๓. ภาพประกอบเนื้อเรื่อง
๔. บัตรคำตอบ
๕. ตะกร้า
๖. ภาพประกอบการเล่นเกม
๗. แผ่นป้ายคำใหม่
๘. พจนานุกรม
๘. สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๙. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๑๐. แบบฝึกหัด รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๑๑. คู่มือการสอน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๑๒. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์ วัฒนาพานิช จำกัด

๑๐. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางการพัฒนา _____

๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางแก้ไข _____

๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
 เหตุผล _____

๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน
 _____ / _____ / _____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๖

การละเล่นของไทย

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เวลา ๑ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง เล่นแบบไทย

๑. สาระสำคัญ

การละเล่นของไทย เป็นภูมิปัญญาของคนไทยที่สะท้อนให้เห็นถึงวิถีชีวิตความเป็นอยู่แบบไทย ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ที่ควรสืบสานให้คงอยู่สืบไป

๒. ตัวชี้วัดชั้นปี

๑. อ่านหนังสือที่มีคุณค่าตามความสนใจอย่างสม่ำเสมอและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน
ท ๑.๑ (ป. ๔/๓)
๒. รายงานเรื่องหรือประเด็นที่ศึกษาค้นคว้าจากการฟัง การดู และการสนทนา ท ๓.๑ (ป. ๔/๕)
๓. ร้องเพลงพื้นบ้าน ท ๕.๑ (ป. ๔/๓)

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. สรุปใจความสำคัญและวิเคราะห์เรื่องที่อ่านได้อย่างมีเหตุผล (K)
๒. ร้องหรือเล่นการละเล่นของไทยได้อย่างสร้างสรรค์ (K, P)
๓. พูดและเขียนแสดงความรู้ ความคิด ความรู้สึก และจินตนาการได้อย่างเหมาะสมและสร้างสรรค์ (K, P)
๔. นำเสนอผลการศึกษาค้นคว้าได้อย่างเหมาะสมและสร้างสรรค์ (K, P)
๕. เห็นคุณค่าของภูมิปัญญาทางภาษา (A)

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะและกระบวนการ (P)
๑. สังเกตการตอบคำถาม และการสาธิตการเล่น ๒. ตรวจสอบการทำกิจกรรม	๑. ประเมินพฤติกรรมในการทำงาน เป็นรายบุคคลในด้านความสนใจ และตั้งใจเรียน ความรับผิดชอบ ในการทำกิจกรรม ความมีระเบียบ วินัยในการทำงาน ฯลฯ ๒. ประเมินคุณค่าของภูมิปัญญา ทางภาษา	๑. ประเมินทักษะการพูด ๒. ประเมินทักษะการแสวงหาความรู้ ๓. ประเมินทักษะกระบวนการคิด ๔. ประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม

๕. ภาระการเรียนรู้

การเล่นของไทย

๖. แนวทางบูรณาการ

วิทยาศาสตร์	➡	ศึกษาเกี่ยวกับของเล่นยุคใหม่
คณิตศาสตร์	➡	เขียนแผนภาพความคิดลักษณะของการเล่นของไทยและประโยชน์ ของการเล่นของไทย/แบ่งหมวดหมู่การเล่นของไทย
สังคมศึกษาฯ	➡	ศึกษาเรื่อง การเล่นของไทย/ของเล่นแบบไทย
ภาษาต่างประเทศ	➡	อ่านและเขียนคำศัพท์เกี่ยวกับของเล่นเป็นภาษาอังกฤษ
ศิลปะ	➡	สาธิตการเล่นของไทย
สุขศึกษาฯ	➡	ศึกษาเรื่อง การเล่นเกมพื้นเมืองของไทย/เล่นเกมบอกชื่อการเล่น
การงานอาชีพฯ	➡	ประดิษฐ์ของเล่น

๗. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ ๖๒

- ครูคิดบทร้องเล่นบนกระดาน ให้นักเรียนอ่านและช่วยกันบอกว่าเป็นบทร้องเล่นประกอบการเล่นอะไร

“รีรีข้าวสาร สองทะนานข้าวเปลือก เลือกห้องโอบลาน เก็บเหย้าได้ถูกร้าน
กดข้าวใส่จาน พานเอาคนข้างหลังไว้”

- นักเรียนฝึกร้องและทำท่าทางประกอบการเล่นร่วมกันทั้งชั้น

ขั้นที่ ๒ กิจกรรมการเรียนรู้

๑. นักเรียนช่วยกันบอกการละเล่นของไทยที่นักเรียนรู้จักหรือนักเรียนเคยเล่นว่ามีอะไรบ้าง
๒. แบ่งนักเรียนออกเป็น ๖ กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มจับสลากศึกษาการละเล่นของไทย กลุ่มละ ๑ การละเล่น ดังนี้

๑) จ้ำจิ้มมะเขือเปราะ	๔) มอญซ่อนผ้า
๒) วีรข่าวสาร	๕) อ้ายเข็ อ้ายโจง
๓) เสือข้ามห้วย	๖) โพงพาง
๓. นักเรียนแต่ละกลุ่มวางแผนการฝึกซ้อม แล้วออกมาสาธิตการละเล่นที่จับสลากได้หน้าชั้นเรียน เพื่อน ๆ ร่วมกันวิจารณ์การสาธิตของแต่ละกลุ่ม
๔. ครูนำของเล่นแบบไทย ๆ มาให้นักเรียนดู เช่น ว่าว ลูกข่าง แมลงปอ ไม้ไผ่ ป้องแป้ง แล้วให้นักเรียนบอกวิธีการเล่น
๕. แบ่งนักเรียนออกเป็น ๕ กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มเลือกของเล่นแบบไทย ๆ ที่นักเรียนเคยเล่นมากกลุ่มละ ๑ ชนิด เพื่อสาธิตให้เพื่อน ๆ ดูหน้าชั้นเรียน เพื่อนร่วมแสดงความคิดเห็น ดิชม
๖. นักเรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญและประโยชน์ของการละเล่นแบบไทย ๆ โดยมีครูคอยอธิบายเพิ่มเติม
๗. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มเล่นเกมบอกชื่อการละเล่นของไทย โดยให้ครูบอกว่าผลไม้ให้นักเรียนหาชื่อการละเล่นของไทยที่เป็นชื่อผลไม้ เช่น จ้ำจิ้มมะเขือเปราะ กลุ่มใดตอบได้จะได้ ๑ คะแนน ครูบอกต่อว่า สัตว์ นักเรียนตอบว่า เสือข้ามห้วย เล่นต่อไปเรื่อย ๆ กลุ่มใดได้คะแนนมากที่สุดเป็นผู้ชนะ

ขั้นที่ ๓ ฝึกฝนผู้เรียน

๑. นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับการละเล่นของไทย แล้วช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง
๒. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มศึกษาการละเล่นที่มีในท้องถิ่น กลุ่มละ ๑ การละเล่น แล้วนำมาสาธิตให้เพื่อนดูหน้าชั้นเรียน
๓. นักเรียนรวบรวมบทร้องเล่นจากการละเล่นของไทย คัดลอกคำภาษาถิ่น แล้วค้นหาความหมายของคำศัพท์

ขั้นที่ ๔ นำไปใช้

๑. นักเรียนนำการละเล่นของไทยไปใช้แสดงในโอกาสต่าง ๆ เพื่อเป็นการเผยแพร่และสืบสานวัฒนธรรม
๒. นักเรียนนำการละเล่นของไทยจากเรื่องที่เรียน ไปใช้แสดงให้สมาชิกในครอบครัวดู
๓. นักเรียนนำการละเล่นของไทยมาใช้เล่นกับเพื่อน หรือประดิษฐ์ของเล่นไว้เล่นในยามว่าง เป็นการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

ขั้นที่ ๕ สรุป

๑. นักเรียนร่วมกันสรุปลักษณะของการละเล่นของไทยและประโยชน์ของการละเล่นของไทย แล้วเขียนเป็นแผนภาพความคิด

๒. ครูสรุปความรู้เกี่ยวกับการละเล่นของไทยให้นักเรียนฟังว่า ของเล่นไทยมีมากมายหลากหลายชนิด บางชนิดมีอยู่ในชุมชน และบางชนิดสามารถประดิษฐ์ได้ด้วยตนเองจากวัสดุที่มีอยู่ในชุมชน ไม่ต้องเสียเงินไปซื้อหามา และควรเลือกเล่นในสิ่งที่มียู่ ไม่ใช่คิดว่าหาซื้อมาจนเกินตัว ไม่ก่อกวน ก่อสึน และไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น ซึ่งสอดคล้องกับหลักความพอประมาณตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง
๓. ครูให้นักเรียนอ่านเรื่อง ประโยคเพื่อการสื่อสาร เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป และเพื่อตอบคำถามว่าการมีความรู้เรื่อง ประโยคเพื่อการสื่อสาร มีประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตประจำวันอย่างไร

๘. กิจกรรมเสนอแนะ

๑. นักเรียนไปดูการละเล่นของไทยที่จัดขึ้นในโอกาสต่าง ๆ หรือนำนักเรียนไปทัศนศึกษาตามศูนย์วัฒนธรรมที่มีการจัดการแสดงแบบไทย ๆ
๒. นักเรียนประดิษฐ์ของเล่นไว้เล่นเอง
๓. นักเรียนร่วมสนทนาเกี่ยวกับของเล่นยุคใหม่ว่ามีอะไรบ้าง มีวิธีการเล่นอย่างไร ต่างกับของเล่นยุคเก่าอย่างไรบ้าง
๔. นักเรียนอ่านและเขียนคำศัพท์เกี่ยวกับของเล่นเป็นภาษาอังกฤษ

๙. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. ตัวอย่างบทร้องเล่น
๒. สลาก
๓. ตัวอย่างของเล่นแบบไทย ๆ
๔. สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๕. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๖. แบบฝึกหัด รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๗. คู่มือการสอน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๘. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๐. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกหลังการสอน

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางการพัฒนา _____

๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางแก้ไข _____

๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
 เหตุผล _____

๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน
 _____ / _____ / _____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๗

ประโยคเพื่อการสื่อสาร

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เวลา ๑ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง เล่นแบบไทย

๑. สาระสำคัญ

ประโยคที่ใช้ในการสื่อสารมีหลายชนิด ได้แก่ ประโยคบอกเล่า ประโยคปฏิเสธ ประโยคคำถาม ประโยคขอร้อง ประโยคแสดงความต้องการ และประโยคคำสั่ง ประโยคแต่ละชนิดจะมีลักษณะที่แตกต่างกัน การมีความรู้เรื่องประโยคแต่ละชนิดจะสามารถนำไปใช้ในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

๒. ตัวชี้วัดชั้นปี

แต่งประโยคได้ถูกต้องตามหลักภาษา ท ๔.๑ (ป. ๔/๔)

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. แต่งประโยคบอกเล่า ประโยคปฏิเสธ ประโยคคำถาม ประโยคขอร้อง ประโยคแสดงความต้องการ และประโยคคำสั่งได้ถูกต้อง (K)
๒. นำประโยคไปใช้เขียนสื่อสารได้ถูกต้อง (K, P)
๓. ใช้ทักษะทางภาษาในการเรียน การแสวงหาความรู้ และการทำงานร่วมกันผู้อื่นได้ (P)
๔. มีความสุขในการทำงานกลุ่ม (A)

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะและกระบวนการ (P)
๑. สังเกตการตอบคำถาม และการยกตัวอย่าง ประโยค ๒. ตรวจสอบการทำกิจกรรม	๑. ประเมินพฤติกรรมในการทำงาน เป็นรายบุคคลในด้านความสนใจ และตั้งใจเรียน ความรับผิดชอบ ในการทำกิจกรรม ความมีระเบียบ วินัยในการทำงาน ฯลฯ ๒. ประเมินเจตคติที่ดีต่อการเรียน ภาษาไทย	๑. ประเมินทักษะการเขียน ๒. ประเมินทักษะกระบวนการคิด ๓. ประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม

๕. ตารางการเรียนรู้

ประโยคเพื่อการสื่อสาร

๖. แนวทางบูรณาการ

คณิตศาสตร์	➡	จัดกลุ่มประโยคชนิดเดียวกัน/เขียนแผนภาพความคิดสรุปลักษณะของประโยค
สังคมศึกษาฯ	➡	นำความรู้เรื่อง ประโยคเพื่อการสื่อสาร ไปใช้ในชีวิตประจำวัน
ภาษาต่างประเทศ	➡	ยกตัวอย่างประโยคแต่ละชนิดเป็นภาษาอังกฤษ
ศิลปะ	➡	วาดภาพประกอบเรื่องราว
สุขศึกษาฯ	➡	เล่นเกมกระชับ/เล่นเกมใครเร็ว ใครได้

๗. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ ๖๓

- แบ่งนักเรียนออกเป็น ๖ กลุ่ม ให้เล่นเกมกระชับ โดยให้ตัวแทนแต่ละกลุ่มออกมาอ่านบัตรข้อความ และนำไปกระซิบบอกเพื่อนในกลุ่มจนถึงคนสุดท้าย และให้คนสุดท้ายของแต่ละกลุ่มออกมาเขียนข้อความที่ได้ยินบนกระดาน
- ครูเฉลยข้อความที่ถูกต้องบนกระดาน กลุ่มที่เขียนข้อความถูกต้องจะเป็นผู้ชนะ

ขั้นที่ ๒ กิจกรรมการเรียนรู้

- นักเรียนสังเกตบัตรข้อความที่ครูเฉลยว่าเป็นประโยคชนิดใด ข้อความที่ครูเฉลย มีดังนี้

ข้อความที่ ๑	ฉันอยากไปที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	(แสดงความต้องการ)
ข้อความที่ ๒	แม่ครับ ช่วยสอนการบ้านให้หน่อยครับ	(ขอร้อง)
ข้อความที่ ๓	วันอาทิตย์นี้ใครจะไปเที่ยวเขาหินช้าง	(คำถาม)
ข้อความที่ ๔	ไม่...ฉันไม่ชอบดูกีฬา	(ปฏิเสธ)
ข้อความที่ ๕	การกินอาหารที่สะอาดจะทำให้ปลอดภัย	(บอกเล่า)
ข้อความที่ ๖	อย่างรังแกสัตว์เลี้ยง	(คำสั่ง)

- นักเรียนอ่านประโยคทีละประโยค แล้วช่วยกันสรุปว่าเป็นประโยคชนิดใด

- นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาเรื่อง ประโยคเพื่อการสื่อสาร (ประโยคบอกเล่า ประโยคคำถาม ประโยคปฏิเสธ ประโยคคำสั่ง) ในหนังสือเรียน/สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

๔. ครูสุ่มถามให้นักเรียนสรุปประโยคแต่ละชนิด แล้วครูยกตัวอย่างประโยคแต่ละชนิด และอธิบายเพิ่มเติมจนนักเรียนเข้าใจ

ชั่วโมงที่ ๖๔

๑. ครูคิดแถบประโยคที่กำหนดให้บนกระดาน ให้นักเรียนช่วยกันบอกว่าเป็นประโยคชนิดใดบ้าง แล้วครูอธิบายวิธีสังเกตประโยคชนิดต่าง ๆ ให้นักเรียนฟัง

๑. ฉันไม่ชอบสีแดง
๒. เธอจะไปห้างสรรพสินค้าไหม
๓. เกือบของเล่นให้เรียบริ่อยเดี๋ยวนี้
๔. เด็กนักเรียนปั้นดินน้ำมันรูปสัตว์

๒. ครูนำภาพการละเล่นต่าง ๆ มาติดบนกระดาน ให้นักเรียนเลือกภาพการละเล่นที่ชอบ แล้วแต่งประโยคจากภาพคนละ ๔ ประโยค ประโยคที่แต่งจะต้องเป็นประโยคบอกเล่า ประโยคคำถาม ประโยคปฏิเสธ และประโยคคำสั่ง อย่างละ ๑ ประโยค พร้อมเขียนเหตุผลที่เลือกภาพนั้น ส่งครูเลือกผลงานของนักเรียนที่แต่งประโยคได้สัมพันธ์กับภาพและสละสลวยมากที่สุดมาชื่นชม และยกตัวอย่างหน้าชั้นเรียน

๓. นักเรียนเล่นเกมใครเร็ว ใครได้ โดยครูให้นักเรียนดูภาพ นักเรียนสังเกตภาพแต่ละภาพว่าเป็นภาพอะไร นักเรียนแต่งประโยคจากภาพทั้งหมด ๔ ภาพ โดยนักเรียนจะต้องแต่งประโยคให้ครบทั้ง ๔ ชนิด และต้องมีใจความสัมพันธ์กับภาพ แล้วนักเรียนนำกระดาษคำตอบส่งครูตรวจสอบความถูกต้อง นักเรียนคนใดส่งก่อนและแต่งประโยคถูกต้องและสัมพันธ์กับภาพมากที่สุดจะเป็นผู้ชนะ รับรางวัลจากครู

ชั่วโมงที่ ๖๕

๑. นักเรียนเข้ากลุ่มเดิม ศึกษาเรื่อง ประโยคเพื่อการสื่อสาร (ประโยคขอร้องและประโยคแสดงความต้องการ) ในหนังสือเรียน/สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

๒. ครูสุ่มเรียกให้นักเรียนอธิบายลักษณะของประโยคขอร้องและประโยคแสดงความต้องการ แล้วครูอธิบายเพิ่มเติมพร้อมยกตัวอย่างให้นักเรียนเข้าใจมากขึ้น

๓. ครูแจกแถบประโยคให้นักเรียนคนละ ๑ ประโยค ให้นักเรียนจับกลุ่ม โดยให้คนที่ได้ประโยคชนิดเดียวกันมาอยู่รวมกัน แล้วนำเสนอหน้าชั้นเรียนที่ละกลุ่มว่ากลุ่มของตนเป็นประโยคชนิดใด พร้อมทั้งอ่านข้อความแต่ละประโยคให้เพื่อนฟัง

๔. ครูและเพื่อนกลุ่มอื่นช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง และยกตัวอย่างประโยคแต่ละชนิดเป็นภาษาอังกฤษ

๕. นักเรียนทำใบงานที่ ๑๓ เรื่อง ประโยคนำรู้ แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบ
๖. ครูสุ่มเรียกนักเรียนให้บอกข้อสังเกตในการแยกประโยคชนิดต่าง ๆ หรือบอกว่าตนเองมีวิธี
 คุยอย่างไรว่าประโยคที่อ่าน เป็นประโยคชนิดใด แล้วครูอธิบายเพิ่มเติม

ขั้นที่ ๓ ฝึกฝนผู้เรียน

๑. นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับประโยคเพื่อการสื่อสาร แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบ
๒. นักเรียนแต่งเรื่องราวหรือบทสนทนา โดยให้มีประโยคแต่ละชนิดอยู่ในเรื่องด้วย พร้อมวาด
 ภาพประกอบ
๓. นักเรียนจับคู่กับเพื่อนหาประโยคแต่ละชนิดจากเรื่อง เล่นแบบไทย เพื่อนช่วยกันตรวจสอบ
 ความถูกต้อง แล้วคัดประโยคแต่ละชนิดด้วยตัวบรรจงครั้งบรรทัดให้สวยงาม

ขั้นที่ ๔ นำไปใช้

นักเรียนใช้ประโยคเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวันได้ถูกต้องและแนะนำผู้อื่นให้ใช้ได้ถูกต้องด้วย

ขั้นที่ ๕ สรุป

๑. นักเรียนร่วมกันสรุปลักษณะของประโยคแต่ละชนิด แล้วเขียนเป็นแผนภาพความคิด
๒. ครูให้นักเรียนศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการอภิปรายกลุ่มจากแหล่งสืบค้นต่าง ๆ เป็นการบ้าน
 เพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป

๘. กิจกรรมเสนอแนะ

๑. นักเรียนวาดภาพในหัวข้อ “ของเล่นแสนรัก” แล้วเขียนบรรยาย โดยให้มีประโยคแต่ละชนิดอยู่ใน
 เรื่องด้วย
๒. นักเรียนฝึกวิเคราะห์ประโยคจากหนังสือเรียนหรือหนังสือพิมพ์ที่อ่านว่าเป็นประโยคชนิดใด
 รวบรวมเป็นสมุดประโยค

๙. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. บัตรข้อความ
๒. แลปประโยค
๓. ภาพการละเล่นต่าง ๆ
๔. รูปภาพ
๕. ใบงานที่ ๑๓ เรื่อง ประโยคนำรู้
๖. สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๗. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๘. แบบฝึกหัด รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๙. คู่มือการสอน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๘. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์
วัฒนาพานิช จำกัด

๑๐. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกหลังการสอน

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางการพัฒนา _____

๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางแก้ไข _____

๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
 เหตุผล _____

๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน
 _____ / _____ / _____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๘

การอภิปรายกลุ่ม

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เวลา ๒ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง เล่นแบบไทย

๑. สาระสำคัญ

การอภิปรายกลุ่ม เป็นการประชุมกลุ่มย่อยเพื่อปรึกษาหารือหรือแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เพื่อวางแผนแก้ปัญหาและหาข้อสรุปร่วมกัน ซึ่งเป็นการฝึกใช้ทักษะทางภาษา

๒. ตัวชี้วัดชั้นปี

๑. พุฒแสดงความรู้ ความคิดเห็น และความรู้สึกเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู ท ๓.๑ (ป. ๔/๓)
๒. รายงานเรื่องหรือประเด็นที่ศึกษาค้นคว้าจากการฟัง การดู และการสนทนา ท ๓.๑ (ป. ๔/๕)
๓. มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด ท ๓.๑ (ป. ๔/๖)

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. พุฒแสดงความรู้ ความคิดเห็นในเรื่องที่อภิปรายด้วยถ้อยคำที่สุภาพและมีเหตุผล (K, P)
๒. สรุปใจความสำคัญและวิเคราะห์เรื่องที่ฟังหรือดูได้อย่างมีเหตุผล (K)
๓. นำเสนอผลการอภิปรายได้อย่างเหมาะสมและสร้างสรรค์ (K, P)
๔. มีความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่ม (A)
๕. มีมารยาทในการฟังและการพูด (A)

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะและกระบวนการ (P)
๑. สังเกตการตอบคำถาม ๒. ตรวจสอบการทำกิจกรรม	๑. ประเมินพฤติกรรมในการทำงาน เป็นรายบุคคลในด้านความสนใจ และตั้งใจเรียน ความรับผิดชอบ ในการทำกิจกรรม ความมีระเบียบ วินัยในการทำงาน ฯลฯ ๒. ประเมินมารยาทในการพูด ๓. ประเมินมารยาทในการฟังและการดู	๑. ประเมินทักษะการพูด ๒. ประเมินทักษะการฟังและการดู ๓. ประเมินทักษะกระบวนการคิด ๔. ประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม

๕. ภาระการเรียนรู้

การอภิปรายกลุ่ม

๖. แนวทางบูรณาการ

- คณิตศาสตร์ ➡ เขียนแผนภูมิสรุปการอภิปรายกลุ่ม
- สังคมศึกษา ➡ ศึกษาเรื่อง หน้าที่ของเด็กไทย/นำความรู้เรื่อง การอภิปรายกลุ่ม ไปใช้ในชีวิตประจำวัน
- สุขศึกษา ➡ ศึกษาเรื่อง ขาเสพติด

๗. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ ๖๖

- ครูนำภาพสมาชิกในกลุ่มกำลังประชุมกันอย่างตั้งใจให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพ
- ครูสนทนาซักถามถึงการทำงานกลุ่มของนักเรียนว่า ก่อนการทำงานกลุ่ม ขณะทำงานกลุ่มหรือหลังทำงานกลุ่มเสร็จแล้ว นักเรียนมีการพูดคุยหรือปรึกษาหารือกันหรือไม่ อย่างไร ครูแนะนำนักเรียนว่าการปรึกษาหารือกันในกลุ่มเรียกว่า การอภิปรายกลุ่ม

ขั้นที่ ๒ กิจกรรมการเรียนรู้

- นักเรียนอ่านเรื่อง การอภิปรายกลุ่ม ในหนังสือเรียน/สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เล่ม ๑ แล้วครูสนทนาซักถามเพื่อตรวจสอบความเข้าใจ
- นักเรียนร่วมแสดงความคิดเห็นเรื่อง การอภิปรายกลุ่ม ในประเด็นต่อไปนี้

- ๑) หน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม
- ๒) ข้อควรปฏิบัติในการจัดบันทึกการประชุมกลุ่ม
- ๓) มารยาทในการประชุมกลุ่ม
๓. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปลักษณะของการอภิปรายกลุ่ม
๔. แบ่งนักเรียนออกเป็น ๓ กลุ่ม เลือกทำแผนภูมิการอภิปรายกลุ่มตามหัวข้อในข้อ ๑ กลุ่มละ ๑ หัวข้อ เสร็จแล้วนำเสนอผลงานให้เพื่อนฟังหน้าชั้นเรียน
๕. นักเรียนทั้งชั้นร่วมกันวางแผนจัดการอภิปรายกลุ่มในหัวข้อ เด็กไทยห่างไกลยาเสพติด โดยให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการอภิปรายกลุ่มครั้งนี้ เพื่อจัดการอภิปรายในการจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป

ชั่วโมงที่ ๖๗

๑. ครูให้นักเรียนสรุปบทบาทหน้าที่ของผู้อภิปรายแต่ละคน เพื่อเป็นการทบทวน
๒. ครูให้นักเรียนคู่วิเคราะห์การอภิปรายกลุ่มในโอกาสใดโอกาสหนึ่ง แล้วให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งที่ได้ดู
๓. ครูซักถามนักเรียนถึงงานที่มอบหมาย แล้วให้นักเรียนจัดการอภิปรายกลุ่มในหัวข้อ เด็กไทยห่างไกลยาเสพติด ตามที่ได้เตรียมมา
๔. เมื่ออภิปรายเสร็จเรียบร้อยแล้วให้นักเรียนร่วมกันวิจารณ์การอภิปรายว่ามีข้อดีหรือข้อบกพร่องอะไรบ้าง พร้อมทั้งบอกข้อเสนอแนะ

ขั้นที่ ๓ ฝึกฝนผู้เรียน

๑. นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับการอภิปรายกลุ่ม แล้วช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง
๒. นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับการประชุมอภิปรายกลุ่มที่จัดขึ้นในโรงเรียน

ขั้นที่ ๔ การนำไปใช้

๑. นักเรียนนำความรู้เกี่ยวกับการอภิปรายไปใช้ในการจัดการอภิปรายกลุ่มในการเรียนวิชาอื่นหรือในชีวิตประจำวัน
๒. นักเรียนแนะนำเพื่อนหรือผู้ที่สนใจเกี่ยวกับการอภิปรายกลุ่ม และนำไปใช้ปฏิบัติได้ถูกต้องเหมาะสม

ขั้นที่ ๕ สรุป

๑. นักเรียนร่วมกันสรุปเรื่อง การอภิปรายกลุ่ม แล้วบันทึกลงสมุด
๒. ครูให้นักเรียนสังเกตพฤติกรรมการฟังและการพูดของเพื่อนในชั้นเรียน แล้วสรุปเป็นข้อ ๆ เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป

๘. กิจกรรมเสนอแนะ

นักเรียนวางแผนจัดการอภิปรายกลุ่มเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยแบ่งหน้าที่ตามองค์ประกอบของการอภิปราย และให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการอภิปรายดังกล่าว

๘. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. ภาพการประชุม
๒. วัตถุประสงค์การอภิปรายกลุ่ม
๓. สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๔. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๕. แบบฝึกหัด รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๖. คู่มือการสอน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๗. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์ วัฒนาพานิช จำกัด

๑๐. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกหลังการสอน

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางการพัฒนา _____

๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางแก้ไข _____

๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
 เหตุผล _____

๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน
 _____ / _____ / _____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๕

มารยาทในการฟังและการพูด

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เวลา ๒ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง เล่นแบบไทย

๑. สาระสำคัญ

การสนทนากับบุคคลอื่นต้องใช้ถ้อยคำสุภาพ เหมาะสมกับกาลเทศะ และในการฟังผู้อื่นพูดก็เช่นกัน จะต้องมีมารยาทที่ดี ซึ่งถือเป็นการให้เกิดริศผู้พูด การมีมารยาทที่ดีในการฟังและการพูดจะเสริมสร้างลักษณะนิสัย บุคลิกภาพที่ดี และสร้างความเข้าใจอันดีต่อกัน

บทอ่านเสริมเรื่อง สนุกกับของเล่น เป็นบทอ่านที่กล่าวถึงลักษณะของของเล่นไทยในอดีตว่า นอกจากจะช่วยให้สนุกสนานเพลิดเพลินแล้ว ของเล่นบางชนิดยังสามารถประดิษฐ์ได้เองโดยใช้วัสดุจากธรรมชาติหรือวัสดุที่หาได้ง่าย ๆ รอบตัว

๒. ตัวชี้วัดชั้นปี

๑. อ่านเรื่องสั้น ๆ ตามเวลาที่กำหนด และตอบคำถามจากเรื่องที่ย่าน ท ๑.๑ (ป. ๔/๓)
๓. พูดสรุปความจากการฟังและดู ท ๓.๑ (ป. ๔/๒)
๓. มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด ท ๓.๑ (ป. ๔/๖)
๔. แต่งบทร้อยกรองและคำขวัญ ท ๔.๑ (ป. ๔/๕)

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกมารยาทที่ดีในการพูดและการฟังได้ (K)
๒. ปฏิบัติตนในการพูดและการฟังได้อย่างมีเหตุผล (P)
๓. อ่านเรื่องราวแล้วสามารถจับใจความสำคัญ และสรุปข้อคิดจากเรื่องที่ย่านได้ (K)
๔. แต่งคำขวัญและบทร้อยกรองได้อย่างสร้างสรรค์ (P)
๓. ใช้ทักษะทางภาษาในการเรียน การแสวงหาความรู้ และการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ (P)
๔. มีมารยาทในการฟังและการพูด (A)

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะและกระบวนการ (P)
๑. สังเกตการตอบคำถาม และแสดงความคิดเห็น ๒. ตรวจสอบการทำกิจกรรม ๓. ตรวจสอบทดสอบ หลังเรียน	๑. ประเมินพฤติกรรมในการทำงาน เป็นรายบุคคลในด้านความสนใจ และตั้งใจเรียน ความรับผิดชอบ ในการทำกิจกรรม ความมีระเบียบ วินัยในการทำงาน ฯลฯ ๒. ประเมินมารยาทในการพูด ๓. ประเมินมารยาทในการฟังและการดู	๑. ประเมินทักษะการพูด ๒. ประเมินทักษะการฟังและการดู ๓. ประเมินทักษะการแต่งบทหรือ กรอง ๔. ประเมินทักษะกระบวนการคิด ๕. ประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม

๕. สาระการเรียนรู้

๑. มารยาทในการฟังและการพูด
๒. บทอ่านเสริมเรื่อง สนุกกับขงเล่น

๖. แนวทางบูรณาการ

- | | | |
|--------------|---|---|
| สังคมศึกษา | ➡ | ศึกษาเรื่อง มารยาทในการฟังและการพูด |
| สุขศึกษา | ➡ | เล่นเกมพูดพร้อมกัน |
| การงานอาชีพฯ | ➡ | ประดิษฐ์โปสเตอร์มารยาทในการฟังและการพูด/ประดิษฐ์ของเล่นแบบไทย |

๗. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ ๖๘

๑. นักเรียนจับคู่กับเพื่อนเล่นเกมพูดพร้อมกัน โดยให้นักเรียนแต่ละคนพูดข้อความอะไรก็ได้ดัง ๆ ให้ครูและเพื่อนฟังพร้อมกันทั้งชั้นเรียน
๒. นักเรียนช่วยกันบอกว่าคุณเรียนฟังข้อความที่เพื่อนพูดรู้เรื่องหรือไม่
๓. นักเรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็นว่า การพูดเสียงดัง ๆ เป็นมารยาทที่ดีในการพูดหรือไม่

ขั้นที่ ๒ กิจกรรมการเรียนรู้

๑. นักเรียนช่วยกันบอกว่าคุณเรียนมารยาทที่ดีในการพูดและการฟังมีอะไรบ้าง
๒. นักเรียนศึกษาเรื่อง มารยาทในการฟังและการพูด ในหนังสือเรียน/สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔
๓. นักเรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็นว่าถ้านักเรียนเป็นผู้ฟัง นักเรียนไม่ต้องการฟังคำพูดแบบใดบ้าง

๔. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มฟังเรื่อง ไม่อยากฟัง จากแถบบันทึกเสียง หรือครูอ่านให้ฟัง แล้วระดมสมองตอบคำถามจากเนื้อเรื่อง

ไม่อยากฟัง

ในช่วงโมงเรียนวิชาภาษาไทย ขณะที่ปานกำลังรายงานข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าอยู่หน้าชั้นเรียน

กล้า : เอกดูปานสิ เสียงค่อยจัง น่าเบื่อ

เอก : นายก็เจียบ ๆ สิจะได้ได้ยิน ชวนคุยอย่างนี้จะได้ยินหรือ

(กล้าลุกขึ้นตะโกนทันทีทำให้ทุกคนหันมามองกล้า)

กล้า : ปานพูดใหม่สิ 'ไม่' ได้ยิน

เอก : เกรงใจคนอื่นบ้างสิ เขากำลังตั้งใจฟัง

กล้า : เรื่องของเรา นายอย่ายุ่ง

ปานพยายามพูดให้เสียงดังขึ้น แต่ก็ยังเบาอยู่ กล้าจึงไม่สนใจฟังการรายงาน หิขิสมุดแบบฝึกหัดวิชาอื่นขึ้นมาทำ

เมื่อปานรายงานจบ ครูให้กล้าช่วยสรุปเรื่องที่ปานรายงาน

กล้า : โห้ ! ครูครับ ปานพูดเบาอย่างนั้น ใครจะไปฟังรู้เรื่อง รู้ว่าตัวเองเสียงเบา ยังจะอยากรายงานอีก

- ๑) ปานกำลังทำอะไรหน้าชั้นเรียน
 - ๒) ถ้ากล้าอยากได้ยินเรื่องที่ปานพูด กล้าควรทำอย่างไร
 - ๓) การกระทำใดบ้างของกล้าที่เป็นมารยาทที่ดีในการฟัง
 - ๔) ปานควรปรับปรุงการพูดของตนหรือไม่ อย่างไร
๕. นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันสรุปมารยาทในการฟังและการพูด แล้วรายงานหน้าชั้นเรียน โดยครูเป็นผู้แนะนำเพิ่มเติม
๖. นักเรียนช่วยกันอธิบายถึงสิ่งที่จะเกิดขึ้นกับผู้ที่ไม่มีมารยาทในการฟังและการพูด
๗. นักเรียนฟังสถานการณ์ที่กำหนดให้จากแถบบันทึกเสียงหรือจากนักเรียนอาสาสมัครที่มาแสดงไว้เพื่อนดูหน้าชั้นเรียนเพื่อจับใจความสำคัญ และแสดงความคิดเห็น โดยใช้หมวกความคิด คือ หมวกดำ หมวกเหลือง หมวกแดง ดังนี้

ตัวอย่างที่ ๑ : โต้่งพูดกับเพื่อนด้วยถ้อยคำหยาบคาย

ตัวอย่างที่ ๒ : ต้อยพูดกับเพื่อนด้วยถ้อยคำสุภาพ

- | | | |
|------------|---|---------------------------------------|
| หมวกดำ | – | การกระทำของโต้่งที่ควรปรับปรุงคืออะไร |
| หมวกเหลือง | – | การกระทำที่ดีของต้อยคืออะไร |
| หมวกแดง | – | นักเรียนรู้สึกอย่างไรกับโต้่งและต้อย |

๘. นักเรียนบอกข้อดีของการกระทำของต้อย และข้อที่ควรปรับปรุงของการกระทำของ ไต้ง

ชั่วโมงที่ ๖๕

๑. ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับของเล่นแบบไทยที่นักเรียนชอบเล่นว่ามีอะไรบ้าง พร้อมบอกเหตุผลประกอบ
๒. นักเรียนอ่านบทอ่านเสริมเรื่อง สนุกกับของเล่นไทย ในหนังสือเรียน/สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔
๓. ครูนำของเล่นแบบไทย ๆ มาให้นักเรียนดู เช่น ว่าว ลูกข่าง แมลงปอไม้ไผ่ ป้องแป้ง แล้วให้นักเรียนบอกวิธีเล่น
๔. นักเรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญและประโยชน์ของการละเล่นแบบไทย ๆ แล้วครูอธิบายเพิ่มเติม
๕. ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับการละเล่นพื้นบ้านของไทย โดยครูให้ความรู้เสริมว่าประเทศสมาชิกอาเซียนประเทศอื่น ๆ ก็มีการละเล่นพื้นบ้านเช่นกัน เช่น

อินโดนีเซีย	มี	ว้ายังกูดิต หรือว้ายัง (เป็นการเล่นหุ่นเชิด)
ลาว	มี	ตีลลี้
มาเลเซีย	มี	คองกัก (คล้ายหมากรูกไทย), เวา (ว่าวขนาดใหญ่)
ฟิลิปปินส์	มี	โยโย่ (เลี้ยงลูกโยโย่ให้หมุนอย่างต่อเนื่องด้วยเชือก)
สิงคโปร์	มี	ตีลูกล้อ, แกะชิง (ใช้ก้านเหล็กเลี้ยงแผ่นเหล็กให้หมุน), คัปเตาะห์ (ใช้เท้าเตะลูกขนไก่)

ขั้นที่ ๓ ฝึกฝนผู้เรียน

๑. นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับมารยาทในการฟังและการพูด แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบ
๒. นักเรียนฝึกฟังและพูดอย่างมีมารยาทในการสนทนาในชีวิตประจำวันจนคิดเป็นนิสัย เพื่อพัฒนาเป็นผู้พูดและผู้ฟังที่ดี
๓. นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับบทอ่านเสริมเรื่อง สนุกกับของเล่น แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบ
๔. นักเรียนแต่งคำขวัญหรือบทร้อยกรองณรงค์ให้เด็กไทยเห็นคุณค่าและหันมาเล่นของเล่นไทย

ขั้นที่ ๔ การนำไปใช้

๑. นักเรียนนำความรู้เกี่ยวกับมารยาทในการฟังและการพูดไปใช้ในการสนทนาในชีวิตประจำวัน
๒. นักเรียนเลือกเล่นของเล่นแบบไทยหรือประดิษฐ์ของเล่นตนเอง

ขั้นที่ ๕ สรุป

๑. นักเรียนร่วมกันสรุปมารยาทที่ดีในการฟังและการพูด
๒. นักเรียนสรุปใจความสำคัญจากบทอ่านเสริมเรื่อง สนุกกับของเล่น
๓. นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนและช่วยกันเฉลยคำตอบ

๔. ครูให้นักเรียนสนทนาและตอบคำถามในประเด็นที่ว่า **เพลาคัดคอนเพลาเพลพอดี** คำที่พิมพ์ตัวหนา อ่านออกเสียงเหมือนกันหรือไม่ อย่างไร แล้วมอบหมายให้นักเรียนศึกษาเนื้อหาในหน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน ทรพิฆาทรพ ในหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ของบริษัท สำนักพิมพ์ วัฒนาพานิช จำกัด เป็นการบ้าน เพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป

๘. กิจกรรมเสนอแนะ

๑. นักเรียนสังเกตพฤติกรรมกรรมการพูดของครู เพื่อนในชั้นเรียน หรือพิธีกรในรายการโทรทัศน์ว่ามีมารยาทในการพูดอย่างไรบ้าง
๒. นักเรียนรวบรวมมารยาทในการฟังและการพูดจากหนังสือหรือสังเกตจากบุคคลรอบข้าง แล้วนำมาสรุปทำเป็นโปสเตอร์มารยาทในการฟังและการพูด
๓. นักเรียนประดิษฐ์ของเล่นแบบไทยง่าย ๆ แล้วนำมาเล่นกับเพื่อนในชั้นเรียน

๙. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน
๒. แลบบันทึกเสียง
๓. ข้อความเรื่อง ไม่อยากฟัง
๔. ของเล่นแบบไทย ๆ
๕. สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๖. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๗. แบบฝึกหัด รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๘. คู่มือการสอน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๙. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๐. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกหลังการสอน

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางการพัฒนา _____

๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางแก้ไข _____

๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
 เหตุผล _____

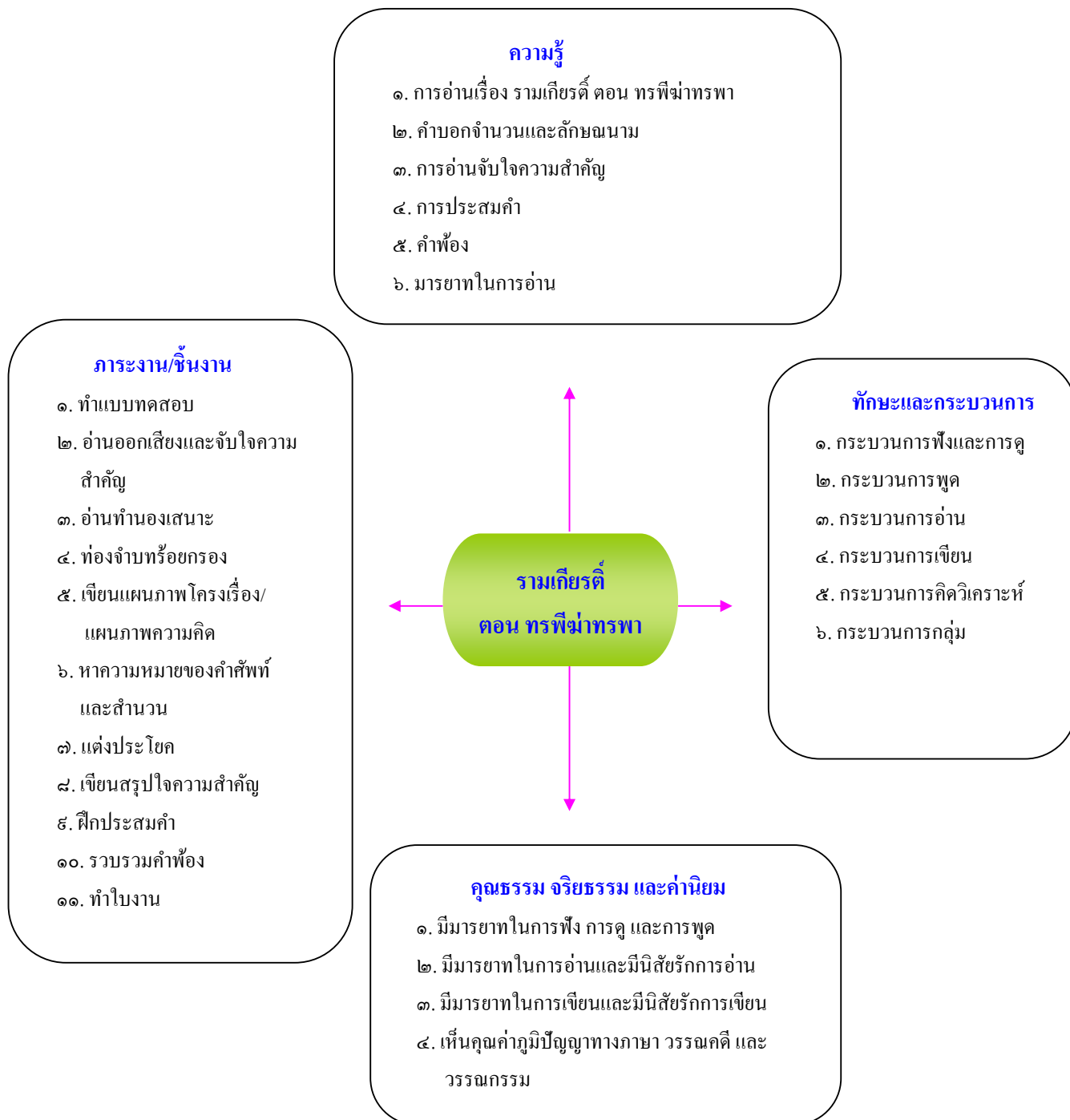
๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน
 _____ / _____ / _____

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ รามเกียรติ์ ตอน ทรพินำทราพา

เวลา ๑๐ ชั่วโมง

ผังมโนทัศน์เป้าหมายการเรียนรู้และขอบข่ายภาระงาน



ผังการออกแบบการจัดการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ รวมเกียรติ ตอน ทรพีฆาทรพา

ขั้นที่ ๑ ผลลัพธ์ปลายทางที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียน	
<p>ตัวชี้วัดชั้นปี</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง ท ๑.๑ (ป. ๔/๑) ๒. คาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที้อ่าน โดยระบุเหตุผลประกอบ ท ๑.๑ (ป. ๔/๕) ๓. สรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องที้อ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ท ๑.๑ (ป. ๔/๖) ๔. มีมารยาทในการอ่าน ท ๑.๑ (ป. ๔/๘) ๕. เขียนสื่อสารโดยใช้คำได้ถูกต้อง ชัดเจน และเหมาะสม ท ๒.๑ (ป. ๔/๒) ๖. เขียนแผนภาพ โครงเรื่องและแผนภาพความคิดเพื่อใช้พัฒนางานเขียน ท ๒.๑ (ป. ๔/๓) ๗. รายงานเรื่องหรือประเด็นที่ศึกษาค้นคว้าจากการฟัง การดู และการสนทนา ท ๓.๑ (ป. ๔/๕) ๘. สงัดคำและบอกความหมายของคำในบริบทต่าง ๆ ท ๔.๑ (ป. ๔/๑) ๙. ระบุชนิดและหน้าที่ของคำในประโยค ท ๔.๑ (ป. ๔/๒) ๑๐. บอกความหมายของสำนวน ท ๔.๑ (ป. ๔/๖) ๑๑. อธิบายข้อคิดจากการอ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตจริง ท ๕.๑ (ป. ๔/๒) ๑๒. ท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนดและบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ ท ๕.๑ (ป. ๔/๔) 	
<p>ความเข้าใจที่คงทนของนักเรียน นักเรียนจะเข้าใจว่า...</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. การอ่านวรรณคดีจะให้เห็นถึงความงดงามของภาษาและแง่คิดที่มีประโยชน์ ๒. คำบอกจำนวน เป็นคำบอกจำนวนนับมีทั้งบอกจำนวนที่แน่นอนและบอกจำนวนที่ไม่แน่นอน ๓. ลักษณนาม เป็นคำบอกลักษณะของนามให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ๔. การอ่านจับใจความสำคัญ เป็นการอ่านเพื่อเก็บรายละเอียดที่สำคัญของเรื่องที้อ่าน ๕. การประสมคำ เป็นการนำคำมารวมกัน ทำให้เกิดเป็นคำใหม่ขึ้นในภาษาไทย ๖. คำพ้อง เป็นคำที่เขียนหรือออกเสียงเหมือนกัน 	<p>คำถามสำคัญที่ทำให้เกิดความเข้าใจที่คงทน</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. การอ่านเรื่อง รวมเกียรติ ตอน ทรพีฆาทรพา ได้ความรู้หรือข้อคิดอะไรบ้าง ๒. คำบอกจำนวนคืออะไร มีหลักเกณฑ์การใช้อย่างไร ๓. ลักษณนามมีลักษณะอย่างไร ๔. การอ่านจับใจความสำคัญมีหลักการอย่างไร ๕. การประสมคำคืออะไร มีประโยชน์อย่างไร ๖. คำพ้องมีลักษณะอย่างไร ๗. การอ่านหนังสือทั้งอ่านออกเสียงและอ่านในใจ มีหลักปฏิบัติอย่างไร ๘. การอ่านหนังสือในห้องสมุดควรปฏิบัติตนอย่างไร

<p>๗. การอ่านหนังสือทั้งการอ่านในห้องเรียน และการอ่านในห้องสมุด จะต้องปฏิบัติตาม มารยาทในการอ่าน</p>	
<p>ความรู้ของนักเรียนที่นำไปสู่ความเข้าใจที่คงทน นักเรียนจะรู้ว่า...</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. คำสำคัญ ได้แก่ บทพระราชนิพนธ์ รามายณะ กำริบเสิบสาน สีเผือก สีคำปลอด กาสร ๒. การอ่านวรรณคดีเรื่อง รามเกียรติ์ ตอน ทรมพิฆาทรพพา จะได้เห็นถึงความไพเราะ สละสลวยของภาษาที่ใช้ และแง่คิดในเรื่อง ความกตัญญูต่อผู้มีพระคุณ ๓. คำบอกจำนวน แบ่งออกเป็น คำบอกจำนวน ที่แน่นอนกับคำบอกจำนวนที่ไม่แน่นอน ๔. ลักษณะนาม เป็นคำบอกลักษณะของคำนาม ที่อยู่ด้านหน้าว่ามีลักษณะอย่างไร ๕. การจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านจะต้อง บอกให้ได้ว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร แล้วนำมาเรียบเรียงเป็นใจความสำคัญ ๖. การประสมคำ คือ การนำคำมูล ๒ คำขึ้นไป มารวมกัน อาจมีเค้าความหมายเดิมหรือมีความหมายใหม่ ๗. คำพ้อง เป็นคำที่เขียนหรือออกเสียง เหมือนกัน ๘. การอ่านหนังสือ ทั้งการอ่านออกเสียง อ่านในใจ หรืออ่านในห้องสมุด จะต้องปฏิบัติตามสุขลักษณะของการอ่านและมารยาทในการอ่าน 	<p>ทักษะ/ความสามารถของนักเรียนที่นำไปสู่ความเข้าใจที่คงทน นักเรียนจะสามารถ...</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. อ่านจับใจความสำคัญ แสดงความคิดเห็น และบอกข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน ๒. อ่านทำนองเสนาะและท่องจำบทหรือกรองจากเรื่องที่อ่าน ๔. บอกลักษณะและใช้คำบอกจำนวนและลักษณะนาม ถูกต้อง ๕. บอกวิธีการอ่านจับใจความสำคัญและจับใจความสำคัญได้ครบถ้วน ๖. ประสมคำได้อย่างมีความหมาย ๗. บอกลักษณะและประเภทของคำพ้องและนำคำพ้องไปใช้อ่านหรือเขียนคำถูกต้องตามความหมาย ๘. ปฏิบัติตนในการอ่านหนังสืออย่างมีมารยาท
<p>ขั้นที่ ๒ การงานและการประเมินผลการเรียนรู้ซึ่งเป็นหลักฐานที่แสดงว่านักเรียนมีผลการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้อย่างแท้จริง</p>	
<p>๑. การงานที่นักเรียนต้องปฏิบัติ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑.๑ อ่านเรื่อง รามเกียรติ์ ตอน ทรมพิฆาทรพพา จับใจความสำคัญ เล่าเรื่อง ตอบคำถาม และบอกข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน ๑.๒ อ่านทำนองเสนาะ 	

<p>๑.๓ ท่องจำบทร้อยกรอง</p> <p>๑.๔ เขียนแผนภาพโครงเรื่อง/เขียนแผนภาพความคิด</p> <p>๑.๕ หาความหมายของคำศัพท์และสำนวนภาษา</p> <p>๑.๖ แต่งประโยค</p> <p>๑.๗ เขียนสรุปใจความสำคัญ</p> <p>๑.๘ ฝึกประสมคำ</p> <p>๑.๙ รวบรวมคำพ้อง</p>			
<p>๒. วิธีการและเครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้</p> <table border="0"> <tr> <td style="vertical-align: top;"> <p>๒.๑ วิธีการประเมินผลการเรียนรู้</p> <p>๑) การทดสอบ</p> <p>๒) การสนทนาซักถาม</p> <p>๓) การสังเกต</p> <p>๔) การตรวจผลงาน/กิจกรรม เป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม</p> <p>๕) การวัดเจตคติ</p> <p>๖) การวัดทักษะและกระบวนการ</p> </td> <td style="vertical-align: top;"> <p>๒.๒ เครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้</p> <p>๑) แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน</p> <p>๒) แบบทดสอบการอ่าน</p> <p>๓) แบบประเมินการอ่าน</p> <p>๔) แบบประเมินการเขียน</p> <p>๕) แบบประเมินการฟังและการดู</p> <p>๖) แบบประเมินการพูด</p> <p>๗) แบบประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม</p> <p>๘) แบบประเมินด้านทักษะและกระบวนการ</p> </td> </tr> </table>		<p>๒.๑ วิธีการประเมินผลการเรียนรู้</p> <p>๑) การทดสอบ</p> <p>๒) การสนทนาซักถาม</p> <p>๓) การสังเกต</p> <p>๔) การตรวจผลงาน/กิจกรรม เป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม</p> <p>๕) การวัดเจตคติ</p> <p>๖) การวัดทักษะและกระบวนการ</p>	<p>๒.๒ เครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้</p> <p>๑) แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน</p> <p>๒) แบบทดสอบการอ่าน</p> <p>๓) แบบประเมินการอ่าน</p> <p>๔) แบบประเมินการเขียน</p> <p>๕) แบบประเมินการฟังและการดู</p> <p>๖) แบบประเมินการพูด</p> <p>๗) แบบประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม</p> <p>๘) แบบประเมินด้านทักษะและกระบวนการ</p>
<p>๒.๑ วิธีการประเมินผลการเรียนรู้</p> <p>๑) การทดสอบ</p> <p>๒) การสนทนาซักถาม</p> <p>๓) การสังเกต</p> <p>๔) การตรวจผลงาน/กิจกรรม เป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม</p> <p>๕) การวัดเจตคติ</p> <p>๖) การวัดทักษะและกระบวนการ</p>	<p>๒.๒ เครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้</p> <p>๑) แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน</p> <p>๒) แบบทดสอบการอ่าน</p> <p>๓) แบบประเมินการอ่าน</p> <p>๔) แบบประเมินการเขียน</p> <p>๕) แบบประเมินการฟังและการดู</p> <p>๖) แบบประเมินการพูด</p> <p>๗) แบบประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม</p> <p>๘) แบบประเมินด้านทักษะและกระบวนการ</p>		
<p>๓. สิ่งที่มีผู้ประเมิน</p> <p>๓.๑ ความสามารถในการอธิบาย ชี้แจง การแปลความและตีความ การประยุกต์ คัดแปลง และ และนำไปใช้ การมีมุมมองที่หลากหลาย การให้ความสำคัญและใส่ใจในความรู้สึกรักของผู้อื่น และการรู้จักตนเอง</p> <p>๓.๒ ทักษะกระบวนการทางภาษา</p> <p>๓.๓ สมรรถนะสำคัญ ได้แก่ การสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้ทักษะชีวิต และการใช้เทคโนโลยี</p> <p>๓.๔ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เช่น รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ</p>			
<p>ขั้นที่ ๓ แผนการจัดการเรียนรู้</p>			
<p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๐ การอ่านเรื่อง รามเกียรติ์ ตอน ทรมานพาลี</p> <p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๑ คำบอกจำนวนและลักษณะนาม</p> <p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๒ การอ่านจับใจความสำคัญ</p> <p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๓ การประสมคำ</p> <p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๔ คำพ้อง</p> <p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๕ มารยาทในการอ่าน</p>	<p>เวลา ๒ ชั่วโมง</p> <p>เวลา ๑ ชั่วโมง</p> <p>เวลา ๒ ชั่วโมง</p> <p>เวลา ๒ ชั่วโมง</p> <p>เวลา ๑ ชั่วโมง</p> <p>เวลา ๒ ชั่วโมง</p>		

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๐

การอ่านเรื่อง รามเกียรติ์ ตอน ทรพินำทศพ

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เวลา ๒ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน ทรพินำทศพ

๑. สาระสำคัญ

รามเกียรติ์ เป็นวรรณคดีที่มีคุณค่าทั้งทางด้านปัญญา ด้านอารมณ์ และด้านภาษา การศึกษาและพิจารณา วรรณคดีเรื่อง รามเกียรติ์ ตอน ทรพินำทศพ จะทำให้นักเรียนได้เห็นความงดงามในภาษาของวรรณคดีไทย และได้แง่คิดเกี่ยวกับความกตัญญูต่อผู้มีพระคุณซึ่งเป็นคุณธรรมพื้นฐานที่ทุกคนควรมี

๒. ตัวชี้วัดชั้นปี

๑. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง ท ๑.๑ (ป. ๔/๑)
๒. สรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ท. ๑.๑ (ป. ๔/๖)
๓. บอกความหมายของสำนวน ท ๔.๑ (ป. ๔/๖)
๔. อธิบายข้อคิดจากการอ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตจริง ท ๕.๑ (ป. ๔/๒)
๕. ท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนดและบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ ท ๕.๑ (ป. ๔/๔)

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. สรุปใจความสำคัญและวิเคราะห์เรื่องที่อ่าน ฟัง หรือดูได้อย่างมีเหตุผล (K, P)
๒. อ่านออกเสียงและบอกความหมายของคำ กลุ่มคำ และประโยคได้ (K, P)
๓. ท่องจำบทร้อยกรองที่มีความไพเราะและมีคุณค่าได้ (K, P)
๔. อธิบายความหมายของสำนวนและนำไปใช้ได้ถูกต้อง (K, P)
๕. อ่านออกเสียงโดยใช้น้ำเสียงแสดงอารมณ์ได้เหมาะสมกับเนื้อความ (P)
๖. ใช้กระบวนการอ่านพัฒนาความเข้าใจในการอ่าน และเป็นเครื่องมือในการพัฒนาตนเองในการดำเนินชีวิตได้ (P)
๗. เห็นคุณค่าและความสำคัญของวรรณคดีไทย (A)

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะและกระบวนการ (P)
๑. สังเกตการตอบคำถาม และการแสดงความคิดเห็น ๒. ตรวจสอบการทำกิจกรรม ๓. ตรวจสอบทดสอบ ก่อนเรียน	๑. ประเมินพฤติกรรมในการทำงาน เป็นรายบุคคลในด้านความสนใจ และตั้งใจเรียน ความรับผิดชอบ ในการทำกิจกรรม ความมีระเบียบ วินัยในการทำงาน ฯลฯ ๒. ประเมินคุณค่าภูมิปัญญาทางภาษา วรรณคดี และวรรณกรรม	๑. ประเมินทักษะการอ่านสรุปความ ๒. ประเมินทักษะการอ่านออกเสียง ร้อยกรอง ๓. ประเมินทักษะการเขียนแผนภาพ โครงเรื่อง ๔. ประเมินการท่องจำร้อยกรอง ๕. ประเมินทักษะกระบวนการคิด ๖. ประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม

๕. สาระการเรียนรู้

๑. การอ่านเรื่อง รามเกียรติ์ ตอน ทรพิฆาตทราพา
๒. คำศัพท์ในบทเรียน

๖. แนวทางบูรณาการ

- | | | |
|-------------|---|---|
| คณิตศาสตร์ | ➡ | เขียนแผนภาพโครงเรื่อง |
| สังคมศึกษาฯ | ➡ | นำข้อคิดจากเรื่อง ไปใช้แก้ไขปัญหของตนเองในชีวิตประจำวัน |
| สุขศึกษาฯ | ➡ | เล่นเกมต่อความ ตามเรื่อง |

๗. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ ๑๐

๑. นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน
๒. นักเรียนคู่วิเคราะห์สนธิ์ของ รามเกียรติ์ ตอน ทรพิฆาตทราพา แล้วร่วมกันสนทนาซักถาม
เกี่ยวกับการแสดงและเนื้อหาของเรื่อง โดยย่อ

ขั้นที่ ๒ กิจกรรมการเรียนรู้

๑. นักเรียนอ่านในใจเรื่อง รามเกียรติ์ ตอน ทรพิฆาตทราพา ในหนังสือเรียน/สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย
สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เล่ม ๑ และทำความเข้าใจเนื้อเรื่อง
๒. นักเรียนเล่นเกมต่อความ ตามเรื่อง โดยให้นักเรียนช่วยกันเขียนต่อเติมประโยคเล่าเรื่อง รามเกียรติ์
ตอน ทรพิฆาตทราพา ไปจนจบเนื้อความ โดยให้นักเรียนแบ่งกลุ่มตามแถวที่นั่ง ให้นักเรียน ๒ คน
ที่นั่งคู่กันที่โต๊ะในชั้นเรียนหน้าสุดของแต่ละแถว ช่วยกันเขียนเล่าเรื่อง โดยให้เขียนเพียง

- ๑ ประโยค เท่านั้น เมื่อเขียนเสร็จก็รีบส่งต่อให้เพื่อนที่นั่งอยู่ข้างหลังเขียนเล่าเรื่องราวต่อไปอีก
- ๑ ประโยค ส่งต่อกันไปจนหมดแถว เขียนให้ได้ใจความครบถ้วน จากนั้นจึงให้นักเรียนที่นั่งอยู่ที่โต๊ะคู่สุดท้าย ออกมานำเสนอผลงานของกลุ่มให้เพื่อนฟังหน้าชั้นเรียน กลุ่มใดทำถูกกติกา และเขียนถูกต้อง ได้ใจความครบถ้วนเป็นผู้ชนะ
๓. นักเรียนกลุ่มที่เล่นเกมชนะออกมาเขียนประโยคบนกระดาน ให้นักเรียนทั้งชั้นเขียนลงสมุด
๔. นักเรียนช่วยกันตอบคำถามและสนทนาแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับคำถามต่อไปนี้ แล้วเขียนลงสมุด
- ๑) เหตุใดทรมิจึงต้องฆ่าทราพา
 - ๒) ทรมิทำถูกหรือไม่ที่ฆ่าทราพา
 - ๓) หากนางนิลาภาสกรไม่นำทรมิไปซ่อนไว้ในถ้ำจนเติบโตใหญ่ นักเรียนคิดว่าทราพาจะเป็นอย่างไร
 - ๔) มีวิธีการใดบ้างที่จะแก้คำสาปของพระอิศวร ไม่ให้ทราพาถูกลูกตัวเองฆ่า
๕. นักเรียนช่วยกันรวบรวมสำนวนจากบทละครเรื่อง รามเกียรติ์ ตอน ทรมิฆ่าทราพา แล้วช่วยกันอธิบายความหมาย จากนั้นให้นำไปแต่งเป็นประโยคหรือเรื่องราวสั้น ๆ ส่งครู
๖. ครูอธิบายให้ความรู้เสริมเกี่ยวกับคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับอาเซียนว่า ควาย หรือกระบือ เป็นสัตว์ประจำชาติของประเทศเวียดนามและฟิลิปปินส์ (คาราบาว เป็นภาษาตากาล็อก ซึ่งเป็นภาษาราชการของฟิลิปปินส์ หมายถึง ควายพื้นเมืองของฟิลิปปินส์) ซึ่งสัตว์ประจำชาติของประเทศสมาชิกอาเซียนประเทศอื่น ๆ มีดังนี้

บรูไนดารุสซาลาม	–	เสือโคร่ง
กัมพูชา	–	กูปรี
อินโดนีเซีย	–	มังกรโคโมโด (สัตว์เลื้อยคลานตระกูลเดียวกับตะกวด และตัวเงินตัวทอง)
ลาว	–	ช้าง
มาเลเซีย	–	เสือมลายู
เมียนมา	–	เสือ
สิงคโปร์	–	สิงโต
ไทย	–	ช้าง

ชั่วโมงที่ ๓๑

๑. ครูนำแผ่นป้ายตัวอย่างกลอนบทละครจากเรื่อง รามเกียรติ์ ตอน ทรมิฆ่าทราพา ตอนใดตอนหนึ่ง มาให้นักเรียนดู แล้วให้อ่านเป็นทำนองเสนาะพร้อมกันทั้งชั้นเรียน

๒. นักเรียนสังเกตคำสัมผัสตัวอย่างกลอนบทละครจากแผ่นป้าย แล้วให้ตัวแทนนักเรียนออกมา จิตเส้น โยงสัมผัสบนกระดาน

เมื่อนั้น	เทวาอยู่ในคูหาใหญ่
ฟังนางกาสรก็อาลัย	มีใจกรุณาพันทวี
จึงชวนกันเข้ารักษา	สองเขาบาทาทั้งสี่
อยู่ทุกทิวาราตรี	ให้ชื่อทรพีชาญจรจร

๓. ครูให้นักเรียนออกมาเขียนคำยากจากแผ่นป้ายกลอนบทละคร และช่วยกันเดาความหมายของคำศัพท์ โดยดูจากบริบทหรือถ้อยคำที่แวดล้อมอยู่ จากนั้นครูเฉลยคำตอบ และร่วมกันสรุปความหมายของบทหรือกรองทั้งบทอีกครั้งหนึ่ง
๔. ครูติดแผ่นป้ายกลอนบทละคร แล้วชี้ให้นักเรียนเห็นการเปรียบเทียบในกลอนบทละคร

บัดนั้น	คำแหงทรพีแข็งขัน
โค้งค้อมอ่ายยื่นประจัญ	เสี้ยวขวิดติดพันกระชั้นมา
อันเขาต่อเขาเข้าประหาร	เสียงสะท้านเบรียงเบรียงคั่งฟ้าผ่า
ได้ทีขวิดถูกรทพ	ก็ม้วยชีวาด้วยฤทธิ

๕. ครูแจกกลอนบทละครจากเรื่อง รามเกียรติ์ ตอน ทรพีฆ่าทรพ ที่ไม่มีในบทเรียนให้นักเรียนทุกคน
๖. นักเรียนอ่านกลอนบทละครที่ครูแจกเป็นทำนองธรรมดาพร้อมกัน แล้วร่วมกันสนทนาซักถามถึงคำศัพท์
๗. นักเรียนฟังแถบบันทึกเสียงการอ่านทำนองเสนาะกลอนบทละครที่ครูแจก แล้วฝึกอ่านตามจนคล่อง
๘. นักเรียนอ่านคำใหม่ในบทเรียน โดยอ่านพร้อมกัน อ่านทีละแถว แล้วช่วยกันหาความหมายจากพจนานุกรม
๙. นักเรียนช่วยกันบอกคำยากหรือคำที่ไม่เข้าใจความหมาย แล้วช่วยกันค้นหาความหมายจากพจนานุกรม

ขั้นที่ ๓ ฝึกฝนผู้เรียน

๑. นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับเนื้อเรื่อง รามเกียรติ์ ตอน ทรพีฆ่าทรพ แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบ
๒. นักเรียนเขียนแผนภาพโครงเรื่องเรื่อง รามเกียรติ์ ตอน ทรพีฆ่าทรพ แล้วเล่าเรื่องตามแผนภาพโครงเรื่อง
๓. นักเรียนเลือกบทหรือกรองจากเรื่อง รามเกียรติ์ ตอน ทรพีฆ่าทรพ ที่ประทับใจ ท่องจำกับครูทีละคน

๔. นักเรียนเลือกบทร้อยกรองเรื่อง รามเกียรติ์ ตอน ทรมานทศพร ๑ ตอน ฟังอ่านโดยใช้น้ำเสียง แสดงอารมณ์ตามเนื้อความ แล้วอ่านให้เพื่อนฟัง

ขั้นที่ ๔ นำไปใช้

๑. นักเรียนนำแนวคิดจากเรื่องที่อ่าน ไปเป็นข้อคิดในการประพฤติปฏิบัติตัวและประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน
๒. นักเรียนเขียนสารภาพความผิดว่าเคยทำอะไรไม่ดีกับพ่อแม่ในเรื่องใดบ้าง แล้วสิ่งที่นักเรียนทำส่งผลอย่างไรต่อนักเรียนและพ่อแม่หรือคนรอบข้าง และจะมีวิธีแก้ไขอย่างไร
๓. นักเรียนเล่าเรื่อง รามเกียรติ์ ตอน ทรมานทศพร ให้คนรอบข้างฟัง

ขั้นที่ ๕ สรุป

๑. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาแสดงความคิดเห็น สรุปข้อคิดที่ได้จากเรื่อง รามเกียรติ์ ตอน ทรมานทศพร
๒. ครูให้นักเรียนอ่านเรื่อง กำบอกจำนวนและลักษณะนาม แล้วสำรวจสิ่งของที่อยู่กับตัวว่ามีลักษณะนามว่าอย่างไรบ้าง บันทึกลงสมุด เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป

๘. กิจกรรมเสนอแนะ

นักเรียนค้นหาข่าวจากหนังสือพิมพ์รายวันที่มีเนื้อหาสอดคล้องกับสำนวน “ลูกทรมาน” แล้ววิเคราะห์สาเหตุของปัญหา ผลของปัญหา และวิธีการแก้ไขปัญหา ทำเป็นรูปเล่มแล้วส่งครู

๙. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน
๒. วิกิพีเดียเรื่อง รามเกียรติ์ ตอน ทรมานทศพร
๓. แผ่นป้ายกลอนบทละคร
๔. กลอนบทละครจากเรื่อง รามเกียรติ์ ตอน ทรมานทศพร ที่ครูแจก
๕. แดบบันทึกเสียง
๖. สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๗. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๘. แบบฝึกหัด รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๙. คู่มือการสอน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๑๐. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๐. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกหลังการจัดการเรียน

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางการพัฒนา _____

๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางแก้ไข _____

๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
 เหตุผล _____

๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน
 _____ / _____ / _____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๑

คำบอกจำนวนและลักษณนาม

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เวลา ๑ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง रामเกียรติ์ ตอน ทพพินาทรพา

๑. สาระสำคัญ

ภาษาไทยมีคำบอกจำนวนทั้งที่เป็นคำบอกจำนวนนับที่แน่นอน และคำบอกจำนวนนับที่ไม่แน่นอน การศึกษาเรื่อง คำบอกจำนวน จะทำให้นักเรียนใช้คำบอกจำนวนได้ถูกต้องและเหมาะสม นอกจากนี้ลักษณะสำคัญของภาษาไทยอีกอย่างหนึ่งคือ เป็นภาษาที่มีลักษณนามซึ่งมักใช้สับสนกันบ่อยครั้ง การศึกษาเรื่อง ลักษณนาม จะทำให้นักเรียนใช้ลักษณนามได้ถูกต้อง

๒. ตัวชี้วัดชั้นปี

๑. เขียนสื่อสารโดยใช้คำได้ถูกต้อง ชัดเจน และเหมาะสม ท ๒.๑ (ป. ๔/๒)
๒. ระบุนิحدและหน้าที่ของคำในประโยค ท ๔.๑ (ป. ๔/๒)

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. ใช้คำบอกจำนวนและลักษณนามได้ถูกต้อง (K)
๒. ใช้กระบวนการเขียนในการพัฒนางานเขียนได้ (P)
๓. พูดและเขียนแสดงความรู้ ความคิด ความรู้สึก และจินตนาการได้อย่างเหมาะสมและสร้างสรรค์ (K, P)
๔. ใช้ทักษะทางภาษาในการเรียน การแสวงหาความรู้ และการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ (P)
๕. มีความสนใจในการเรียนภาษาไทย (A)

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะและกระบวนการ (P)
๑. สังเกตการตอบคำถาม และการยกตัวอย่างคำ ๒. ตรวจสอบการทำกิจกรรม	๑. ประเมินพฤติกรรมในการทำงาน เป็นรายบุคคลในด้านความสนใจ และตั้งใจเรียน ความรับผิดชอบ ในการทำกิจกรรม ความมีระเบียบ วินัยในการทำงาน ฯลฯ ๒. ประเมินเจตคติที่ดีต่อการเรียน ภาษาไทย	๑. ประเมินทักษะการแสวงหา ความรู้ ๒. ประเมินทักษะกระบวนการคิด ๓. ประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม

๕. สารการเรียนรู้

คำบอกจำนวนและลักษณะนาม

๖. แนวทางบูรณาการ

วิทยาศาสตร์	➔	สำรวจพืช สัตว์ วัตถุสิ่งของรอบบริเวณ โรงเรียน เพื่อบันทึกคำแสดงจำนวน
คณิตศาสตร์	➔	นับจำนวนสิ่งของจากการเล่นเกม/ศึกษาคำบอกจำนวน
ภาษาต่างประเทศ	➔	เปรียบเทียบคำบอกจำนวนในภาษาอังกฤษกับภาษาไทย
สุขศึกษา	➔	เล่นเกมแข่งขันสำรวจโรงเรียน
การงานอาชีพ	➔	ทำหนังสือพจนานุกรมลักษณะนาม

๗. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ ๗๒

- ครูหยิบสิ่งของที่อยู่กับมือมาแสดงให้นักเรียนดู เช่น หยิบดินสอมา ๓ แท่ง แล้วครูพูดว่า “ครูมีดินสอ ๓ ...” “ยางลบวางอยู่ตรงนี้ ๒ ...” “ในห้องนี้มีนักเรียน ๑๕ ...” โดยให้นักเรียนพูดลักษณะนามต่อ
- ครูสนทนากับนักเรียนเรื่อง ลักษณะนาม โดยกล่าวว่า ลักษณะอย่างหนึ่งของภาษาไทย คือ เป็นภาษาที่มีลักษณะนาม ซึ่งลักษณะนามนี้เป็นนามที่บอกลักษณะของนามข้างหน้า เช่น แมว ๒ ตัว แหวน ๒ วง เราจะไม่พบลักษณะนามในภาษาอื่น ครูยกตัวอย่างภาษาอื่น เช่น ภาษาอังกฤษจะพูด 2 cats 2 rings

ขั้นที่ ๒ กิจกรรมการเรียนรู้

- นักเรียนศึกษาเรื่อง คำบอกจำนวนและลักษณนาม ในหนังสือเรียน/สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ โดยครูอธิบายประกอบการซักถามเพิ่มเติม
- นักเรียนช่วยกันยกตัวอย่างคำนาม คำบอกจำนวน และลักษณนามต่าง ๆ แล้วนำไปเขียนบน กระดาน นักเรียนและครูช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง
- แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มละ ๔ คน เล่นเกมแข่งขันสำรวจโรงเรียน ใช้เวลา ๑๐ นาที โดยแต่ละกลุ่มเดินสำรวจบริเวณรอบอาคารเรียนว่ามีพืช สัตว์ วัตถุสิ่งของอะไรบ้าง จำนวนเท่าไร มี ลักษณนามว่าอย่างไร แล้วเขียนบันทึกลงในใบงานที่ ๑๕ เรื่อง สำรวจคำบอกจำนวนและ ลักษณนาม กลุ่มที่สำรวจได้มากที่สุดเป็นกลุ่มที่ชนะและได้รับคำชมเชย
- นักเรียนนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน เพื่อนและครูช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง

ขั้นที่ ๓ ฝึกฝนผู้เรียน

- นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับคำบอกจำนวนและลักษณนาม แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบ
- แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มละ ๔ คน เขียนคำลักษณนามของคำจากบัตรคำที่ครูกำหนดให้ เสร็จแล้วช่วยกันเฉลยคำตอบ

กษัตริย์	จดหมาย	ตะกร้อ	กำไล	จังหวัด
ตุ๊กตา	กรอบรูป	งาน	ตู้	กระทง
แผ่น CD	ทัพพี	กงเกวียน	เชือก	นกหวีด
ข้าวต้มมัด	ชอ	ปี่	ข้าวโพด	ขลุ่ย
ผลไม้	ชุง	เผือก	ไข่	ดอกไม้
พระพุทธรูป	คำท่าย	ดาว	สะพาน	

- นักเรียนเลือกคำ ๑๐ คำ แต่งประโยคโดยให้มีลักษณนามของคำที่เลือก

ขั้นที่ ๔ นำไปใช้

นักเรียนนำความรู้จากการศึกษาเรื่อง คำบอกจำนวนและลักษณนาม ไปใช้พูดและเขียนในชีวิตประจำวัน

ขั้นที่ ๕ สรุป

- ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเรื่อง คำบอกจำนวนและลักษณนาม
- ครูให้นักเรียนอ่านเรื่อง การอ่านในใจ แล้วฝึกอ่านจับใจความนิทานเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป

๘. กิจกรรมเสนอแนะ

๑. นักเรียนศึกษารวบรวมคำลักษณนามแล้วจัดทำเป็นพจนานุกรมลักษณนาม
๒. นักเรียนยกตัวอย่างคำบอกจำนวนในภาษาอังกฤษเปรียบเทียบกับคำบอกจำนวนในภาษาไทย
๓. นักเรียนช่วยกันคิดว่าภาษาอาเซียนแต่ละประเทศมีลักษณนามใช้หรือไม่ ช่วยกันยกตัวอย่าง หรือไปค้นคว้าข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต แล้วนำมาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนในชั้นเรียน

๙. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. ตัวอย่างสิ่งของ
๒. ใบงานที่ ๑๕ เรื่อง สํารวจคำบอกจำนวนและลักษณนาม
๓. บัตรคำ
๔. สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๕. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๖. แบบฝึกหัด รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๗. คู่มือการสอน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๘. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์ วัฒนาพานิช จำกัด

๑๐. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกหลังการสอน

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางการพัฒนา _____

๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางแก้ไข _____

๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
 เหตุผล _____

๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน
 _____ / _____ / _____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๒

การอ่านจับใจความสำคัญ

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เวลา ๒ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน ทรพิฆาตพรพา

๑. สาระสำคัญ

การอ่านจับใจความสำคัญ เป็นการอ่านเพื่อเก็บสาระสำคัญของเรื่องที่อ่าน เช่น เก็บเนื้อหาที่สำคัญ เนื้อเรื่องที่น่าสนใจ ข้อมูลที่สำคัญและเป็นประโยชน์ รวมไปถึงข้อคิดที่ได้จากเรื่องหรือแนวความคิดของผู้เขียน การอ่านจับใจความสำคัญจึงมีความจำเป็นอย่างมากที่ผู้อ่านควรจะฝึกฝนให้ชำนาญ เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจต่อเรื่องที่อ่านได้อย่างสูงสุด

๒. ตัวชี้วัดชั้นปี

๑. คาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่าน โดยระบุเหตุผลประกอบ ท ๑.๑ (ป. ๔/๕)
๒. สรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ท ๑.๑ (ป. ๔/๖)
๓. เขียนสื่อสารโดยใช้คำได้ถูกต้อง ชัดเจน และเหมาะสม ท ๒.๑ (ป. ๔/๒)
๔. เขียนแผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพความคิดเพื่อใช้พัฒนางานเขียน ท ๒.๑ (ป. ๔/๓)

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. อ่านเรื่องราวแล้วสามารถจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้ (K)
๒. คาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่านได้อย่างมีเหตุผล (K, P)
๓. เขียนสรุปใจความสำคัญโดยใช้ถ้อยคำสุภาพ เหมาะสมกับเรื่อง (P)
๔. เขียนแผนภาพความคิดสรุปเรื่องที่อ่านได้
๕. ใช้กระบวนการอ่านพัฒนาความเข้าใจในการอ่าน และเป็นเครื่องมือในการพัฒนาตนเองในการดำเนินชีวิตได้ (P)
๖. มีมารยาทในการอ่าน (A)

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะและกระบวนการ (P)
๑. สังเกตการคาดเดา เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจาก การดูภาพ ๒. สังเกตการตั้งคำถาม และตอบคำถาม ๓. ตรวจสอบการทำกิจกรรม	๑. ประเมินพฤติกรรมในการทำงาน เป็นรายบุคคลในด้านความสนใจ และตั้งใจเรียน ความรับผิดชอบ ในการทำกิจกรรม ความมีระเบียบ วินัยในการทำงาน ฯลฯ ๒. ประเมินมารยาทในการอ่านและ และนิสัยรักการอ่าน	๑. ประเมินทักษะการอ่านจับ ใจความ ๒. ประเมินทักษะกระบวนการคิด ๓. ประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม

๕. สารการเรียนรู้

การอ่านจับใจความสำคัญ

๖. แนวทางบูรณาการ

คณิตศาสตร์	➔	เขียนแผนภาพความคิดสรุปเรื่อง ผีงดา...เมื่อต่อคน/เขียนแผนภาพ ความคิดเรื่อง คู่ขนองตัว
สังคมศึกษาฯ	➔	นำข้อคิดที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

๗. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ ๗๓

ครูแสดงภาพผีงดาที่เกาะอยู่ที่รวงผึ้งให้นักเรียนดู แล้วสนทนาซักถามเกี่ยวกับภาพและให้นักเรียนเดา
เรื่องราวจากภาพ จากนั้นครูพูดโยงเข้าเรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ

ขั้นที่ ๒ กิจกรรมการเรียนรู้

- นักเรียนอ่านเรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ ในหนังสือเรียน/สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย
สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เล่ม ๑ และทำความเข้าใจเรื่องที่ทำ
- ครูอธิบายเกี่ยวกับลักษณะของการอ่านในใจให้นักเรียนฟัง และครูอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนฟัง
ว่า การอ่านในใจ จะอ่านได้เร็วกว่าการอ่านออกเสียง เพราะการอ่านออกเสียงจะต้องอ่านทีละคำ
ถึงแม้จะเป็นการอ่านในใจ แต่ถ้าขมขมบิบริมฝิปากตาม จะทำให้เสียเวลาไปเล็กน้อยกับการอ่าน
ออกเสียง การอ่านในใจที่ถูกต้องจึงไม่ควรเคลื่อนไหวริมฝิปากในขณะที่อ่าน

๓. ครูขอให้นักเรียนอาสาสมัคร ๑ คน มาทำหน้าที่แทนครู ให้อ่านเรื่อง ผีตาย...เมื่อต่อคน เรียกเพื่อนให้ตอบคำถาม โดยครูทำหน้าที่แก้ไขให้นักเรียนหากคำถามและคำตอบไม่ชัดเจน เมื่อนักเรียนถามคำถามเพื่อนตามเนื้อหาครบถ้วนแล้ว ครูจึงช่วยสรุปความรู้ทั้งหมดอีกครั้งหนึ่ง
๔. นักเรียนและครูช่วยกันสรุปใจความสำคัญเรื่อง ผีตาย...เมื่อต่อคน
๕. นักเรียนเขียนแผนภาพความคิดจากเรื่อง ผีตาย...เมื่อต่อคน จากการสรุปสาระสำคัญตามที่ได้เรียนมา แล้วครูสุ่มเรียกนักเรียน ๑ คน ออกมานำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

ชั่วโมงที่ ๑๔

๑. ครูแจกนิทานเรื่อง คู่่นสองตัว ให้นักเรียนทุกคน และให้นักเรียนอาสาสมัครออกมาอ่านให้เพื่อนฟัง นักเรียนเขียนใจความสำคัญ บอกข้อคิดที่ได้จากนิทาน พร้อมบอกว่าจะนำไปใช้ในวิถีชีวิตประจำวันได้อย่างไร แล้วเขียนเป็นแผนภาพความคิด ส่งครู

นิทานเรื่อง คู่่นสองตัว

มีคู่่นสองตัวเป็นเพื่อนกัน ตัวหนึ่งชื่อ ขาว และอีกตัวหนึ่งชื่อ ดำ คู่่นทั้งสองชอบไปหาอาหารและขุดรูอยู่กันตามเนินเขา แต่ก็ต้องคอยย้ายเนินเขาไปเรื่อย ๆ เพราะมีมนุษย์ชอบมาขุดรูเพื่อจับคู่่นไปขายหรือไปกิน

เช้าวันนี้ก็เป็นวันที่คู่่นทั้งสองจะต้องย้ายเนินเขาอีกครั้ง ทั้งสองพบเนินเขาที่นำอยู่และตัดสินใจเริ่มขุดรูเป็นโพรง คู่่นสีขาวขุดรูสร้างทางเข้าและทางออกไว้ ๒ ทาง ส่วนคู่่นสีดำสร้างทางออกทางเดียว คู่่นขาวเห็นดังนั้นจึงเตือนเพื่อนว่า

“คู่่นดำ ถ้าเธอขุดทางออกทางเดียว เดี่ยวเวลาพวกมนุษย์มา เธอจะหนีลำบากนะ” คู่่นดำตอบว่า “ไม่เป็นไรหรอก ฉันก็ขุดลึก ๆ ไง พวกมนุษย์จะได้จับฉันไม่ถึงยังไงล่ะ” คู่่นขาวได้แต่ถอนหายใจที่เพื่อนไม่ฟัง ทั้งสองขุดรูของตนต่อไปเรื่อย ๆ จนค่ำ จึงเข้านอนด้วยความเหนื่อยล้า

ทางด้านคู่่นขาวขุดรูไว้ไม่ลึกมาก มีโอกาสจมน้ำได้เช่นกัน แต่เพราะขุดทางออกอีกทางไว้ จึงรีบหนีออกมาทางปากรูที่ขุดไว้อีกทางหนึ่งได้อย่างปลอดภัย พลางได้แต่นึกสงสารเพื่อนของคนที่ต้องถูกจับตัวไป

๒. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ทำใบงานที่ ๑๖ เรื่อง อ่านเรื่องได้ความ เสร็จแล้วนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน ให้เพื่อนตรวจสอบความถูกต้อง

ขั้นที่ ๓ ฝึกฝนผู้เรียน

๑. นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับการอ่านจับใจความสำคัญ และช่วยกันเฉลยคำตอบ
๒. นักเรียนอ่านเรื่อง รามเกียรติ์ ตอน ทรพิฆาตทพาว แล้วเขียนสรุปใจความสำคัญ ส่งครูตรวจสอบความถูกต้อง

๓. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มค้นคว้านิทานหรือเรื่องสั้นที่น่าสนใจจากห้องสมุด แล้วอ่านสรุปใจความสำคัญ พร้อมเขียนแผนภาพความคิด ส่งครู

ขั้นที่ ๔ การนำไปใช้

นักเรียนนำหลักและวิธีการอ่านจับใจความสำคัญไปใช้กับการอ่านนิทานหรือบทเรียนเรื่องอื่น ๆ ได้

ขั้นที่ ๕ สรุป

๑. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง การจับใจความสำคัญ อีกครั้งหนึ่ง
๒. ครูให้นักเรียนสังเกตคำที่นักเรียนใช้สื่อสารในชีวิตประจำวันว่ามีคำใดบ้างที่แยกออกเป็น ๒ คำได้ เช่น แม่ + น้ำ แล้วอ่านเรื่อง การประสมคำเป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป และเพื่อตอบคำถามว่า การนำคำ ๒ คำมาผสมกันเรียกว่าอะไร

๘. กิจกรรมเสนอแนะ

นักเรียนอ่านจับใจความสำคัญเนื้อเรื่องทุกเรื่องที่ได้เรียนมา แล้วบันทึกลงสมุด ส่งให้ครูตรวจสอบ

๙. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. ภาพผัง
๒. นิทานเรื่อง ตุ่นสองตัว
๓. ใบงานที่ ๑๖ เรื่อง อ่านเรื่องได้ความ
๔. สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๕. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๖. แบบฝึกหัด รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๗. คู่มือการสอน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๘. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์ วัฒนาพานิช จำกัด

๑๐. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกหลังการสอน

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางการพัฒนา _____

๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางแก้ไข _____

๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
 เหตุผล _____

๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน
 _____ / _____ / _____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๓

การประสมคำ

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เวลา ๒ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน ทรมานทศพร

๑. สาระสำคัญ

การประสมคำ เป็นการนำคำในภาษาไทยตั้งแต่สองคำขึ้นไปมารวมกัน โดยมีคำหลักเป็นตัวตั้งและนำคำอื่น ๆ มาต่อท้าย ทำให้เกิดคำและความหมายใหม่ขึ้นมามากมาย

๒. ตัวชี้วัดชั้นปี

๑. สละกค้ำและบอกความหมายของค้ำในบริบทต่าง ๆ ท ๔.๑ (ป. ๔/๑)
๒. ระบุนชนิดและหน้าที่ของค้ำในประโยค ท ๔.๑ (ป. ๔/๒)

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. ประสมค้ำได้มีความหมาย (K, P)
๒. อ่านและเขียนค้ำที่ประสมได้ถูกต้อง (P)
๓. ใช้กระบวนการอ่านพัฒนาความเข้าใจในการอ่าน (P)
๔. ใช้ทักษะทางภาษาในการเรียน การแสวงหาความรู้ และการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ (P)
๕. มีความสนใจในการเรียนภาษาไทย (A)

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะและกระบวนการ (P)
๑. สังเกตการตอบคำถาม และการประสมคำ ๒. ตรวจสอบการทำกิจกรรม	๑. ประเมินพฤติกรรมในการทำงาน เป็นรายบุคคลในด้านความสนใจ และตั้งใจเรียน ความรับผิดชอบ ในการทำกิจกรรม ความมีระเบียบ วินัยในการทำงาน ฯลฯ ๒. ประเมินเจตคติที่ดีต่อการเรียน ภาษาไทย	๑. ประเมินทักษะกระบวนการคิด ๒. ประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม

๕. ตารางการเรียนรู้

การประสมคำ

๖. แนวทางบูรณาการ

ภาษาต่างประเทศ	➡	นำหลักการประสมคำในภาษาไทยไปประสมคำในภาษาอังกฤษ
สุขศึกษา	➡	เล่นเกมใบ้คำประสม
ศิลปะ	➡	การผสมกันของแม่สีทำให้เกิดสีใหม่ขึ้น

๗. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ ๗๕

ครูนำน้ำผสมสีเหลือง ๑ แก้ว และน้ำผสมสีน้ำเงิน ๑ แก้ว มาเทรวมกันและใช้ไม้คนเบา ๆ และบอกนักเรียนว่าสิ่งที่ครูกำลังทำอยู่นี้เรียกว่า “การผสมสี” จากนั้นจึงสนทนากับนักเรียนตามประเด็นต่อไปนี้

- ๑) หากเปรียบเทียบน้ำทั้ง ๒ สี เป็นคำ ๒ คำที่นำมารวมกัน เราจะได้คำใหม่เหมือนกับที่เราได้สีใหม่หรือไม่
- ๒) เราเรียกการนำคำ ๒ คำมาผสมกันนี้ว่าอย่างไร จากนั้นครูพูดโยงเข้าเรื่อง การประสมคำ

ขั้นที่ ๒ กิจกรรมการเรียนรู้

๑. นักเรียนศึกษาเรื่อง การประสมคำ ในหนังสือเรียน/สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔
๒. ครูให้นักเรียนเล่นเกมใบ้คำประสม ครูมีตัวอย่างชุดคำสำหรับเล่นเกม ๕ ชุด คือ

คำชุดที่ ๑	เครื่อง	➡	เครื่องครัว	เครื่องเขียน	เครื่องบิน
คำชุดที่ ๒	นัก	➡	นักร้อง	นักเรียน	นักบิน
คำชุดที่ ๓	หมอ	➡	หมองู	หมอลำ	หมอดู
คำชุดที่ ๔	รถ	➡	รถไฟ	รถเมล์	รถบรรทุก
คำชุดที่ ๕	น้ำ	➡	น้ำใจ	น้ำลาย	น้ำพริก

๓. ครูแบ่งนักเรียนเป็นแถวตามที่นั่งในชั้นเรียน จากนั้นให้ส่งตัวแทนออกมาแถวละ ๒ คน เป็นผู้ใบ้และผู้ตอบ
๔. ครูให้นักเรียนตัวแทนจับสลากเลือกชุดคำ จากนั้นให้เริ่มใบ้คำทีละแถว โดยเริ่มจากแถวที่ ๑ ก่อน กติกาในการเล่นคือ คำ ๑ คำ ใช้เวลาในการใบ้ไม่เกิน ๑ นาที หากยังทายไม่ได้ให้ข้ามไปคำอื่นก่อนได้
๕. นักเรียนแถวที่ทายได้คะแนนสูงสุดเป็นผู้ชนะ

ชั่วโมงที่ ๗๖

๑. ครูให้นักเรียนอธิบายลักษณะของการประสมคำ เพื่อเป็นการทบทวน
๒. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มอ่านทบทวนเรื่อง रामเกียรติ์ ตอน ทริพิฆาตทราพาอีกครั้ง เพื่อหาคำประสมจากเนื้อเรื่องให้ได้มากที่สุด
๓. นักเรียนแต่ละกลุ่มเขียนคำประสมที่พบลงในกระดาษ และช่วยกันหาความหมายของคำนั้น พร้อมเขียนความหมายกำกับ ส่งครูตรวจสอบความถูกต้อง
๔. ครูนำเรื่องอะไรก็ได้สั้น ๆ มาให้นักเรียนฝึกอ่านและหาคำประสมจากเรื่อง
๕. นักเรียนทุกคนยกตัวอย่างคำประสมคนละ ๑ คำ แต่ละคนต้องไม่ซ้ำกัน เพื่อตรวจสอบความเข้าใจ นักเรียนคนใดยกตัวอย่างคำไม่ได้หรือคิดคำไม่ออก ให้บอกลักษณะของคำประสม แล้วครูช่วยอธิบายซ้ำอีกครั้ง
๖. นักเรียนเข้ากลุ่มเดิม ครูติดบัตรคำบนกระดาน ให้นักเรียนสร้างคำใหม่จากคำที่กำหนดให้ ให้ได้มากที่สุด แล้วส่งตัวแทนออกมาอ่านคำให้เพื่อนฟังหน้าชั้นเรียน

นัก

หมอ

น้ำ

ของ

๗. ครูตรวจสอบความถูกต้อง และอธิบายเพิ่มเติม

ขั้นที่ ๓ ฝึกฝนผู้เรียน

๑. นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับการประสมคำ แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบ
๒. นักเรียนสร้างคำใหม่จากคำที่ครูกำหนดให้ แล้วคัดด้วยตัวบรรจงเต็มบรรทัด

ขั้นที่ ๔ นำไปใช้

นักเรียนสามารถนำความรู้เรื่อง การประสมคำ ไปใช้สร้างคำใหม่เพื่อเขียนนิทานหรือเขียนเรียงความวิชาภาษาไทยและใช้ในวิชาอื่น ๆ ได้

ขั้นที่ ๕ สรุป

๑. นักเรียนร่วมกันบอกคำประสมอื่น ๆ เพิ่มเติม แล้วบันทึกลงสมุด
๒. ครูให้นักเรียนอ่านเรื่อง คำพ้อง พร้อมยกตัวอย่างคำพ้องชนิดละ ๒ คู่ เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป

๘. กิจกรรมเสนอแนะ

๑. นักเรียนอธิบายวิธีการประสมคำให้ญาติพี่น้องของนักเรียนฟัง แล้วขอให้ท่านช่วยยกตัวอย่างคำประสมที่นักเรียนยังไม่เคยได้ยินมา ๑-๒ คำ จากนั้นเขียนคำพร้อมความหมายบันทึกลงสมุดมาแลกเปลี่ยนกันดูกับเพื่อนในชั้นเรียน
๒. นักเรียนนำหลักการประสมคำในภาษาไทยไปประสมคำในภาษาอังกฤษ

๘. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. น้ำสีเหลืองและสีน้ำเงิน
๒. ตัวอย่างชุดคำ
๓. สลาก
๔. บัตรคำ
๕. สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๖. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๗. แบบฝึกหัด รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๘. คู่มือการสอน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๙. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๐. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกหลังการสอน

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางการพัฒนา _____
๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางแก้ไข _____
๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
 เหตุผล _____
๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน
 _____ / _____ / _____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๔

คำพ้อง

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เวลา ๑ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน ทรมานทศพร

๑. สาระสำคัญ

คำพ้อง เป็นคำที่เขียนหรือออกเสียงเหมือนกัน แบ่งออกเป็นคำพ้องรูป คำพ้องเสียง และคำพ้องความหมาย การเรียนรู้เรื่อง คำพ้อง จะทำให้อ่าน เขียน และนำไปใช้ได้ถูกต้อง

๒. ตัวชี้วัดชั้นปี

๑. สกัดคำและบอกความหมายของคำในบริบทต่าง ๆ ท ๔.๑ (ป. ๔/๑)
๒. ระบุชนิดและหน้าที่ของคำในประโยค ท ๔.๑ (ป. ๔/๒)

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกลักษณะของคำพ้องรูป คำพ้องเสียง และคำพ้องความหมาย ได้ (K)
๒. นำคำพ้องไปใช้เขียนได้ถูกต้องตามความหมาย (K, P)
๓. ใช้กระบวนการอ่านพัฒนาความเข้าใจในการอ่าน และเป็นเครื่องมือในการพัฒนาตนเองในการดำเนินชีวิตได้ (P)
๔. มีความสนใจในการเรียนภาษาไทย (A)

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะและกระบวนการ (P)
๑. สังเกตการตอบคำถาม ๒. ตรวจสอบการทำกิจกรรม	๑. ประเมินพฤติกรรมในการทำงาน เป็นรายบุคคลในด้านความสนใจ และตั้งใจเรียน ความรับผิดชอบ ในการทำกิจกรรม ความมีระเบียบ วินัยในการทำงาน ฯลฯ ๒. ประเมินเจตคติที่ดีต่อการเรียน ภาษาไทย	๑. ประเมินทักษะการแสวงหาความรู้ ๒. ประเมินทักษะกระบวนการคิด ๓. ประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม

๕. สารการเรียนรู้

คำพ้อง

๖. แนวทางบูรณาการ

คณิตศาสตร์	➡	เขียนแผนภาพความคิดสรุปเรื่อง คำพ้อง
ภาษาต่างประเทศ	➡	ยกตัวอย่างคำพ้องในภาษาอังกฤษ
การงานอาชีพฯ	➡	ทำสมุดรวมคำพ้อง/ทำสมุดคำพ้องความหมาย

๗. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ ๗๗

๑. ครูคิดแถบประโยคบนกระดาน แล้วให้นักเรียนอ่านออกเสียงพร้อมกัน

๑. เด็ก ๆ ว่ายนํ้าอยู่ในสระ
๒. สระอูวางอยู่ที่พ้ญชนะ
๓. เขาโชคคี่ที่เตรียมตัวมาล่งหน้า
๔. เด็ก ๆ สาดนํ้าใส่กัน เนื้อตัวเปียกโชก

๒. นักเรียนสังเกตคำที่มีตัวหนาแต่ละประโยคว่าอ่านออกเสียงเหมือนกันหรือไม่ และมีความหมายเหมือนหรือต่างกันอย่างไร

๓. ครูอธิบายให้นักเรียนเข้าใจว่าคำที่เขียนหรือออกเสียงเหมือนกันเรียกว่า คำพ้อง

ขั้นที่ ๒ กิจกรรมการเรียนรู้

๑. ครูและนักเรียนช่วยกันพิจารณาแถบประโยคทีละแถบประโยค ประโยคที่ ๑ กับประโยคที่ ๒ มีคำที่เขียนเหมือนกัน คือ สระกับสระ แต่อ่านออกเสียงต่างกัน เรียกว่า คำพ้องรูป ส่วนประโยคที่ ๓ กับประโยคที่ ๔ มีคำที่ออกเสียงเหมือนกัน คือ โชคกับ โชก แต่เขียนต่างกัน เรียกว่า คำพ้องเสียง
๒. ครูคิดแถบประโยคบนกระดาน ให้นักเรียนอ่านและสังเกตคำที่พิมพ์ตัวหนาว่ามีความหมายว่าอย่างไร

นางเก็บบุปผา มาลี มาร้อยมาลัย

๓. ครูอธิบายสรุปให้นักเรียนเข้าใจว่า คำที่มีความหมายเหมือนกันแต่เขียนต่างกันและใช้ในโอกาสต่างกัน เรียกว่า คำพ้องความหมาย

๔. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มศึกษาเรื่อง คำพ้อง เพิ่มเติม ในหนังสือเรียน/สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔
๕. ครูแจกพจนานุกรมให้กลุ่มละ ๑ เล่ม ให้นักเรียนทำใบงานที่ ๑๗ เรื่อง คำพ้องชวนค้น เสร็จแล้ว นำเสนอหน้าชั้นเรียน

ขั้นที่ ๓ ฝึกฝนผู้เรียน

๑. นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับคำพ้อง แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบ
๒. นักเรียนเลือกคำพ้องจากใบงานมา ๑๐ คำ แต่งประโยคคำละ ๑ ประโยค ให้มีความหมายถูกต้อง
๓. นักเรียนรวบรวมคำพ้องจากหนังสือเรียนหรือหนังสือพิมพ์ ทำเป็นสมุดรวบรวมคำพ้อง

ขั้นที่ ๔ นำไปใช้

๑. นักเรียนนำความรู้เรื่อง คำพ้อง ไปใช้ในการเขียนและใช้ในชีวิตประจำวัน
๒. นักเรียนอธิบายเรื่อง คำพ้อง ให้เพื่อนหรือผู้ปกครองฟังได้ถูกต้อง

ขั้นที่ ๕ สรุป

๑. นักเรียนร่วมกันสรุปเรื่อง คำพ้อง แล้วเขียนเป็นแผนภาพความคิด
๒. ครูให้นักเรียนสังเกตพฤติกรรมการอ่านหนังสือในห้องสมุดของเพื่อน เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป และเพื่อตอบคำถามว่า พฤติกรรมที่สังเกตได้นั้น เหมาะสมหรือไม่อย่างไร

๘. กิจกรรมเสนอแนะ

๑. นักเรียนรวบรวมคำพ้องความหมายจากวรรณคดีเรื่องต่าง ๆ ที่เคยเรียนมาแล้ว เช่น ขุนช้างขุนแผน พระอภัยมณี ทำเป็นสมุดคำพ้องความหมาย
๒. นักเรียนยกตัวอย่างคำศัพท์ในภาษาอังกฤษที่ออกเสียงเหมือนกันหรือเขียนเหมือนกันเปรียบเทียบกับคำพ้องในภาษาไทย

๙. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. แถบประโยค
๒. พจนานุกรม
๓. ใบงานที่ ๑๗ เรื่อง คำพ้องชวนค้น
๔. หนังสือเรียนหรือหนังสือพิมพ์
๕. สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๖. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๗. แบบฝึกหัด รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๘. คู่มือการสอน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๘. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์
วัฒนาพานิช จำกัด

๑๐. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกหลังการสอน

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางการพัฒนา _____

๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางแก้ไข _____

๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
 เหตุผล _____

๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน
 _____ / _____ / _____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๔

มารยาทในการอ่าน

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เวลา ๒ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน ทรพิฆาตทราพา

๑. สาระสำคัญ

การอ่านเป็นการรับสารที่ผู้รับสามารถเข้าใจเนื้อหาของสาร ได้อย่างละเอียด การอ่านหนังสือทั้งการอ่านออกเสียงและการอ่านในใจ ผู้อ่านจะต้องปฏิบัติตนให้เหมาะสมตามหลักการอ่าน และมีมารยาทในการอ่าน การศึกษาเรื่อง มารยาทในการอ่าน จะทำให้นักเรียนเป็นผู้ที่มีมารยาทดีในการอ่าน สามารถรับสารได้ถูกต้องและเกิดสัมฤทธิ์ผลสูงสุด

บทอ่านเสริมเรื่อง โขน ให้ความรู้เกี่ยวกับ โขน ว่าเป็นการแสดงชั้นสูงของไทย และเป็นมหรสพที่แสดงในงานต่าง ๆ เช่น งานฉลองสมโภช

๒. ตัวชี้วัดชั้นปี

๑. สรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ท ๑.๑ (ป. ๔/๖)
๒. มีมารยาทในการอ่าน ท ๑.๑ (ป. ๔/๘)
๓. เขียนแผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพความคิดเพื่อใช้พัฒนางานเขียน ท ๒.๑ (ป. ๔/๓)
๔. รายงานเรื่องหรือประเด็นที่ศึกษาค้นคว้าจากการฟัง การดู และการสนทนา ท ๓.๑ (ป. ๔/๕)

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. สรุปใจความสำคัญและวิเคราะห์เรื่องที่อ่าน ฟัง หรือดู ได้อย่างมีเหตุผล (K, P)
๒. เขียนแผนภาพความคิดเรื่องที่กำหนดให้ได้ (K, P)
๓. พุดนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้าได้อย่างเหมาะสม (K, P)
๔. พุดและเขียนแสดงความรู้ ความคิด ความรู้สึก และจินตนาการ ได้อย่างเหมาะสมและสร้างสรรค์ (P)
๕. บอกมารยาทในการอ่านและวิธีการอ่านที่ถูกต้องได้ (K)
๖. ใช้ทักษะทางภาษาในการเรียน การแสวงหาความรู้ และการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ (P)
๗. มีมารยาทในการอ่านและนิสัยรักการอ่าน (A)

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะและกระบวนการ (P)
๑. สังเกตการตอบคำถาม ๒. ตรวจสอบการทำกิจกรรม ๓. ตรวจสอบทดสอบ หลังเรียน	๑. ประเมินพฤติกรรมในการทำงาน เป็นรายบุคคลในด้านความสนใจ และตั้งใจเรียน ความรับผิดชอบ ในการทำกิจกรรม ความมีระเบียบ วินัยในการทำงาน ฯลฯ ๒. ประเมินมารยาทในการอ่าน และนิสัยรักการอ่าน	๑. ประเมินทักษะการเขียนแผนภาพ ความคิด ๒. ประเมินทักษะการพูด ๓. ประเมินทักษะกระบวนการคิด ๔. ประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม

๕. สาระการเรียนรู้

๑. มารยาทในการอ่าน
๒. บทอ่านเสริมเรื่อง โจน

๖. แนวทางบูรณาการ

- | | | |
|-------------|---|---|
| คณิตศาสตร์ | ➡ | การเขียนแผนภาพความคิดเกี่ยวกับมารยาทในการอ่าน |
| สังคมศึกษาฯ | ➡ | ศึกษาเรื่อง มารยาทในการอ่าน |
| ศิลปะ | ➡ | การแสดงท่าทาง/ศึกษาเรื่อง โจน |

๗. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ ๑๘

๑. ครูให้นักเรียน ๕-๑๐ คน แสดงท่าทางและพฤติกรรมที่เป็นมารยาทที่ไม่ดีขณะที่เพื่อนกำลังอ่านหนังสืออยู่ในห้องสมุด จากนั้นจึงให้เพื่อนที่เหลือในชั้นเรียนช่วยกันเขียนพฤติกรรมเหล่านั้นลงบนกระดานเป็นข้อ ๆ
๒. เพื่อนในชั้นเรียนช่วยกันบอกว่าพฤติกรรมเหล่านั้นเหมาะสมหรือไม่ และเสนอแนะวิธีแก้ไข

ขั้นที่ ๒ กิจกรรมการเรียนรู้

๑. ครูและนักเรียนร่วมสนทนาถึงมารยาทในการอ่านว่ามีอะไรบ้าง
๒. แบ่งนักเรียนออกเป็น ๓ กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มระดมสมองเขียนแผนภาพความคิด เพื่ออธิบายมารยาทในการอ่าน ดังนี้
 - กลุ่มที่ ๑ การอ่านออกเสียงในห้องเรียนหรือที่ประชุม
 - กลุ่มที่ ๒ การอ่านในใจ

กลุ่มที่ ๑ การอ่านหนังสือในห้องสมุด

๑. เมื่อเสร็จแล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมารายงานหน้าชั้นเรียน
๔. นักเรียนช่วยกันเปรียบเทียบลักษณะของการอ่านออกเสียงในห้องเรียนหรือที่ประชุมกับการอ่านในใจ และการอ่านในห้องสมุด
๕. นักเรียนอ่านเรื่อง มารยาทในการอ่าน ในหนังสือเรียน/สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ แล้วเปรียบเทียบกับแผนภาพความคิดของกลุ่มที่เขียน แล้วช่วยกันสรุปมารยาทในการอ่าน เพื่อทำแบบประเมินการอ่านออกเสียง การอ่านในใจ และการอ่านในห้องสมุด

ชั่วโมงที่ ๑๕

๑. นักเรียนอ่านบทอ่านเสริมเรื่อง โจน ในหนังสือเรียน/สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ แล้วฝึกอ่านทั้งการอ่านออกเสียงและการอ่านในใจเพื่อให้ครูประเมินมารยาทในการอ่าน
๒. นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นและสรุปสาระสำคัญของบทอ่านเสริมเรื่อง โจน และครูอธิบายเพิ่มเติม
๓. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ช่วยกันคิดทำทางประกอบตามหัวข้อที่กำหนดให้ แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาแสดงให้เพื่อนดูหน้าชั้นเรียน

ทำทางที่กำหนดให้

ทำปฏิเสธ	ทำยอมรับ
ทำยิ้ม	ทำดีใจ
ทำเสียใจ	ทำโกรธ
ทำรัก	ทำนอน

๔. ครูให้นักเรียนช่วยกันบอกประโยชน์ที่ได้รับจากการอ่านบทอ่านเสริมเรื่อง โจน

ขั้นที่ ๓ ฝึกฝนผู้เรียน

๑. นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับมารยาทในการอ่าน แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบ
๒. นักเรียนเลือกหนังสือในห้องสมุดที่สนใจคนละ ๑ เล่ม แล้วอ่านอย่างมีมารยาท โดยให้แต่ละคนสังเกตและประเมินมารยาทในการอ่านของเพื่อนในชั้นเรียน คนละ ๑ คน โดยไม่ให้เพื่อนรู้ตัว แล้วนำมาสนทนาแสดงความคิดเห็นท้ายชั่วโมง แล้วนักเรียนเขียนสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน
๓. นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับบทอ่านเสริมเรื่อง โจน แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบ
๔. นักเรียนศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับการแสดง โจน จากแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ เขียนสรุปเป็นความรู้

ขั้นที่ ๔ นำไปใช้

๑. นักเรียนนำความรู้เรื่อง มารยาทในการอ่าน ไปปฏิบัติเพื่อพัฒนาไปสู่การเป็นผู้อ่านที่ดี
๒. นักเรียนสังเกตการอ่านของเพื่อนในชั้นเรียน แล้วบันทึกข้อมูลและสรุปผลว่ามีมารยาทที่ดีในการอ่านหรือไม่ อย่างไร

๓. นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับมารยาทในการอ่านอย่างถูกต้อง และปฏิบัติตนในการอ่านได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ ซึ่งสอดคล้องกับเงื่อนไขคุณธรรมตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

ขั้นที่ ๕ สรุป

๑. นักเรียนร่วมกันสรุปเรื่อง มารยาทในการอ่าน
๒. นักเรียนสรุปสาระสำคัญของบทอ่านเสริมเรื่อง โจน แล้วบันทึกลงสมุด
๓. นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนและช่วยกันเฉลยคำตอบ
๔. ครูให้นักเรียนสนทนาและตอบคำถามในประเด็นที่ว่า นักเรียนรู้จักสำนวนไทย “น้ำผึ้งหยดเดียว” หรือไม่ มีความหมายว่าอย่างไร แล้วมอบหมายให้นักเรียนศึกษาเนื้อหาในหน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง น้ำผึ้งหยดเดียวก่อเหตุ ในหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ของบริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด เป็นกรบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป

๘. กิจกรรมเสนอแนะ

นักเรียนทำโครงการเรื่องการสำรวจพฤติกรรมและมารยาทของนักเรียนระดับชั้นต่าง ๆ ในการใช้ห้องสมุด

๙. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน
๒. หนังสือในห้องสมุด
๓. สื่อการเรียนรู้ ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๔. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๕. แบบฝึกหัด รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๖. คู่มือการสอน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๗. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๐. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางการพัฒนา _____

๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางแก้ไข _____

๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
 เหตุผล _____

๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน
 _____ / _____ / _____

ตอนที่ ๓



เอกสาร/ความรู้เสริมสำหรับครู



กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย



ตอนที่ ๓.๑

มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดชั้นปี และสาระการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
<p>๑. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว และบทร้อยกรองได้ถูกต้อง</p> <p>๒. อธิบายความหมายของคำ ประโยค และสำนวนจากเรื่องที่อ่าน</p>	<p>★ การอ่านออกเสียงและการบอกความหมายของบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองที่ประกอบด้วย</p> <ul style="list-style-type: none"> - คำที่มี ร ล เป็นพยัญชนะต้น - คำที่มีพยัญชนะควบกล้ำ - คำที่มีอักษรนำ - คำประสม - อักษรย่อและเครื่องหมายวรรคตอน - ประโยคที่มีสำนวนเป็นคำพังเพย สุภาษิต ปริศนาคำทาย และเครื่องหมายวรรคตอน <p>★ การอ่านบทร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะ</p>
<p>๓. อ่านเรื่องสั้น ๆ ตามเวลาที่กำหนด และตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน</p> <p>๔. แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน</p> <p>๕. คาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่าน โดยระบุเหตุผลประกอบ</p> <p>๖. สรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน เพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน</p>	<p>★ การอ่านจับใจความจากสื่อต่าง ๆ เช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> - เรื่องสั้น ๆ - เรื่องเล่าจากประสบการณ์ - นิทานชาดก - บทความ - บทโฆษณา - งานเขียนประเภทโน้มน้าวใจ - ข่าวและเหตุการณ์ประจำวัน - สารคดีและบันเทิงคดี
<p>๗. อ่านหนังสือที่มีคุณค่าตามความสนใจ อย่างสม่ำเสมอและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน</p>	<p>★ การอ่านหนังสือตามความสนใจ เช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> - หนังสือที่นักเรียนสนใจและเหมาะสมกับวัย - หนังสือที่ครูและนักเรียนกำหนดร่วมกัน
<p>๘. มีมารยาทในการอ่าน</p>	<p>★ มารยาทในการอ่าน</p>

สาระที่ ๒ การเขียน

มาตรฐาน ท ๒.๑ ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
๑. คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัด	★ การคัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัดตามรูปแบบการเขียนตัวอักษรไทย
๒. เขียนสื่อสาร โดยใช้คำถูกต้อง ชัดเจนและเหมาะสม	★ การเขียนสื่อสาร เช่น – คำขวัญ – คำแนะนำ
๓. เขียนแผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพความคิดเพื่อใช้พัฒนางานเขียน	★ การนำแผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพความคิดไปพัฒนางานเขียน
๔. เขียนย่อความจากเรื่องสั้น ๆ	★ การเขียนย่อความจากสื่อต่าง ๆ เช่น นิทาน ความเรียงประเภทต่าง ๆ ประกาศ จดหมาย คำสอน
๕. เขียนจดหมายถึงเพื่อนและบิดามารดา	★ การเขียนจดหมายถึงเพื่อนและบิดามารดา
๖. เขียนบันทึกและเขียนรายงานจากการศึกษาค้นคว้า	★ การเขียนบันทึกและเขียนรายงานจากการศึกษาค้นคว้า
๗. เขียนเรื่องตามจินตนาการ	★ การเขียนเรื่องตามจินตนาการ
๘. มีมารยาทในการเขียน	★ มารยาทในการเขียน

สาระที่ ๓ การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกลงในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
๑. จำแนกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่ฟังและดู	★ การจำแนกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่ฟังและดูในชีวิตประจำวัน
๒. พูดสรุปความจากการฟังและดู ๓. พูดแสดงความรู้ ความคิดเห็น และความรู้สึกลงเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู	★ การจับใจความและการพูดแสดงความรู้ ความคิดในเรื่องที่ฟังและดูจากสื่อต่าง ๆ เช่น

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
๔. ตั้งคำถามและตอบคำถามเชิงเหตุผล จากเรื่องที่ฟังและดู	<ul style="list-style-type: none"> - เรื่องเล่า - บทความสั้น ๆ - ข่าวเหตุการณ์ประจำวัน - โฆษณา - สื่ออิเล็กทรอนิกส์ - เรื่องราวจากบทเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น
๕. รายงานเรื่องหรือประเด็นที่ศึกษา ค้นคว้าจากการฟัง การดู และการสนทนา	<ul style="list-style-type: none"> ★ การรายงาน เช่น <ul style="list-style-type: none"> - การพูดลำดับขั้นตอนการปฏิบัติงาน - การพูดลำดับเหตุการณ์
๖. มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด	<ul style="list-style-type: none"> ★ มารยาทในการฟัง การดู และพูด

สาระที่ ๔ หลักการใช้ภาษา

มาตรฐาน ท ๔.๑ เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
๑. สะกดคำและบอกความหมายของคำ ในบริบทต่าง ๆ	<ul style="list-style-type: none"> ★ คำในแม่ ก กา ★ มาตราตัวสะกด ★ การผันอักษร ★ คำเป็นคำตาย ★ คำพ้อง
๒. ระบุชนิดและหน้าที่ของคำในประโยค	<ul style="list-style-type: none"> ★ ชนิดและหน้าที่ของคำ ได้แก่ <ul style="list-style-type: none"> - คำนาม - คำสรรพนาม - คำกริยา - คำวิเศษณ์
๓. ใช้พจนานุกรมค้นหาความหมายของคำ	<ul style="list-style-type: none"> ★ การใช้พจนานุกรม
๔. แต่งประโยคได้ถูกต้องตามหลักภาษา	<ul style="list-style-type: none"> ★ ประโยคสามัญ <ul style="list-style-type: none"> - ส่วนประกอบของประโยค - ประโยค ๒ ส่วน

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	- ประโยค ๓ ส่วน
๕. แต่งบทร้อยกรองและคำขวัญ	★ กลอนสี่ ★ คำขวัญ
๖. บอกความหมายของสำนวน	★ สำนวนที่เป็นคำพังเพยและสุภาษิต
๗. เปรียบเทียบภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาถิ่นได้	★ ภาษาไทยมาตรฐาน ★ ภาษาถิ่น

สาระที่ ๕ วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
๑. ระบุข้อคิดจากนิทานพื้นบ้านหรือนิทานคติธรรม	★ วรรณคดีและวรรณกรรม เช่น - นิทานพื้นบ้าน
๒. อธิบายข้อคิดจากการอ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตจริง	- นิทานคติธรรม - เพลงพื้นบ้าน - วรรณคดีและวรรณกรรมในบทเรียนและตามความสนใจ
๓. ร้องเพลงพื้นบ้าน	★ เพลงพื้นบ้าน
๔. ท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนดและบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ	★ บทอาขยานและบทร้อยกรองที่มีคุณค่า - บทอาขยานตามที่กำหนด - บทร้อยกรองตามความสนใจ

ตอนที่ ๓.๒

กระบวนการจัดการเรียนรู้ ภาระงาน และเพิ่มสะสมผลงาน

๑. กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

วิธีการหรือเทคนิคที่นำมาใช้ในกระบวนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยมีอยู่มากมายหลายวิธี ซึ่งแต่ละวิธีจะมีประสิทธิผลในการสร้างความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ และการให้โอกาสนักเรียนได้แสดงบทบาทแตกต่างกันออกไป ดังนั้นในการพิจารณาเลือกวิธีการใดมาใช้ ครูต้องวิเคราะห์ผลการเรียนรู้ก่อนว่าต้องการให้นักเรียนเกิดพฤติกรรมใด ในระดับใด จึงจะนำมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับนักเรียน ทั้งนี้ เพื่อให้การเรียนรู้ของนักเรียนบรรลุตามจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนด

ในกลุ่มมีครู แผนการจัดการเรียนรู้เล่มนี้ ได้บูรณาการเทคนิควิธีการจัดการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยไว้ ซึ่งแต่ละเทคนิควิธีการจัดการเรียนรู้ มีสาระพอสังเขปดังนี้

๑. กระบวนการเรียนภาษา (Language Learning Process)

กระบวนการเรียนภาษา เป็นกระบวนการที่มุ่งให้เกิดการพัฒนาทักษะทางภาษา ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

๑) ทำความเข้าใจสัญลักษณ์ สื่อ รูปภาพ รูปแบบ เครื่องหมาย

นักเรียนจะรับรู้ความหมายของคำ กลุ่มคำ ประโยค และถ้อยคำจำนวนต่าง ๆ

๒) สร้างความคิดรวบยอด

นักเรียนจะเชื่อมโยงความรู้จากประสบการณ์นำมาสู่ความเข้าใจและเกิดเป็นภาพรวมเกี่ยวกับสิ่งที่ตนเรียนรู้

๓) สื่อความหมาย ความคิด

เมื่อนักเรียนเข้าใจหรือสร้างความคิดรวบยอดได้แล้ว สามารถที่จะถ่ายทอดออกมาเป็นภาษาให้ผู้อื่นเข้าใจได้

๔) พัฒนาความสามารถ

นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตามขั้นตอน คือ เกิดความรู้ ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า

๒. วิธีสอนโดยใช้การอภิปรายกลุ่มย่อย (Small Group Discussion)

วิธีนี้เป็นกระบวนการที่ครูใช้ในการช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยการจัดนักเรียนเป็นกลุ่มเล็ก ๆ ประมาณ ๔-๘ คน ให้นักเรียนในกลุ่มพูดคุยแลกเปลี่ยนข้อมูล ความคิดเห็น และประสบการณ์ในเรื่องหรือประเด็นที่กำหนด แล้วสรุปผลการอภิปรายออกมาเป็นข้อสรุปของกลุ่ม ซึ่งการจัดการเรียนรู้โดยใช้การอภิปรายกลุ่มย่อยนี้ จะช่วยให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้อย่างทั่วถึง มีโอกาสแสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ จะช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ในเรื่องที่เรียนกว้างขึ้น ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

๑) ครูจัดนักเรียนออกเป็นกลุ่มย่อย ๆ ประมาณ ๔-๘ คน ควรเป็นกลุ่มที่ไม่เล็กเกินไปและไม่ใหญ่เกินไป เพราะถ้ากลุ่มเล็กจะไม่ได้ความคิดที่หลากหลายเพียงพอ ถ้ากลุ่มใหญ่สมาชิกกลุ่มจะมีโอกาสแสดงความคิดเห็นได้ไม่ทั่วถึง ซึ่งการแบ่งกลุ่มอาจทำได้หลายวิธี เช่น วิธีสุ่มเพื่อให้นักเรียนมีโอกาสได้รวมกลุ่มกับเพื่อนไม่ซ้ำกัน จำแนกตามเพศ วัย ความสนใจ ความสามารถ หรือเลือกอย่างเจาะจงตามปัญหาที่มีก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของครูและสิ่งที่จะอภิปราย

๒) ครูหรือนักเรียนกำหนดประเด็นในการอภิปราย ให้มีวัตถุประสงค์ของการอภิปรายที่ชัดเจน โดยที่การอภิปรายแต่ละครั้งไม่ควรมีประเด็นมากจนเกินไป เพราะจะทำให้ให้นักเรียนอภิปรายได้ไม่เต็มที่

๓) นักเรียนเริ่มอภิปราย โดยการพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์กันตามประเด็นที่กำหนด ในการอภิปรายแต่ละครั้งควรมีการกำหนดบทบาทหน้าที่ที่จำเป็นในการอภิปราย เช่น ประธานหรือผู้นำในการอภิปราย เลขานุการ ผู้จัดบันทึก และผู้รักษาเวลา นอกจากนี้ครูควรบอกให้สมาชิกกลุ่มทุกคนทราบถึงบทบาทหน้าที่ของตน ให้ความรู้ ความเข้าใจ หรือคำแนะนำแก่กลุ่มก่อนการอภิปราย และควรย้ำถึงความสำคัญของการให้สมาชิกทุกคนในกลุ่มมีส่วนร่วมในการอภิปรายอย่างทั่วถึง เพราะวัตถุประสงค์หลักของการอภิปรายคือ การให้นักเรียนมีโอกาสแสดงความคิดเห็นอย่างทั่วถึง และได้รับฟังความคิดเห็นที่หลากหลาย ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนมีความคิดที่ลึกซึ้งและรอบคอบขึ้น ในกรณีที่มีหลายประเด็น ควรมีการจำกัดเวลาของการอภิปรายแต่ละประเด็นให้มีความเหมาะสม

๔) นักเรียนสรุปสาระที่สมาชิกกลุ่มได้อภิปรายร่วมกันเป็นข้อสรุปของกลุ่ม ครูควรให้สัญญาณแก่กลุ่มก่อนหมดเวลา เพื่อที่แต่ละกลุ่มจะได้สรุปผลการอภิปรายเป็นข้อสรุปของกลุ่ม หลังจากนั้นอาจให้แต่ละกลุ่มนำเสนอผลการอภิปรายแลกเปลี่ยนกัน หรือดำเนินการในรูปแบบอื่นต่อไป

๕) นำข้อสรุปของกลุ่มมาใช้ในการสรุปบทเรียน หลังจากการอภิปรายสิ้นสุดลง ครูจำเป็นต้องเชื่อมโยงความรู้ที่นักเรียนได้ร่วมกันคิดกับบทเรียนที่กำลังเรียนรู้ โดยนำข้อสรุปของกลุ่มมาใช้ในการสรุปบทเรียนด้วย

๓. กระบวนการแก้ปัญหา (Problem Solving Process)

วิธีนี้นั้นให้นักเรียนฝึกการคิดแก้ปัญหาอย่างมีขั้นตอน มีเหตุผล ซึ่งเป็นแนวทางในการนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้ โดยอาศัยแนวคิดแก้ปัญหาด้วยการนำวิธีสอนแบบนิรนัย (Deductive) คือ การสอนจากกฎเกณฑ์ไปหาความจริงย่อยไปผสมผสานกับวิธีการสอนแบบอุปนัย (Inductive) คือ การสอนจากตัวอย่างย่อยมาหากฎเกณฑ์ กระบวนการคิดทั้งสองอย่างนี้รวมกันทำให้เกิดรูปแบบการสอนแบบแก้ปัญหา ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

๑) ทำความเข้าใจปัญหา

ครูเน้นให้นักเรียนทำความเข้าใจถึงสภาพของปัญหาว่า ปัญหาเกิดจากอะไร มีข้อมูลใดแล้วบ้าง และมีเงื่อนไขหรือต้องการข้อมูลใดเพิ่ม

๒) วางแผนแก้ปัญหา

เป็นการนำข้อมูลจากขั้นตอนที่ ๑ และข้อมูลความรู้ที่เกี่ยวข้องกับปัญหานั้นมาใช้ประกอบการวางแผนแก้ปัญหา ถ้าปัญหานั้นต้องตรวจสอบโดยการทดลอง ในขั้นวางแผนก็จะ

ประกอบด้วย การตั้งสมมุติฐาน กำหนดวิธีการทดลอง และกำหนดแนวทางในการประเมินผลการแก้ปัญหา

๓) ดำเนินการแก้ปัญหาและประเมินผล

นำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์และทดสอบสมมุติฐานและประเมินว่า วิธีการแก้ปัญหาหรือผลการทดลองเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้หรือไม่อย่างไร

๔) ตรวจสอบการแก้ปัญหา

ครูและนักเรียนร่วมกันตรวจสอบวิธีการแก้ปัญหา และผลจากการแก้ปัญหามีผลกระทบต่อสิ่งอื่นหรือไม่ รวมไปถึงการนำวิธีการแก้ปัญหาไปประยุกต์ใช้ต่อไป

๔. กระบวนการเรียนรู้แบบร่วมแรงร่วมใจ (Cooperative Learning)

วิธีการนี้เป็นการผสมผสานหลักการอยู่ร่วมกันในสังคมและความสามารถทางวิชาการเข้าด้วยกัน โดยให้นักเรียนที่มีความรู้ความสามารถแตกต่างกันมาทำงานร่วมกัน คนที่เก่งกว่าจะต้องช่วยเหลือคนที่อ่อนกว่า ทุกคนต้องมีโอกาสได้แสดงความสามารถ ร่วมแสดงความคิดเห็น และปฏิบัติจริง โดยถือว่าความสำเร็จของแต่ละบุคคล คือ ความสำเร็จของกลุ่ม ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

๑) ขั้นเตรียม

นักเรียนแบ่งกลุ่ม แนะนำแนวทางในการทำงานกลุ่ม บทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม และแจ้งวัตถุประสงค์ของการทำงาน

๒) ขั้นสอน

นำเข้าสู่บทเรียน แนะนำเนื้อหาสาระ แหล่งความรู้ แล้วมอบหมายงานให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม

๓) ขั้นทำกิจกรรม

นักเรียนร่วมกันทำกิจกรรมในกลุ่มย่อย โดยสมาชิกแต่ละคนมีบทบาทหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งในการทำกิจกรรมกลุ่มครูจะใช้เทคนิคต่าง ๆ เช่น คู่คิด เพื่อนเรียน ปริศนาความคิด กลุ่มร่วมมือ การทำกิจกรรมแต่ละครั้งจะต้องเลือกเทคนิคที่เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ในการเรียนแต่ละเรื่อง โดยอาจใช้เทคนิคเดียวหรือหลายเทคนิครวมกันก็ได้

๔) ขั้นตรวจสอบผลงาน

เมื่อทำกิจกรรมเสร็จแล้ว ต้องมีการตรวจสอบการปฏิบัติงานว่าถูกต้องครบถ้วนหรือไม่ โดยเริ่มจากการตรวจภายในกลุ่มและระหว่างกลุ่ม เพื่อนำข้อบกพร่องในการปฏิบัติงานไปปรับปรุงให้ดีขึ้น

๕) ขั้นสรุปบทเรียนและประเมินผล

ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปบทเรียน ครูอธิบายเพิ่มเติมในส่วนที่นักเรียนยังไม่เข้าใจ และช่วยกันประเมินผลการทำงานกลุ่มว่า จุดเด่นของงานคืออะไร และอะไรคือสิ่งที่ควรปรับปรุงและแก้ไข

ตัวอย่างเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมแรงร่วมใจ

๑) เพื่อนเรียน (Partners)

ให้นักเรียนจับคู่กันทำความเข้าใจเนื้อหาและสาระสำคัญของเรื่องที่ครูกำหนดให้ โดยคู่ที่ยังไม่เข้าใจอาจขอคำแนะนำจากครูหรือคู่อื่นที่เข้าใจดีกว่า เมื่อคู่นั้นเกิดความเข้าใจดีแล้วก็ถ่ายทอดความรู้ให้เพื่อนคู่อื่นต่อไป

๒) ปริศนาความคิด (Jigsaw)

แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มโดยความสามารถ เก่ง-อ่อน เรียกว่า “กลุ่มบ้าน” (Home Groups) ครูแบ่งเนื้อหาออกเป็นหัวข้อย่อย ๆ เท่ากับจำนวนสมาชิกกลุ่ม ให้สมาชิกในกลุ่มศึกษาหัวข้อที่แตกต่างกัน นักเรียนที่ได้รับหัวข้อเดียวกันมารวมกลุ่มเพื่อร่วมกันศึกษา เรียกว่า “กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ” (Expert Groups) เมื่อร่วมกันศึกษาจนเข้าใจแล้ว สมาชิกแต่ละคนออกจากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญกลับไปกลุ่มบ้านของตนเอง จากนั้นถ่ายทอดความรู้ที่ตนศึกษามาให้เพื่อน ๆ ในกลุ่มฟังจนครบทุกคน

๓) กลุ่มร่วมมือ (Co-op Co-op)

แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มความสามารถกัน แต่ละกลุ่มเลือกหัวข้อที่จะศึกษา เมื่อได้หัวข้อแล้วสมาชิกในกลุ่มช่วยกันกำหนดหัวข้อ โดยย่อย แล้วแบ่งหน้าที่กันรับผิดชอบ โดยศึกษาคนละ ๑ หัวข้อย่อย จากนั้นสมาชิคนำผลงานมารวมกันเป็นงานกลุ่ม ช่วยกันเรียบเรียงเนื้อหาให้สอดคล้องกัน และเตรียมทีมนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน เมื่อนำเสนอผลงานแล้ว ทุกกลุ่มช่วยกันประเมินผลการทำงานและผลงานกลุ่ม

๔) กลุ่มร่วมกันคิด (Numbered Heads Together: NHT)

วิธีนี้เหมาะสำหรับการทบทวนความรู้ให้นักเรียน ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

(๑) แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ ๔ คน ความสะดวกสามารถกัน แต่ละคน

มีหมายเลขประจำตัว

(๒) ครูถามคำถามหรือมอบหมายงานให้ทำ

(๓) นักเรียนช่วยกันอภิปรายในกลุ่มย่อยจนมั่นใจว่าสมาชิกทุกคนมั่นใจในคำตอบ

(๔) ครูสุ่มถามโดยเรียกหมายเลขประจำตัวคนใดคนหนึ่งในกลุ่มตอบ

(๕) ครูให้คำชมเชยแก่สมาชิกในกลุ่มที่สามารถตอบคำถามได้มากที่สุด และอธิบาย

ข้อคำถามที่นักเรียนยังไม่เข้าใจ

๒. โครงการงาน (Project Work)

โครงการงานเป็นการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติและศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ตามแผนการดำเนินงานที่นักเรียนได้จัดขึ้น โดยครูช่วยให้คำแนะนำปรึกษา กระตุ้นให้คิด และติดตามการปฏิบัติงานจนบรรลุเป้าหมาย โครงการงานแบ่งออกเป็น ๔ ประเภท คือ

๑. โครงการงานประเภทสำรวจ รวบรวมข้อมูล
๒. โครงการงานประเภททดลอง ค้นคว้า
๓. โครงการงานที่เป็นการศึกษาความรู้ ทฤษฎี หลักการหรือแนวคิดใหม่
๔. โครงการงานประเภทสิ่งประดิษฐ์

การเรียนรู้ด้วยโครงการงานมีขั้นตอน ดังนี้

๑. กำหนดหัวข้อที่จะศึกษา นักเรียนคิดหัวข้อโครงการงาน ซึ่งอาจได้มาจากความอยากรู้อยากเห็น ของนักเรียนเองหรือได้จากการอ่านหนังสือ บทความ การไปทัศนศึกษาดูงาน โดยนักเรียนต้องตั้งคำถาม ว่า “จะศึกษาอะไร” “ทำไมต้องศึกษาเรื่องดังกล่าว”

๒. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง นักเรียนศึกษาทบทวนเอกสารที่เกี่ยวข้องและปรึกษาครู หรือผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในสาขานั้น ๆ

๓. เขียนเค้าโครงของโครงการงานหรือสร้างแผนผังความคิด โดยทั่วไปเค้าโครงของโครงการงานจะประกอบด้วยหัวข้อต่าง ๆ ดังนี้

- ๑) ชื่อโครงการงาน
- ๒) ชื่อผู้ทำโครงการงาน
- ๓) ชื่อที่ปรึกษาโครงการงาน
- ๔) ระยะเวลาดำเนินการ
- ๕) หลักการและเหตุผล
- ๖) วัตถุประสงค์
- ๗) สมมุติฐานของการศึกษา (ในกรณีที่เป็นโครงการงานทดลอง)
- ๘) ขั้นตอนการดำเนินงาน
- ๙) ปฏิบัติโครงการงาน
- ๑๐) ผลที่คาดว่าจะได้รับ
- ๑๑) เอกสารอ้างอิง/บรรณานุกรม

๔. ปฏิบัติโครงการงาน ลงมือปฏิบัติงานตามแผนงานที่กำหนดไว้ในระหว่างปฏิบัติงานควรมีการจดบันทึกข้อมูลต่าง ๆ ไว้อย่างละเอียดว่าทำอะไร ได้ผลอย่างไร มีปัญหาหรืออุปสรรคอะไร และมีแนวทางแก้ไขอย่างไร

๕. เขียนรายงาน เป็นการรายงานสรุปผลการดำเนินงาน เพื่อให้ผู้อื่นได้ทราบแนวคิด วิธีดำเนินงาน ผลที่ได้รับ และข้อเสนอแนะต่าง ๆ เกี่ยวกับโครงการงาน ซึ่งการเขียนรายงานนี้ควรใช้ภาษาที่กระชับ เข้าใจง่าย ชัดเจน และครอบคลุมประเด็นที่ศึกษา

๖. **แสดงผลงาน** เป็นการนำผลของการดำเนินงานมาเสนอ อาจจัดได้หลายรูปแบบ เช่น การจัดนิทรรศการ การทำเป็นสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อมัลติมีเดีย หรืออาจนำเสนอในรูปแบบของการแสดงผลงาน การนำเสนอด้วยวาจา บรรยาย อภิปรายกลุ่ม สาธิต

๓. **แฟ้มสะสมผลงาน (Portfolio)**

แฟ้มสะสมผลงาน หมายถึง แหล่งรวบรวมเอกสาร ผลงาน หรือหลักฐาน เพื่อใช้สะท้อนถึงผลสัมฤทธิ์ ความสามารถ ทักษะ และพัฒนาการของนักเรียน มีการจัดเรียงผลงานไว้อย่างมีระบบ โดยนำความรู้ ความคิด และการนำเสนอมาผสมผสานกัน ซึ่งนักเรียนเป็นผู้คัดเลือกผลงานและมีส่วนร่วมในการประเมิน แฟ้มสะสมผลงานจึงเป็นหลักฐานสำคัญที่จะทำให้ นักเรียนสามารถมองเห็นพัฒนาการของตนเองได้ตามสภาพจริง รวมทั้งเห็นข้อบกพร่อง และแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้นต่อไป

ลักษณะสำคัญของการประเมินผลโดยใช้แฟ้มสะสมผลงาน

๑. ครูสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการติดตามความก้าวหน้าของนักเรียนเป็นรายบุคคลได้เป็นอย่างดี เนื่องจากมีผลงานสะสมไว้ ครูจะทราบจุดเด่น จุดด้อยของนักเรียนแต่ละคนจากแฟ้มสะสมผลงาน และสามารถติดตามพัฒนาการได้อย่างต่อเนื่อง

๒. มุ่งวัดศักยภาพของนักเรียนในการผลิตหรือสร้างผลงานมากกว่าการวัดความจำจากการทำแบบทดสอบ

๓. วัดและประเมินโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง คือ นักเรียนเป็นผู้วางแผน ลงมือปฏิบัติงาน รวมทั้งประเมินและปรับปรุงตนเอง ซึ่งมีครูเป็นผู้ชี้แนะ เน้นการประเมินผลน้อยกว่าการประเมินผลรวม

๔. ฝึกให้นักเรียนรู้จักการประเมินตนเองและหาแนวทางปรับปรุงพัฒนาตนเอง

๕. นักเรียนเกิดความมั่นใจและภาคภูมิใจในผลงานของตนเอง รู้ว่าตนเองมีจุดเด่นในเรื่องใด

๖. ช่วยในการสื่อความหมายเกี่ยวกับความรู้ ความสามารถ ตลอดจนพัฒนาการของนักเรียนให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ เช่น ผู้ปกครอง ฝ่ายแนะแนว ตลอดจนผู้บริหารของโรงเรียน

ขั้นตอนการประเมินผลโดยใช้แฟ้มสะสมผลงาน

การจัดทำแฟ้มสะสมผลงาน มี ๑๐ ขั้นตอน ซึ่งแต่ละขั้นตอนมีรายละเอียด ดังนี้

๑. **การวางแผนจัดทำแฟ้มสะสมผลงาน** การจัดทำแฟ้มสะสมผลงานต้องมีส่วนร่วมระหว่างครู นักเรียน และผู้ปกครอง

ครู การเตรียมตัวของครูต้องเริ่มจากการศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตร คู่มือครู คำอธิบายรายวิชา วิธีการวัดและประเมินผลในหลักสูตร รวมทั้งครูต้องมีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินโดยใช้แฟ้มสะสมผลงาน จึงจะสามารถวางแผนกำหนดชิ้นงานได้

นักเรียน ต้องมีความเข้าใจเกี่ยวกับจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาสาระ การประเมินผลโดยใช้แฟ้มสะสมผลงาน การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ การกำหนดชิ้นงาน และบทบาทในการทำงานกลุ่ม โดยครูต้องแจ้งให้นักเรียนทราบล่วงหน้า

ผู้ปกครอง ต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการคัดเลือกผลงาน การแสดงความคิดเห็น และรับรู้พัฒนาการของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นก่อนทำแฟ้มสะสมผลงาน ครูต้องแจ้งให้ผู้ปกครองทราบหรือขอความร่วมมือ รวมทั้งให้ความรู้ในเรื่องการประเมินผลโดยใช้แฟ้มสะสมผลงานแก่ผู้ปกครองเมื่อมีโอกาศ

๒. การรวบรวมผลงานและจัดระบบแฟ้ม ในการรวบรวมผลงานต้องออกแบบการจัดเก็บหรือแยกหมวดหมู่ของผลงานให้ดี เพื่อสะดวกและง่ายต่อการนำข้อมูลออกมาใช้ แนวทางการจัดหมวดหมู่ของผลงาน เช่น

๑) จัดแยกตามลำดับ วัน เวลา ที่สร้างผลงานขึ้นมา

๒) จัดแยกตามความซับซ้อนของผลงาน เป็นการแสดงถึงทักษะหรือพัฒนาการของนักเรียนที่มากขึ้น

๓) จัดแยกตามวัตถุประสงค์ เนื้อหา หรือประเภทของผลงาน

ผลงานที่อยู่ในแฟ้มสะสมผลงานอาจมีหลายเรื่อง หลายวิชา ดังนั้นนักเรียนจะต้องทำเครื่องมือในการช่วยค้นหา เช่น สารบัญ คำนีเรื่อง จุดลี แลปสติดไว้ที่ผลงาน โดยมีรหัสที่แตกต่างกัน

๓. การคัดเลือกผลงาน ในการคัดเลือกผลงานนั้นควรให้สอดคล้องกับเกณฑ์หรือมาตรฐานที่โรงเรียน ครู หรือนักเรียนร่วมกันกำหนดขึ้นมา และผู้คัดเลือกผลงานควรเป็นนักเรียนเจ้าของแฟ้มสะสมผลงาน หรือมีส่วนร่วมกับครู เพื่อน และผู้ปกครอง

ผลงานที่เลือกเข้าแฟ้มสะสมผลงาน ควรมีลักษณะดังนี้

๑) สอดคล้องกับเนื้อหา และวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้

๒) เป็นผลงานชิ้นที่ดีที่สุด มีความหมายต่อนักเรียนมากที่สุด

๓) สะท้อนให้เห็นถึงพัฒนาการของนักเรียนในทุกด้าน

๔) เป็นสื่อที่จะช่วยให้นักเรียนมีโอกาศแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับครู ผู้ปกครอง

และเพื่อน ๆ

ส่วนจำนวนชิ้นงานนั้นให้กำหนดตามความเหมาะสม ไม่ควรมีมากเกินไป เพราะอาจจะทำให้ผลงานบางชิ้นไม่มีความหมาย แต่ถ้ามีน้อยเกินไปจะทำให้การประเมินไม่มีประสิทธิภาพ

๔. การสร้างสรรค์แฟ้มสะสมผลงานให้มีเอกลักษณ์ของตนเอง โครงสร้างหลักของแฟ้มสะสมผลงานอาจเหมือนกัน แต่นักเรียนสามารถตกแต่งรายละเอียดย่อยให้แตกต่างกัน ตามความคิดสร้างสรรค์ของแต่ละบุคคล โดยอาจใช้ภาพ สี สติกเกอร์ ตกแต่งให้สวยงาม เน้นเอกลักษณ์ของเจ้าของแฟ้มสะสมผลงาน

๕. การแสดงความคิดเห็นหรือความรู้สึกต่อผลงาน ในขั้นตอนนี้นักเรียนจะได้รู้จักการวิพากษ์วิจารณ์ หรือสะท้อนความคิดเกี่ยวกับผลงานของตนเอง ตัวอย่างข้อความที่ใช้แสดงความรู้สึกต่อผลงาน เช่น

- ๑) ได้แนวคิดจากการทำผลงานชิ้นนี้มาจากไหน
- ๒) เหตุผลที่เลือกผลงานชิ้นนี้คืออะไร
- ๓) จุดเด่น จุดด้อยของผลงานชิ้นนี้คืออะไร
- ๔) รู้สึกพอใจกับผลงานชิ้นนี้มากน้อยเพียงใด
- ๕) ได้ข้อคิดอะไรจากการทำผลงานชิ้นนี้

๖. การตรวจสอบความสามารถของตนเอง เป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ประเมิน

ความสามารถของตนเอง โดยพิจารณาตามเกณฑ์ย่อย ๆ ที่ครูและนักเรียนช่วยกันกำหนดขึ้น เช่น นิสัยการทำงาน ทักษะทางสังคม การทำงานเสร็จตามระยะเวลาที่กำหนด การขอความช่วยเหลือเมื่อมีความจำเป็น นอกจากนี้การตรวจสอบความสามารถตนเองอีกวิธีหนึ่ง คือ การให้นักเรียนเขียนวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อย ของตนเอง และสิ่งที่ต้องปรับปรุงแก้ไข

๗. การประเมินผลงาน เป็นขั้นตอนที่สำคัญเนื่องจากการสรุปคุณภาพของงานและ

ความสามารถหรือพัฒนาการของนักเรียน การประเมินแบ่งออกเป็น ๒ ลักษณะ คือ การประเมินโดยไม่มีให้ระดับคะแนน และการประเมินโดยให้ระดับคะแนน

๑) การประเมินโดยไม่มีให้ระดับคะแนน ครูกลุ่มนี้มีความเชื่อว่า แฟ้มสะสมผลงานมีไว้เพื่อศึกษากระบวนการทำงาน ศึกษาความคิดเห็นและความรู้สึกของนักเรียนที่มีต่อผลงานของตนเอง ตลอดจนดูพัฒนาการหรือความก้าวหน้าของนักเรียนอย่างไม่เป็นทางการ ครู ผู้ปกครอง และเพื่อนสามารถให้คำชี้แนะแก่นักเรียนได้ ซึ่งวิธีการนี้จะทำให้นักเรียนได้เรียนรู้และปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ โดยไม่ต้องกังวลว่าจะได้คะแนนมากน้อยเท่าไร

๒) การประเมินโดยให้ระดับคะแนน มีทั้งการประเมินตามจุดประสงค์การเรียนรู้ การประเมินระหว่างภาคเรียน และการประเมินปลายภาค ซึ่งจะช่วยในวัตถุประสงค์ด้านการปฏิบัติเป็นหลัก การประเมินแฟ้มสะสมผลงานต้องกำหนดมติการให้คะแนน (Scoring Rubrics) ตามเกณฑ์ที่ครูและนักเรียนร่วมกันกำหนดขึ้น การให้ระดับคะแนนมีทั้งการให้คะแนนเป็นรายชิ้นก่อนเก็บเข้าแฟ้มสะสมผลงาน และการให้คะแนนแฟ้มสะสมผลงานทั้งแฟ้ม ซึ่งมาตรฐานคะแนนนั้นต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การจัดทำแฟ้มสะสมผลงาน และมุ่งเน้นพัฒนาการของนักเรียนแต่ละคนมากกว่าการนำไปเปรียบเทียบกับบุคคลอื่น

๘. การแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับผู้อื่น มีวัตถุประสงค์เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้รับฟัง

ความคิดเห็นจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ เพื่อน ครู และผู้ปกครอง อาจทำได้หลายรูปแบบ เช่น การจัดประชุมในโรงเรียน โดยเชิญผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมาร่วมกันพิจารณาผลงาน การสนทนาแลกเปลี่ยนระหว่างนักเรียนกับเพื่อน การส่งแฟ้มสะสมผลงานไปให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องช่วยให้ข้อเสนอแนะหรือคำแนะนำ

ในการแลกเปลี่ยนประสบการณ์นั้นนักเรียนจะต้องเตรียมคำถามเพื่อถามผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงงานของตนเอง ตัวอย่างคำถาม เช่น

- ๑) ท่านคิดอย่างไรกับผลงานชิ้นนี้
- ๒) ท่านคิดว่าควรปรับปรุงแก้ไขส่วนใดอีกบ้าง
- ๓) ผลงานชิ้นใดที่ท่านชอบมากที่สุด เพราะอะไร

๕. การปรับเปลี่ยนผลงาน หลังจากทีนักเรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และได้รับคำแนะนำจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องแล้ว จะนำมาปรับปรุงผลงานให้ดีขึ้น นักเรียนสามารถนำผลงานที่ดีกว่าเก็บเข้าแฟ้มสะสมผลงานแทนผลงานเดิม ทำให้แฟ้มสะสมผลงานมีผลงานที่ดี ทันสมัย และตรงตามจุดประสงค์ในการประเมิน

๑๐. การประชาสัมพันธ์ผลงานของนักเรียน เป็นการแสดงนิทรรศการผลงานของนักเรียน โดยนำแฟ้มสะสมผลงานของนักเรียนทุกคนมาจัดแสดงร่วมกัน และเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ครู และนักเรียนทั่วไปได้เข้าชมผลงาน ทำให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจในผลงานของตนเอง

ผู้ที่เริ่มต้นทำแฟ้มสะสมผลงานอาจไม่ต้องดำเนินการทั้ง ๑๐ ขั้นตอนนี้ อาจใช้ขั้นตอนหลัก ๆ คือ การรวบรวมผลงานและการจัดระบบแฟ้ม การคัดเลือกผลงาน และการแสดงความคิดเห็นหรือความรู้สึกต่อผลงาน

องค์ประกอบสำคัญของแฟ้มสะสมผลงาน มีดังนี้

๑. ส่วนนำ ประกอบด้วย

- ปก
- คำนำ
- สารบัญ
- ประวัติส่วนตัว
- จุดมุ่งหมายของการทำแฟ้มสะสมผลงาน

๒. ส่วนเนื้อหาแฟ้ม ประกอบด้วย

- ผลงาน
- ความคิดเห็นที่มีต่อผลงาน
- Rubrics ประเมินผลงาน

๓. ส่วนข้อมูลเพิ่มเติม ประกอบด้วย

- ผลการประเมินการเรียนรู้
- การรายงานความก้าวหน้าโดยครู
- ความคิดเห็นของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เช่น เพื่อน ผู้ปกครอง

ตอนที่ ๓.๓

ผังการออกแบบการจัดการเรียนรู้และรูปแบบแผนการจัดการเรียนรู้ รายชั่วโมง

๑. ผังการออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด Backward Design

ผังการออกแบบการจัดการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ที่ _____

ขั้นที่ ๑ ผลลัพธ์ปลายทางที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียน	
ตัวชี้วัดชั้นปี	
๑. _____	
๒. _____	
ความเข้าใจที่คงทนของนักเรียน นักเรียนจะเข้าใจว่า...	คำถามสำคัญที่ทำให้เกิดความเข้าใจที่คงทน
๑. _____	๑. _____
๒. _____	๒. _____
ความรู้ของนักเรียนที่นำไปสู่ความเข้าใจที่คงทน นักเรียนจะรู้ว่า...	ทักษะ/ความสามารถของนักเรียนที่นำไปสู่ ความเข้าใจที่คงทน นักเรียนจะสามารถ...
๑. _____	๑. _____
๒. _____	๒. _____
๓. _____	๓. _____
ขั้นที่ ๒ ภาระงานและการประเมินผลการเรียนรู้ซึ่งเป็นหลักฐานที่แสดงว่านักเรียนมีผลการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้อย่างแท้จริง	
๑. ภาระงานที่นักเรียนต้องปฏิบัติ	
๑.๑ _____	
๑.๒ _____	
๒. วิธีการและเครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้	
๒.๑ วิธีการประเมินผลการเรียนรู้	๒.๒ เครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้
๑) _____	๑) _____
๒) _____	๒) _____
๓. สิ่งที่มีงประเมิน	
๓.๑ _____	
๓.๒ _____	
ขั้นที่ ๓ แผนการจัดการเรียนรู้	

๒. รูปแบบแผนการจัดการเรียนรู้รายชั่วโมง

เมื่อครูออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด Backward Design แล้ว ครูสามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้รายชั่วโมงโดยใช้รูปแบบของแผนการจัดการเรียนรู้แบบเรียงหัวข้อ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ชื่อแผน... (ระบุชื่อและลำดับที่ของแผนการจัดการเรียนรู้)

ชื่อเรื่อง... (ระบุชื่อเรื่องที่จะทำการจัดการเรียนรู้)

กลุ่มสาระ... (ระบุกลุ่มสาระที่ใช้จัดการเรียนรู้)

ชั้น... (ระบุชั้นที่จัดการเรียนรู้)

หน่วยการเรียนรู้ที่... (ระบุชื่อและลำดับที่ของหน่วยการเรียนรู้)

เวลา... (ระบุระยะเวลาที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ต่อ ๑ แผน)

สาระสำคัญ... (เขียนความคิดรวบยอดหรือมโนทัศน์ของหัวเรื่องที่จะจัดการเรียนรู้)

ตัวชี้วัดชั้นปี... (ระบุตัวชี้วัดชั้นปีที่ใช้เป็นเป้าหมายของแผนการจัดการเรียนรู้)

จุดประสงค์การเรียนรู้... (กำหนดให้สอดคล้องกับสมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนหลังจากสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ซึ่งประกอบด้วยด้านความรู้ (Knowledge: K) ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (Affective: A) และด้านทักษะและกระบวนการ (Performance: P))

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้... (ระบุวิธีการและเครื่องมือวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ทั้ง ๓ ด้าน)

สาระการเรียนรู้... (ระบุสาระและเนื้อหาที่ใช้จัดการเรียนรู้ อาจเขียนเฉพาะหัวข้อเรื่องก็ได้)

แนวทางการบูรณาการ... (เสนอแนะและระบุกิจกรรมของกลุ่มสาระอื่นที่บูรณาการร่วมกัน)

กระบวนการจัดการเรียนรู้... (กำหนดให้สอดคล้องกับธรรมชาติของกลุ่มสาระและการบูรณาการข้ามสาระ)

กิจกรรมเสนอแนะ... (ระบุรายละเอียดของกิจกรรมที่นักเรียนควรปฏิบัติเพิ่มเติม)

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้... (ระบุสื่อ อุปกรณ์ และแหล่งการเรียนรู้ที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้)

บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้... (ระบุรายละเอียดของผลการจัดการเรียนรู้ตามแผนที่กำหนดไว้ อาจนำเสนอข้อเด่นและข้อด้อยให้เป็นข้อมูลที่สามารถใช้เป็นส่วนหนึ่งของการทำวิจัยในชั้นเรียนได้)

ตอนที่ ๓.๔

แบบทดสอบก่อนและหลังเรียนประจำหน่วยการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ สองพี่น้อง

คำชี้แจง เลือกคำตอบที่ถูกที่สุดเพียงคำตอบเดียว

๑. จากนิทานในเรื่อง สองพี่น้อง ลูกชายของลุงมา

มีนิสัยอย่างไร

- ก เกียจคร้าน
- ข ชอบทะเลาะกัน
- ค ไม่ยอมช่วยลุงมาทำงาน

ง ถูกทุกข้อ

๒. ลุงมาให้ลูกชายทั้งสองคนหักกิ่งไม้

เพราะต้องการสอนเรื่องใด

- ก ความอดทน ค ความพยายาม

ข ความสามัคคี ง ความประมาท

๓. เพราะเหตุใดลุงมาจึงให้ลูกชายทั้งสองคน

หักกิ่งไม้

- ก ให้เห็นถึงความลำบากในการหัก
- ข ให้เห็นถึงความเหนียวของกิ่งไม้
- ค ให้เห็นถึงความสม่ำเสมอของกิ่งไม้

ง ให้เห็นถึงการรวมตัวของกิ่งไม้หลาย ๆ กิ่ง

ทำให้หักยาก ถ้าเพียงกิ่งเดียวจะหักง่าย

๔. ข้อคิดที่ได้จากเรื่องนี้คืออะไร

ก การทะเลาะวิวาททำให้ครอบครัวแตกแยก

ข การรักใคร่กลมเกลียวทำให้พ่อแม่
มีฐานะดีขึ้น

ค การขยันทำงานจะทำให้พี่น้อง
ไม่ทะเลาะกัน

ง การรักใคร่กลมเกลียวทำให้ใครรักแ่
หรือทำร้ายไม่ได้

อ่านบทร้อยกรอง แล้วตอบคำถาม ข้อ ๕-๗

มดเอี่ยมคตวัน้อย

เห็นของอร่อยอยู่ตรงนั้น

ต้องการเก็บไปไว้กินกัน

แต่เร็วแรงมดนั้นไม่ค่อยมี

จึงร้องเรียกเพื่อนมดเข้ามาช่วย

ออกแรงด้วยทุกตัวไม่ถอยหนี

รวมกำลังร่วมกันเป็นอย่างดี

สามัคคีคือพลังดังนี้เอย

๕. บทร้อยกรองนี้ให้ข้อคิดในเรื่องใด

ก การแบ่งปัน

ข ความสามัคคี

ค ความแข็งแรง

ง การเลือกกินของมีประโยชน์

๖. การอยู่ร่วมกันจะต้องปฏิบัติตนอย่างไร

จึงจะมีความสุข

ก เอาตัวรอด

ข ต่างคนต่างอยู่

ค ทำงานเอาหน้า

ง ช่วยเหลือเกื้อกูล

๗. หากมดทั้งหลายไม่ช่วยกันขนขนมเรื่องราว

จะเป็นอย่างไรต่อไป

ก มดทุกตัวตายหมด

ข มดทุกตัวทะเลาะกัน

ค มดตัวเดียวขนขนมกลับรัง

ง มดทุกตัวก็จะไม่ได้กินขนม

๘. ข้อใด *ไม่มี* คำที่ต้องอ่านออกเสียง ร ล

- ก ต้องการเก็บไปไว้กินกัน
 ข จึงร้องเรียกเพื่อนมดเข้ามาช่วย
 ค ออกแรงด้วยทุกตัวไม่ถอยหนี
 ง รวมกำลังร่วมกันเป็นอย่างดี

๙. ข้อใดมีคำที่อ่านออกเสียง อะ กิ่งเสียง

- ก มดเอี่ยมมดตัวน้อย
 ข เห็นของอร่อยอยู่ตรงนั้น
 ค ต้องการเก็บไปไว้กินกัน
 ง แต่เร็วแรงมดนั้นไม่ค่อยมี

๑๐. คำใดเขียนถูกต้อง

- ก รุกถน ค ระลึ่น
 ข ร้องเรียน ง รวนลาม

๑๑. ข้อใด *ไม่* อ่านออกเสียงสระ อะ

- ก อาชีพ ค อภัย
 ข ชนบท ง พยายาม

๑๒. ข้อใด *ไม่ใช่* คำที่สะกดด้วยแม่กน

- ก เวร ค ชก
 ข คุณ ง ครับ

๑๓. คำในข้อใดออกเสียงตัวสะกดตรงกับคำว่า

“รถเข็น”

- ก ชนบท
 ข สังเกต
 ค กิจวัตร
 ง เกียจคร้าน

๑๔. ข้อใดคือคำตายทุกคำ

- ก คิคจะลัก
 ข ปีนรังนก
 ค ครกตกพื้น
 ง ยืนเกือบล้ม

๑๕. ข้อใด *ไม่ใช่* คำเป็น

- ก ที่นอน
 ข ดิลังกา
 ค ร้องเพลง

ง หลับสนิท

๑๖. “กบอยู่ในน้ำ” คำใดเป็นคำตาย

- ก ใน ค น้ำ
 ข อยู่ ง กบ

๑๗. “ปลาเก๋า” จัดเป็นคำอะไร

- ก คำเป็น ค คำควบกล้ำ
 ข คำตาย ง ไม่มีข้อใดถูก

๑๘. คำว่า “งาน” ผันได้กี่เสียง

- ก ๒ เสียง
 ข ๓ เสียง
 ค ๔ เสียง
 ง ๕ เสียง

๑๙. พยัญชนะต้นของคำในข้อใดเป็นอักษรสูง

- ทุกคำ
 ก ศึกษา
 ข ฟ้าร้อง
 ค ไกวแปล
 ง ซ่อมเสริม

๒๐. ใครปฏิบัติถูกต้องในการสนทนา

- ก กู้กไม่มองหน้าคู่สนทนา
 ข ก້องพูดแต่เรื่องของผู้อื่น
 ค แก้วพูดแต่เรื่องของตัวเอง
 ง กีบยิ้มแย้มแจ่มใสขณะพูด

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เยี่ยมคุณยาย

คำชี้แจง เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

๑. ก้นยาไม่สลายเป็นอะไร

- ก เป็นไข่
- ข ท้องเสีย
- ค อาเจียน
- ง ปวดศีรษะ

๒. คุณยายทำอาหารอะไรให้เด็ก ๆ รับประทาน

- ก ข้าวแช่
- ข บัวลอย
- ค ขนมเปียกปูน
- ง ขนมจิ้นน้ำยา

๓. เพราะเหตุใดก้นยากับชันวาจึงชอบไปบ้าน

คุณยาย

- ก คุณยายร้องเพลงกล่อมเด็กให้ฟัง
- ข คุณยายทำขนมไทยไว้ให้รับประทาน
- ค บ้านคุณยายมีต้นไม้และดอกไม้ร่มรื่นสบายใจ
- ง ถูกทุกข้อ

๔. เพลงกล่อมเด็กร้องเพื่ออะไร

- ก ร้องให้เด็กฟังยามว่าง
- ข ร้องกล่อมให้เด็กนอน
- ค ร้องประกอบการละเล่น
- ง ร้องเล่นเพื่อความสนุกสนาน

๕. เพลงกล่อมเด็กที่คุณยายร้องให้ก้นยา

และชันวาฟังมีเนื้อเรื่องเกี่ยวกับอะไร

- ก นกเขาเถื่อน
- ข การทำมาหากินของแม่
- ค ความรักของแม่ที่มีต่อลูก
- ง ความลำบากของแม่ที่มีต่อการเลี้ยงดูลูก

๖. ข้อใด ต่างจากพวก

- ก กะปิทอด
- ข มะพร้าวคั่ว
- ค หัวไชโป๊ผัดไข่
- ง เนื้อเค็มผอยผัดหวาน

๗. คำในข้อใดสะกดด้วยแม่ยกทั้งหมด

- ก ลอย ลม ขาย
- ข ชัน หลาน คุณ
- ค ถ้วย อร่อย น้อย
- ง เจียน บ้าน ละมุน

๘. คำในข้อใดสะกดด้วยแม่กง

- ก ก้าวร้าว
- ข แถวยาว
- ค หลายอย่าง
- ง แพรวพราว

๙. ข้อใดมีคำที่สะกดด้วยแม่เกอวและแม่เกย

- ก โใบปลิว
- ข แก้วน้ำ
- ค นกน้อย
- ง ข้าวสวย

๑๐. “ลูกหมาสีตัววิ่งเร็ว” ข้อความนี้มีคำใด

เป็นคำนาม

- ก ลูกหมา
- ข สีดำ
- ค วิ่ง
- ง เร็ว

๑๑. จากข้อ ๑๐ ข้อใดเป็นคำกริยา

- ก ลูกหมา
- ข สีดำ
- ค วิ่ง
- ง เร็ว

๑๒. ข้อใดมีคำสรรพนาม

- ก ต้นไม้ใบหนา
- ข ม้าตัวโตกินหญ้า
- ค บ้านเราอยู่ใกล้กัน
- ง บ้านข้าอยู่ในสวนผลไม้

๑๓. “รองเท้า _____ เปียกน้ำ” ควรเติมคำใด

ลงในช่องว่าง

- ก แตะ
- ข สีแดง
- ค ของฉัน
- ง ถูกทุกข้อ

๑๔. ข้อใดเป็นทำนองคล้ายมือที่ถูกตัด

- ก นั่งตัวตรง
- ข มีอวางบนสมุด
- ค ใช้นิ้วหัวแม่มือและนิ้วชี้จับดินสอ
- ง ถูกทุกข้อ

๑๕. การเขียนแผนภาพความคิดต้องทำสิ่งใด

เป็นลำดับแรก

- ก บอกรายละเอียดของเรื่อง
- ข จับประเด็นสำคัญของเรื่อง
- ค สรุปใจความสำคัญของเรื่อง
- ง จัดลำดับความสำคัญของเรื่อง

๑๖. เมื่อนักเรียนเห็นแผนภาพความคิด

เรื่องใดเรื่องหนึ่ง นักเรียนสามารถเขียนสรุปใจความสำคัญของเรื่องได้หรือไม่ เพราะเหตุใด

- ก ได้ เพราะแผนภาพความคิดบอกประเด็นสำคัญ ๆ ของเรื่องไว้แล้ว
- ข ได้ เพราะแผนภาพความคิดบอกวิธีการเขียนสรุปใจความสำคัญของเรื่องไว้แล้ว
- ค ไม่ได้ เพราะมีแต่ประเด็นหัวข้อหลัก
- ง ไม่ได้ เพราะการสรุปใจความสำคัญต้องอ่านเนื้อเรื่องทั้งหมด

๑๗. คำใดมาก่อนตามพจนานุกรม

- ก สงสัย
- ข สมัครง
- ค สะอาด
- ง สมุนไพร

๑๘. คำใดอยู่หลังสุดตามพจนานุกรม

- ก นามกร
- ข นามบัตร
- ค นามแฝง
- ง นามสกุล

๑๙. คำใดอยู่ลำดับที่ ๓ ตามพจนานุกรม

- ก กะปิ
- ข กล่อม
- ค ข้าวแช่
- ง ร้องเพลง

๒๐. “บวช บอน บ้าน บุ่ง” คำทั้ง ๔ คำนี้

เรียงตามพจนานุกรมได้อย่างไร

- ก บวช บอน บ้าน บุ่ง
- ข บอน บวช บุ่ง บ้าน
- ค บ้าน บอน บวช บุ่ง
- ง บุ่ง บ้าน บวช บอน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ แม่ฟ้าห้าแผ่นดิน

คำชี้แจง เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

๑. ข้อใดเป็นพระนามที่คนไทยในภาคเหนือใช้เรียก

สมเด็จพระย่า

- ก พระพันวสา
- ข สมเด็จพระฟ้าหลวง
- ค พระแม่ของแผ่นดิน
- ง พระมารดาของคนไทย

๒. ข้อใดเป็นพระราชกรณียกิจของสมเด็จพระย่า

- ก ให้มีการปลูกพืชเมืองหนาวบนดอยสูง
- ข ฟื้นฟูการปลูกป่าและพัฒนาคุณภาพชีวิตชาวเขา
- ค จัดหน่วยแพทย์เคลื่อนที่รักษาประชาชน
ในถิ่นทุรกันดาร
- ง ปลูกทุกข้อ

๓. สมเด็จพระย่าได้รับการเฉลิมพระเกียรติให้เป็นอะไร

- ก พระมารดาแห่งการแพทย์ชนบท
- ข พระมารดาแห่งการแพทย์แผนไทย
- ค พระมารดาแห่งการศึกษาตามชายแดน
- ง พระมารดาแห่งการปลูกพืชเมืองหนาว
บนที่ราบเชิงเขา

๔. “สมเด็จพระย่า ___ เมื่อวันที่ ๒๑ ตุลาคม พ.ศ.
๒๕๕๓”

ควรเติมคำใดลงในช่องว่าง

- ก พระชนมายุ
- ข พระราชสมภพ
- ค เฉลิมพระเกียรติ
- ง พระมหากรุณาธิคุณ

อ่านบทร้อยกรอง แล้วตอบคำถาม ข้อ ๕-๘

หากสยามยังอยู่ยัง	ยืนยง
เราก็เหมือนอยู่คง	ชีพด้วย
หากสยามพินาศลง	ไทยอยู่ ได้ฤฯ
เราก็เหมือนมอดม้วย	หมดสิ้นสกุลไทย

๕. “เรา” ในบทร้อยกรองนี้หมายถึงใคร

- ก ผู้แต่ง
- ข ผู้อ่าน
- ค กษัตริย์
- ง คนไทยทุกคน

๖. “สยาม” หมายถึงข้อใด

- ก ศาสนา
- ข ชาติไทย
- ค ชาวไทย
- ง บ้านเมือง

๗. บทร้อยกรองนี้คำใดไม่ใช่อักษรนำ

- ก สกุล
- ข หมด
- ค เหมือน
- ง เหมือน

๘. บทร้อยกรองนี้บาทใดมีคำอักษรนำมากที่สุด

- ก บาทที่ ๑
- ข บาทที่ ๒
- ค บาทที่ ๓
- ง บาทที่ ๔

๙. บทร้อยกรองนี้ให้ความรู้สึกใด

- ก รักชาติ
- ข สดุดใจ
- ค กังวลใจ
- ง ปลื้มปิติ

๑๐. ข้อใดเป็นอักษรนำทุกคำ

- ก หลับ ลุก
- ข ว่าว หล่น
- ค หลง สว่าง
- ง ยิ้ม หวาน

๑๑. “๐๗.๓๐” อ่านได้ตามข้อใด
- ก เจ็ดโมง สามสิบนอ
ข เจ็ดโมง สามศูนย์นอ
 ค เจ็ดนาฬิกา สามสิบนาที
ง ศูนย์เจ็ด จุดสามศูนย์นอ
๑๒. ข้อใดเป็นคำย่อของจังหวัดกรุงเทพมหานคร
- ก กทม.
ข เมืองกรุง
ค มหานคร
 ง กรุงเทพฯ
๑๓. “เปิดประชุม ค.ร.ม. นัดแรกวันนี้” คำที่พิมพ์ตัวหนา ย่อมาจากคำใด
- ก คณะรัฐบาล
 ข คณะรัฐมนตรี
ค คณะข้าราชการ
ง คณะร่างรัฐธรรมนูญ
๑๔. ข้อใดเป็นส่วนประกอบของประโยค
- ก ประธาน + กริยา
ข ประธาน + กริยา + กรรม
 ค ภาคประธาน + ภาคแสดง
ง ประธาน + กริยา + กรรม + ส่วนขยาย
๑๕. ข้อใดไม่เป็น ประโยค
- ก พ่อไปตลาด
 ข เขียนหนังสือ
ค แม่กวาดบ้าน
ง นอนนอนหลับ
๑๖. “นกตัวเล็กทำรังอยู่บนกิ่งไม้ใหญ่” คำที่พิมพ์ตัวหนาขยายส่วนใดในประโยค
- ก ประธาน
ข กริยา
ค กรรม
ง ส่วนขยาย
๑๗. ข้อใดไม่ควรปฏิบัติ ในการพูดนำเสนอผลงาน
- ก กำหนดขอบเขตเรื่องที่จะพูดให้ชัดเจน
ข ให้ความตามกำหนดไม่สั้นหรือยาวจนเกินไป
ค มีอุปกรณ์หรือสื่ออื่น ๆ ประกอบการพูดนำเสนอ
 ง พูดนำเสนอผลงานได้ทันทีโดยไม่ต้องเตรียมข้อมูล
๑๘. การประเมินการพูดนำเสนอผลงานในข้อใดเป็นการประเมินมารยาทในการพูด
- ก เนื้อหาสาระชัดเจนเป็นประโยชน์
ข พูดเสียงดังฟังชัดและออกเสียงได้ถูกต้อง
ค มีอุปกรณ์ประกอบการพูดนำเสนอผลงาน
 ง ใช้ภาษาสุภาพเหมาะสมกับบุคคลและโอกาส
๑๙. ถ้านักเรียนต้องการทราบข่าวสารเหตุการณ์ปัจจุบันนักเรียนจะเลือกอ่านหนังสือเล่มใด
- ก หนังสือพิมพ์
ข หนังสือเรียน
ค หนังสือนิทาน
ง หนังสือการ์ตูน
๒๐. ใครเป็นผู้มีนิสัยรักการอ่าน
- ก จิวเลือกอ่านเฉพาะหนังสือนิทาน
 ข จอยอ่านหนังสือพิมพ์ตอนเช้าทุกวัน
ค จูมอ่านเฉพาะหนังสือเรียนตอนใกล้สอบ
ง เจียบอ่านเฉพาะหนังสือการ์ตูนเรื่องที่ชอบ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ นักสะสมแสตมป์

คำชี้แจง เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

๑. ข้อใดหมายถึง “แสตมป์”

- ก ดวงตรา
- ข ไปรษณียากร
- ค ตราไปรษณียากร
- ง ดวงตราไปรษณียากร

๒. “แสตมป์พิเศษ” มีจุดมุ่งหมายในการพิมพ์เพื่ออะไร

- ก จำหน่ายทั่วไป
- ข เป็นที่ระลึกในโอกาสสำคัญ
- ค จำหน่ายเพื่อเก็บสะสมเท่านั้น
- ง เผยแพร่และประชาสัมพันธ์สิ่งที่น่าสนใจ

๓. ข้อใดจัดเป็นงานอดิเรก

- ก ฟังเพลง
- ข อ่านนิทาน
- ค เลี้ยงปลาสวยงาม
- ง ถูกทุกข้อ

๔. เด็ก ๆ ควรสะสมแสตมป์ที่ใช้แล้วเพราะอะไร

- ก มีคุณค่ากว่าแสตมป์ที่ออกใหม่
- ข หาซื้อได้ง่ายกว่าแสตมป์ที่ออกใหม่
- ค ประหยัดเงิน เพราะไม่ต้องเสียเงินซื้อ
- ง เก็บรักษาได้ง่ายกว่าแสตมป์ที่ออกใหม่

๕. ข้อใดเป็นแสตมป์ที่พิมพ์ขึ้นเพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์สิ่งที่น่าสนใจของประเทศ

- ก แสตมป์ชุดเรือนไทย
- ข แสตมป์ชุดกีฬาซีเกมส์
- ค แสตมป์ชุดลูกเสือโลก
- ง แสตมป์ชุดรถไฟฟ้าใต้ดินสายแรกของไทย

๖. พระบรมฉายาลักษณ์หมายถึงอะไร

- ก ประมุข
- ข ภาพวาด
- ค ภาพถ่าย
- ง พระเจ้าแผ่นดิน

๗. “แสตมป์ที่ระลึกจะพิมพ์จำหน่ายเนื่องในโอกาสสำคัญ” คำที่พิมพ์ตัวหนามีความหมายตรงกับข้อใด

- ก ชื่อ
- ข แจก
- ค ขาย
- ง แลก

๘. “สิริราชสมบัติ” อ่านว่าอย่างไร

- ก สิ-ริ-ราด-สม-บัต
- ข สิ-ริ-รา-ชะ-สม-บัต
- ค สิ-หริ-ราด-สม-บัต
- ง สิ-หริ-ราด-ชะ-สม-บัต

๙. ข้อใดอ่านไม่ถูกต้อง

- ก เข่า อ่านว่า ขะ-เห่า
- ข พลิต อ่านว่า ผะ-หลิด
- ค สนั่น อ่านว่า สะ-หนั่น
- ง อดิเรก อ่านว่า อะ-ดิ-เรก

๑๐. ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับการเขียนย่อหน้า

- ก ย่อหน้าแต่ละย่อหน้าควรมีคำขยายมาก ๆ
- ข หนึ่งย่อหน้าควรมีไม่น้อยกว่า ๑๐ บรรทัด
- ค การย่อหน้า คือ การขยายเรื่องให้ยาวมากขึ้น
- ง หนึ่งย่อหน้าควรมีใจความสำคัญเพียงใจความเดียว

๑๑. ข้อใดเว้นวรรคตอนถูกต้อง

- ก ของเล่นไทยในอดีตมักประดิษฐ์มาจากธรรมชาติ
- ข ของเล่นไทยในอดีต มักประดิษฐ์มาจากธรรมชาติ
- ค ของเล่น ไทยในอดีต มักประดิษฐ์มาจากธรรมชาติ
- ง ของเล่นไทย ในอดีตมักประดิษฐ์มาจากธรรมชาติ

๑๒. ข้อใดคือประโยชน์ของการเว้นวรรคตอน

- ก เพื่อให้อ่านง่าย
- ข เพื่อความสวยงาม
- ค เพื่อประหยัดเนื้อที่
- ง เพื่อให้เขียนได้รวดเร็ว

๑๓. บรรทัดแรกของจดหมายบอกให้ผู้อ่านรู้อะไร

- ก เขียนที่ไหน
- ข เขียนถึงใคร
- ค เขียนเมื่อไร
- ง เขียนไปไหน

๑๔. ข้อใดไม่ใช่ ส่วนประกอบของเนื้อความ

ในจดหมาย

- ก ที่อยู่
- ข วันที่
- ค คำลงท้าย
- ง ชื่อและที่อยู่ผู้รับ

๑๕. ข้อใดเป็นคำขึ้นต้นจดหมายถึงเพื่อนที่ถูกต้อง

- ก ถึง...ที่รัก
- ข ...เพื่อนรัก
- ค เรียน...ที่รัก
- ง กราบ...ที่รักมาก

๑๖. คำลงท้ายจดหมายถึงเพื่อนคือข้อใด

- ก รักมากที่สุด
- ข รักและคิดถึง
- ค ด้วยรักและคิดถึงมาก
- ง ด้วยความเคารพอย่างสูง

๑๗. ข้อใดช่วยให้จดหมายน่าอ่าน

- ก ใช้ปากกาหลายสี
- ข ใช้กระดาษสีสวย
- ค ใช้ภาษาเป็นกันเอง
- ง มีความสะอาดเรียบร้อย

๑๘. การเขียนมีความสำคัญต่อชีวิตของเรา

อย่างไร

- ก ติดต่อสื่อสารได้ตรงกัน
- ข ทำให้เกิดการพัฒนาตนเอง
- ค ถ่ายทอดความรู้ความคิดไปยังผู้อื่น
- ง ถูกทุกข้อ

๑๙. ใครมีมารยาทในการเขียนมากที่สุด

- ก ปอใช้ปากกาสีแดงเขียนไปลา
- ข ปู่เขียนหนังสือติดกันเป็นพืดตลอดหน้า
- ค ปีกใช้กระดาษสีขาวเขียนจดหมายถึงเพื่อน
- ง ป๊องใช้ปากกาขีดคำที่เขียนผิดซ้ำกันหลายครั้ง

๒๐. ในการเขียนต้องคำนึงถึงสิ่งใด

- ก ความสะอาดเรียบร้อย
- ข ความถูกต้องของเนื้อหา
- ค ความชัดเจนของตัวอักษร
- ง ถูกทุกข้อ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ พระอภัยมณี ตอน สุดสาครเข้าเมืองการเวก

คำชี้แจง เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

๑. สุดสาครเดินทางจากเกาะแก้วพิสดาร

เพื่อตามหาใคร

ก ชีเปลือย

ข ม้านิลมังกร

ค พระอภัยมณี

ง สมเด็จพระสุริโยทัย

๒. เพราะเหตุใดสุดสาครจึงตกแหว

ก ชีมีพลาตตกลงไป

ข ฤๅษีหลอกให้ลงไป

ค ถูกชีเปลือยผลักตกลงไป

ง หนิกฤตศิปีสางพลาตตกลงไป

๓. สุดสาครมีนิสัยอย่างไร

ก ขี้สงสาร

ข ขี้น้อยใจ

ค มุทะลุคุดัน

ง ใจร้อน โกรธง่าย

๔. ข้อใดแสดงถึงความมีเมตตาของสุดสาคร

ก ยกโทษให้ชีเปลือย

ข ปราบม้านิลมังกรได้

ค ออกเดินทางตามหาพระบิดา

ง ตามหาชีเปลือยเพื่อเอาไม้เท้าคืน

๕. คำว่า “เจตี่___” ควรเติมตัวการ์ตูนที่ได้

ลงในช่องว่าง

ก ยี่ ค ้น

ข ัก ง ัก

๖. ข้อใดมีตัวการ์ตูนเหมือน “พระจันทร์”

ก พิทักษ์

ข ประสงค์

ค รามเกียรติ์

ง พระพักตร์

๗. คำใดอ่านถูกต้อง

ก กรรมวิธี อ่านว่า กำ-วิ-ที

ข สรรเสริญ อ่านว่า สัน-เสิน

ค กระเชียง อ่านว่า กระ-เชียง

ง ธรรมดา อ่านว่า ทัน-มะ-ดา

๘. คำที่ใช้ รร ข้อใดอ่านออกเสียง “อ่า”

ก อัครราช

ข ผิวพรรณ

ค กรรมการ

ง พระขรรค์

ข้อ ๙-๑๐ ข้อใดเขียนผิด

๙. ก วรรณคดี

ข วรรณโรค

ค วรรณยุกต์

ง วรรณกรรม

๑๐. ก บรรดาล

ข กรรไกร

ค ยุติธรรม

ง พรรณนา

๑๑. คำใดลงเสียงหนักเบา ต่างจาก “กวี”

ก สลบ

ข ตลาด

ค จำวัด

ง ทหาร

๑๒. คำใดลงเสียงเท่ากันทั้ง ๒ พยางค์

- ก วิชา
 ข พรรษา
 ค นิมนต์
 ง ประมาท

๑๓. ข้อใดมีคำที่ออกเสียงเบา

- ก วินัย
 ข อดทน
 ค ฝึกฝน
 ง ชื่อสัตว์

อ่านบทร้อยกรอง แล้วตอบคำถาม ข้อ ๑๔-๑๕

เด็กไทยวันนี้ ต้องดีต้องเก่ง
 ต้องช่วยตัวเอง ต้องเร่ร่อนไป
 ชื่อสัตว์ออกทน ฝึกฝนวินัย
 เรายรักเมืองไทย ร่วมใจทำดี

๑๔. บทร้อยกรองนี้ใช้คำประพันธ์ชนิดใด

- ก กลอนสี่
 ข กลอนหก
 ค กลอนแปด
 ง กลอนดอกสร้อย

๑๕. บทร้อยกรองนี้แบ่งวรรคตอนการอ่าน

ได้ตามข้อใด

- ก ๑/๓
 ข ๒/๒
 ค ๓/๑
 ง ๔/๐

๑๖. การอ่านกลอนแปด แบ่งวรรคตอนการอ่าน

ได้ตามข้อใด

- ก ๔/๔
 ข ๒/๓/๓
 ค ๓/๒/๓
 ง ๓/๓/๒

๑๗. ข้อใดจำเป็นต้องรู้น้อยที่สุดในการเขียน
 โครงเรื่อง

- ก ตัวละคร ค ข้อคิดของเรื่อง
 ข สถานที่ ง เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

๑๘. ตัวละครในเรื่อง สุดสาคร,

จีเปลือย

สถานที่ บณูเขาริมเหว

เหตุการณ์ที่เกิด จีเปลือยปลัก

สุดสาครตกเหว

แผนภาพโครงเรื่องนี้สมบูรณ์หรือไม่

เพราะอะไร

ก สมบูรณ์ เพราะมีตัวละคร สถานที่
 และเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

ข สมบูรณ์ เพราะแผนภาพโครงเรื่องนี้
 สามารถดำเนินเรื่องได้

ค ไม่สมบูรณ์ เพราะขาดข้อคิดจากเรื่อง

ง ไม่สมบูรณ์ เพราะขาดผลของเหตุการณ์

๑๙. แล้วสอนว่าอย่าไว้ใจมนุษย์

มันแสนสุดลึกล้ำเหลือกำหนด

ถึงเถาวัลย์พันเกี่ยวที่เลี้ยวลด

ก็ไม่คดเหมือนหนึ่งในน้ำใจคน

บทร้อยกรองนี้สอนเรื่องอะไร

ก ใจคนดูยาก

ข อย่าไว้ใจใครง่าย ๆ

ค ใจคนคดเหมือนเถาวัลย์

ง เราไม่สามารถกำหนดจิตใจคนได้

๒๐. รู้สิ่งใดไม่รู้วิชา

รู้รักษาตัวรอดเป็นยอดดี

จากบทร้อยกรอง การมีความรู้เรื่องใดดีที่สุด

ก รู้จักการรักษาโรค

ข รู้จักการเอาตัวรอด

ค รู้จักสิ่งแวดล้อมรอบตัว

ง รู้วิชาการและเวทมนตร์คาถา

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ ดวงแก้ววิเศษ

คำชี้แจง เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

๑. ตำนานเรื่อง เมฆลากับรามสูร เป็นตำนาน

เกี่ยวกับเรื่องใด

ก พายุ

ข ราหุอมจันทร์

ค ไฟแลบ ฟ้าร้อง

ง ประเพณีวันสงกรานต์

๒. ข้อใดสัมพันธ์กับตำนานเรื่อง เมฆลากับ

รามสูร มากที่สุด

ก กระแสไฟ

ข ความเร็วลม

ค แสงและความร้อน

ง ความชื้นในอากาศ

๓. นักเรียนเชื่อหรือไม่ว่าตำนานเรื่อง เมฆลากับ

รามสูร เป็นการอธิบายการเกิดปรากฏการณ์

ธรรมชาติตามเนื้อหาในเรื่อง

ก เชื่อ เพราะมีผู้เล่าสืบต่อกันมานาน

ข เชื่อ เพราะเกิดปรากฏการณ์ธรรมชาติในเรื่องนั้นจริง

ค ไม่เชื่อ เพราะไม่มีใครยืนยันได้ว่าเป็นเรื่องจริง

ง ไม่เชื่อ เพราะปรากฏการณ์ธรรมชาติในเรื่องสามารถอธิบายได้ตามหลักทางวิทยาศาสตร์

๔. “รามสูรขว้างขวานเสียงดังเปรี้ยง ๆ”

ข้อความนี้มีอักษรควบกี่คำ

ก ๓ คำ ค ๕ คำ

ข ๔ คำ ง ๖ คำ

๕. คำใดต่างจากพวก

ก ขวาน ค อร่อย

ข โกรธ ง ปราบฏ

๖. ข้อใดใช้อักษรควบประเภทเดียวกันทุกคำ

ก โปรยปราย โศกเศร้า

ข แกว่งไกว ทรุคโทรม

ค ขว้างขวาน เสริมสร้าง

ง แปลบปลาบ เกรงกลัว

๗. คำที่พิมพ์ตัวหนาในข้อใดไม่ใช่ อักษรควบ

ก การเรียนรู้ไม่มีคำว่าสิ้นสุด

ข ชีวิตย่อมมีการเปลี่ยนแปลงเสมอ

ค เปลี่ยนศัตรูให้เป็นมิตร ชีวิตจะมีความสุข

ง เคล็ดลับของความสำเร็จคือความพยายาม

๘. เครื่องหมายวรรคตอนในข้อใดคือ

เครื่องหมายอัฒประกาศ

ก . ค “ ”

ข ! ง ()

๙. เครื่องหมายตกใจมีชื่อเป็นทางการว่าอย่างไร

ก ไหมยมก ค อักษรชี้

ข นขลิขิต ง มหัพภาค

๑๐. “ตัว ต่อ ในภาษาไทย มี ๒ ตัว คือ ฎ และ ต”

ข้อความนี้ควรใช้กับเครื่องหมายวรรคตอนข้อใด

ก . ค “ ”

ข () ง _____

๑๑. ข้อใดใช้เครื่องหมายวรรคตอนไม่ถูกต้อง

ก ๗ + (๒๑ ÷ ๓)

ข เปรี้ยง ! เสียงฟ้าผ่าดังลั่น

ค มหัพภาค “ . ” ใช้เขียนกำกับหลังคำถาม

ง “เด็กที่มีมารยาทดี ผู้ใหญ่ก็เอ็นดู” คุณชายสอน

๑๒. ข้อความใดควรใช้เครื่องหมาย “ . ”
- ก อู๊ย เล่นอะไรตกใจหมด
- ข รู้ไว้ซะว่าใส่บาแบกหาม ทรูพูด
- ค เขาชอบอ่านหนังสือซ้ำซ้ำกันหลายรอบ
- ง กทม เป็นเมืองหลวงของประเทศไทย
๑๓. ลำดับหัวข้อของรายงานอยู่ในส่วนประกอบใดของรายงาน
- ก หน้าปก ค สารบัญ
- ข คำนำ ง บรรณานุกรม
๑๔. ใครมีวิธีการเขียนรายงานได้ถูกต้องที่สุดเมื่อครูกำหนดเรื่องเรียบร้อยแล้ว
- ก กู้กเขียนรายงานโดยไม่ทำโครงเรื่อง
- ข ก้อยลอกข้อความในหนังสือมาโดยไม่บอกที่มา
- ค กิ๊กตั้งหัวข้อโครงเรื่องคร่าว ๆ แล้วเขียนตามโครงเรื่องที่ตั้งไว้
- ง ไม่มีข้อใดถูก
๑๕. การเขียนบรรณานุกรมมีวิธีการเรียงลำดับอย่างไร
- ก เรียงตามปี พ.ศ. ที่พิมพ์
- ข เรียงตามอักษรของชื่อเรื่อง
- ค เรียงตามอักษรของชื่อผู้แต่ง
- ง เรียงตามอักษรของสำนักพิมพ์
๑๖. ข้อใดควรปฏิบัติในการพูดรายงาน
- ก พูดหัวข้อใดก่อนก็ได้
- ข พูดโดยไม่ต้องมีการซักถาม
- ค พูดให้สนุกสนาน เพื่อสร้างบรรยากาศที่ดี
- ง พูดโดยใช้สื่อประกอบการรายงานให้เหมาะสม

๑๗. นักเรียนควรใช้สรรพนามแทนตัวเองว่าอย่างไรเมื่อคุยกับเพื่อน
- ก กู ค ดิฉัน
- ข ฉัน ง กระผม
๑๘. “ฉันขึ้นรถเมล์สาย ๖๘ มาโรงเรียนทุกวัน” คำที่พิมพ์ตัวหนาเปลี่ยนเป็นภาษาเขียนได้ตามข้อใด
- ก รถเมล์
- ข รถโดยสาร
- ค รถประจำทาง
- ง รถโดยสารประจำทาง
๑๙. “สัปดาห์นี้ฉันจะไปเที่ยวที่หาดบางแสน” ข้อความนี้เปลี่ยนเป็นภาษาพูดได้ตามข้อใด
- ก อาทิตย์นี้ฉันจะไปเที่ยวที่หาด
- ข สัปดาห์นี้ฉันจะเที่ยวที่หาดบางแสน
- ค สัปดาห์นี้ฉันจะไปเที่ยวที่หาดบางแสน
- ง อาทิตย์นี้ฉันจะไปเที่ยวที่หาดบางแสน
๒๐. “แกถูกเล่นงานแน่ถ้าไม่ส่งการบ้าน” ถ้าพูดให้สุภาพควรพูดว่าอย่างไร
- ก แกถูกตีแน่ถ้าไม่ส่งการบ้าน
- ข แกต้องแน่ถ้าไม่ส่งการบ้าน
- ค เธอต้องถูกทำโทษถ้าไม่ส่งการบ้าน
- ง นายถูกเล่นงานแน่ถ้าไม่ส่งการบ้าน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เล่นแบบไทย

คำชี้แจง เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

๑. คุณยายพาธันวาคมและกันยาไปชมงานอะไร

- ก งานประจำปี
- ข งานตีปดาห์หนังสือ
- ค งานตีปดาห์วิชาการ
- ง งานแสดงมหรรรรมดนตรี

๒. ข้อใดไม่ใช่ การเล่นเกมไทย

- ก โพงพาง
- ค จ้ำจี้มะเขือเปราะ
- ข มอญซ่อนผ้า
- ง เกมคอมพิวเตอร์

๓. “อ้ายเข้ อ้ายโจง อยู่ในโพรงไม้สัก

อ้ายเข้ฟันหัก กัดคนไม่เข้า”

บทร้องเล่นนี้มีเนื้อความลักษณะใด

- ก ขกข่อง
- ค ตักเตือน
- ข ล้อเลียน
- ง ประชดประชัน

๔. การเล่นเกมไทยในข้อใดไม่มีบทร้องเล่น

ประกอบ

- ก งูกินหาง
- ค มอญซ่อนผ้า
- ข เสือข้ามห้วย
- ง อ้ายเข้ อ้ายโจง

๕. บทร้องเล่นที่ใช้ประกอบการเล่นเกมของไทย

จะมีลักษณะเด่นเรื่องใด

- ก ใช้คำพื้นบ้าน
- ข เกี่ยวกับผลไม้
- ค ใช้คำเกี่ยวกับเด็ก
- ง ใช้คำคล้องจองกัน

๖. การเล่นเกมของไทยมีประโยชน์อย่างไร

- ก ให้เด็กได้ออกกำลังกาย
- ข สร้างความสามัคคีในกลุ่ม
- ค ให้ความสนุกสนานเพลิดเพลิน
- ง ถูกทุกข้อ

๗. การเล่นเกมของไทยในข้อใดไม่ต้อง ใช้อุปกรณ์

ประกอบการเล่น

- ก ชักเย่อ
- ข วีรชีวารสาร
- ค มอญซ่อนผ้า
- ง หม้อข้าวหม้อแกง

๘. ข้อใดเป็นประโยค

- ก กิ่งไม้
- ค มะม่วงสุก
- ข เดินเล่น
- ง พ่ออ่านข่าว

๙. “ฉันชอบดูละคร” เป็นประโยคชนิดใด

- ก ขอร้อง
- ค บอกเล่า
- ข คำถาม
- ง แสดงความต้องการ

๑๐. “ช่วยหยิบสมุดให้หน่อยนะ” ข้อใดมีลักษณะเหมือน

ประโยคนี้

- ก กรุณาอย่าทำเลอะเทอะ
- ข แม่อยากให้คุณคนรักกัน
- ค อย่ากินอาหารในชั้นเรียน
- ง ห้ามสูบบุหรี่ในที่สาธารณะ

๑๑. ข้อใดเป็นประโยคแสดงความต้องการ

- ก แม่ให้อาหารปลา
- ข เธอจะไปอยู่กับใคร
- ค ขายไม่ได้สิ่งอะไรไว้
- ง ฉันอยากเรียนร้องเพลง

๑๒. ประโยคใดแตกต่างจากประโยคอื่น

- ก เขามีอาชีพอะไร
- ข เธอจะไปหาใคร
- ค บ้านเธออยู่ที่ไหน
- ง ฉันไม่อยากพูดกับเขา

๑๓. ในการอภิปรายกลุ่มใครมีหน้าที่แสดงความคิดเห็น

- ก ประธาน
- ข เลขานุการ
- ค ทุกคนในกลุ่ม
- ง สมาชิกในกลุ่ม

๑๔. เลขานุการมีหน้าที่ใดในการอภิปรายกลุ่ม

- ก ชี้นำความคิด
- ข พุดเปิดการอภิปราย
- ค จัดบันทึกสรุปความที่สมาชิกแต่ละคน พุด
- ง ดำเนินการให้สมาชิกแสดงความคิดเห็น

๑๕. ข้อใดไม่ใช่ผลที่ได้จากการจัดการอภิปรายกลุ่ม

- ก สามารถหาข้อสรุปร่วมกันได้
- ข มีแนวทางในการแก้ไขปัญหา
- ค สร้างความขัดแย้งขึ้นระหว่างสมาชิก
- ง เกิดการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันระหว่างสมาชิก

๑๖. คุณครู : กิ่งแก้ว นี่ปกป้องนะ เพิ่งย้ายมาเรียนที่โรงเรียนของเรา

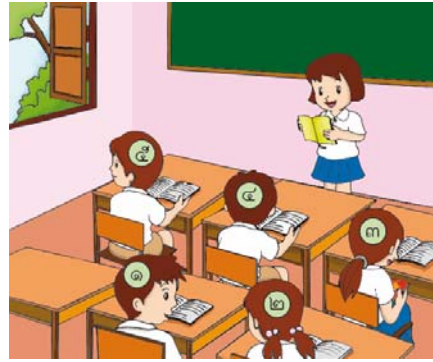
กิ่งแก้ว : _____

ถ้านักเรียนเป็นกิ่งแก้ว นักเรียนจะพูด

ว่าอย่างไร

- ก สวัสดีปกป้อง
- ข หัวดี ทำไมถึงย้ายมาละ
- ค หัวดี เธอมาอยู่กับใครหรือ
- ง สวัสดี เราไปเล่นกับเพื่อนก่อนนะ

ดูภาพ แล้วตอบคำถามข้อ ๑๗-๒๐



๑๗. นักเรียนคนใดไม่มี มารยาทในการฟังมากที่สุด

- ก คนที่ ๑
- ข คนที่ ๓
- ค คนที่ ๕
- ง ถูกทุกข้อ

๑๘. นักเรียนคนที่ ๓ มีมารยาทในการฟังหรือไม่ เพราะอะไร

- ก มี เพราะไม่คุยกับเพื่อน
- ข มี เพราะกำลังอ่านหนังสือเงียบ ๆ
- ค ไม่มี เพราะไม่แบ่งให้เพื่อนอ่านด้วย
- ง ไม่มี เพราะแอบอ่านหนังสือการ์ตูนในขณะที่เพื่อนกำลังพูดหน้าชั้นเรียน

๑๙. ถ้านักเรียนเป็นผู้พูด นักเรียนจะพูดกับเพื่อน ๆ ที่ไม่สนใจฟังอย่างไร

- ก หยุดคุยกันบ้างได้ไหม
- ข ใครอยากคุยก็ออกไปคุยนอกห้องนะ
- ค ให้ฉันพูดให้จบก่อนได้ไหม แล้วค่อยคุยกัน
- ง ถ้าเพื่อน ๆ ตั้งใจฟัง เพื่อน ๆ ก็จะเข้าใจเรื่องที่ฉันพูดนะ

๒๐. นักเรียนควรนำพฤติกรรมของนักเรียนคนใดมาเป็นแบบอย่างในการฟัง

- ก คนที่ ๑
- ข คนที่ ๒
- ค คนที่ ๓
- ง คนที่ ๔

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ รามเกียรติ์ ตอน ทรพิฆาทรพา

คำชี้แจง เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

๑. คำว่า “ลูกทรี” มีความหมายตรงกับข้อใด

- ก ลูกศิเฒ่า
- ข ลูกกตัญญู
- ค ลูกอกตัญญู
- ง ลูกบุญธรรม

๒. ข้อใดมีการใช้คำเปรียบเทียบ

- ก บัดนั้น คำแหงทรีแข็งขัน
- ข โกงคอย่อท่ายืนประจัญ
เสี่ยวขวิดติดพันกระชั้นมา
- ค อันเขาต่อเขาเข้าประหาร
เสียงสะท้านเปรี้ยงเปรี้ยงดังฟ้าผ่า
- ง ได้ที่ขวิดลูกทรีพา ก็ม้วยชีวาด้วยฤทธิ

๓. ข้อใดหมายถึง “ควาย”

- ก ทรี
- ข กาส
- ค ทรีพา
- ง นนทกาล

๔. คำในข้อใดใช้กับสัตว์เท่านั้น

- ก ม้วย
- ข สัจจร
- ค ตกมัน
- ง ฏกรรจ์

๕. ข้อใดคือลักษณะนามที่ใช้กับเกวียน

- ก คัน
- ข อัน
- ค เล้า
- ง เล่ม

๖. ลักษณะนามในข้อใด ต่างจากพวก

- ก ผุง
- ข กอง
- ค โขลง
- ง แผ่น

๗. ข้อใดใช้ลักษณนามซ้ำข้อใดถูกต้อง

- ก เห็น ๑๒ เห็น
- ข แม่น้ำ ๓ แม่น้ำ
- ค แมวสีสวาด ๕ แมว
- ง เมืองหลวง ๓ เมือง

๘. “เศษเงินของคุณเพียง_____ก็สามารถ

ช่วยเหลือเด็กด้อยโอกาสได้”

ควรเติมคำใดลงในช่องว่าง

- ก หลาย
- ข ยิ่งใหญ่
- ค เล็กน้อย
- ง มากมาย

๙. “โจทย์ โจทก์ โจษ” คำเหล่านี้จัดเป็น

คำชนิดใด

- ก คำประสม
- ข คำพ้องรูป
- ค คำพ้องเสียง
- ง คำพ้องความหมาย

๑๐. ข้อใดไม่ใช่ คำพ้องความหมายของคำว่า

“แม่”

- ก ชนนี้
- ข มาตา
- ค มชฺรา
- ง มารดา

๑๑. “เขาเก็บดอก_____ไปร้อยมาลัยถวายพระ
ในวัน_____” ควรเติมคำใดลงใน
ช่องว่าง

ก พุท พุด ค พุท พุทธ

ข พุด พุท ง พุด พุทธ

๑๒. “ข้าพเจ้าไม่คิดจะฆ่าแกงใคร เพราะทุกชีวิต
ล้วนแล้วแต่มีค่ามีราคาด้วยกันทั้งนั้น” คำที่
พิมพ์ตัวหนามีความหมายตรงกับข้อใด

ก บ่าวไพร่

ข ทำให้ตาย

ค สรรพนามบุรุษที่ ๑

ง มีคุณประโยชน์ในตัว

๑๓. สำนวนในข้อใดมีความหมายว่า

“ไม่ยอมเสียเปรียบกัน”

ก ยืนหมอนี่ยืนแมว

ข ปากว่าดาบซิบ

ค คอขาดบาดตาย

ง จระเข้ขวางคลอง

ข้อ ๑๔-๑๕ ควรเติมสำนวนในข้อใดลงในช่องว่าง
เพื่อให้สอดคล้องกับเนื้อความ

๑๔. “ถ้าไม่เคารพกัน ก็เห็นแก่ _____ ที่เคยส่ง
เสียเลี้ยงดูกันมาบ้าง”

ก ขม้นกับปุ่น ค น้ำพักน้ำแรง

ข น้ำใสใจจริง ง ข้าวแดงแกงร้อน๑๕.

“เป็นนักเรียนที่ดีไม่ควรปล่อยให้การบ้าน
ค้างค้างเป็น _____”

ก กิ่งก่าได้ทอง

ข ดินพอกหางหมู

ค จับแพะชนแกะ

ง ร้าไม่ดีโทษปี่โทษกลอง

๑๖. คนที่มีความเหมาะสมกันในทุก ๆ ด้าน
ตรงกับสำนวนในข้อใด

ก ขม้นกับปุ่น

ข กิ่งก่าได้ทอง

ค กิ่งทองใบหยก

ง ชื่นกเป็นนกก ชี้ไม่เป็นไม้

๑๗. คำประสมในข้อใดมีความหมาย แตกต่าง
จากข้ออื่น

ก น้ำใจ

ข น้ำฝน

ค น้ำครำ

ง น้ำคลอง

๑๘. “ใคร ๆ ก็รู้กันทั้งนั้นว่านักมวยคนนี้มีน้ำใจ
เป็นนักกีฬา” ข้อความนี้มีความหมายตรงกับคำ

ก ๑ คำ

ข ๒ คำ

ค ๓ คำ

ง ๔ คำ

๑๙. การอ่านในใจมีประโยชน์อย่างไร

ก ทำให้ไม่เสียงดังรบกวนผู้อื่น

ข ทำให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องได้เร็วขึ้น

ค ทำให้อ่านได้รวดเร็วมากกว่าอ่านออก
เสียง

ง ถูกทุกข้อ

๒๐. ข้อใดไม่ใช่ การตั้งคำถามเพื่อจับใจความ
สำคัญ

ก ใคร

ข เมื่อไหร่

ค ทำอะไร

ง เพราะอะไร

๘. การอยู่ร่วมกันจะต้องปฏิบัติตนอย่างไร

จึงจะมีความสุข

- ก ต่างคนต่างอยู่
- ข แกร่งแย่งชิงดีกัน
- ค ทะเลาะวิวาทกัน

ง ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

๙. ใครปฏิบัติตนสอดคล้องกับบทร้อยกรองนี้

- ก พุ่ช่วยทำการบ้านให้ฉัน
- ข พินให้เพื่อนลอกข้อสอบ
- ค ขมขโมยเงินแม่ไปซื้อขนมแจกเพื่อน

ง พ่อของจิงแบ่งผลไม้ที่สวนหลังบ้านให้พี่ข้างบ้านเสมอ

๑๐. คำในข้อใดอ่านออกเสียงตัวสะกด

เหมือนคำว่า “ปรารภ”

- ก พรรณ ค เคารพ
- ข เหตุผล ง พรรคพวก

๑๑. คำที่พิมพ์ตัวหนาในข้อใดถ้าออกเสียงผิด

ความหมายจะเปลี่ยนไป

- ก นกทำรังบนต้นไม้
- ข เขาเดินอย่างรวดเร็ว
- ค อ่าหลงไหลในอบายมุข
- ง เด็ก ๆ ถูกล้อลงให้ทำงาน

๑๒. คำในข้อใดอ่านออกเสียง อะ กิ่งเสียงทุกคำ

- ก มูลค่า มูลนิธิ
- ข ราชบุรี ลพบุรี
- ค มารยาท มารยา
- ง รสนิยม รสชาติ

๑๓. ถ้านักเรียนอยากมีความรู้เรื่องการใช้จ่าย

นักเรียนควรเลือกอ่านหนังสือประเภทใด

- ก สารคดี
- ข พจนานุกรม
- ค หนังสือเรียน
- ง หนังสือพิมพ์

๑๔. คำในข้อใดอ่านไม่ถูกต้อง

- ก สุวรรณ อ่านว่า สุ-วัน
- ข วรรณ อ่านว่า วัน-นา
- ค กรรมการ อ่านว่า กำ-มะ-กาน
- ง หัตถกรรม อ่านว่า หัด-ตะ-กัน

๑๕. ข้อใดแบ่งวรรคตอนการอ่านถูกต้อง

- ก ปลุกค้นข้าว/เกิดเมล็ดข้าวดัง/เขาว่า
- ข ปลุกถั่ว/งาเกิด/ถั่วงา/เป็นแม่มน่ม
- ค ปลุกอย่างไร/ได้ผล/อย่างเดียวกัน
- ง ความชั่ว/ไซร้ออย่าปลุก/เป็นลูกเอช

๑๖. “สร้อยคอทองคำเป็นของมีค่า” คำในข้อใด

อ่านออกเสียงพยัญชนะต้นเหมือนกับคำที่พิมพ์ตัวหนา

- ก พุทรา ค เศรษฐี
- ข ทรัพย์ ง ปลอดภัย

อ่านข้อความ แล้วตอบคำถาม ข้อ ๑๘-๒๐

“เด็ก ๆ เคยได้ยินคำกล่าวที่ว่า “กรุงศรีอยุธยาไม่สิ้นคนดี” กันบ้างไหม คำกล่าวนี้มีหมายความว่าเมื่อครั้งกรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี มีคนดีที่ทำคุณประโยชน์ให้แก่ชาติบ้านเมืองไม่ขาดระยะ แม้ว่ากรุงศรีอยุธยาเคยเสียกรุงแก่ข้าศึกศัตรูมาแล้ว แต่ก็มีคนสามารถกู้ชาติบ้านเมืองได้ในเวลาไม่ช้านัก ดังนั้นเราจึงมีคำกล่าวที่ว่า “กรุงศรีอยุธยาไม่สิ้นคนดี” มาจนถึงทุกวันนี้”

๑๘. ข้อความนี้กล่าวถึงเรื่องใด

- ก ความเป็นมาของกรุงศรีอยุธยา
- ข การทำความดีของคนสมัยกรุงศรีอยุธยา
- ค การกู้เอกราชของคนสมัยกรุงศรีอยุธยา
- ง ความหมายของคำว่า “กรุงศรีอยุธยาไม่สิ้นคนดี”

๑๕. “ราชธานี” มีความหมายตรงกับข้อใด

- ก เมืองขึ้น
- ข เมืองหลวง
- ค เมืองเก่าแก่
- ง เมืองที่มีราษฎรอาศัยอยู่จำนวนมาก

๒๐. เพราะเหตุใดจึงกล่าวว่า “กรุงศรีอยุธยา
ไม่สิ้นคนดี”

- ก เพราะมีนักรบที่ดี
- ข เพราะมีราษฎรที่กล้าหาญ
- ค เพราะราษฎรทุกคนมีความเฉลียวฉลาด
- ง เพราะมีคนทำประโยชน์เพื่อประเทศชาติ
อยู่ตลอด

๒๑. ข้อใดไม่ควรปฏิบัติในขณะที่อ่านในใจ

- ก จดบันทึก
- ข จับใจความสำคัญ
- ค ตั้งคำถามขณะอ่าน
- ง ออกเสียงเบา ๆ เพื่อความถูกต้อง

๒๒. เมื่อครูให้อ่านออกเสียงในชั้นเรียน

นักเรียนควรทำอย่างไร

- ก ตะโกนให้สุดเสียง
- ข ออกเสียงดัง ๆ ให้ได้ยินอย่างทั่วถึง
- ค ออกเสียงค่อย ๆ เพื่อให้เพื่อนตั้งใจฟัง
- ง ออกเสียงเบา ๆ และทำปากขมุขมิบ
ตามเพื่อน

อ่านข้อความ แล้วตอบคำถาม ข้อ ๒๓-๒๖

“จระเข้เป็นสัตว์เลื้อยคลานขนาดใหญ่
ลักษณะคล้ายจิ้งจกและตุ๊กแกแต่มีขนาดใหญ่
กว่ามาก หน้าที่หลังของมันเป็นเกล็ดแข็ง
คอสั้น หัวยาว ปากยาว ปลายปากนูนสูง
ขึ้นเป็นช่องเปิดของรูจมูก ซึ่งเรียกว่า
ก้อนขี้หมา หางของมันจะมีลักษณะแบนยาว
เพื่อใช้โบกขณะว่ายน้ำจึงทำให้มันว่ายน้ำ
ได้อย่างรวดเร็ว”

๒๓. จระเข้ว่ายน้ำอย่างไร

- ก ใช้หางโบกน้ำ
- ข ว่ายน้ำหลังทั้ง ๒ ข้างโบกน้ำ
- ค ว่ายน้ำหน้าทั้ง ๒ ข้างตะกุกน้ำ
- ง ใช้ลำตัวส่ายไปส่ายมาเพื่อโบกน้ำ

๒๔. ข้อความนี้กล่าวถึงเรื่องใด

- ก อวัยวะของจระเข้
- ข ลักษณะของจิ้งจก
- ค ลักษณะของจระเข้
- ง การใช้ชีวิตของสัตว์เลื้อยคลาน

๒๕. “ก้อนขี้หมา” หมายถึงส่วนใด

- ก หัว
- ข หาง
- ค หน้าที่หลัง
- ง ปลายปากที่เปิดเป็นช่องรูจมูก

๒๖. สิ่งใดที่นักเรียนได้รับจากการอ่านข้อความนี้

- ก ข้อคิด
- ข ความรู้
- ค ความบันเทิง
- ง ถูกทุกข้อ

อ่านข้อความ แล้วตอบคำถาม ข้อ ๒๗-๒๘

“จงคิดทุกอย่างที่พูด แต่อย่าพูดทุกอย่างที่คิด”

๒๗. ข้อความนี้สรุปความได้ตามข้อใด

- ก คิดก่อนพูด
- ข จงพูดจาให้มีสาระ
- ค จงพูดจาให้ระฉาน
- ง ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว

๒๘. ข้อความนี้มีลักษณะอย่างไร

- ก ชี้แจง
- ข ตำหนิ
- ค ชื่นชม
- ง สั่งสอน

๒๘. ข้อความนี้มุ่งให้ข้อคิดในเรื่องใด

- ก การพูด
- ข การใช้ความคิด
- ค การแสดงความคิดเห็น
- ง ถูกทั้งข้อ ก และ ข

อ่านบทเพลง แล้วตอบคำถาม ข้อ ๓๐-๓๑

เกี่ยวเถิดหนาแม่เกี่ยว

อย่ามัวชะเง้อแลเหลียว

เดี๋ยวเกี่ยวจะเกี่ยวก็อยเอย

๓๐. บทเพลงนี้มีสาระสำคัญตรงกับข้อใด

- ก เตือนให้รีบเกี่ยวข้าว
- ข เตือนให้จับเกี่ยวให้ถูกวิธี
- ค เตือนให้ระมัดระวังในการเกี่ยวข้าว
- ง แนะนำให้มองคนข้าง ๆ ขณะเกี่ยวข้าว

๓๑. “เกี่ยว” สัมพันธ์กับข้อใด

- ก ต้นไม้
- ข ต้นกล้า
- ค รวงข้าว
- ง ฟางข้าว

อ่านคำขวัญ แล้วตอบคำถาม ข้อ ๓๒-๓๔

รักต้นไม้ให้สงวนป่า ช่วยกันดูแลรักษา

ทรัพยากรป่าไม้

๓๒. ผู้เขียนมีจุดประสงค์ตามข้อใด

- ก ให้ช่วยกันรักษาป่า
- ข ไม่ให้ตัดไม้ทำลายป่า
- ค ให้เห็นประโยชน์ของต้นไม้
- ง ให้เห็นความสำคัญของต้นไม้

๓๓. “สงวน” มีความหมายตรงกับข้อใด

- ก ถนอมไว้
- ข หวงแหนไว้
- ค เก็บรวบรวมไว้
- ง ถูกทั้งข้อ ก และ ข

๓๔. ใครเป็นผู้สงวนป่าที่ดีที่สุด

- ก เต็มปลูกต้นไม้
- ข ตัดไม้ล่าสัตว์ป่า
- ค ตัดไม้ตัดไม้ทำลายป่า
- ง ตัดร่นน้ำต้นไม้ทุกเช้า

๓๕. “แม่สวด ___ ก่อนนอนทุกคืน” ควรเติมคำใด

ลงในช่องว่าง

- ก มน
- ข มนต์
- ค มนท์
- ง มนตร์

๓๖. ข้อใดเขียนผิด

- ก อุกาบาท
- ข กากบาท
- ค ชนบาท
- ง บทบาท

๓๗. ข้อใดเขียนผิด

- ก ขยะ
- ข ขโมย
- ค ขบวน
- ง ขมักขเม้น

๓๘. ข้อใดเขียนอักษรควบ ล ถูกต้อง

- ก กลาก
- ข คลองแคง
- ค คลุ้มคลอง
- ง ครอบคลุม

๓๙. “หลอกล่อ” มีความหมายตรงกับข้อใด

- ก หลอกให้กลัว
- ข หลอกให้ตกใจ
- ค หลอกให้เป็นกังวล
- ง หลอกให้ทำตามที่ตนต้องการ

อ่านข้อความ แล้วตอบคำถาม ข้อ ๔๐-๔๑

เวลา/นตท ฟ้าแลบแปรบปราบ

๔๐. คำที่พิมพ์ตัวหนาควรแก้ไขเป็นคำที่

เขียนถูกต้องได้ตามข้อใด

ก แบบปราบ

ข แปรบปราบ

ค แเปลบปราบ

ง แเปลบปราบ

๔๑. คำที่พิมพ์ตัวหนาหมายถึงข้อใด

ก ลี

ข แสง

ค เสียง

ง สัญญาณ

๔๒. “คุณยายทำงานฝีมือด้วยความประณีต

_____ มาก” ควรเติมคำใดลงในช่องว่าง

ก ลเอียดลออ

ข ละเอียดลออ

ค ลเอียดลออ

ง ละเอียดลออ

๔๓. “เด็ก ๆ ช่วยกันทำงานด้วยความ_____”

ควรเติมคำใดลงในช่องว่าง

ก กะตือรือร้น

ข กระตือรือร้น

ค กระตือรือร้น

ง กระตือรือร้น

๔๔. คำที่พิมพ์ตัวหนาข้อใดเขียนไม่ถูกต้อง

ก สุขสันต์วันปีใหม่

ข พระสงฆ์เดินบิณฑบาต

ค นาน ๆ เราจะได้สังสรรค์กัน

ง รถยนต์มุ่งหน้าไปใจกลางเมือง

๔๕. ข้อใดเขียนผิด

ก เคล้าคลิ่ง

ข คล้ายคลิ่ง

ค คลางแคลง

ง คลวญคราง

๔๖. การเขียนแผนภาพความคิดมีประโยชน์อย่างไร

ก ช่วยให้อ่านเรื่องได้เร็วขึ้น

ข ช่วยให้อ่านเรื่องได้คล่องขึ้น

ค ช่วยให้เห็นใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้

ง ถูกทุกข้อ

๔๗. การสื่อสารยุคปัจจุบันในข้อใดเหมือนกับ

การเขียนจดหมาย

ก แชท

ข อีเมล

ค เว็บบอร์ด

ง อินเทอร์เน็ต

๔๘. ในการเขียนจดหมายถึงเพื่อน นักเรียน

ควรปฏิบัติตามใครมากที่สุด

ก ไก่ใช้ปากกาสีแดงเขียน

ข แก้วเขียนลายมือตัวบรรจง

ค เก้าใช้ดินสอไม้เขียนจำหน่ายของ

ง เก่งใช้กระดาษที่มีรอยขีดและขาด

๔๙. _____ สิ่งมีชีวิต

ที่เป็นเหมือนมิตร _____ มียู่มากมาย

ต้นไม้เขียวชอุ่ม _____ ร่มรื่นเรียงราย

ให้ร่มเงาสบาย _____ เย็นใจเย็นตา

บทร้อยกรองนี้เขียนสรุปความได้ตามข้อใด

ก สิ่งมีชีวิตที่อยู่รอบตัวเรา

ข ต้นไม้เป็นเพื่อนกับมนุษย์

ค เราจะรู้สึกเย็นสบายเมื่ออยู่ใต้ต้นไม้

ง ต้นไม้เป็นสิ่งมีชีวิตที่ให้ร่มเงาแก่มนุษย์

อ่านข้อความ แล้วตอบคำถาม ข้อ ๕๐-๕๒

“เด็กก็เหมือนต้นกล้าที่ต้องการการดูแลรักษา พ่อแม่จึงควรทำหน้าที่เป็นครูคนแรกในการปลูกฝังและใส่ปุ๋ยดี ๆ แก่ต้นกล้าเหล่านี้ เพื่อให้ต้นกล้าเหล่านี้เจริญเติบโตเป็นคนดีของสังคมต่อไปได้”

๕๐. ข้อความนี้เขียนสรุปความได้ตามข้อใด

- ก เด็กจะเป็นคนดีไม่ได้ถ้าไม่มีพ่อแม่
- ข พ่อแม่ที่ดีต้องดูแลและเอาใจลูก
- ค พ่อแม่ถือเป็นบุคคลสำคัญในการเลี้ยงดูลูก
- ง เด็กต้องได้รับการเลี้ยงดูจากผู้เป็นพ่อแม่เท่านั้น

๕๑. “ปุ๋ย” ในที่นี้มี ความหมายตรงกับข้อใด

- ก สิ่งบำรุงพันธุ์ไม้
- ข คำแนะนำสั่งสอน
- ค การดูแลเอาใจ
- ง ถูกทั้งข้อ ข และ ค

๕๒. ผู้เขียนเปรียบพ่อแม่กับสิ่งใด

- ก เรือจ้าง
- ข ผู้ให้ชีวิตแก่ลูก
- ค แม่พิมพ์ของชาติ
- ง ครูคนแรกของลูก

๕๓. “เดือนพฤศจิกายนเป็นต้นฤดูหนาว อากาศในช่วงนี้จะเริ่มหนาวเย็น ทำให้จิตใจของเราเบิกบาน เพราะอากาศเริ่มเย็นสบาย ลมเย็นจะพัดมาอ่อน ๆ จึงเป็นฤดูหนาวที่อากาศสดชื่นเย็นสบาย”

ข้อความนี้เขียนสรุปความได้ตามข้อใด

- ก ฤดูหนาวมีลมเย็นพัดมาอ่อน ๆ
- ข ผู้คนจะรู้สึกเบิกบานในช่วงฤดูหนาว
- ค อากาศเย็นสบายในเดือนพฤศจิกายน
- ง เดือนพฤศจิกายนเป็นเดือนต้นฤดูหนาว

๕๔. ตัวละครในเรื่อง ศูนย์

สถานที่ สะพานข้ามแม่น้ำ
ผลของเหตุการณ์ ก่อนเนื้อตกลงในน้ำ
ข้อคิดจากเรื่อง โลกมากลางหอย
จากแผนภาพโครงเรื่อง นักเรียนคิดว่า
แผนภาพโครงเรื่องนี้สมบูรณ์หรือไม่
อย่างไร

- ก สมบูรณ์ เพราะมีหัวข้อครบถ้วน
- ข สมบูรณ์ เพราะมีข้อคิดสรุปเรื่องราว
- ค ไม่สมบูรณ์ เพราะขาดเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น
- ง ไม่สมบูรณ์ จัดลำดับความสำคัญไม่เหมาะสม

๕๕. สารบัญที่ประกอบในรายงานมีประโยชน์

- อย่างไร
- ก บอกแหล่งอ้างอิง
- ข บอกลำดับหัวข้อเรื่อง
- ค อธิบายเนื้อหาของรายงาน
- ง บอกจุดประสงค์ในการทำรายงาน

๕๖. หากนักเรียนจะเขียนรายชื่อหนังสือและ

- แหล่งข้อมูลต่าง ๆ ที่ใช้ในการเขียนรายงาน
นักเรียนจะเขียนไว้ในส่วนใดของรายงาน
- ก คำนำ
 - ค เนื้อเรื่อง
 - ข สารบัญ
 - ง บรรณานุกรม

๕๗. สิ่งสำคัญในการพูดรายงานหน้าชั้นคือข้อใด

- ก เกริ่นนำ
- ข ตอบคำถามผู้ฟัง
- ค สรุปสาระความรู้
- ง แสดงความคิดเห็น

๕๘. การใช้อารมณ์ในการสนทนากันจะมีผลอย่างไร

- ก ทะเลาะวิวาทกัน
- ข เกิดความขัดแย้งกัน
- ค เพื่อน ไม่กล้าพูดคุยด้วย
- ง ถูกทุกข้อ

๕๘. “เจ๊ียบเป็นตัวแทนกลุ่มในการพูดนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน” เจ๊ียบควรคำนึงถึงข้อใดมากที่สุดในการพูดครั้งนี้

- ก จำนวนผู้ฟัง
- ข คำขึ้นต้นเรื่อง
- ค ข้อมูลที่ใช้ในการพูด
- ง กิริยาท่าทางประกอบการพูด

๖๐. การอภิปรายกลุ่มสมาชิกควรปฏิบัติตามข้อใด

- ก รักษาเวลาในการพูด
- ข ตั้งใจฟังสมาชิกภายในกลุ่ม
- ค เคารพความคิดเห็นของผู้อื่น
- ง ถูกทุกข้อ

๖๑. ข้อใดไม่ใช่หน้าที่ของประธาน

- ก ดำเนินการประชุม
- ข ทำรายงานการประชุม
- ค แจกหัวข้อการอภิปราย
- ง กระตุ้นให้สมาชิกทุกคนพูด

๖๒. ข้อใดเป็นการแสดงกิริยาที่สำคัญที่สุด

- ของผู้ฟังต่อผู้พูด
- ก เลือกที่นั่งใกล้ผู้พูด
- ข ตั้งใจฟังเรื่องและผู้พูด
- ค ปรับมือเพื่อให้กำลังใจผู้พูด
- ง แสดงสีหน้าสงสัยเมื่อไม่เข้าใจเรื่องที่ฟัง

๖๓. พลอย : นิม เราไม่เข้าใจเรื่องที่เก่งรายงาน

เลย ทำอย่างไรดี

นิม : _____

ถ้านักเรียนเป็นนิม นักเรียนจะแนะนำพลอย

อย่างไรจึงจะถือได้ว่ามีมารยาทในการฟัง

- ก ตะโกนถามติ
- ข ก้ออกไปนอกห้องติ
- ค ลองยกมือถามคุณครูติ
- ง รอให้เก่งรายงานจบก่อนแล้วค่อยยกมือถามก็ได้

๖๔. “นกเงือกอยู่ในป่า” ข้อใดเป็นคำตาย

- ก นกเงือก ค ใน
- ข อยู่ ง ป่า

๖๕. คำในข้อใดเป็นคำเป็น

- ก น้ำไหล ค กระบะ
- ข ผักกาด ง เลอะเทอะ

๖๖. ข้อใดมีเสียงวรรณยุกต์ตรงกันทั้งสองคำ

- ก หิ้ว น้ำ ค เลี้ยว ซ้าย
- ข ปล่อย แซ่ ง ขวาน ปลอดภัย

๖๗. คำในข้อใดมีเสียงวรรณยุกต์ต่างจากพวก

- ก นื่อง ค เพลง
- ข รื่อง ง เพราะ

๖๘. “เธอชอบกินฝรั่งไหม” ข้อใดมีเสียงวรรณยุกต์ตรงกับคำที่พิมพ์ตัวหนา

- ก หยิบ ค วาง
- ข หล่น ง ขว้าง

๖๙. “แมวกินปลาทองในตู้” คำใดเป็นคำกริยา

- ก แมว ค ปลาทอง
- ข กิน ง ในตู้

๗๐. คำที่พิมพ์ตัวหนาในข้อใดเป็นคำวิเศษณ์

- ก ค้างคาวกินกล้วย
- ข ม้าแก่กินหญ้าอ่อน
- ค พ่อของฉันทันเป็นตำรวจ
- ง อากาศหนาวต้องห่มผ้าหนา ๆ

๗๑. คำนามในข้อใดต่างจากพวก

- ก สุนัขเห่าเสียงดัง
- ข คุณชายไปทำบุญที่วัด
- ค คุณอาพาแม่ไปหาหมอ
- ง ครุบน้ำหวานเย็นสอนอยู่หน้าห้อง

๗๒. “เรา มัน เธอ” ทั้ง ๓ คำนี้จัดเป็นคำชนิดใด

- ก คำนาม ค คำวิเศษณ์
- ข คำกริยา ง คำสรรพนาม

๗๓. ข้อใด *ไม่*เรียงลำดับคำก่อนหลังตาม

พจนานุกรม

ก ขวาง ขวาด ของ

ข ตลก ตื่นเต้น เต็นท์

ค ชะโงก ชโลม ชม้อย

ง บรรจง บรรดา บรรทุก

๗๔. “อติเรก อภัย อร่วม” ทั้ง ๓ คำนี้

เมื่อเรียงลำดับตามพจนานุกรม

จะพิจารณาจากข้อใด

ก สระ ค พยัญชนะ

ข ตัวสะกด ง วรรณยุกต์

๗๕. เมื่อเปิดพจนานุกรมแล้วจะพบคำใด

อยู่ลำดับที่ ๒

ก ทารุณ ค ทะลุ

ข ทับทิม ง ทองแดง

๗๖. ข้อใด *ไม่มี* อักษรนำในประโยค

ก จงอยู่อย่างพอเพียง

ข อย่าฝากปลาย่างไว้กับแมว

ค เขาขายจนจึงไม่มีเงินกินข้าว

ง ถ้าอยากเรียนเก่งต้องอ่านหนังสือ

๗๗ ข้อใดเป็นอักษรนำ

ก กนก ค กวาง

ข กวัก ง แกว่ง

๗๘. อักษรย่อข้อใดอ่าน *ไม่*ถูกต้อง

ก ดร. อ่านว่า ดำรวจ

ข กม. อ่านว่า กภูหมาย

ค ม.จ. อ่านว่า หม่อมเจ้า

ง ชม. อ่านว่า เซนติเมตร

๗๙. “ป.ล. อย่าลืมอ่านหนังสือก่อนนอนด้วยนะ”

คำที่พิมพ์ตัวหนาย่อมาจากคำใด

ก ปัจจุบัน ค ไปยาลน้อย

ข ปัจฉิมลิขิต ง ไปรษณียากร

๘๐. คำว่า “ชั่วโมง” เขียนคำย่อได้อย่างไร

ก ชม. ค ช.ม.

ข ชม ง ช.ม

อ่านข้อความ แล้วตอบคำถาม ข้อ ๘๑-๘๓

ฉันรักพ่อและแม่มากที่สุด

๘๑. “มาก” ขยายคำใด

ก ฉัน ค พ่อและแม่

ข รัก ง ที่สุด

๘๒. คำในข้อใดเป็นคำขยายของคำขยายกริยา

ก ฉัน ค และ

ข รัก ง ที่สุด

๘๓. ข้อใดเป็นคำขยายกริยา

ก ฉัน ค พ่อและแม่

ข รัก ง มาก

อ่านข้อความ แล้วตอบคำถาม ข้อ ๘๔-๘๖

“พ่อชื่อ โต้ะสีขาว”

๘๔. “โต้ะ” ทำหน้าที่ใดในประโยค

ก ประธาน ค กรรม

ข กริยา ง ส่วนขยาย

๘๕. คำในข้อใดเป็นคำกริยา

ก ชื่อ ค สี

ข โต้ะ ง ขาว

๘๖. คำในข้อใดเป็นคำขยาย

ก พ่อ ค โต้ะ

ข ชื่อ ง สีขาว

๘๗. ข้อใดควรใช้เครื่องหมาย “!”

ก เขาชอบของชิ้นเล็ก

ข ลูกพูดอะไรนะ แม่ถาม

ค ลิเก ยี่เก เป็นศิลปะพื้นบ้าน

ง เบื้อง เสียงฟ้าผ่าดังสนั่นไปทั่ว

๘๘. ข้อใดใช้เครื่องหมาย “ๆ” ไม่ถูกต้อง

- ก แม่ไปเก็บค่าที่ ๆ ตลาด
 ข เธอก็พูดไปต่าง ๆ นานา
 ค เด็ก ๆ อย่างเสี่ยงคังนะคะ
 ง เร็ว ๆ เข้า ช่วยกันหน่อยงานจะเริ่มแล้ว

๘๙. ข้อใดเป็นภาษาเขียน

- ก ไม่มีใครอยากเล่นกับเจ้า
 ข ใคร ๆ ก็อยากกินไอติมร้านนี้
 ค อาทิตย์นี้ฉันต้องไปพบหมอฟัน
 ง แพทย์สั่งให้ฉันพักผ่อนอย่างเพียงพอ
๙๐. “พ่อมาจะเอาเข้าพอดีก็เลยช่วยเหลือไว้”
 คำที่พิมพ์ตัวหนาเปลี่ยนเป็นภาษาเขียนได้
 ตามข้อใด
- ก ดู ค พบ
 ข เจอ ง เห็น

ข้อ ๙๑-๙๒ นำอักษรหน้าคำตอบเติมลงใน

ช่องว่างให้ถูกต้อง

- ก ประโยคคำถาม
 ข ประโยคบอกเล่า
 ค ประโยคปฏิเสธ
 _____ ข ๙๑. ฉันรักเมืองไทย
 _____ ก ๙๒. ใครหยิบหนังสือฉันไป

๙๓. ประโยคใด ต่างจากพวก

- ก ห้ามเดินลัดสนาม
 ข กรุณาอดรองเท้า
 ค ช่วยหยิบหนังสือให้หน่อยนะ
 ง โปรดช่วยกันรักษาความสะอาด

๙๔. ข้อใดใช้ลักษณนาม ไม่ถูกต้อง

- ก เชือกเส้นนี้มีสีเหลือง
 ข ดินสอดำนี้ของใคร
 ค ตู้ใบนี้ทำด้วยไม้สักทอง
 ง ดอกไม้ดอกนี้เหมาะกับเธอมาก

๙๕. “ราษฎรมากมายหลังไหลเข้าร่วมถวายพระพร”

ข้อใดคือคำบอกจำนวน

- ก ราษฎร ค หลังไหล
 ข มากมาย ง ถวายพระพร

๙๖. ข้อใดไม่ใช่ คำพ้องความหมายของคำว่า “ป่า”

- ก ไพร ค พนม
 ข พนา ง ไพรวัน

๙๗. “วัน ___ ต้องไปเก็บดอกไม้ ___ ไปกราบ

พระ ___ รูปที่วัด” ควรเติมคำใดลงในช่องว่าง

- ก พุทธ พุช พุด
 ข พุช พุด พุทธ
 ค พุด พุช พุทธ
 ง พุช พุทธ พุด
๙๘. “ชาวแหมกลุ่มหนึ่งกำลังตัดกอแหมที่ขึ้นรอกอยู่ชายป่า”

คำที่พิมพ์ตัวหนาอ่านออกเสียงตามข้อใด

- ก แหม
 ข จะ-แหม
 ค แฆ-มะ
 ง จะ-แหม

๙๙. ข้อใดเป็นคำประสม

- ก นักร้อง
 ข เทวดา
 ค บาทา
 ง กรุณา

๑๐๐. ข้อใดเว้นวรรคตอนถูกต้อง

- ก แสตมป์ เรียกอีกอย่างหนึ่งว่าตราไปรษณียากร
 ข แสตมป์เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า ตราไปรษณียากร
 ค แสตมป์ เรียกอีก อย่างหนึ่งว่า ตราไปรษณียากร
 ง แสตมป์เรียกอีกอย่างหนึ่งว่าตราไปรษณียากร

ตอนที่ ๒ ตอบคำถามต่อไปนี้

๑. นักเรียนมีหลักในการเลือกอ่านหนังสือหรือสื่อประเภทต่าง ๆ อย่างไร

แนวคำตอบ

เลือกอ่านหนังสือหรือสื่อประเภทต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับวัย ความต้องการและที่สำคัญ
ต้องเกิดคุณค่าและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างแท้จริง

๒. ในการเขียนจดหมายถึงเพื่อนสนิท ผู้เขียนจำเป็นต้องมีมารยาทในการเขียนหรือไม่ อย่างไร

จำเป็น เพราะในการเขียนจดหมายแม้ว่าผู้เขียนและผู้รับจะมีความสนิทสนมกันเพียงใด แต่ควรมี
มารยาทในการเขียนทั้งการใช้ภาษาที่สุภาพ เขียนด้วยตัวบรรจง สะอาดเรียบร้อย และใช้กระดาษ
สีอ่อนเขียนจดหมายทุกครั้ง ทั้งนี้เพื่อให้เหมาะสมและถูกต้องตามรูปแบบของการเขียนจดหมาย

๓. การอภิปรายกลุ่มที่ดีควรเป็นอย่างไร

สมาชิกในกลุ่มทุกคนต้องมีความตั้งใจร่วมกันแสดงความคิดเห็นและค้นคว้าหาข้อมูลความรู้
แล้วนำมาอภิปรายกันอย่างมีเหตุมีผล เพื่อประโยชน์แก่ทุกคนและทุกฝ่าย

๔. “นินมั่งฟังเพื่อนพูดรายงานหน้าชั้นเรียน แต่นิมไม่เข้าใจเนื้อหาที่เพื่อนรายงาน นิมจึงยกมือขึ้นถาม
ทันทีเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ชัดเจน” นักเรียนคิดว่านินเป็นผู้ฟังที่ดีหรือไม่ เพราะอะไร

แนวคำตอบ

ไม่ เพราะนินควรจดข้อสงสัยไว้ แล้วรอให้เพื่อนรายงานให้จบก่อนจึงยกมือถาม หรือถามคำถาม
เมื่อเพื่อนอนุญาต เพราะการถามคำถามขึ้นมาทันทีขณะที่เพื่อนกำลังรายงานอยู่ถือเป็นการ
เสียมารยาทในการฟัง

สรุปผลการประเมิน	คะแนน	
	เต็ม	ได้
ตอนที่ ๑		
ตอนที่ ๒		
รวม		

ลงชื่อ _____ ผู้ประเมิน

ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม

สำหรับครูประเมินนักเรียน

คำชี้แจง สังเกตพฤติกรรมของนักเรียน แล้วเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคะแนนตามความเป็นจริง

รายการประเมิน	พฤติกรรมที่แสดงออก	คะแนน			หมายเหตุ
		๓	๒	๑	
๑. ความมีระเบียบวินัย	๑. ทำงานสะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อย ๒. มีการวางแผนการทำงาน ๓. ทำงานตามขั้นตอนที่วางไว้ ๔. เคารพสิทธิผู้อื่น				๓ หมายถึง นักเรียนแสดงพฤติกรรมนั้นอย่างสม่ำเสมอ ๒ หมายถึง นักเรียนแสดงพฤติกรรมนั้นเป็นครั้งคราว ๑ หมายถึง นักเรียนแสดงพฤติกรรมนั้นน้อยครั้ง
๒. ความรับผิดชอบ	๑. ทำงานตามที่ได้รับมอบหมายด้วยความเต็มใจ ๒. ทำงานเสร็จทันตามกำหนดเวลาและตรงเวลา				
๓. ความสนใจและตั้งใจเรียน	๑. กระตือรือร้นที่จะแสวงหาความรู้ ๒. ใช้เวลาว่างโดยการแสวงหาความรู้ ๓. สืบค้นข้อมูลจากแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ ๔. จดบันทึกและถ่ายทอดความรู้ที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า				
๔. มีความภูมิใจและเห็นคุณค่าของภาษาไทย	๑. ใช้ภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง ๒. ร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวกับภาษาไทย ๓. มีความสุขและสนุกกับการเรียนภาษาไทย ๔. มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และสืบสานภาษาและวรรณคดีไทย				
๕. มีนิสัยรักการอ่านและการเขียน	๑. สนใจและใช้เวลาว่างโดยการอ่านและเขียนหนังสือ ๒. สร้างสรรค์ผลงานเขียนให้ผู้อื่นอ่านและวิพากษ์วิจารณ์				
๖. มีมารยาทในการรับและส่งสาร	๑. อ่านด้วยกิริยาที่สุภาพไม่รบกวนผู้อื่น ๒. เขียนในเชิงสร้างสรรค์ ไม่ทำลายผู้อื่น และยอมรับฟังคำแนะนำของผู้อื่น ๓. ฟังหรือดูด้วยความสุภาพ ไม่ส่งเสียงดังรบกวนผู้อื่น ๔. พูดด้วยคำที่สุภาพ เหมาะสมกับบุคคลและสถานการณ์				
คะแนนรวม					
คะแนนเฉลี่ย					

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนนเฉลี่ย	๒๒.๓๔-๓๐.๐๐	๑๖.๖๗-๒๒.๓๓	๑๐.๐๐-๑๖.๖๖
ระดับคุณภาพ	๓ - ดีมาก	๒ - พอใช้	๑ - ควรปรับปรุง

สรุปผลการประเมิน (เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน)

ระดับคุณภาพที่ได้	<input type="checkbox"/> ๓	<input type="checkbox"/> ๒	<input type="checkbox"/> ๑
-------------------	----------------------------	----------------------------	----------------------------

หมายเหตุ การหาคะแนนเฉลี่ยหาได้จากการนำคะแนนรวมในแต่ละช่องมาบวกกัน แล้วหารด้วยจำนวนข้อ จากนั้นนำคะแนนเฉลี่ยที่ได้มาเทียบกับเกณฑ์การตัดสินคุณภาพและสรุปผลการประเมิน

ด้านทักษะและกระบวนการ

สำหรับครูประเมินนักเรียน

คำชี้แจง สังเกตพฤติกรรมของนักเรียน แล้วเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคะแนนตามความเป็นจริง

รายการประเมิน	พฤติกรรมที่แสดงออก	คะแนน			หมายเหตุ
		๓	๒	๑	
๑. ทักษะทางภาษาและการสื่อสาร	๑. อ่านออกเสียงร้อยแก้ว ร้อยกรอง ได้คล่องแคล่ว				๓ หมายถึง นักเรียนแสดง พฤติกรรมนั้น อย่างสม่ำเสมอ ๒ หมายถึง นักเรียนแสดง พฤติกรรมนั้น เป็นครั้งคราว ๑ หมายถึง นักเรียนแสดง พฤติกรรมนั้น น้อยครั้ง
	๒. สรุปเรื่องที่อ่าน นำข้อคิดไปใช้ในชีวิตประจำวัน				
	๓. เขียนสื่อสารรูปแบบต่าง ๆ โดยใช้ถ้อยคำถูกต้อง				
	๔. พุจฉือความตามลำดับขั้นตอนและมีเหตุผล				
	๕. ถ่ายทอดสิ่งที่ฟังและดู ได้อย่างเหมาะสม				
๒. ทักษะการแสวงหาความรู้	๑. ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม และนำไปใช้ประโยชน์ในการทำงานและชีวิตประจำวัน				๓ หมายถึง นักเรียนแสดง พฤติกรรมนั้น เป็นครั้งคราว ๑ หมายถึง นักเรียนแสดง พฤติกรรมนั้น น้อยครั้ง
	๒. ศึกษาเทคโนโลยีสารสนเทศต่าง ๆ ในการศึกษา ค้นคว้าหาข้อมูล				
	๓. รวบรวม บันทึก และจัดระบบข้อมูลอย่างมีระบบ				
๓. ทักษะกระบวนการคิด	๑. มีความสามารถในการวิเคราะห์ แยกแยะ				๓ หมายถึง นักเรียนแสดง พฤติกรรมนั้น น้อยครั้ง
	๒. จัดลำดับความคิดอย่างเป็นระบบ และนำเสนออย่างมีเหตุผล				
	๓. มีความคิดสร้างสรรค์ในการสร้างผลงานทางด้านภาษา				
	๔. รู้จักคัดเลือก รวบรวม และถ่ายทอดข้อมูลต่าง ๆ				
	๕. นำความรู้จากการอ่าน การฟัง การดู และการพูดมาใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจแก้ปัญหา				
๔. ทักษะกระบวนการกลุ่ม	๑. รู้จักวางแผน และแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่ม				
	๒. ให้ความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม				
	๓. มีความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมายและทำงานได้สำเร็จ				
	๔. ยอมรับความเห็นของสมาชิกในกลุ่ม				
	๕. ภูมิใจ ชื่นชมในผลงาน และมีความสุขในการทำงานกลุ่ม				
คะแนนรวม					
คะแนนเฉลี่ย					

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนนเฉลี่ย	๒๓-๓๔-๓.๐๐	๑๖-๒๖-๒.๓๓	๑.๐๐-๑.๖๖
ระดับคุณภาพ	๓ - ดีมาก	๒ - พอใช้	๑ - ควรปรับปรุง

หมายเหตุ การหาคะแนนเฉลี่ยหาได้จาก การนำคะแนนรวมในแต่ละช่องมาบวกกัน แล้วหารด้วยจำนวนข้อ จากนั้นนำคะแนนเฉลี่ยที่ได้มาเทียบกับเกณฑ์การตัดสินคุณภาพและสรุปผลการประเมิน

สรุปผลการประเมิน (เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน)

ระดับคุณภาพที่ได้	๓	๒	๑
	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

ตอนที่ ๓.๖

ใบความรู้ ใบงาน แบบบันทึก และแบบประเมิน

๑. ใบความรู้และใบงาน

ใบความรู้ เรื่อง การตั้งคำถามพัฒนากระบวนการคิด “หมวกความคิด ๖ ใบ”

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สองพี่น้อง

หมวกสีขาว

บอกข้อมูลที่เป็นชื่อเรื่อง ผู้แต่ง รูปแบบ/ลักษณะคำประพันธ์ สาระสำคัญ ตัวละคร ฉาก
ตัวอย่างคำถาม

เพราะเหตุใดกันยากกับธันวาคมจึงไม่ได้ไปเที่ยวในเช้าวันนั้น

ตอบ เพราะฝนตกแต่เช้า

หมวกสีแดง

อธิบายความรู้สึก (สงสาร ตีใจ โกรธ พอใจ ประทับใจ เศร้า สะเทือนใจ) ที่มีต่อเนื้อเรื่อง ผู้แต่ง รูปแบบ
พฤติกรรมตัวละคร ฉาก บทสนทนา

ตัวอย่างคำถาม

นักเรียนรู้สึกอย่างไรที่กันขาทำพฤติกรรม “กระแทกตัวลงบนเก้าอี้ ดวงตาทั้งสองข้างเหมือนจะร้องไห้”
เมื่อรู้ว่าพ่อพากันขาไปเที่ยวไม่ได้

ตอบ รู้สึกไม่พอใจ เพราะกันขาควรจะมีเหตุผลและรู้จักควบคุมตัวเองให้มากกว่านี้

หมวกสีเหลือง

ระบุข้อดี จุดเด่นของเรื่อง ตัวละคร ส่วนวนที่ดี การใช้โวหาร ผลดีที่เกิดขึ้น คำพูดที่ประทับใจ
พฤติกรรมหรือการกระทำที่ดีที่สามารถเป็นแบบอย่างได้

ตัวอย่างคำถาม

นักเรียนควรยึดถือธันวาคมเป็นแบบอย่างในเรื่องใด

*ตอบ มีความเป็นผู้ใหญ่ เป็นคนมีเหตุผล และรู้จักสั่งสอนน้องให้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมไปในทาง
ที่ถูกที่ควร เป็นที่พึ่งของพ่อแม่ในการช่วยอบรมสั่งสอนน้องได้*

หมวกสีดำ

ระบุสาเหตุของปัญหา สิ่งที่คุณคิดว่าต้องแก้ไขปรับปรุง ความไม่สมบูรณ์ จุดที่ทำให้เกิดความยุ่งยาก ความอ่อนแอ ความล้มเหลว ผลเสีย

ตัวอย่างคำถาม

จะเกิดอะไรขึ้นถ้านักเรียนเผลอเดินไปเหยียบกิ่งไม้ของลุงมาที่มีเพียงกิ่งเดียว และไม้กิ่งเดียวนี้มีความหมายว่าอย่างไร

ตอบ กิ่งไม้ก็จะหักได้ง่าย เพราะไม้กิ่งเดียวหมายถึงการแตกความสามัคคี

หมวกสีเขียว

เสนอวิธีการแก้ไข แนวทางในการพัฒนาทางเลือกใหม่ การเปลี่ยนแปลงไปสู่สิ่งที่คิดว่า

ตัวอย่างคำถาม

หากนักเรียนเป็นลุงมา นักเรียนจะมีวิธีใดอีกที่จะสอนให้ลูก ๆ มีความสามัคคีกัน

ตอบ นำค้ายเส้นเดียวที่เปรียบกับการแตกความสามัคคี และค้ายหลาย ๆ เส้นรวมกันที่เปรียบกับ

ความสามัคคีกัน มาให้ดึงแทนการหักกิ่งไม้

หมวกสีฟ้า

สรุปข้อคิด ความรู้ ประโยชน์ที่ได้รับจากเรื่องที่คุณอ่าน สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันอย่างไร

ควรส่งเสริม เผยแพร่ได้อย่างไร

ตัวอย่างคำถาม

นักเรียนจะนำข้อคิดที่ได้จากเรื่อง “สองพี่น้อง” ไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนได้อย่างไร

จงอธิบาย

ตอบ นำข้อคิดเรื่องความสามัคคีไปใช้ในการเรียนวิชาพลศึกษา คือ เวลาลเล่นกีฬา ต้องมีความสามัคคี

กันในกลุ่มของตน และเรื่องความกตัญญู นำไปใช้กับคุณพ่อคุณแม่ คือ เวลาท่านสั่งสอนเราไม่ควร

คือร้อนและควรช่วยเหลืองานบ้านเท่าที่จะทำได้

๓. นักเรียนแต่ละกลุ่มคัดเลือกตัวแทนที่อ่านได้ถูกต้องตามอักขรวิธี กลุ่มละ ๑ คน ออกมา
ประกวด
การอ่านร้อยกรอง

บทร้อยกรอง

“แม่ไก่อยู่ในตะกร้า”

แม่ไก่อยู่ในตะกร้า	ไข่ ๆ มาลีห้าใบ
อีแม่ไก่มาก็มาได้	อีแม่ไก่ไล่ตีกา
หมาใหญ่ก็ไล่เห่า	หมูในเล้าแลดูหมา
ปูแสมแลปูนา	กะปู้ม้าปูทะเล
เต่านาแลเต่าดำ	อยู่ในน้ำกะจระเข้
ปลาทูอยู่ทะเล	ปลาจี่เหร์ไม่สู้ดี

(ประถม ก กา. ฉบับหอสมุดแห่งชาติ)

แบบบันทึกความรู้
หลักและวิธีการอ่านคำที่สะกดตรงตามมาตราตัวสะกด
และไม่ตรงตามมาตราตัวสะกแม่กน และแม่กด

หัวข้อที่สืบค้น
สรุปความรู้ที่ได้
สรุปแนวคิดใหม่ที่ได้
การนำไปใช้ประโยชน์
แหล่งข้อมูลที่สืบค้น
๑. _____
๒. _____
๓. _____
๔. _____
๕. _____

ชื่อ-นามสกุล _____ เลขที่ _____ ชั้น _____
 โรงเรียน _____

ใบงานที่ ๓ เรื่อง การอ่านออกเสียงคำที่มี ร ล เป็นพยัญชนะต้น

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง สองพี่น้อง

คำชี้แจง จับคู่กับเพื่อน ฝึกอ่านออกเสียงคำที่มี ร ล เป็นพยัญชนะต้นทุกหัวข้อจนอ่านออกเสียงได้ ถูกต้องชัดเจน

๑. การอ่านออกเสียง “ร – ร”

รวดเร็ว	เร้งรีบ	เร้งร้อน	รุ่งริง
รวนเร	รับรอง	รอรับ	เรือรบ

๒. การอ่านออกเสียง “ล – ล”

โลดแล่น	ลอยลำ	ลูกลิง	ล่อลวง
ลวนลาม	ล้ำเลิศ	ลวดลาย	หลงไหล

๓. การอ่านออกเสียง “ร – ล”

รุ่มล่อม	เรียนลัด	ร้อยลั่น	รวมเหล่า
รถลาก	รั้วไหล	ราบลุ่ม	รีบลัด

๔. การอ่านออกเสียงประโยคที่มี “ร”

เร็วรีบรวบรวมเรื่องราวอย่ารีรอ
โรคร้ายรุมเร้ารุกรานเราอย่างรุนแรงจนอาการร่อแร่
รีบเร่งอย่ารีรอขึ้นรถรางไปโรงเรียนให้รีบร้อย
รุ่งอรุณรบเร้าเร่งรัดให้ดูรอยรั้วในเรือรบ

๕. การอ่านออกเสียงประโยคที่มี “ล”

อย่าล้อเลียนเมื่อลากลอยต้องหลุดลอย
พวกลูกหลานอย่าโลเลหลังจะลา
ลูกลิงลูกลี้ลูกกลนลอยลำหลบหลีกไปลิบลิบ

๖. การอ่านออกเสียงประโยคที่มี “ร สลับ ล”

พี่ซลัมลูกปลูกริมรั้วโรงเรียน
เพื่อนล้อเลียนเรื่องร้องเพลง
เขาลั่นไหลได้ทุกเรื่อง
เขาร่ำรวยมีเงินเป็นร้อยล้าน

ใบงานที่ ๔ เรื่อง แผนภาพความคิด

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง เยี่ยมคุณยาย

คำชี้แจง อ่านเรื่อง ผ้าขาวม้า แล้วเขียนแผนภาพความคิด ประโยชน์ของผ้าขาวม้า

ผ้าขาวม้า

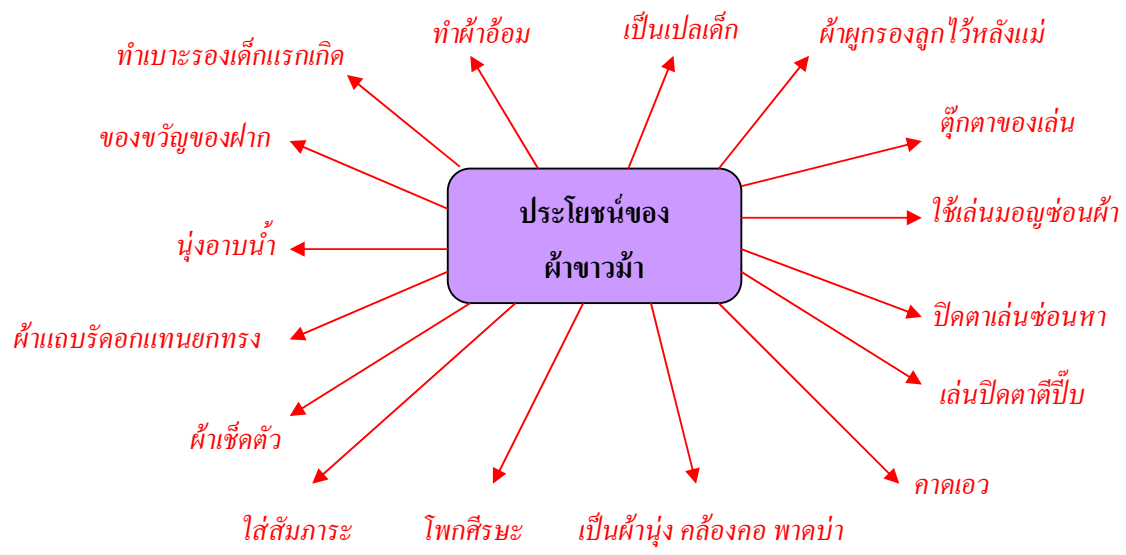
ผ้าขาวม้า เป็นผ้าสารพัดประโยชน์ที่แสดงให้เห็นถึงภูมิปัญญาของคนไทย ผูกพันกับวิถีชีวิตของคนไทยนับตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน แม้ความหมายตามพจนานุกรมจะหมายถึง ผ้าห่ม ผ้าใช้ผลัดอาบน้ำ หรือเคียนพุง แต่จริง ๆ แล้ว ผ้าขาวม้ายังมีประโยชน์อย่างอื่นอีกมากมาย

สมัยก่อน ผ้าขาวม้าใช้ทำเป็นเบาะรองเด็กแรกเกิด หรือจะใช้ทำเป็นผ้าอ้อม เป็นเปลเด็ก โดยผูกเชือกแขวนกับช้อนบ้านหรือต้นไม้ก็ได้ตามสะดวก หรือจะใช้เป็นผ้าผูกรองลูกไว้ข้างหลังแม่กันลูกตกก็ได้ อีกกระทั่งเด็กโตพอรู้ความผ้าขาวม้ายิ่งกลายเป็นตุ๊กตาของเด็กเล่น ใช้ม้วนเป็นก้อนกลมสำหรับเล่นมอญซ่อนผ้า หรือใช้ปิดตาเมื่อเล่นซ่อนหา หรือเล่นปิดตาตีปิ๊บ

ชาวไทยสามารถใช้ผ้าขาวม้าคาดเอวแทนเข็มขัด เป็นผ้าห่ม คล้องคอหรือพาดบ่าเมื่อจะออกไปนอกบ้าน ใช้โพกศีรษะกันความร้อนจากแสงแดด ใช้ใส่สัมภาระ หรือใช้ต่างผ้าเช็ดตัว หญิงไทยก็เช่นกัน ใช้ผ้าขาวม้าเป็นผ้าแถบรัดอกแทนยกทรง หรือใช้กระโจมอกอาบน้ำ ซึ่งเป็นภาพที่ยังพบเห็นกันอยู่ในชนบท

นอกจากนี้ ผ้าขาวม้ายังเป็นของขวัญของฝากสำหรับญาติผู้ใหญ่ในทุกเทศกาล เป็นของที่ระลึกแบบไทย ๆ ที่ใช้ประโยชน์ได้คุ้มค่าและราคาไม่แพง

(จากวารสาร กิรี ปีที่ ๑๕ ฉบับที่ ๗ เดือนกรกฎาคม ๒๕๔๐)



ใบงานที่ ๗ เรื่อง ประโยคที่มีส่วนขยาย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๗ เรื่อง แม่ฟ้าห้าแผ่นดิน

คำชี้แจง ๑. นำคำที่กำหนดให้ต่อไปนี้ แต่งเป็นประโยคที่มีส่วนขยายคำละ ๑ ประโยค พร้อมทั้ง
บอกว่าคำใดทำหน้าที่ขยายคำใด

บ้าน	ต้นไม้	ร่มรื่น	ธรรมชาติ
รถจักรยาน	สะพาน	สัตว์เลี้ยง	ริมบึง

แนวคำตอบ

๑. บ้านหลังใหญ่ตั้งอยู่ริมน้ำ (หลังใหญ่ ขยาย บ้าน)
๒. พ่อชอบปลูกต้นไม้หลายชนิด (หลายชนิด ขยาย ต้นไม้)
๓. ฉันชอบขี่รถจักรยานสีแดง (สีแดง ขยาย รถจักรยาน)
๔. พวกเขาเดินข้ามสะพานไม้ไปคุนุก (ไม้ ขยาย สะพาน)
๕. สัตว์เลี้ยงของฉันทุกตัวไม่เกร (ของฉัน ขยาย สัตว์เลี้ยง)
๖. ในสวนหลังบ้านมีบรรยากาศร่มรื่นมาก (มาก ขยาย ร่มรื่น)
๗. นกนางนวลมักอาศัยอยู่ในธรรมชาติที่สมบูรณ์ (ที่อุดมสมบูรณ์ ขยาย ธรรมชาติ)
๘. แม่ชอบไปวิ่งที่ริมบึงใกล้บ้าน (ใกล้บ้าน ขยาย ริมบึง)

๒. นำประโยคจากข้อ ๑ มาเรียบเรียงใหม่ต่อกันให้เป็นเรื่องราว

พิจารณาจากการเขียนของนักเรียน

ใบงานที่ ๘ เรื่อง หนังสือที่น่าสนใจ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง แม่ฟ้าห้าแผ่นดิน

คำชี้แจง วางแผนเลือกอ่านหนังสือที่สนใจใน ๑ สัปดาห์ แล้วจดบันทึกสิ่งที่อ่านตามรูปแบบที่กำหนดให้ จากนั้นเขียนกระดาษที่บันทึกเสร็จแล้วเป็นรูปเล่ม ตกแต่งให้สวยงามส่งครู

ชื่อผู้บันทึก _____
วันที่ _____
ชื่อหนังสือ _____
ประเภทของหนังสือ _____
ชื่อผู้แต่ง _____
เนื้อเรื่องย่อ _____

พิจารณาจากการเขียนของนักเรียน

ความรู้สึกเมื่ออ่านจบ _____

ปัญหาที่พบในการอ่าน _____

วิธีแก้ไขปัญหาที่พบ _____

ใบงานที่ ๕ เรื่อง การย่อหน้าและเว้นวรรคตอน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๑ เรื่อง นักสะสมแสตมป์

คำชี้แจง จับคู่กับเพื่อน ช่วยกันเขียนข้อความนี้ใหม่ โดยจัดวางย่อหน้าและเว้นวรรคตอนให้ถูกต้อง
สวยงาม แล้วออกมาอ่านให้เพื่อนฟังหน้าชั้นเรียน

ฉันเป็นพนักงานเก็บเงินค่ารักษาพยาบาลอยู่ที่โรงพยาบาลวันหนึ่งมีชายกลางคนคนหนึ่งมาจ่ายเงิน
ค่ายา ๑๐๐ บาท แต่เมื่อเขาวัดกระเป๋าทุกกระเป๋าแล้วก็มีเงินทั้งหมดเพียง ๗๐ บาทเท่านั้นเขาหน้า
ซีดและตกใจฉันก็ไม่รู้จะทำอย่างไรเพราะถ้าเก็บเงินไม่ครบฉันก็ต้องรับผิดชอบเองและฉันก็
ไม่มีฐานะดีพอที่จะออกเงินให้คนไข้ที่มีเงินไม่พอจ่ายทุกคนได้แต่ผู้หญิงคนที่ยืนเข้าแถวรอ
จ่ายเงินคนต่อมาสังเกตเห็นชายคนข้างหน้าของตมมีเงินไม่พอเธอจึงถามว่ายังขาดเงินอยู่เท่าไร
เมื่อทราบว่ายังขาดอยู่ ๓๐ บาท เธอจึงหยิบเงินของเธอออกมาให้แล้วแถมค่ารถกลับบ้านอีก ๕๐
บาทแก่ชายผู้ไม่มีเงินไม่พอนั้นด้วยพร้อมกับกล่าวว่าเธอก็เคยมีเงินไม่พอจ่ายเงินที่โรงพยาบาล
เหมือนกันชายคนนั้นกล่าวขอบคุณหญิงผู้ใจดีขณะที่ฉันตื่นตันใจที่มีคนมีน้ำใจไมตรีเช่นนี้
อยู่ในสังคม

ฉันเป็นพนักงานเก็บเงินค่ารักษาพยาบาลอยู่ที่โรงพยาบาล วันหนึ่งมีชายกลางคนคนหนึ่งมา
จ่ายเงินค่ายา ๑๐๐ บาท แต่เมื่อเขาวัดกระเป๋าทุกกระเป๋าแล้วก็มีเงินทั้งหมดเพียง ๗๐ บาทเท่านั้น
เขาหน้าซีดและตกใจ ฉันก็ไม่รู้จะทำอย่างไร เพราะถ้าเก็บเงินไม่ครบฉันก็ต้องรับผิดชอบ และ
ฉันก็ไม่มีฐานะดีพอที่จะออกเงินให้คนไข้ที่มีเงินไม่พอจ่ายทุกคนได้ แต่ผู้หญิงคนที่ยืนเข้าแถวรอ
จ่ายเงินคนต่อมาสังเกตเห็นชายคนข้างหน้าของตมมีเงินไม่พอ เธอจึงถามว่ายังขาดเงินอยู่เท่าไร
เมื่อทราบว่ายังขาดอยู่ ๓๐ บาท เธอจึงหยิบเงินของเธอออกมาให้ แล้วแถมค่ารถกลับบ้านอีก
๕๐ บาท แก่ชายผู้ไม่มีเงินไม่พอนั้นด้วย พร้อมกับกล่าวว่าเธอก็เคยมีเงินไม่พอจ่ายเงินที่โรงพยาบาล
เหมือนกัน ชายคนนั้นกล่าวขอบคุณหญิงผู้ใจดี ขณะที่ฉันตื่นตันใจที่มีคนมีน้ำใจไมตรีเช่นนี้
อยู่ในสังคม

บ้านของฉันอยู่ในซอยลึกเข้าซอยไปประมาณห้าร้อยเมตร ไม่มีรถประจำทางผ่านเย็นวันหนึ่งฉันกับน้องสาวเดินเข้าซอยกลับบ้านฝนเกิดตกลงมาอย่างหนักและบริเวณนั้นก็ไม่มีที่หลบฝนเราจึงเอากระเป๋านักเรียนยกขึ้นบังศีรษะไว้ไม่ให้ศีรษะเปียกฝนขณะนั้นมีรถยนต์คันหนึ่งวิ่งสวนทางมาแล้วหยุดข้างหน้าเราสองคนผู้หญิงในรถที่ไม่เคยรู้จักกันมาก่อนส่งรถคันหนึ่งให้เราเธอบอกกับเราว่าให้เอาไปใช้เลยไม่ต้องคืนเพื่อจะได้ไม่เปียกฝนเป็นหวัดแล้วรถคันนั้นก็ขับออกไปโดยที่เรายังไม่ทันกล่าวขอบคุณผู้หญิงคนนั้นเลยฉันกับน้องสาวรู้สึกซาบซึ้งใจในความมีน้ำใจของท่านที่เห็นใจคนเดือดร้อนขาดแคลนและยังมีผู้ที่บำเพ็ญประโยชน์ต่อผู้อื่นโดยไม่หวังไม่รอผลตอบแทนแม้แต่เพียงคำขอบคุณ

บ้านของฉันอยู่ในซอยลึกเข้าซอยไปประมาณห้าร้อยเมตร ไม่มีรถประจำทางผ่าน เย็นวันหนึ่งฉันกับน้องสาวเดินเข้าซอยกลับบ้าน ฝนเกิดตกลงมาอย่างหนัก และบริเวณนั้นก็ไม่มีที่หลบฝน เราจึงเอากระเป๋านักเรียนยกขึ้นบังศีรษะไว้ไม่ให้ศีรษะเปียกฝน ขณะนั้นมีรถยนต์คันหนึ่งวิ่งสวนทางมาแล้วหยุดข้างหน้าเราสองคน ผู้หญิงในรถที่ไม่เคยรู้จักกันมาก่อนส่งรถคันหนึ่งให้เรา เธอบอกกับเราว่าให้เอาไปใช้เลยไม่ต้องคืนเพื่อจะได้ไม่เปียกฝนเป็นหวัด แล้วรถคันนั้นก็ขับออกไปโดยที่เรายังไม่ทันกล่าวขอบคุณผู้หญิงคนนั้นเลย ฉันกับน้องสาวรู้สึกซาบซึ้งใจในความมีน้ำใจของท่านที่เห็นใจคนเดือดร้อนขาดแคลน และยังมีผู้ที่บำเพ็ญประโยชน์ต่อผู้อื่นโดยไม่หวังไม่รอผลตอบแทนแม้แต่เพียงคำขอบคุณ

ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง ตัวการ์ตูนและ รร หัน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๖ เรื่อง พระอภัยมณี ตอน สุดสาครเข้าเมืองกระเวก

คำชี้แจง อ่านออกเสียงข้อความต่อไปนี้ แล้วขีดเส้นใต้คำที่มีตัวการ์ตูนและคำที่มี รร จากนั้น
นำไปคัดด้วยลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัด

รางวัลวรรณกรรมไทย

เนื่องในปีนี้ รัฐบาลได้กำหนดให้เป็นปีรณรงค์วัฒนธรรมไทย หน่วยงานต่าง ๆ ทั้ง
ภาครัฐและภาคเอกชนต่างก็จัดงานสนองน โขบายนี้ คณะกรรมการพัฒนาหนังสือแห่งชาติ
ซึ่งได้จัดงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติเป็นประจำทุกปีเรื่อยมา ก็ตระหนักถึงความสำคัญของ
วรรณกรรมไทยอันเป็นงานหนึ่งของหมวดศิลปกรรม สาขาวัฒนธรรม จึงได้เน้นเรื่องภาษา
และวรรณกรรมเป็นพิเศษ

วรรณกรรม หมายถึง งานเขียนทุกประเภทที่ประพันธ์ในรูปแบบกวีนิพนธ์ร้อยกรอง
เช่น โคลง ฉันท์ กาพย์ กลอน และที่ประพันธ์ในรูปแบบร้อยแก้ว เช่น บทความ สารคดี
นวนิยาย เรื่องสั้น บทละคร บทภาพยนตร์ บทโทรทัศน์ ตลอดจนคอลัมน์ต่าง ๆ ใน
หนังสือพิมพ์

พิจารณาจากการคัดลายมือของนักเรียน

ใบงานที่ ๑๑ เรื่อง การใช้ภาษาพูดและภาษาเขียน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๔ เรื่อง ดวงแก้ววิเศษ

คำชี้แจง ชิดเส้นใต้คำที่เป็นภาษาพูดแล้วแก้ไขเป็นภาษาเขียนให้ถูกต้อง

๑. เธอจะกลับบ้านยังไ้

เธอจะกลับบ้านอย่างไร

๒. ฉันเตรียมกระเป๋าไปบเดียวเอง

ฉันเตรียมกระเป๋า ๑ ใบ

๓. เล้าทำอะไรไม่ค่อยเข้าทำ

เขาทำอะไรไม่ค่อยเหมาะสม

๔. ลูกหลานสมัยนี้ไม่ค่อยเคารพผู้ใหญ่

บุตรหลานในปัจจุบันไม่ค่อยเคารพผู้ใหญ่

๕. เขาหัวข้าวจนตาตาย

เขาหัวข้าวมาก

๖. น้องชอบกินก้วยเตี้ยว

น้องชอบรับประทานก้วยเตี้ยว

ใบงานที่ ๑๒ เรื่อง ประโยคนำรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๗ เรื่อง เล่นแบบไทย

คำชี้แจง ใช้คำที่กำหนดให้แต่งประโยคตามรูปแบบประโยคที่กำหนด

ประโยคบอกเล่า

เล่น ฉันและเพื่อน ๆ ชอบเล่นการละเล่นแบบไทย

สินค้า คุณยายพาหลาน ๆ เดินชมสินค้าหัตถกรรมพื้นบ้านในงานประจำปี

ประโยคปฏิเสธ

เวที เขาไม่ได้ขึ้นไปแสดงการละเล่นแบบไทยบนเวที

สนุก ฉันรู้สึกไม่สนุกเมื่อเล่นกับเพื่อนที่เกร

ประโยคคำถาม

เผยแพร่ เธอจะเผยแพร่วัฒนธรรมได้อย่างไร

พิธีกร คุณครูเป็นพิธีกรในงานนี้ใช่ไหม

ประโยคคำสั่ง

หลาน อย่าให้หลาน ๆ รับของจากคนแปลกหน้า

หัวหน้า ห้ามเดินแข่งคนที่เดินหัวหน้า

ประโยคแสดงความต้องการ

เชิญชวน ฉันต้องการเชิญชวนทุกคนให้ร่วมกันอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย

หัตถกรรม คุณยายอยากเดินชมงานหัตถกรรมพื้นบ้านที่นำมาวางขาย

ประโยคขอเรื่อง

การแสดง กรุณาเปิดเครื่องมือสื่อสารทุกครั้งขณะชมการแสดง

ปรบมือ โปรดปรบมือเมื่อชอบการแสดง

ใบความรู้ เรื่อง คำนวนภาษา

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๑ เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน ทรพิฆาตรพ

ใบความรู้เรื่อง คำนวนภาษา

คำนวนภาษา คือ ถ้อยคำที่มีความหมายลึกซึ้งกินใจ มุ่งสั่งสอนในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง มีความหมายไม่ตรงตามตัวหรือมีความหมายอื่นแฝงอยู่ คำนวนเป็นมรดกทางภาษาและเป็นวัฒนธรรมที่มีคุณค่า ซึ่งสั่งสมและสืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน ทำให้รู้ถึงความเชื่อของคนไทย ในอดีต เราสามารถนำมาเป็นแนวทางปฏิบัติตนในชีวิตประจำวันได้ ตัวอย่างสำนวนไทย เช่น

ปลาหมอตายเพราะปาก	หมายถึง	พูดอะไรโดยไม่ระวังปากอาจนำความเดือดร้อนมาให้
หน้าอเป็นม้าหมากรุก	หมายถึง	หน้าอไม่พอใจ
ข้าวแดงแกงร้อน	หมายถึง	บุญคุณ
ขมื่นกับปูน	หมายถึง	ไม่ถูกกัน
จิงก็รำง่าก็แรง	หมายถึง	ร้ายพอ ๆ กัน

ใบงานที่ ๑๓ เรื่อง จำนวนชนวนู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๑ เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน ทรพิฆาตรพ

คำชี้แจง ๑. รูปภาพแล้วเขียนจำนวนให้สอดคล้องกับภาพ พร้อมเขียนความหมายของจำนวนดังกล่าวให้ชัดเจน



จำนวน กึ่งก่าได้ทอง
หมายถึง ผู้ที่ได้ศีแล้วล้มตัว เหนือหม หรือหญิงผยอง

จำนวน มือไม่พาย เอาเท้าราน้ำ
หมายถึง ไม่ช่วยทำงานแล้วยังกีดขวาง ทำให้งานไม่ก้าวหน้า



จำนวน งมเข็มในมหาสมุทร
หมายถึง ค้นหาสิ่งที่ยากจะหาได้ หรือทำกิจที่สำเร็จได้ยาก

จำนวน เหยียบเรือสองแคม
หมายถึง ไม่แสดงให้เห็นเด็ดขาดว่าเข้าด้วยฝ่ายใด



จำนวน จับแพะชนแกะ
หมายถึง ทำอะไรอย่างขอไปที

จำนวน สอนจระเข้ให้ว่ายน้ำ
หมายถึง สอนคนที่มีสันดานไม่ดีอยู่แล้วให้เก่งกล้าขึ้น หรือสอนสิ่งที่เขารู้อยู่แล้วหรือถนัดอยู่แล้ว



ใบงานที่ ๑๔ เรื่อง รู้จำนวน รู้ความหมาย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๑ เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน ทรมานพาลี

คำชี้แจง ๑. ต่อส่วนต่อไปนีให้สมบูรณ์ พร้อมทั้งบอกความหมายให้ถูกต้อง

๑. ดินพอก หางหมู
 หมายถึง การงานหรือธุระใด ๆ ที่ปล่อยให้ค้างค้ำ ก็จะเพิ่มพูนขึ้นเรื่อย ๆ จนทำให้ลำบากหรือเดือดร้อน
๒. ปากว่า ตายีบ
 หมายถึง พูดว่าไม่ดี แต่กลับสนับสนุนหรือทำสิ่งที่ไม่ดีนั้น
๓. นอนหลับ ไม่รู้ นอนคู่ไม่เห็น
 หมายถึง ไม่รู้ไม่เห็นสิ่งที่เกิดขึ้น
๔. ขกขอ ปอนั้น
 หมายถึง แกลิ่งพูดยกย่องเกินความจริง
๕. ราไม่ดี โทษปีโทษกลอง
 หมายถึง ทำไม่ดีหรือทำผิด แต่ไม่รับผิดชอบโทษคนอื่น
๖. น้ำใส ใจจริง
 หมายถึง ความรู้สึกที่แท้จริง

๒. นำสำนวนที่กำหนดให้เติมลงในแต่ละประโยคให้ถูกต้อง

ยิ้มแย้มแจ่มใส	กระจัดกระจาย	มิตรจิตมิตรใจ
คลุกคลีตีโมง	งอมืองอตีน	น่าเกลียดน่าชัง
กระวีกระวาด	คอขาดบาดตาย	น้ำพักน้ำแรง
	ยื่นหูยื่นแมว	

- ๑) เพื่อนที่รักกันต้องแสดง มิตรจิตมิตรใจ ต่อกัน
- ๒) สุนัขหน้าตา ยิ้มแย้มแจ่มใส เมื่อเห็นคุณแม่หัวตุ๊กตาตัวโตเข้ามาในบ้าน
- ๓) เรื่องเช่นนี้เป็นเรื่อง คอขาดบาดตาย ร้ายแรง ต้องแจ้งความกับตำรวจ
- ๔) เงินที่เราใช้กันทุกวันนี้ ได้มาจาก น้ำพักน้ำแรง ของคุณพ่อคุณแม่
- ๕) ฉันไม่ยอมให้เธอเอาเปรียบฉันหรอก ต้อง ยื่นหูยื่นแมว กันสิ
- ๖) เขาและน้องทิ้งของเล่น กระจัดกระจาย ไม่เก็บเข้าที่
- ๗) ไม่มีใครขากจนหรอก ถ้าไม่เป็นคน งอมืองอตีน
- ๘) พี่น้องสองคนนี้รักกันจริง เล่นหัว คลุกคลีตีโมง กันทั้งวัน
- ๙) ผู้ใหญ่มักพูดถึงเด็กที่หน้าตาน่ารักในทางตรงกันข้ามว่าเด็กคนนี้นหน้าตา น่าเกลียดน่าชัง
- ๑๐) ทุกเช้า วาไรจะ กระวีกระวาด ลุกจากที่นอน ไปช่วยแม่ทำงานในครัว

ใบงานที่ ๑๕ เรื่อง ตำรวจคำบอกจำนวนและลักษณะนาม

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๒ เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน ทรพิฆาตทราพา

คำชี้แจง ให้แต่ละกลุ่มสำรวจ โรงเรียน แล้วบันทึกสิ่งที่สำรวจได้ลงในแบบบันทึกต่อไปนี้

แบบสำรวจคำบอกจำนวนและลักษณะนาม

ประเภท		สิ่งที่สำรวจ	คำบอกจำนวน	ลักษณะนาม
วัตถุ	๑			
	๒			
	๓			
	๔			
	๕			
	๖	พิจารณาจากการเขียนของนักเรียน		
	๗			
	๘			
	๙			
	๑๐			
พืช	๑			
	๒			
	๓			
	๔			
	๕			
	๖			
	๗			
	๘			
	๙			
	๑๐			
สัตว์	๑			
	๒			
	๓			

ประเภท		สิ่งที่สำรวจ	ค่าบอกจำนวน	ลักษณะนาม
	๙			
	๙			
	๖			
	๘			
	๗			
	๙			
	๑๐			

ใบงานที่ ๑๖ เรื่อง อ่านเรื่องได้ความ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๓ เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน ทรมานทศพร

คำชี้แจง ๑. อ่านเรื่องที่กำหนดให้ แล้วตั้งคำถาม-ตอบคำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่องหรือเขียนเป็นแผนภาพ

ความคิด

๒. นำข้อความจากข้อ ๑ มาเรียงเป็นใจความสำคัญให้ถูกต้องครบถ้วน

ความงงตามหลังเปลี่ยนร่าง

รูปร่างของผีเสื้อในช่วงแรกของชีวิต มีลักษณะเป็นตัวเกลี้ยง มีขนเพียง ๒ เส้นที่หัว และอีก ๒ เส้นที่ก้น มีปากและกรามคอยกัดกินใบไม้ใบหญ้า มันจะกัดกินใบไม้ตลอดเวลา กินไปจืดไปจนตัวโตขึ้นอย่างรวดเร็ว ขณะเดียวกันมันจะกัดกินอาหารไว้ในตัว เพื่อใช้ในระหว่างที่มันเป็นตัวดักแด้ เมื่อหนอนผีเสื้อเริ่มเปลี่ยนตัวเองกลายเป็นตัวดักแด้ มันก็จะเริ่มทำเปลือกหุ้มแขนงอยู่ใต้กิ่งไม้ จากนั้นตัวหนอนจะค่อย ๆ เปลี่ยนรูปร่าง ปีกเล็ก ๆ ก็จะค่อย ๆ งอกออกมา ปากซึ่งมีกรามสำหรับกัดเคี้ยวจะเปลี่ยนแปลงเป็นวงเล็กสำหรับดูดน้ำหวาน ม้วนขดกลมอยู่ใต้กิ่ง เมื่อต้องการดูดน้ำหวานจากเกสรดอกไม้ มันก็จะคลี่วงออกมาให้เหยียดตรงยื่นเข้าไปดูดน้ำหวานได้สะดวก เมื่อเจริญเติบโตเต็มที่ แมลงผีเสื้อจะค่อย ๆ คั่นตัวเอง ทำให้ดักแด้ปริขาด แล้วจึงออกจากดักแด้กลายเป็นผีเสื้อที่งงตาม...

เจ้าผีเสื้อตัวน้อย นอกจากจะช่วยแต่งแต้มสีสัน ความมีชีวิตชีวาให้แก่ธรรมชาติแล้ว ยังช่วยผสมเกสรดอกไม้ ทำให้เกิดพืชพันธุ์ใหม่ ๆ มาประดับโลกของเราให้สวยงามอีกด้วย

แนวคำถาม	คำตอบ
๑. ใคร	ผีเสื้อ
๒. ทำอะไร	เปลี่ยนแปลงตัวเองตามวงจรชีวิต
๓. ที่ไหน	บนกิ่งไม้
๔. เมื่อไร	-
๕. อย่างไร	โดยช่วงแรกของชีวิตจะเป็นตัวเกลี้ยง มีขนเพียง ๒ เส้นที่หัว และอีก ๒ เส้นที่ก้น แล้วจะค่อย ๆ เจริญเติบโตกลายเป็นดักแด้ และแขนงตัวใต้กิ่งไม้ เมื่อเจริญเต็มที่ก็จะค่อย ๆ คั่นตัวออกมาเป็นผีเสื้อแสนสวย
สรุปใจความสำคัญได้ ดังนี้	ผีเสื้อมีวงจรชีวิตดังนี้ ช่วงแรกของชีวิตผีเสื้อจะเป็นตัวเกลี้ยง โดยมีลักษณะมีขน ๒ เส้นที่หัว และอีก ๒ ข้างที่ก้น แล้วตัวเกลี้ยงก็จะเจริญเติบโต กลายเป็นดักแด้ และแขนงตัวเองไว้ใต้กิ่งไม้ เมื่อเจริญเติบโตเต็มที่ก็จะค่อย ๆ คั่นตัวออกมากลายเป็นผีเสื้อแสนสวยต่อไป

ใบงานที่ ๑๗ เรื่อง คำพ้องชวนคัน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๖ เรื่อง रामเกียรติ์ ตอน ทรมพิฆาทรพา

คำชี้แจง ๑. หากคำพ้องรูปจากพจนานุกรม เขียนคำอ่าน และบอกความหมาย

คำพ้องรูป	คำอ่าน	ความหมาย
๑. พยาธิ	พะ-ยา-ค	ชื่อสัตว์ชนิดหนึ่ง
	พะ-ยา-ที	ความเจ็บไข้
๒. ปีกเป่า	ปีก-เป่า	ชื่อว้าวชนิดหนึ่ง
	ปีก-กะ-เป่า	ชื่อปลาทะเลชนิดหนึ่ง
๓. ปริก	ปริก	เงิน
	ปะ-หริก	หัก, ฟัง
๔. แหน	แหน	ชื่อไม้น้ำชนิดหนึ่ง
	แหน	หวง, เฝ้า, ระวัง

๒. หากคำพ้องเสียงจากพจนานุกรมให้ได้มากที่สุด พร้อมบอกความหมาย

คำพ้องเสียง	ความหมาย
๑. ทลาย	แตก, ทลาย
ทะลาย	พวงผลไม้
๒. เน่า	เสียดและมึนลื่นเหม็น
เหน่า	รุ่นหนุ่ม รุ่นสาว
๓. บาดร	ภาชนะรับอาหารของนักบวช
บาด	ทำให้เกิดแผลด้วยของมีคม
บาท	เท่า; ชื่อมาตราเงิน; ส่วนหนึ่งของบทแห่งคำประพันธ์
๔. ผึ่ง	แมลงมีปีกพวกหนึ่ง
ฟึ่ง	อาศัย, พักพิง
๕. พรรณ	สีของผิว, ชนิด
พันธุ์	ผูก, มัด, ตรึง
พันธุ์	ญาติพี่น้อง, เทือกเถา

๓. หาคำพ้องความหมายจากคำที่กำหนดให้ได้มากที่สุด

คำ	คำพ้องความหมาย
๑. ตาย	พิราลัย มรณภาพ อาสัญ มลาย ม้วย สวรรคต
๒. เทวดา	เทพ เทพยดา เทว เทวบุตร อมร เทพดา
๓. นางฟ้า	อัปสร เทวี เทวธิดา เทพี เทพธิดา อัจฉรา
๔. ดอกไม้	โกศุม นุชบา มาลี ศกา นุหระ นุชบง
๕. ผู้หญิง	ลดนา สตรี อิตถี อังคณา รมณี
๖. แม่น้ำ	ชล วารี คงคา นที อุทก สินธุ อาโป

๒. แบบบันทึกและแบบประเมินต่าง ๆ

เครื่องมือประเมินสมรรถนะทางภาษาไทยและภาระงานของนักเรียน

โดยใช้มิติคุณภาพ (Rubrics)

ตัวอย่างแบบประเมินการอ่านออกเสียงร้อยแก้ว

เรื่อง _____	_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____
ชั้น _____	วันที่ _____	เดือน _____	พ.ศ. _____					ผลการประเมิน	
ร.ร.- ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน						รวมคะแนน (๒๐ คะแนน)	ผลการประเมิน	
	อ่านถูกต้องตามอักขรวิธี (๕ คะแนน)	เว้นวรรคตอนถูกต้องตามจังหวะ (๕ คะแนน)	อ่านได้คล่องแคล่วไม่ติดขัด (๕ คะแนน)	ใช้น้ำเสียงได้เหมาะสมกับเรื่อง (๓ คะแนน)	ตั้งใจในการอ่าน (๒ คะแนน)	ผ่าน		ไม่ผ่าน	
๑									
๒									
๓									
๔									
๕									
๖									
๗									
๘									
๙									
๑๐									

เกณฑ์การประเมิน

ได้คะแนนร้อยละ ๖๐ ขึ้นไปถือว่าผ่าน หรืออาจใช้เกณฑ์เป็นระดับคุณภาพ ๔, ๓, ๒, ๑ ดังนี้

ระดับ ๔ ดีมาก คะแนน ๑๖-๒๐ คะแนน

ระดับ ๓ ดี คะแนน ๑๒-๑๕ คะแนน

ระดับ ๒ พอใช้ คะแนน ๘-๑๑ คะแนน

ระดับ ๑ ควรปรับปรุง คะแนน ๐-๗ คะแนน

ตัวอย่างแบบประเมินการอ่านออกเสียงร้อยกรอง

เรื่อง _____
 ชั้น _____ วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

ที่- ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน						รวมคะแนน (๓๐ คะแนน)	ผลการประเมิน	
	อ่านถูกต้องตามต้นบทลักษณ์ (๖ คะแนน)	เว้นวรรคตอนถูกต้องตามจังหวะบทร้อยกรอง (๖ คะแนน)	ใช้น้ำเสียงได้เหมาะสมกับเนื้อความ (๖ คะแนน)	อ่านถูกต้องชัดเจน (๖ คะแนน)	อ่านได้คล่องแคล่ว (๖ คะแนน)	ผ่าน		ไม่ผ่าน	
๑									
๒									
๓									
๔									
๕									
๖									
๗									
๘									
๙									
๑๐									

เกณฑ์การประเมิน

ได้คะแนนร้อยละ ๖๐ ขึ้นไปถือว่าผ่าน หรืออาจใช้เกณฑ์เป็นระดับคุณภาพ ๔, ๓, ๒, ๑ ดังนี้

ระดับ ๔	ดีมาก	คะแนน ๒๓-๓๐ คะแนน
ระดับ ๓	ดี	คะแนน ๑๖-๒๒ คะแนน
ระดับ ๒	พอใช้	คะแนน ๙-๑๕ คะแนน
ระดับ ๑	ควรปรับปรุง	คะแนน ๐-๘ คะแนน

ตัวอย่างแบบประเมินการทอ้งจำบพร้อยกรอง

เรื่อง _____
 ช้ _____ วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

ร.ด.	ชอ-สกุล	รายการประเมิน						รวมคะแนน (๓๐ คะแนน)	ผลการประเมิน	
		อ่านออกเสียงชัดเจนถูกต้องตามอักขรวิธี (๕ คะแนน)	ท่องได้ถูกต้องตามต้นทลัษณ (๕ คะแนน)	เว้นวรรคตอนถูกต้องตามจังหวะ (๕ คะแนน)	ใช้น้ำเสียงได้เหมาะสมกับเนื้อความ (๕ คะแนน)	ท่องจำได้ครบถ้วน (๕ คะแนน)	ท่องได้คล่องแคล่วชัดเจน ไม่ติดขัด (๕ คะแนน)		ผ่าน	ไม่ผ่าน
๑										
๒										
๑										
ค										
ค										
๖										
๖										
น										
๓										
๑๐										

เกณฑ์การประเมิน

ได้คะแนนร้อยละ ๖๐ ขึ้นไปถือว่าผ่าน หรืออาจใช้เกณฑ์เป็นระดับคุณภาพ ๔, ๓, ๒, ๑ ดังนี้

- ระดับ ๔ ดีมาก คะแนน ๒๓-๓๐ คะแนน
- ระดับ ๓ ดี คะแนน ๑๖-๒๒ คะแนน
- ระดับ ๒ พอใช้ คะแนน ๕-๑๕ คะแนน
- ระดับ ๑ ควรปรับปรุง คะแนน ๐-๔ คะแนน

ตัวอย่างแบบประเมินการอ่านสรุปความ (จับใจความ วิเคราะห์ ตีความ)

เรื่อง _____
 ชั้น _____ วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

ที่- ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน							รวมคะแนน (๓๐ คะแนน)	ผลการประเมิน	
	ความสามารถในการวิเคราะห์แยกแยะเรื่อง (๕ คะแนน)	จับประเด็นสำคัญของเรื่อง (๕ คะแนน)	แสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล (๕ คะแนน)	การเรียงลำดับเหตุการณ์/เนื้อเรื่อง (๕ คะแนน)	ความถูกต้องของเนื้อหา (๕ คะแนน)	การใช้ภาษาถูกต้อง (๕ คะแนน)	ผ่าน		ไม่ผ่าน	
๑										
๒										
๓										
๔										
๕										
๖										
๗										
๘										
๙										
๑๐										

เกณฑ์การประเมิน

ได้คะแนนร้อยละ ๖๐ ขึ้นไปถือว่าผ่าน หรืออาจใช้เกณฑ์เป็นระดับคุณภาพ ๔, ๓, ๒, ๑ ดังนี้

ระดับ ๔	ดีมาก	คะแนน ๒๓-๓๐ คะแนน
ระดับ ๓	ดี	คะแนน ๑๖-๒๒ คะแนน
ระดับ ๒	พอใช้	คะแนน ๕-๑๕ คะแนน
ระดับ ๑	ควรปรับปรุง	คะแนน ๐-๔ คะแนน

ตัวอย่างแบบประเมินการพูดในโอกาสต่าง ๆ

เรื่อง _____
 ชั้น _____ วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน						รวมคะแนน (๓๐ คะแนน)	ผลการประเมิน	
		พูดเสียงดัง พังชัด (๕ คะแนน)	พูดทักทายและแนะนำตนเอง (๕ คะแนน)	นำเสนอเรื่องน่าสนใจ (๕ คะแนน)	ใช้คำพูดได้เหมาะสมกับเรื่อง (๕ คะแนน)	สามารถตั้งใจ ให้ผู้ฟังคล้อยตาม (๕ คะแนน)	แสดงท่าทางและน้ำเสียงประกอบการพูดได้อย่างเหมาะสมกับเรื่อง (๕ คะแนน)		ผ่าน	ไม่ผ่าน
๑										
๒										
๓										
๔										
๕										
๖										
๗										
๘										
๙										
๑๐										

เกณฑ์การประเมิน

ได้คะแนนร้อยละ ๖๐ ขึ้นไปถือว่าผ่าน หรืออาจใช้เกณฑ์เป็นระดับคุณภาพ ๔, ๓, ๒, ๑ ดังนี้

ระดับ ๔	ดีมาก	คะแนน ๒๓-๓๐ คะแนน
ระดับ ๓	ดี	คะแนน ๑๖-๒๒ คะแนน
ระดับ ๒	พอใช้	คะแนน ๙-๑๕ คะแนน
ระดับ ๑	ควรปรับปรุง	คะแนน ๐-๘ คะแนน

ตัวอย่างแบบประเมินการพูดเล่าเรื่อง (เล่าเหตุการณ์ เล่านิทาน)

เรื่อง _____
 ชั้น _____ วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

ร.ร.- ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน							รวมคะแนน (๓๐ คะแนน)	ผลการประเมิน	
	พูดเสียงดัง พังชัด (๕ คะแนน)	นำเสนอเรื่องน่าสนใจ (๕ คะแนน)	ลำดับใจความเหมาะสม (๕ คะแนน)	ใช้คำได้เหมาะสมกับเรื่อง (๕ คะแนน)	แสดงท่าทางและน้ำเสียงประกอบการพูดได้อย่างเหมาะสมกับเรื่อง (๕ คะแนน)	สามารถตั้งใจให้ผู้ฟังคล้อยตามได้ (๕ คะแนน)	ผ่าน		ไม่ผ่าน	
๑										
๒										
๓										
๔										
๕										
๖										
๗										
๘										
๙										
๑๐										

เกณฑ์การประเมิน

ได้คะแนนร้อยละ ๖๐ ขึ้นไปถือว่าผ่าน หรืออาจใช้เกณฑ์เป็นระดับคุณภาพ ๔, ๓, ๒, ๑ ดังนี้

ระดับ ๔	ดีมาก	คะแนน ๒๓-๓๐ คะแนน
ระดับ ๓	ดี	คะแนน ๑๖-๒๒ คะแนน
ระดับ ๒	พอใช้	คะแนน ๙-๑๕ คะแนน
ระดับ ๑	ควรปรับปรุง	คะแนน ๐-๘ คะแนน

ตัวอย่างแบบประเมินการพูดแสดงความคิดเห็น

เรื่อง _____
 ชั้น _____ วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

ระดับ	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน							ผลการประเมิน	
		พูดตรงตามวัตถุประสงค์ (๕ คะแนน)	พูดอย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์ (๕ คะแนน)	ถ้าเป็นเรื่องและความคิดเห็นได้อย่างต่อเนื่อง (๕ คะแนน)	พูดเสียงดังชัดเจน น้ำเสียงนุ่มนวล (๕ คะแนน)	ใช้ภาษาสุภาพ (๕ คะแนน)	การเกริ่นเรื่อง-สรุปเรื่อง (๕ คะแนน)	รวมคะแนน (๓๐ คะแนน)	ผ่าน	ไม่ผ่าน
๑										
๒										
๓										
๔										
๕										
๖										
๗										
๘										
๙										
๑๐										

เกณฑ์การประเมิน

ได้คะแนนร้อยละ ๖๐ ขึ้นไปถือว่าผ่าน หรืออาจใช้เกณฑ์เป็นระดับคุณภาพ ๔, ๓, ๒, ๑ ดังนี้

ระดับ ๔	ดีมาก	คะแนน ๒๓-๓๐ คะแนน
ระดับ ๓	ดี	คะแนน ๑๖-๒๒ คะแนน
ระดับ ๒	พอใช้	คะแนน ๕-๑๕ คะแนน
ระดับ ๑	ควรปรับปรุง	คะแนน ๐-๔ คะแนน

ตัวอย่างแบบประเมินการฟังและการดู

เรื่อง _____
 ชั้น _____ วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน							ผลการประเมิน	
		กระตือรือร้นที่จะฟังหรือดู (๕ คะแนน)	ตั้งใจในการฟังหรือดู (๕ คะแนน)	แสดงความพอใจในเรื่องที่ฟังหรือดู (๕ คะแนน)	ถาม-ตอบเรื่องที่ฟังหรือดู (๕ คะแนน)	ให้ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังหรือดู (๕ คะแนน)	จดบันทึกเรื่องที่ฟังหรือดู (๕ คะแนน)	รวมคะแนน (๓๐ คะแนน)	ผ่าน	ไม่ผ่าน
๑										
๒										
๓										
๔										
๕										
๖										
๗										
๘										
๙										
๑๐										

เกณฑ์การประเมิน

ได้คะแนนร้อยละ ๖๐ ขึ้นไปถือว่าผ่าน หรืออาจใช้เกณฑ์เป็นระดับคุณภาพ ๔, ๓, ๒, ๑ ดังนี้

ระดับ ๔	ดีมาก	คะแนน ๒๓-๓๐	คะแนน
ระดับ ๓	ดี	คะแนน ๑๖-๒๒	คะแนน
ระดับ ๒	พอใช้	คะแนน ๙-๑๕	คะแนน
ระดับ ๑	ควรปรับปรุง	คะแนน ๐-๘	คะแนน

ตัวอย่างแบบประเมินการเขียน

เรื่อง _____
 ชั้น _____ วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน						รวมคะแนน (๓๐ คะแนน)	ผลการประเมิน	
		การเตรียมเรื่อง (๕ คะแนน)	ความถูกต้องของเนื้อหาสาระ (๕ คะแนน)	การลำดับความคิด/การวางโครงเรื่อง (๕ คะแนน)	การใช้สำนวนภาษา (๕ คะแนน)	ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (๕ คะแนน)	ความสะอาดเรียบร้อย (๕ คะแนน)		ผ่าน	ไม่ผ่าน
๑										
๒										
๓										
๔										
๕										
๖										
๗										
๘										
๙										
๑๐										

เกณฑ์การประเมิน

ได้คะแนนร้อยละ ๖๐ ขึ้นไปถือว่าผ่าน หรืออาจใช้เกณฑ์เป็นระดับคุณภาพ ๔, ๓, ๒, ๑ ดังนี้

ระดับ ๔	ดีมาก	คะแนน ๒๓-๓๐	คะแนน
ระดับ ๓	ดี	คะแนน ๑๖-๒๒	คะแนน
ระดับ ๒	พอใช้	คะแนน ๙-๑๕	คะแนน
ระดับ ๑	ควรปรับปรุง	คะแนน ๐-๘	คะแนน

ตัวอย่างแบบประเมินการเขียนเรียงความ

เรื่อง _____
 ชั้น _____ วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

ช.บ.	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน							ผลการประเมิน	
		เขียนถูกต้องตามรูปแบบ (๕ คะแนน)	ลำดับเหตุการณ์ ความคิดได้ต่อเนื่อง (๕ คะแนน)	เนื้อหาที่มีประโยชน์ (๕ คะแนน)	ใช้สำนวนภาษาถูกต้อง (๕ คะแนน)	มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (๕ คะแนน)	ความสะอาดเรียบร้อย (๕ คะแนน)	รวมคะแนน (๓๐ คะแนน)	ผ่าน	ไม่ผ่าน
๑										
๒										
๓										
๔										
๕										
๖										
๗										
๘										
๙										
๑๐										

เกณฑ์การประเมิน

ได้คะแนนร้อยละ ๖๐ ขึ้นไปถือว่าผ่าน หรืออาจใช้เกณฑ์เป็นระดับคุณภาพ ๔, ๓, ๒, ๑ ดังนี้

ระดับ ๔	ดีมาก	คะแนน ๒๓-๓๐	คะแนน
ระดับ ๓	ดี	คะแนน ๑๖-๒๒	คะแนน
ระดับ ๒	พอใช้	คะแนน ๙-๑๕	คะแนน
ระดับ ๑	ควรปรับปรุง	คะแนน ๐-๘	คะแนน

ตัวอย่างแบบประเมินการเขียนจดหมาย

เรื่อง _____
 ชั้น _____ วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

ร.ด.- ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน						รวมคะแนน (๓๐ คะแนน)	ผลการประเมิน	
	รูปแบบของจดหมาย (๖ คะแนน)	จัดลำดับเนื้อเรื่อง (๖ คะแนน)	การใช้คำขึ้นต้น-คำลงท้าย (๖ คะแนน)	การใช้ภาษา (๖ คะแนน)	ความสะอาดเรียบร้อย (๖ คะแนน)	ผ่าน		ไม่ผ่าน	
๑									
๒									
๓									
๔									
๕									
๖									
๗									
๘									
๙									
๑๐									

เกณฑ์การประเมิน

ได้คะแนนร้อยละ ๖๐ ขึ้นไปถือว่าผ่าน หรืออาจใช้เกณฑ์เป็นระดับคุณภาพ ๔, ๓, ๒, ๑ ดังนี้

ระดับ ๔	ดีมาก	คะแนน ๒๓-๓๐ คะแนน
ระดับ ๓	ดี	คะแนน ๑๖-๒๒ คะแนน
ระดับ ๒	พอใช้	คะแนน ๕-๑๕ คะแนน
ระดับ ๑	ควรปรับปรุง	คะแนน ๐-๔ คะแนน

ตัวอย่างแบบประเมินการคัดลายมือ

เรื่อง _____
 ชั้น _____ วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน						รวมคะแนน (๓๐ คะแนน)	ผลการประเมิน	
		ท่าทางในการเขียน (๕ คะแนน)	วางตำแหน่งสระและเครื่องหมายถูกต้อง (๕ คะแนน)	ตัวอักษร มีรูปแบบเดียวกัน (๕ คะแนน)	การเว้นช่องไฟเท่ากัน (๕ คะแนน)	การเว้นวรรคตอนถูกต้อง (๕ คะแนน)	ความเรียบร้อยสวยงาม (๕ คะแนน)		ผ่าน	ไม่ผ่าน
๑										
๒										
๓										
๔										
๕										
๖										
๗										
๘										
๙										
๑๐										

เกณฑ์การประเมิน

ได้คะแนนร้อยละ ๖๐ ขึ้นไปถือว่าผ่าน หรืออาจใช้เกณฑ์เป็นระดับคุณภาพ ๔, ๓, ๒, ๑ ดังนี้

ระดับ ๔	ดีมาก	คะแนน ๒๓-๓๐	คะแนน
ระดับ ๓	ดี	คะแนน ๑๖-๒๒	คะแนน
ระดับ ๒	พอใช้	คะแนน ๕-๑๕	คะแนน
ระดับ ๑	ควรปรับปรุง	คะแนน ๐-๔	คะแนน

ตัวอย่างแบบประเมินการเขียนบันทึก

เรื่อง _____
 ชั้น _____ วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

ช.ด- ชอ-สกุล	รายการประเมิน				รวมคะแนน (๒๐ คะแนน)	ผลการประเมิน	
	ความถูกต้องตามรูปแบบ (๕ คะแนน)	การลำดับเนื้อความหรือเรื่องราว (๕ คะแนน)	การใช้สำนวนภาษา (๕ คะแนน)	ความสะอาดเรียบร้อย (๕ คะแนน)		ผ่าน	ไม่ผ่าน
๑							
๒							
๓							
๔							
๕							
๖							
๗							
๘							
๙							
๑๐							

เกณฑ์การประเมิน

ได้คะแนนร้อยละ ๖๐ ขึ้นไปถือว่าผ่าน หรืออาจใช้เกณฑ์เป็นระดับคุณภาพ ๔, ๓, ๒, ๑ ดังนี้

ระดับ ๔	ดีมาก	คะแนน ๑๖-๒๐ คะแนน
ระดับ ๓	ดี	คะแนน ๑๒-๑๕ คะแนน
ระดับ ๒	พอใช้	คะแนน ๘-๑๑ คะแนน
ระดับ ๑	ควรปรับปรุง	คะแนน ๐-๗ คะแนน

ตัวอย่างแบบประเมินการเขียนรายงาน

เรื่อง _____
 ชั้น _____ วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

ที่.	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน						รวมคะแนน (๓๐ คะแนน)	ผลการประเมิน	
		รูปแบบรายงาน (๕ คะแนน)	เนื้อหาสาระ (๕ คะแนน)	แหล่งอ้างอิง (๕ คะแนน)	การนำเสนอเรื่องตามลำดับเนื้อเรื่อง (๕ คะแนน)	การใช้ภาษาสละสลวย ถูกต้อง (๕ คะแนน)	รูปแบบครบถ้วน สะอาดสวยงาม (๕ คะแนน)		ผ่าน	ไม่ผ่าน
๑										
๒										
๓										
๔										
๕										
๖										
๗										
๘										
๙										
๑๐										

เกณฑ์การประเมิน

ได้คะแนนร้อยละ ๖๐ ขึ้นไปถือว่าผ่าน หรืออาจใช้เกณฑ์เป็นระดับคุณภาพ ๔, ๓, ๒, ๑ ดังนี้

ระดับ ๔	ดีมาก	คะแนน ๒๓-๓๐	คะแนน
ระดับ ๓	ดี	คะแนน ๑๖-๒๒	คะแนน
ระดับ ๒	พอใช้	คะแนน ๙-๑๕	คะแนน
ระดับ ๑	ควรปรับปรุง	คะแนน ๐-๘	คะแนน

ตัวอย่างแบบประเมินการเขียนย่อความ

เรื่อง _____
 ชั้น _____ วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

ช.บ.	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน				รวมคะแนน (๒๐ คะแนน)	ผลการประเมิน	
		ความถูกต้องของเนื้อเรื่อง (๕ คะแนน)	ประเด็นสำคัญของเรื่อง (๕ คะแนน)	การใช้สำนวนภาษา (๕ คะแนน)	ความเป็นระเบียบเรียบร้อย (๕ คะแนน)		ผ่าน	ไม่ผ่าน
๑								
๒								
๓								
๔								
๕								
๖								
๗								
๘								
๙								
๑๐								

เกณฑ์การประเมิน

ได้คะแนนร้อยละ ๖๐ ขึ้นไปถือว่าผ่าน หรืออาจใช้เกณฑ์เป็นระดับคุณภาพ ๔, ๓, ๒, ๑ ดังนี้

ระดับ ๔	ดีมาก	คะแนน ๑๖-๒๐	คะแนน
ระดับ ๓	ดี	คะแนน ๑๒-๑๕	คะแนน
ระดับ ๒	พอใช้	คะแนน ๘-๑๑	คะแนน
ระดับ ๑	ควรปรับปรุง	คะแนน ๐-๗	คะแนน

ตัวอย่างแบบประเมินการกรอกแบบรายการ

เรื่อง _____
 ชั้น _____ วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน				รวมคะแนน (๒๐ คะแนน)	ผลการประเมิน	
		ความเป็นระเบียบเรียบร้อย (๕ คะแนน)	ความสะอาด (๕ คะแนน)	ความถูกต้อง (๕ คะแนน)	ความครบถ้วน (๕ คะแนน)		ผ่าน	ไม่ผ่าน
๑								
๒								
๓								
๔								
๕								
๖								
๗								
๘								
๙								
๑๐								

เกณฑ์การประเมิน

ได้คะแนนร้อยละ ๖๐ ขึ้นไปถือว่าผ่าน หรืออาจใช้เกณฑ์เป็นระดับคุณภาพ ๔, ๓, ๒, ๑ ดังนี้

ระดับ ๔ ดีมาก คะแนน ๑๖-๒๐ คะแนน

ระดับ ๓ ดี คะแนน ๑๒-๑๕ คะแนน

ระดับ ๒ พอใช้ คะแนน ๘-๑๑ คะแนน

ระดับ ๑ ควรปรับปรุง คะแนน ๐-๗ คะแนน

ตัวอย่างแบบประเมินการแต่งร้อยกรอง

เรื่อง _____
 ชั้น _____ วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

ช.ด- ช.อ-สกุล	รายการประเมิน					รวมคะแนน (๓๐ คะแนน)	ผลการประเมิน	
	ถูกต้องตามรูปแบบบทร้อยกรอง (๖ คะแนน)	การเลือกใช้ถ้อยคำ (๖ คะแนน)	เนื้อหาหรือความหมาย (๖ คะแนน)	ความไพเราะ (๖ คะแนน)	ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (๖ คะแนน)		ผ่าน	ไม่ผ่าน
๑								
๒								
๓								
๔								
๕								
๖								
๗								
๘								
๙								
๑๐								

เกณฑ์การประเมิน

ได้คะแนนร้อยละ ๖๐ ขึ้นไปถือว่าผ่าน หรืออาจใช้เกณฑ์เป็นระดับคุณภาพ ๔, ๓, ๒, ๑ ดังนี้

ระดับ ๔	ดีมาก	คะแนน ๒๓-๓๐	คะแนน
ระดับ ๓	ดี	คะแนน ๑๖-๒๒	คะแนน
ระดับ ๒	พอใช้	คะแนน ๕-๑๕	คะแนน
ระดับ ๑	ควรปรับปรุง	คะแนน ๐-๔	คะแนน

ตัวอย่างแบบประเมินการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง/แผนภาพความคิด

เรื่อง _____
 ชั้น _____ วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

ช.ด- ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน					รวมคะแนน (๓๐ คะแนน)	ผลการประเมิน	
	การกำหนดหัวข้อ (๖ คะแนน)	ประเด็นสำคัญของเรื่อง (๖ คะแนน)	การลำดับความคิด (๖ คะแนน)	การใช้สำนวนภาษา (๖ คะแนน)	ความเป็นระเบียบเรียบร้อย (๖ คะแนน)		ผ่าน	ไม่ผ่าน
๑								
๒								
๓								
๔								
๕								
๖								
๗								
๘								
๙								
๑๐								

เกณฑ์การประเมิน

ได้คะแนนร้อยละ ๖๐ ขึ้นไปถือว่าผ่าน หรืออาจใช้เกณฑ์เป็นระดับคุณภาพ ๔, ๓, ๒, ๑ ดังนี้

ระดับ ๔	ดีมาก	คะแนน ๒๓-๓๐	คะแนน
ระดับ ๓	ดี	คะแนน ๑๖-๒๒	คะแนน
ระดับ ๒	พอใช้	คะแนน ๕-๑๕	คะแนน
ระดับ ๑	ควรปรับปรุง	คะแนน ๐-๔	คะแนน

ตัวอย่างแบบสังเกตพฤติกรรมการอ่าน

เรื่อง _____
 ชั้น _____ วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

ช.ด. ข้อ-สกุล	รายการประเมิน									รวมคะแนน (๕๐ คะแนน)	ผลการประเมิน		
	จับหนังสือหรือบทอ่านได้ถูกต้อง (๕ คะแนน)	วางระยะห่างจากสายตาได้เหมาะสม (๕ คะแนน)	อ่านในที่ที่มีแสงสว่างเพียงพอ (๕ คะแนน)	อ่านในท่าที่สบาย ผ่อนคลาย ไม่เกร็ง (๕ คะแนน)	มีสมาธิในการอ่าน (๕ คะแนน)	อ่านคำถูกต้องตามอักขรวิธี (๕ คะแนน)	เว้นวรรคตอนถูกต้อง (๕ คะแนน)	อ่านคล่อง ไม่ตะกุกตะกัก (๕ คะแนน)				ผ่าน	ไม่ผ่าน
๑													
๒													
๓													
๔													
๕													
๖													
๗													
๘													
๙													
๑๐													
๑๑													
๑๒													
๑๓													
๑๔													
๑๕													

เกณฑ์การประเมิน

ได้คะแนนร้อยละ ๘๐ ขึ้นไปถือว่าผ่าน

ตัวอย่างแบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน

เรื่อง _____
 ชั้น _____ วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน							ผลการประเมิน	
		ทำทางในการนั่งถูกต้อง	จับดินสอ ปากกาถูกต้อง	วางสมุดถูกต้อง	วางแขนถูกต้อง	เขียนพยัญชนะ สระ ตัวสะกด ถูกต้อง	มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย	เสร็จทันตามกำหนดเวลา	ตั้งใจ มีความเพลิดเพลินในการเขียน	ผ่าน
๑										
๒										
๓										
๔										
๕										
๖										
๗										
๘										
๙										
๑๐										
๑๑										
๑๒										
๑๓										
๑๔										
๑๕										

เกณฑ์การประเมิน

การผ่านการประเมินต้องผ่านทุกรายการ

ตัวอย่างแบบประเมินมารยาทในการฟังและการดู

เรื่อง _____
 ชั้น _____ วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน								ผลการประเมิน	
		ตั้งใจฟัง มองผู้พูดอย่างสนใจ	ไม่ส่งเสียงดังรบกวนผู้อื่น	ไม่นำงานอื่นขึ้นมาทำ	ไม่พูดสอดแทรก	ซักถามในเวลาที่เหมาะสม	ขออนุญาตหรือเคารพผู้พูด	ปรับมือเมื่อขอใบใจ	ไม่แสดงกิริยาที่ไม่เหมาะสม	ผ่าน	ไม่ผ่าน
๑											
๒											
๓											
๔											
๕											
๖											
๗											
๘											
๙											
๑๐											
๑๑											
๑๒											
๑๓											
๑๔											
๑๕											

เกณฑ์การประเมิน

การผ่านการประเมินต้องผ่านทุกรายการ

ตัวอย่างแบบประเมินมารยาทในการพูด

เรื่อง _____
 ชั้น _____ วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

ร.ด.- ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน							ผลการประเมิน	
	มองผู้พูดอย่างสนใจ	พูดให้คนอื่นอย่างทั่วถึง	พูดด้วยถ้อยคำสุภาพ ชัดเจน	ใช้ท่าทางประกอบการพูด	พูดด้วยน้ำเสียงที่น่าฟัง เหมาะสม	ขออนุญาตซักถามอย่างสุภาพ	ไม่พูดจาดังหัวเราะผู้อื่น	ผ่าน	ไม่ผ่าน
๑									
๒									
๓									
๔									
๕									
๖									
๗									
๘									
๙									
๑๐									
๑๑									
๑๒									
๑๓									
๑๔									
๑๕									

เกณฑ์การประเมิน

การผ่านการประเมินต้องผ่านทุกรายการ

ตัวอย่างแบบประเมินมารยาทในการอ่านและนิสัยรักการอ่าน

เรื่อง _____
 ชั้น _____ วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

ร.ด.- ข้อ-สกุล	รายการประเมิน								รวมคะแนน (๕๐ คะแนน)	ผลการประเมิน	
	ไม่อ่านเสียงดังรบกวนผู้อื่น (๕ คะแนน)	ไม่เล่นขณะที่อ่าน (๕ คะแนน)	ตั้งใจอ่าน (๕ คะแนน)	ใช้เวลาว่างในการอ่านหนังสือ (๕ คะแนน)	เข้าร่วมกิจกรรมในการอ่าน (๕ คะแนน)	ยอมรับฟังคำแนะนำในการอ่าน (๕ คะแนน)	ปรับปรุงการอ่านตามคำแนะนำ (๕ คะแนน)	ใฝ่หาความรู้เกี่ยวกับการอ่าน (๕ คะแนน)		ผ่าน	ไม่ผ่าน
๑											
๒											
๓											
๔											
๕											
๖											
๗											
๘											
๙											
๑๐											
๑๑											
๑๒											
๑๓											
๑๔											
๑๕											

เกณฑ์การประเมิน

ได้คะแนนร้อยละ ๘๐ ขึ้นไปถือว่าผ่าน

ตัวอย่างแบบประเมินมารยาทในการเขียนและนิสัยรักการเขียน

เรื่อง _____
 ชั้น _____ วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

ร.ร.- ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน										ผลการประเมิน		
	เขียนให้อ่านง่าย สะอาด ไม่ขีดฆ่า (๕ คะแนน)	"ไม่ขีดเขียนในที่สาธารณะ (๕ คะแนน)	ใช้ภาษาเหมาะสมกับเวลา สถานที่ และบุคคล (๕ คะแนน)	"ไม่เขียนล้อเลียนผู้อื่นหรือทำให้ผู้อื่นเสียหาย (๕ คะแนน)	ตั้งใจเขียน (๕ คะแนน)	ใช้เวลาว่างในการเขียนหนังสือ (๕ คะแนน)	เข้าร่วมกิจกรรมในการเขียน (๕ คะแนน)	ยอมรับฟังคำแนะนำในการเขียน (๕ คะแนน)	ปรับปรุงการเขียนตามคำแนะนำ (๕ คะแนน)	ให้ความรู้เกี่ยวกับกาเขียน (๕ คะแนน)	รวมคะแนน (๕๐ คะแนน)	ผ่าน	ไม่ผ่าน
๑													
๒													
๓													
๔													
๕													
๖													
๗													
๘													
๙													
๑๐													
๑๑													
๑๒													
๑๓													
๑๔													
๑๕													

เกณฑ์การประเมิน

ได้คะแนนร้อยละ ๘๐ ขึ้นไปถือว่าผ่าน

ตัวอย่างแบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคล

ผลงาน/กิจกรรมที่ _____ เรื่อง _____

หน่วยการเรียนรู้ที่ _____

วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน								รวมคะแนน (๑๖ คะแนน)	ผลการประเมิน							
		ความสนใจในการทำงาน (๒ คะแนน)	การตอบคำถาม (๒ คะแนน)	การให้ความช่วยเหลือผู้อื่น (๒ คะแนน)	การแสดงความคิดเห็น (๒ คะแนน)	การรับฟังความคิดเห็น (๒ คะแนน)	การทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย (๒ คะแนน)	มุ่งมั่นทำงานให้สำเร็จ (๒ คะแนน)	พอใจกับความสำเร็จของงาน (๒ คะแนน)		ค	ง	ค	จ				
๑																		
๒																		
๓																		
๔																		
๕																		
๖																		
๗																		
๘																		
๙																		
๑๐																		

เกณฑ์การประเมิน

ระดับ ๔	ดีมาก	คะแนน ๑๓-๑๖ คะแนน
ระดับ ๓	ดี	คะแนน ๑๐-๑๒ คะแนน
ระดับ ๒	พอใช้	คะแนน ๖-๘ คะแนน
ระดับ ๑	ควรปรับปรุง	คะแนน ๐-๕ คะแนน

ตัวอย่างแบบประเมินผลงาน/กิจกรรมเป็นรายบุคคล

ผลงาน/กิจกรรมที่ _____ เรื่อง _____

หน่วยการเรียนรู้ที่ _____

วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

ที่- ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน				รวมคะแนน (๒๐ คะแนน)	ผลการประเมิน	
	ความถูกต้องของผลงาน/กิจกรรม (๕ คะแนน)	ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (๕ คะแนน)	รูปแบบการนำเสนอผลงาน (๕ คะแนน)	การนำไปใช้ประโยชน์ (๕ คะแนน)		ผ่าน	ไม่ผ่าน
๑							
๒							
๓							
๔							
๕							
๖							
๗							
๘							
๙							
๑๐							

เกณฑ์การประเมิน

ระดับ ๔	ดีมาก	คะแนน ๑๖-๒๐	คะแนน
ระดับ ๓	ดี	คะแนน ๑๒-๑๕	คะแนน
ระดับ ๒	พอใช้	คะแนน ๘-๑๑	คะแนน
ระดับ ๑	ควรปรับปรุง	คะแนน ๐-๗	คะแนน

ตัวอย่างแบบประเมินผลงาน/กิจกรรมการทำงานกลุ่ม

ผลงาน/กิจกรรมที่ _____ เรื่อง _____
 หน่วยการเรียนรู้ที่ _____
 วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____
 กลุ่มที่ _____

ร.ก.	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน					รวมคะแนน (๒๐ คะแนน)	ผลการประเมิน	
		ความถูกต้องของผลงาน/กิจกรรม (๕ คะแนน)	ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (๔ คะแนน)	รูปแบบการนำเสนอผลงาน (๕ คะแนน)	การนำไปใช้ประโยชน์ (๔ คะแนน)	การยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น (๒ คะแนน)		ผ่าน	ไม่ผ่าน
๑									
๒									
๓									
๔									
๕									
๖									
๗									
๘									
๙									
๑๐									

เกณฑ์การประเมิน

ระดับ ๔	ดีมาก	คะแนน ๑๖-๒๐	คะแนน
ระดับ ๓	ดี	คะแนน ๑๒-๑๕	คะแนน
ระดับ ๒	พอใช้	คะแนน ๘-๑๑	คะแนน
ระดับ ๑	ควรปรับปรุง	คะแนน ๐-๗	คะแนน

ตัวอย่างแบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานกลุ่ม

ผลงาน/กิจกรรมที่ _____ เรื่อง _____

หน่วยการเรียนรู้ที่ _____

วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

กลุ่มที่ _____

ร.น.	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน										รวมคะแนน (๒๐ คะแนน)	ผลการประเมิน		
		ความสนใจในการทำงาน (๒ คะแนน)	การแบ่งหน้าที่ในงานที่ทำ (๒ คะแนน)	การรับฟังความคิดเห็น (๒ คะแนน)	การตัดสินใจร่วมกัน (๒ คะแนน)	บรรยากาศในการทำงาน (๒ คะแนน)	การให้ความช่วยเหลือ (๒ คะแนน)	การเคารพข้อตกลงของกลุ่ม (๒ คะแนน)	การทำตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย (๒ คะแนน)	การปรับปรุงแก้ไขด้วยความเต็มใจ (๒ คะแนน)	ความพอใจกับความสำเร็จของงาน (๒ คะแนน)		ผ่าน	ไม่ผ่าน	
๑															
๒															
๓															
๔															
๕															
๖															
๗															
๘															
๙															
๑๐															

เกณฑ์การให้คะแนน

ระดับ ๔	ดีมาก	คะแนน ๑๖-๒๐ คะแนน
ระดับ ๓	ดี	คะแนน ๑๒-๑๕ คะแนน
ระดับ ๒	พอใช้	คะแนน ๘-๑๑ คะแนน
ระดับ ๑	ควรปรับปรุง	คะแนน ๐-๗ คะแนน

เกณฑ์การประเมิน

รายการ	เกณฑ์การประเมิน			
	ระดับ ๔ ดีมาก	ระดับ ๓ ดี	ระดับ ๒ พอใช้	ระดับ ๑ ควรปรับปรุง
ความสำคัญของการจัดทำโครงการ	มีการทำงานเป็นกระบวนการกลุ่ม มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สอดคล้องกับเนื้อหาและมีประโยชน์ในชีวิตประจำวัน	มีการทำงานเป็นกระบวนการกลุ่ม มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ บางส่วนไม่สอดคล้องกับเนื้อหา แต่มีประโยชน์ในชีวิตจริง	มีการทำงานเป็นกระบวนการกลุ่ม มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ไม่สอดคล้องกับเนื้อหา และไม่มีประโยชน์ในชีวิตจริง	มีการทำงานเป็นกระบวนการกลุ่ม แต่ขาดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ไม่สอดคล้องกับเนื้อหา และไม่มีประโยชน์ในชีวิตจริง
เนื้อหาของโครงการ	เนื้อหาถูกต้องครบถ้วน ใช้แนวคิดและข้อมูลข่าวสารที่เหมาะสม และมีการสรุปได้ดี	เนื้อหาเกือบทั้งหมดถูกต้อง ใช้แนวคิดที่เหมาะสม มีข้อมูลข่าวสารบางเรื่องไม่เหมาะสม และการสรุปต้องแก้ไข	เนื้อหาบางส่วนถูกต้อง แนวคิดและข้อมูลข่าวสาร บางส่วนต้องแก้ไข และการสรุปต้องแก้ไข	เนื้อหาส่วนใหญ่ไม่ถูกต้อง แนวคิดและข้อมูลข่าวสาร ส่วนใหญ่ต้องแก้ไข และการสรุปต้องแก้ไขทั้งหมด
กระบวนการทำงาน	มีการวางแผนอย่างเป็นระบบ มีการดำเนินงานตามแผน ลงมือปฏิบัติจนประสบความสำเร็จ และมีการประเมินและปรับปรุงการดำเนินงาน	มีการวางแผนอย่างเป็นระบบ มีการดำเนินงานตามแผน ลงมือปฏิบัติจนประสบความสำเร็จ แต่ขาดการประเมินและปรับปรุงการดำเนินงาน	มีการวางแผนงานอย่างเป็นระบบ แต่ไม่ได้ดำเนินงานตามแผน แม้จะปฏิบัติจนประสบความสำเร็จ และมีการประเมินและปรับปรุงการดำเนินงานก็ตาม	มีการวางแผนไม่เป็นระบบ การดำเนินงานไม่ประสบความสำเร็จ
การนำเสนอโครงการ	สื่อความหมายได้ชัดเจน ข้อมูลครบถ้วนสมบูรณ์ ใช้รูปแบบที่เหมาะสม และข้อสรุปของโครงการบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้	สื่อความหมายได้ชัดเจน ข้อมูลครบถ้วนสมบูรณ์ ใช้รูปแบบที่ไม่ค่อยเหมาะสม แต่ข้อสรุปของโครงการบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้	สื่อความหมายไม่ค่อยชัดเจน ข้อมูลบางส่วนขาดความสมบูรณ์ ใช้รูปแบบที่ไม่เหมาะสม ข้อสรุปของโครงการไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ทั้งหมด	สื่อความหมายไม่ชัดเจน ข้อมูลส่วนใหญ่ไม่สมบูรณ์ ใช้รูปแบบที่ไม่เหมาะสม ข้อสรุปของโครงการไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

เกณฑ์การตัดสินผลการเรียน

นักเรียนต้องมีพฤติกรรมอย่างน้อยระดับ ๓ ขึ้นไปในแต่ละรายการ จำนวน ๓ ใน ๔ รายการ

ตัวอย่างแบบประเมินโครงการ (ทั่วไป)

ชื่อโครงการ _____ กลุ่มที่ _____
 ภาควิชา _____ ชั้น _____

ร.ด.- ข้อ-สกุล	รายการประเมิน						รวมจำนวนรายการที่ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ	สรุป	
	กำหนดประเด็นปัญหาชัดเจน	วางแผนกำหนดขั้นตอนการแก้ปัญหาได้เหมาะสม	ลงมือปฏิบัติตามแผน	สามารถนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน	เขียนรายงานนำเสนอ	ผ่าน		ไม่ผ่าน	
๑									
๒									
๓									
๔									
๕									

เกณฑ์การประเมิน แยกตามองค์ประกอบย่อย ๕ ด้าน

๑. กำหนดประเด็นปัญหาชัดเจน

- ๔ หมายถึง กำหนดประเด็นปัญหาได้ด้วยตนเอง ปัญหาที่กำหนดมีความเฉพาะเจาะจงชัดเจนดีมาก
 ๓ หมายถึง กำหนดประเด็นปัญหาได้ด้วยตนเอง ปัญหาที่กำหนดมีความเฉพาะเจาะจงชัดเจนดี
 ๒ หมายถึง กำหนดประเด็นปัญหาได้ด้วยตนเองเป็นบางส่วน ปัญหาที่กำหนดมีความเฉพาะเจาะจงชัดเจนพอใช้
 ๑ หมายถึง กำหนดประเด็นปัญหาด้วยตนเองไม่ได้

๒. วางแผนกำหนดขั้นตอนการแก้ปัญหาได้เหมาะสม

- ๔ หมายถึง ออกแบบวิธีการ ขั้นตอนการแก้ปัญหา ระบุควบคุมตัวแปรได้ถูกต้องเหมาะสม
 ๓ หมายถึง ออกแบบวิธีการ ขั้นตอนการแก้ปัญหา ระบุควบคุมตัวแปรได้ค่อนข้างเหมาะสม
 ๒ หมายถึง ออกแบบวิธีการ ขั้นตอนการแก้ปัญหา ระบุควบคุมตัวแปรได้เหมาะสมพอใช้
 ๑ หมายถึง ออกแบบวิธีการ ขั้นตอนการแก้ปัญหา ระบุควบคุมตัวแปรได้ไม่เหมาะสม

๓. ลงมือปฏิบัติตามแผน

- ๔ หมายถึง ลงมือแก้ปัญหาตามขั้นตอนที่กำหนดไว้อย่างครบถ้วนจริงจัง สามารถค้นพบความรู้ ข้อคิด
แนวทางการปฏิบัติตามประเด็นปัญหาที่ตั้งไว้ด้วยตนเองทั้งหมด
- ๓ หมายถึง ลงมือแก้ปัญหาตามขั้นตอนที่กำหนดไว้อย่างครบถ้วนจริงจัง สามารถค้นพบความรู้ ข้อคิด
แนวทางการปฏิบัติตามประเด็นปัญหาที่ตั้งไว้ด้วยตนเองเป็นส่วนใหญ่
- ๒ หมายถึง ลงมือปฏิบัติตามขั้นตอนที่กำหนดบ้าง แต่ไม่ครบถ้วน สามารถค้นพบความรู้ ข้อคิด
แนวทางการปฏิบัติตามประเด็นปัญหาที่ตั้งไว้ด้วยตนเองเป็นบางส่วน
- ๑ หมายถึง ลงมือปฏิบัติตามขั้นตอนที่กำหนดได้น้อยมาก ไม่สามารถค้นพบความรู้ ข้อคิด แนวทางการ
ปฏิบัติตามประเด็นปัญหาที่ตั้งไว้

๔. สามารถนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน

- ๔ หมายถึง นำข้อค้นพบ วิธีปฏิบัติไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้ครบถ้วน ถูกต้อง และต่อเนื่อง
- ๓ หมายถึง นำข้อค้นพบ วิธีปฏิบัติไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้ครบถ้วน ถูกต้อง แต่ขาดความ
ต่อเนื่อง
- ๒ หมายถึง นำข้อค้นพบ วิธีปฏิบัติไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้เป็นบางส่วน และต้องกระตุ้น
เตือนให้ปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง
- ๑ หมายถึง นำข้อค้นพบ วิธีปฏิบัติไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้น้อยมาก หรือไม่นำไปใช้เลย

๕. เขียนรายงานนำเสนอ

- ๔ หมายถึง บันทึกผลการศึกษาค้นคว้าและนำเสนอข้อมูลได้ถูกต้องชัดเจน แสดงให้เห็นถึงขั้นตอน
การวางแผน การลงมือแก้ปัญหา และข้อค้นพบที่ได้ครบถ้วน
- ๓ หมายถึง บันทึกผลการศึกษาค้นคว้าและนำเสนอข้อมูลได้ถูกต้องชัดเจน แสดงให้เห็นถึงขั้นตอน
การวางแผน การลงมือแก้ปัญหา และข้อค้นพบที่ได้ค่อนข้างครบถ้วน
- ๒ หมายถึง บันทึกผลการศึกษาค้นคว้าและนำเสนอข้อมูลได้บ้าง แสดงให้เห็นถึงขั้นตอนการวางแผน
การลงมือแก้ปัญหา และข้อค้นพบที่ได้เพียงบางส่วน
- ๑ หมายถึง บันทึกผลการศึกษาค้นคว้าและนำเสนอข้อมูลได้น้อยมาก เห็นขั้นตอนการวางแผน การ
ลงมือแก้ปัญหา และข้อค้นพบที่ได้ไม่ชัดเจน

เกณฑ์การตัดสินผลการเรียน

นักเรียนต้องมีพฤติกรรมในแต่ละรายการอย่างน้อยระดับ ๓ ขึ้นไป จำนวน ๓ ใน ๕ รายการ

แฟ้มสะสมผลงาน (Portfolio) เป็นแหล่งรวบรวมผลงานของนักเรียนอย่างเป็นระบบ ที่นำมาใช้ประเมินสมรรถภาพของนักเรียน เพื่อช่วยให้นักเรียน ครู ผู้ปกครอง หรือผู้ที่เกี่ยวข้องเกิดความเข้าใจและมองเห็นอย่างเป็นรูปธรรมได้ว่าการปฏิบัติงานและผลงานของนักเรียนมีคุณภาพมาตรฐานอยู่ในระดับใด

แฟ้มสะสมผลงานเป็นเครื่องมือประเมินผลตามสภาพจริงที่ให้โอกาสนักเรียนได้ใช้ผลงานจากที่ได้ปฏิบัติจริงสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจถึงความสามารถที่แท้จริงของคน ซึ่งผลงานที่เก็บสะสมในแฟ้มสะสมผลงานมีหลายลักษณะ เช่น การเขียนรายงาน บทความ การศึกษาค้นคว้า สิ่งประดิษฐ์ การทำโครงการ บันทึกการบรรยาย บันทึกการทดลอง บันทึกการอภิปราย บันทึกประจำวัน แบบทดสอบ

แบบบันทึกความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินชิ้นงานในแฟ้มสะสมผลงาน

ชื่อชิ้นงาน _____ วันที่ _____ เดือน _____ ปี _____
 หน่วยงานเรียนรู้ที่ _____ เรื่อง _____

รายการประเมิน	บันทึกความคิดเห็นของนักเรียน
๑. เหตุผลที่เลือกผลงานชิ้นนี้ไว้ในแฟ้มสะสมผลงาน	_____
๒. จุดเด่นและจุดด้อยของผลงานชิ้นนี้มีอะไรบ้าง	_____
๓. ถ้าจะปรับปรุงงานผลงานชิ้นนี้ให้ดีขึ้นควรปรับปรุงอย่างไร	_____
๔. ผลงานชิ้นนี้ควรได้คะแนนเท่าใด เพราะเหตุใด (ถ้ากำหนดให้คะแนนเต็ม ๑๐ คะแนน)	_____

<p>ความเห็นของครูหรือที่ปรึกษา</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>
--

<p>ความเห็นของผู้ปกครอง</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>

<p>ผลการประเมินของครูหรือที่ปรึกษา</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>
--

ตัวอย่างแบบประเมินเพิ่มสะสมผลงาน

เรื่อง _____ กลุ่มที่ _____
 ภาคเรียนที่ _____ ชั้น _____

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๑	๒	๓	๔
๑. โครงสร้างและองค์ประกอบ				
๒. แนวความคิดหลัก				
๓. การประเมินผล				
๔. การนำเสนอ				

เกณฑ์การประเมิน แยกตามองค์ประกอบย่อย ๔ ด้าน

ระดับคุณภาพ	รายการประเมิน
	๑. โครงสร้างและองค์ประกอบ
๔	ผลงานมีองค์ประกอบที่สำคัญครบถ้วนและจัดเก็บได้อย่างเป็นระบบ
๓	ผลงานมีองค์ประกอบที่สำคัญเกือบครบถ้วนและส่วนใหญ่จัดเก็บอย่างเป็นระบบ
๒	ผลงานมีองค์ประกอบที่สำคัญเป็นส่วนน้อย แต่บางชิ้นงานมีการจัดเก็บที่เป็นระบบ
๑	ผลงานขาดองค์ประกอบที่สำคัญและการจัดเก็บไม่เป็นระบบ
	๒. แนวความคิดหลัก
๔	ผลงานสะท้อนแนวความคิดหลักของนักเรียนที่ได้ความรู้ภาษาไทย มีหลักฐานแสดงว่ามีการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้มาก
๓	ผลงานสะท้อนแนวความคิดหลักของนักเรียนที่ได้ความรู้ภาษาไทย มีหลักฐานแสดงว่าสามารถนำความรู้ไปใช้ในสถานการณ์ตัวอย่างได้
๒	ผลงานสะท้อนแนวความคิดหลักของนักเรียนว่ามีความรู้ภาษาไทยบ้าง มีหลักฐานแสดงถึงความพยายามที่จะนำไปใช้ประโยชน์
๑	ผลงานจัดไม่เป็นระบบ มีหลักฐานแสดงว่ามีความรู้ภาษาไทยน้อยมาก
	๓. การประเมินผล
๔	มีการประเมินความสามารถและประสิทธิภาพการปฏิบัติงานและผลงาน รวมทั้งมีการเสนอแนะโครงการที่เป็นไปได้ที่จะจัดทำต่อไปไว้อย่างชัดเจนหลายโครงการ
๓	มีการประเมินความสามารถและประสิทธิภาพการปฏิบัติงานและผลงาน รวมทั้งการเสนอแนะโครงการที่ควรจัดทำต่อไป

ระดับคุณภาพ	รายการประเมิน
๒	มีการประเมินความสามารถและประสิทธิภาพการปฏิบัติงานและผลงานบ้าง รวมทั้งมีการเสนอแนะโครงการที่จะทำต่อไปแต่ไม่ชัดเจน
๑	มีการประเมินประสิทธิภาพการปฏิบัติงานและผลงานน้อยมาก และไม่มีข้อเสนอแนะใด ๆ
	๔. การนำเสนอ
๔	เขียนบทสรุปและรายงานที่มีระบบดี มีขั้นตอน มีข้อมูลครบถ้วน มีการประเมินผลครบถ้วน แสดงออกถึงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
๓	เขียนบทสรุปและรายงานแสดงให้เห็นว่ามีขั้นตอนการจัดเก็บผลงาน มีการประเมินผลงานเป็นส่วนมาก
๒	เขียนบทสรุปและรายงานแสดงให้เห็นว่ามีขั้นตอนการจัดเก็บผลงาน มีการประเมินผลเป็นบางส่วน
๑	เขียนบทสรุปและรายงานแสดงให้เห็นว่ามีขั้นตอนการจัดเก็บผลงาน แต่ไม่มีการประเมินผล

เกณฑ์การประเมินโดยภาพรวม

ระดับคุณภาพ	รายการประเมิน
๔	ผลงานมีรายละเอียดมากเพียงพอ ไม่มีข้อผิดพลาดหรือแสดงถึงความไม่เข้าใจ มีความเข้าใจในเรื่องที่ศึกษาโดยมีการบูรณาการหรือเชื่อมโยงแนวความคิดหลักต่าง ๆ เข้าด้วยกัน
๓	ผลงานมีรายละเอียดมากเพียงพอและไม่มีข้อผิดพลาดหรือแสดงถึงความไม่เข้าใจ แต่ข้อมูลต่าง ๆ เป็นลักษณะของการนำเสนอที่ไม่ได้บูรณาการระหว่างข้อมูลกับแนวความคิดหลักของเรื่องที่ศึกษา
๒	ผลงานมีรายละเอียดที่บันทึกไว้ แต่พบว่าบางส่วนมีความผิดพลาดหรือไม่ชัดเจน หรือแสดงถึงความไม่เข้าใจเรื่องที่ศึกษา
๑	ผลงานมีข้อมูลน้อย ไม่มีรายละเอียดบันทึกไว้